

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

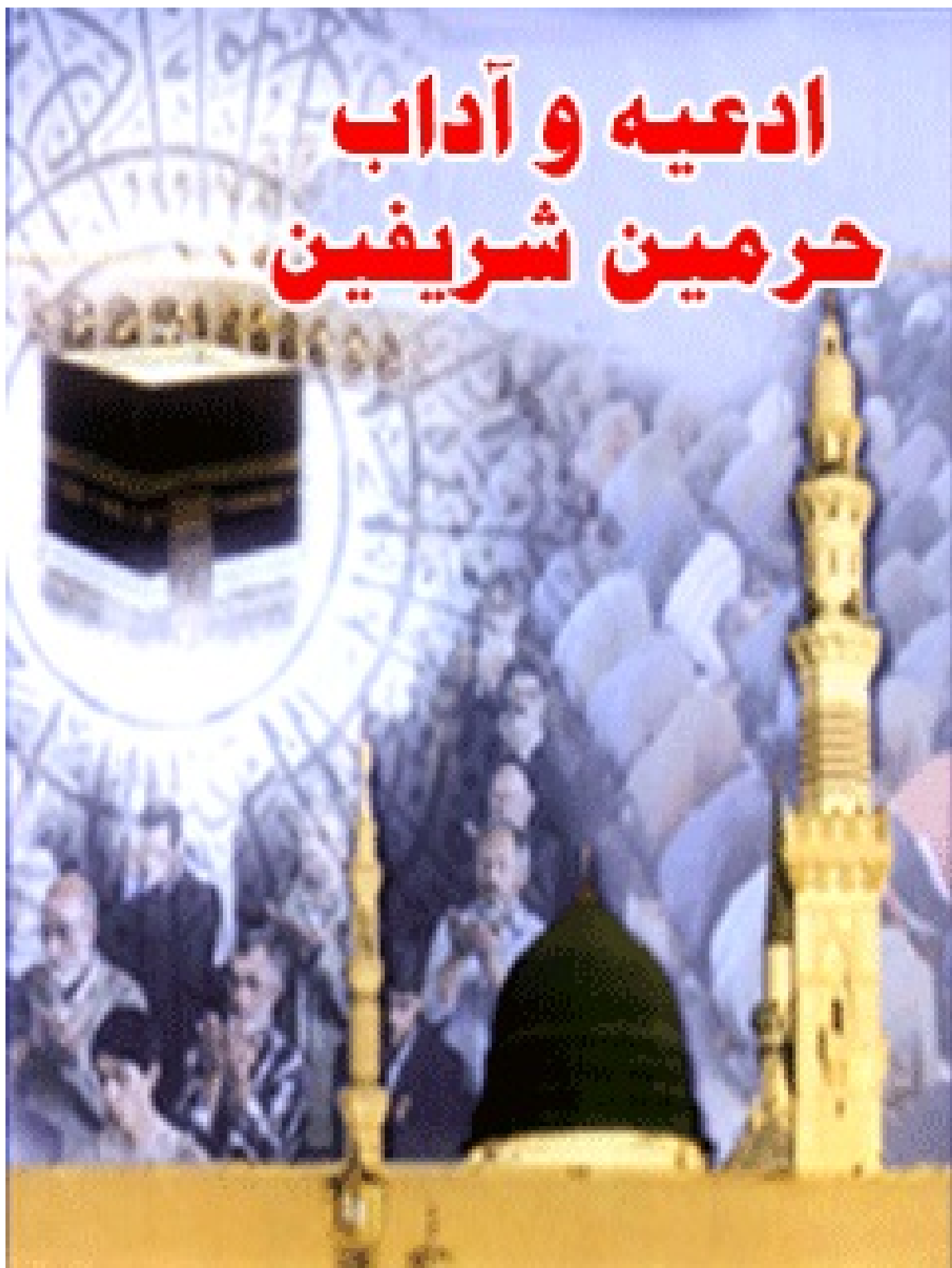
گامی

رسالت
علیهما الصلوة
والتسلیمة

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

ادعيه و آداب حرمين شريفين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ادعیه و آداب حرمین شریفین در عمره مفردہ با ترجمہ فارسی

نویسنده:

مرکز تحقیقات حج

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۰	ادعیه و آداب حرمین شریفین در عمره مفرده با ترجمه فارسی
۱۰	مشخصات کتاب
۱۰	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: ادعیه و زیارات مشترکه
۱۳	ادعیه و زیارات مشترکه
۱۳	تعقیبات مشترکه نمازهای روزانه:
۱۵	دعای مشلول
۱۸	دعای کمیل
۲۴	دعای ندبه
۳۰	دعای سمات
۳۳	دعای مجیر
۳۶	دعای رفع گرفتاری
۳۷	دعای فَرَج
۳۸	دعای سریع الإجابہ
۳۹	دعای حضرت مهدی صلوات اللہ علیہ
۳۹	مناجات شعبانیه
۴۲	مناجات امیر مؤمنان علیہ السلام
۴۴	چند مناجات از مناجات خمسہ عشر
۴۴	مناجات تائبین
۴۵	مناجات شاکین
۴۵	مناجات خائفین
۴۶	زیارت جامعه

- ۴۷ ..... زیارت جامعه کبیره
- ۵۳ ..... زیارت امین الله
- ۵۴ ..... زیارت وارث
- ۵۶ ..... زیارت آل یس
- ۵۸ ..... دعا برای حضرت حجه بن الحسن
- ۵۹ ..... دعای عهد
- ۶۰ ..... نماز شب
- ۶۰ ..... نماز حضرت فاطمه علیها السلام
- ۶۱ ..... نماز حضرت صاحب الزمان علیه السلام
- ۶۱ ..... نماز حاجت
- ۶۲ ..... نماز جعفر طیار
- ۶۳ ..... فصل دوم: اعمال مدینه منوره
- ۶۳ ..... فضیلت زیارت پیامبر، فاطمه زهرا وائمه بقیع علیهم السلام
- ۶۴ ..... آداب زیارت
- ۶۵ ..... زیارت اول حضرت رسول صلی الله علیه و آله
- ۶۷ ..... زیارت دوم حضرت رسول صلی الله علیه و آله
- ۶۸ ..... نماز زیارت و دعای بعد از آن
- ۶۹ ..... بخشی از مستحبات مسجدالنبی صلی الله علیه و آله
- ۷۰ ..... دعا و نماز نزد ستون توبه
- ۷۰ ..... استحباب روزه و دعا در مدینه و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله
- ۷۱ ..... زیارت وداع رسول اکرم صلی الله علیه و آله
- ۷۱ ..... زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
- ۷۲ ..... زیارت اول حضرت فاطمه علیها السلام
- ۷۲ ..... زیارت دوم حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

- ۷۳ ..... زیارت ائمه بقیع علیهم السلام
- ۷۴ ..... زیارت امام حسن مجتبی علیه السلام
- ۷۵ ..... زیارت امام زین العابدین علیه السلام
- ۷۵ ..... زیارت امام محمد باقر علیه السلام
- ۷۶ ..... زیارت امام صادق علیه السلام
- ۷۶ ..... زیارت وداع ائمه بقیع علیهم السلام
- ۷۷ ..... زیارت عباس بن عبدالمطلب علیهما السلام
- ۷۷ ..... زیارت مادر گرامی امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۷۸ ..... زیارت دختران حضرت رسول صلی الله علیه و آله
- ۷۸ ..... زیارت عقیل و عبدالله فرزند جعفر طیار علیهما السلام
- ۷۹ ..... ابراهیم، فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله
- ۷۹ ..... زیارت اسماعیل فرزند امام صادق علیهما السلام
- ۷۹ ..... زیارت حلیمه سعدیه علیها السلام
- ۸۰ ..... زیارت عمه‌های رسول اکرم صلی الله علیه و آله
- ۸۰ ..... زیارت ام‌البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام
- ۸۰ ..... زیارت شهدای واقعه حژه در بقیع
- ۸۱ ..... زیارت اهل قُبور
- ۸۱ ..... زیارت حضرت عبد الله بن عبدالمطلب علیهما السلام
- ۸۲ ..... فضیلت زیارت حمزه و سایر شهدای اُحد
- ۸۲ ..... زیارت حضرت حمزه عموی پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۸۴ ..... زیارت شهدای اُحد
- ۸۴ ..... مستحبات مدینه منوره و مسجدالتبی صلی الله علیه و آله
- ۸۵ ..... اعمال مسجد قبا
- ۸۵ ..... مسجد قبلتین

۸۶	مسجد فتح (مسجد احزاب)
۸۶	دعا در مسجد الاجابه
۸۶	فصل سوّم: اعمال مکه مکرّمه
۸۶	مستحبات احرام
۸۷	مستحبات ورود به حرم
۸۸	آداب ورود به مسجد الحرام
۹۰	مستحبات طواف
۹۰	مستحبات سعی
۹۲	مستحبات و اعمال مکه مکرّمه
۹۲	طواف وداع
۹۳	زیارت مزارهای متبرکه مکه مکرّمه
۹۳	زیارت عبد المناف
۹۳	زیارت عبدالمطلب جدّ پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله
۹۴	زیارت حضرت ابوطالب علیه السلام
۹۴	زیارت حضرت خدیجه علیها السلام
۹۵	زیارت حضرت قاسم فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۹۵	حجر اسماعیل
۹۵	زیارت حضرت اسماعیل وهاجر در حجر اسماعیل
۹۶	زیارت سایر انبیای عظام در حجر اسماعیل
۹۷	محلّ ولادت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۹۷	خانه حضرت خدیجه علیها السلام
۹۷	مسجد غدیر خم
۹۸	بدر
۹۸	ربذه

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ۹۹

ادعیه و آداب حرمین شریفین در عمره مفرده با ترجمه فارسی

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: ادعیه و آداب حرمین شریفین در عمره مفرده با ترجمه فارسی / تدوین و آماده‌سازی مرکز تحقیقات حج. مشخصات نشر: تهران: مشعر ۱۳۸۹. مشخصات ظاهری: ۳۲۸ ص؛ ۱۰/۵ × ۱۴ س. شابک: ۱۲۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۰-۲۳۷-۰؛ ۱۲۰۰۰ ریال (چاپ سی و هشتم) وضعیت فهرست نویسی: فایا یادداشت: کتاب حاضر قبلا با عنوان «ادعیه و آداب حرمین در عمره مفرده ویژه عمره دانشجویی» توسط انتشارات مشعر در سال ۱۳۸۶ منتشر شده است. یادداشت: چاپ سی و هشتم: ۱۳۸۹. عنوان دیگر: ادعیه و آداب حرمین در عمره مفرده ویژه عمره دانشجویی. موضوع: حج -- کتاب‌های دعا موضوع: دعاها موضوع: زیارتنامه‌ها شناسه افزوده: حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت. مرکز تحقیقات حج رده بندی کنگره: BP۲۶۷/۸ الف ۳۵۳ ۱۳۸۹ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۲ شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۳۹۴۳۰

پیشگفتار

ادعیه و زیارات مدینه منوره دعا و زیارت، دو بال برای پرواز آدمیان به سوی کمال مطلق و رسیدن به قرب الهی است. هر انسانی برای دستیابی به اخلاق اسلامی، و پالایش روح خود از تیرگی گناه و معصیت و وسوسه‌های شیطانی و تقویت اراده و نیروی تفکر در خویشتن، نیاز به دعا و نیایش و مناجات با حق تعالی دارد؛ از این رو بخش عظیمی از تعالیم پیامبران، به خصوص رسول خدا صلی الله علیه و آله و امامان معصوم علیهم السلام را دعا و نیایش تشکیل می‌دهد. آن عزیزان با توجه به شناخت و معرفت وسیعی که نسبت به خداوند، و شناختی که از انسان و نیازهای دارند، حقایق دل و روح و نیازهای آدمیان را در زمینه‌های گوناگون، با زبان دعا بیان داشته‌اند. رسول خدا صلی الله علیه و آله دعا را سلاح مؤمن و ستون دین و نور آسمان‌ها و زمین دانسته و فرموده است: «الدُّعَاءُ سِلَاحٌ اَدْعِيهِ و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰ الْمُؤْمِنِ، وَعَمُودُ الدِّينِ وَنُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ». «۱» خداوند نیز در قرآن این بشارت را به بندگانش داده است که اگر او را با اخلاص بخوانند دعاهايشان را مستجاب می‌گرداند: وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسِّرْ لِي تَجِيبُوا لِي وَ لِيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ «۲». «و هنگامی که بندگان من از تو درباره من می‌پرسند، بگو: من نزدیکم، دعای دعاکننده را به هنگامی که مرا می‌خواند پاسخ می‌گویم پس آنها دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند، باشد که بر حقیقت راه یابند». زیارت نیز در اسلام و به خصوص در فرهنگ تشیع، جایگاه والا و ویژه‌ای دارد. از یک سو معصومان علیهم السلام برای زیارت ارزش قائل شده و از سوی دیگر زائران را گرمی و ارجمند می‌شمارند، هم «مزارها» اهمیت و اعتبار خاصی ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۱ دارند و هم مزورها (زیارت‌شوندگان) مورد تکریم و احترام فراوانند و در نتیجه زائران میهمانان مائده معنوی اولیای خدا هستند و با زیارت این شایستگی را خواهند یافت که مورد عنایت و توجه پروردگار و معصومان علیهم السلام قرار گیرند. البته هر دعا و درخواستی از خداوند یکتا، مطلوب شارع مقدس است لیکن ثواب و فضیلت دعاها و زیارت‌های رسیده از معصومان علیهم السلام به مراتب بیشتر و بالاتر است. از این رو در دعاها و زیارت‌هایی که از پیشوایان دینی نقل شده، در صورت صحت سند و مدرک، می‌توان آنها را به قصد ورود خواند و اگر چنین اعتمادی وجود نداشت، نباید آنها را به معصوم نسبت داد بلکه باید به امید درک ثواب و رسیدن به پاداش الهی خواند. همچنین هر دعا و زیارت و یا عملی که برای زمان یا مکان خاصی وارد شده، اگر در غیر آن بخواید خوانده شود، لازم است به قصد رجاء و رسیدن به ثواب و پاداش الهی قرائت شود. لازم به تذکر است که با توجه به شرایط کنونی، چون برخی از نکات مطرح شده در زیارات قابل عمل نمی‌باشد لذا در این کتاب از ذکر آن خودداری شده است. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲ خداوند برای

حاجیان و زائران خانه خدا و حرم نبوی و ائمه بقیع علیهم السلام شرایط زمانی و مکانی را جهت استجاب دعا فراهم ساخته است لذا ما در این کتاب تلاش کرده‌ایم تا بیشترین دعاها و زیارات مربوط به مدینه منوره و مکه مکرمه و نیز برخی ادعیه دیگر، که معمولاً در این گونه اماکن خوانده می‌شود، را با رعایت اختصار گردآوری نموده، در اختیار زائران محترم قرار دهیم و قبل از هر چیز لازم است به شرائط استجاب دعا و آداب سفر اشاره شود. امید است مورد استفاده واقع شده، همگان از آن بهره‌مند گردند. الف: شرایط استجاب و قبولی دعا در احادیث و روایات ما برای اجابت دعا شرایط متعددی بیان شده که برای آگاهی از آنها می‌توان به کتاب‌های مفصّل روایی مراجعه کرد که ما در اینجا به برخی از آنها اشاره می‌کنیم: امام صادق علیه السلام در جواب قومی که عرض کردند: ما دعا می‌کنیم ولی مستجاب نمی‌شود، فرمودند: چون کسی را می‌خوانید که نمی‌شناسید: «لَأَنْتُمْ تَدْعُونَ مَنْ أَدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۱۳ لا تَعْرِفُونَهُ» (۱). شرط اول استجاب دعا معرفت پروردگار است، زیرا هر کس را به قدر معرفتش مزد می‌دهند. از حضرت علی علیه السلام سؤال شد: «فَمَا بِاللَّيْنَا نَدْعُو فَلَا نُجَابُ؟» چرا دعای ما مستجاب نمی‌شود؟ حضرت فرمود: «إِنَّ قُلُوبَكُمْ خَائِتٌ بِثَمَانٍ خِصَالٍ: أَوْلَاهَا أَنْتُمْ عَرَفْتُمْ اللَّهَ فَلَمْ تُؤَدُّوا حَقَّهُ كَمَا أَوْجَبَ عَلَيْكُمْ...» (۲). اولین علت آن است که نسبت به خداوند معرفت و شناخت پیدا کردید، ولی حق معرفت را عملاً پیاده نکردید. رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب شود باید لقمه و کارش حلال باشد (۳). امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند دعای بنده‌ای را که برعهده‌اش، مظلوم و حقوق مردم باشد یا غذای حرام بخورد، قبول نمی‌کند. (۴) ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴ رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: خداوند دعای کسی را که حضور قلب ندارد، قبول نمی‌کند. (۱) امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند به عزت و جلال خود قسم یاد کرده که من دعای مظلومی را که خود در حق دیگری چنین ظلمی نموده است، مستجاب نمی‌کنم. (۲) رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: دعایی که اولش «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» باشد، رد نمی‌شود. (۳) رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: صلوات شما بر من مایه اجابت دعای شما خواهد بود. (۴) امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس پیش از خود به چهل مؤمن دعا کند، دعایش مستجاب می‌شود. (۵) در حدیث قدسی وارد شده است: خداوند به حضرت عیسی علیه السلام فرمود: ای عیسی مرا بخوان همانند خواندن شخص ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۵ اندوهناک و غرق شده‌ای که هیچ فریادرسی ندارد. (۱) ملاحظه می‌کنید که برای اجابت دعا شرایطی بیان شده است، و از همه بیشتر بر روی معرفت و شناخت و خودسازی و آمادگی برای ضیافت پروردگار و شناخت میزبان حقیقی تکیه شده است. ب: آداب سفر آداب و ادعیه سفر بسیار است، و ما در اینجا به برخی از آنها اشاره می‌کنیم: ۱- وصیت: مستحب است انسان قبل از شروع به سفر وصیت کند، خصوصاً نسبت به حقوق واجبه و اداء دیون. در روایات اهل بیت علیهم السلام نیز درباره وصیت کردن به ویژه برای کسی که قصد سفر دارد، تأکید زیادی شده است. ۲- آگاه نمودن برادران دینی و آشنایان: از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده که فرمودند: از حقوق مسلمان بر برادر دینی خود، یکی این است که هرگاه خواست سفر کند آنان را مطلع ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۶ سازد، و او بر برادران ایمانی حق دارد که پس از مراجعت به دیدارش بیایند. ۳- روایت شده که مسافر پیش از سفر، سوره حمد و قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ و قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ و آیه الْكُرْسِيِّ و سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ و آیات ۱۹۱ تا ۱۹۴ سوره آل عمران را که از این قرار است بخواند: إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ «مَسْلَمًا» در آفرینش آسمان‌ها و زمین و آمد و رفت شب و النَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ * الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا و رُزْنَ نَشَانِهَائِي لِلَّهِ خَرْدَمَنْدَانِ اسْت. آنان خدا را ایستاده و قُعُودًا و عَلٰی جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ و نَشْتِه و آنگاه که بر پهلو خفته‌اند، یاد می‌کنند و در اسرار آفرینش آسمان‌ها و الْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ و زمین می‌اندیشند (ومی‌گویند): پروردگارا! این‌ها را بیهوده نیافریدی، تو منزهی، ما را از عذاب النَّارِ * رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخُلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ و مَا لِلظَّالِمِينَ آتَشِ نَگَاحِدَارِ، پروردگارا! تو هر کس را به آتش وارد سازی، او را خوار ساخته‌ای و ستمکاران را مِنْ أَنْصَارِ * رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۷ یاوری نمی‌باشد. پروردگارا! منادی ایمان را

شیدیم که می‌گفت ایمان آورید بِرَبِّكُمْ فَأَمَّا رَبُّنَا فَاعْفُزْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا به پروردگارتان، و ما ایمان آوردیم، پروردگارا! گناهان ما را ببخش و بدی‌های ما را بپوشان و ما را بمیران مَعَ الْأَبْرَارِ * رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا بَانِيكَان. پروردگارا! آنچه‌را که به‌وسیله پیامبرانت وعده داده‌ای به ما عنایت کن و رسوایمان مساز يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَاد. در روز رستاخیز که تو از وعدهات تخلف نمی‌ورزی.» ۴- قبل از مسافرت صدقه دهد و پس از آن بگوید: «اللَّهُمَّ إِنِّي اشْتَرَيْتُ بِهَذِهِ الصَّدَقَةِ سَلَامَتِي وَسَلَامَةَ سَيِّفَرِي «خداوندا! من با این صدقه خریدم سلامتی خویش، سلامت سفرم و سلامت و ما مَعِي، فَسَلِّمْنِي وَسَلِّمْ مَا مَعِي وَبَلِّغْنِي مَا مَعِي آنچه را با من است، پس مرا و آنچه را با من است به سلامت دار و به مقصد برسان مرا و آنها را بِبِلَاغِكَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ». به نیکی و زیبایی که از سوی تو است.» ۵- در هنگام سوار شدن بگوید: سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، پس هفت مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ اَدْعِيهِ وَآدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۱۸ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ». ۶- از امام صادق علیه السلام منقول است کسی که در سفر هر شب آیه‌الکرسی را بخواند، خود و آنچه با اوست سالم بماند. ۷- در سفر تأکید شده که مسافر بعد از هر نماز، سی مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ». ۸- در سفر این دعا را بخواند تا در امان پروردگار باشد: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ. اللَّهُمَّ إِلَيْكَ «بنام خدا و به یاری او، و از خدا بییم، و به سوی خدا می‌رویم، و در راه خدا گام می‌نهیم، خدایا! اَسَلِمْتُ نَفْسِي، وَإِلَيْكَ وَجْهْتُ وَوَجْهِي، وَإِلَيْكَ فَوَضْتُ خُودَ رَا تَسْلِيمَ تُو كَرْدَم، وَ بَه سَوِي تُو رُو نَمُودَم، وَ كَارَم رَا بَه أَمْرِي، فَاحْفَظْنِي بِحِفْظِ الْإِيمَانِ مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ تُو سِپَرْدَم، پَس مَرَا دَر پَنَاهِ اِيْمَانِ، اَز پِيش رُو وَ پِشْت سَر وَ اَز يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي وَادْفَعْ عَنِّي بِحَوْلِكَ رَاسْت وَ چَپ وَ اَز سَمْتِ بَالَا- وَ پَايِن حَفْظِ فَرْمَا وَ بَه نِيرو وَ تُوَانَايْتِ وَقُوَّتِكَ، فَإِنَّهُ لَاحْوَلُ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۹ از من دفاع کن که نیرو و توانی جز به وسیله خداوند والا و بزرگ نمی‌باشد.» چند توصیه در زمینه وحدت امت اسلامی: اگرچه درباره توصیه‌های لازم به حجاج محترم کتاب‌های جداگانه‌ای نوشته شده و به طور مفصل نکاتی را تذکر داده‌اند، و ما هم در همین کتاب به مناسبت‌های مختلف به بعضی از آنها اشاره کرده‌ایم، لکن به خاطر اهمیت موضوع سزاوار است برخی از نکات یادآوری شود: الف- اهمیت وحدت امت اسلامی یکی از اسرار اعمال و مناسک حج و زیارت مشاهد مشرفه، تمرین تواضع و اخلاص، متخلق شدن به اخلاق الهی، نمایش وحدت و عزت امت اسلامی و ارتباط نزدیک با برادران دینی، و همدلی و تبادل نظر با آنها است. از این رو زائر بیت الله الحرام و حرم نبوی صلی الله علیه و آله باید به همه میهمانان خانه خدا با هر ملیت و مذهب و از هر سرزمینی که باشند، با چشم عزت و برادری بنگرد، و با برخورد مودت آمیز، آن‌گونه که مایل است بندگان خدا با او رفتار نمایند، با دیگران رفتار کند، و با اقتدا به پیشوایان دینی خود مایه عزت و زینت اسلام و رسول الله صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام باشد، و در یک سخن ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰ اختلاف در مذهب نباید موجب بدبینی و تشتت گردد؛ زیرا مشترکات موجود میان ما و مسلمانان فراوان است، و باید تمام مسلمین در برابر دشمنان قرآن و انسانیّت ید واحده باشند، و از عظمت و عزت قرآن و اسلام دفاع کنند، و شاید به همین دلیل است که در روایات ما توصیه‌های مؤکّدی درباره شرکت در جماعات برادران دینی اهل سنت شده است. پس زائران محترم از انجام کارهایی که موجب بدبینی و تفرقه وجدایی امت بزرگ اسلامی می‌شود باید پرهیز نمایند. ب- میهمانان خدا در سفر الهی حج زیارت خانه خدا و قبر مطهر پیامبر اکرم و ائمه بقیع- صلوات الله علیهم اجمعین- سفر الهی و دارای ابعاد گوناگون می‌باشد، و چه بسا در زندگی تنها یک بار توفیق این سفر معنوی نصیب انسان گردد، لذا سزاوار است به اهمیت و سازندگی آن بیش از پیش توجه کنیم، و از هنگام تصمیم و عزم به مسافرت تا پایان آن قدم به قدم، الهی بودن این میهمانی را مدّ نظر داشته باشیم، و از ارزش و منزلت همسفران و رعایت حقوق آنها غفلت نکنیم، و در مواقع ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱ ازدحام و شلوغی روحیه عفو و اغماض و چشم پوشی از خطای دیگران را پیشه خود سازیم، و از کمک و همراهی و خدمت به میهمانان خانه خدا غفلت نورزیم، و این سنّت ارزشمند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم

السلام را زنده نگه داریم. ج- فرصت را مغتنم بشماریم عمر سفر کوتاه، و ایام زیارت به زودی سپری می‌گردد، باید با برنامه‌ریزی منظم بهترین استفاده را از اوقات شبانه روز خود بنماییم، و به‌جای وقت گذرانی برای کارهای بی‌نتیجه یا کم‌نتیجه، بیشترین وقت خود را صرف شناخت احکام و آداب و اسرار حج و زیارت و بهره‌مندی از مشاهد شریفه و مواقف کریمه نماییم، که از جمله آنها، حضور و شرکت به موقع در نمازهای جماعت مسجدالحرام و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله و قرائت قرآن در این دو مسجد با عظمت (حداقل یک ختم قرآن در مسجدالحرام و یک ختم در مسجدالنبی صلی الله علیه و آله) و خواندن دعاها و مناجات‌های وارده از طرف معصومین علیهم السلام ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۲ در ایام و مناسبت‌های مختلف می‌باشد. د- کیفیت عبادت را فدای کمیت آن نکنیم همان‌گونه که قبلاً تذکر دادیم، روح و عظمت دعا و عبادت و مناسک حج به معرفت و اخلاص و رعایت ادب و حضور در محضر خداوند متعال بستگی دارد. لذا باید تنها به مقدار و کمیت اعمال و عبادات خود اکتفا نکرده، بیشتر به کیفیت آن پردازیم؛ زیرا اگر یک دعا یا زیارت و یا نماز، از روی معرفت و اخلاص باشد، موجب شکستن دل و تحویل درونی انسان می‌گردد، و باعث نجات از عذاب الهی و دست یافتن به بهشت جاوید خواهد شد. «رَزَقْنَا اللَّهُ وَإِيَّاكُمْ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى . ه- بر زائران محترم سزاوار است بیش از دیگران به اخلاص در اعمال و مراقبت از حدود الهی اهتمام داشته باشند، زیرا گذشته از اینکه به مهمانی پروردگار می‌روند، و مهمان باید رضایت صاحب خانه را فراهم آورد، طبق حدیث شریف: «كُونُوا لَنَا زَيْنًا وَلَا تَكُونُوا عَلَيْنَا شَيْنًا»، «۱» باید ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۳ آیینه تمام‌نمای اسلام ناب محمدی باشند، و لازم است مراقب اعمال خود بوده، و به نمازهای واجب در اول وقت اهتمام بیشتری دهند، در جماعات برادران اهل سنت شرکت کنند، تا از ثواب جماعت بهره‌مند شوند، و خدای نخواستہ نباید بعضی افراد ناآگاه کاری کنند که در شأن یک زائر ایرانی نبوده و موجب نفرت دیگران گردد، و در نتیجه اعمال صالحه سایرین را هم تحت الشعاع قرار دهد. خداوند به همه ما توفیق دهد تا بتوانیم به وظایف دینی خود عمل نماییم و آنگونه باشیم که خداوند فرموده است. و- اخلاق حسنه و کمک به یکدیگر در سفر لازم است به همراهان کمک کرده، و در انجام کارها پیشقدم بوده، و از برآوردن احتیاجات دیگران روگردان نباشد، تا خداوند متعال او را از گرفتاری‌های دنیا و آخرت نجات دهد، در حدیث آمده است: در سفر، بدترین افراد آن کسی است که بتواند به دیگران کمک نماید ولی کوتاهی کند و منتظر کمک دیگران باشد. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۴ هم‌چنین اکیداً سفارش شده که با دوستان و همراهان، با اخلاق خوب، برخورد نموده و به آنان کمک نماید، به ویژه در مشکلات و سختی‌ها صبور و بردبار باشد. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶

فصل اول: ادعیه و زیارات مشترکه

ادعیه و زیارات مشترکه

تعقیبات مشترکه نمازهای روزانه:

از مصباح شیخ طوسی رحمه الله و کتب دیگر نقل شده هرگاه سلام نماز را دادی، سه مرتبه الله اکبر بگو، و در هر یک دست‌ها را تا برابر گوش‌ها بلند کن و سپس بگو: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، «معبودی جز خدا آن معبود یکتا نیست و ما در برابر او تسلیمیم معبودی جز خدا نیست وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، «و ما جز او نپرستیم و دین (و عبادت) را خالص برای او گردانیم و اگر چه بر مشرکان بد آید، معبودی إِلَّا اللَّهُ، رَبُّنَا وَرَبُّ آبَائِنَا الْأَوْلِيَّيْنَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحِيدَهُ وَحِيدَهُ جَزْخَدَانِيسْت که پروردگار ما و پروردگار پدران پیشین ما است معبودی نیست جز خدا که یکتای یکتای وَحِيدَهُ، أَنْجَزَ وَحِيدَهُ، وَنَصِيرَ عَيْدَهُ، وَأَعَزَّ جُنْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ يَكْتَا به‌وعده خود وفا کرد و بنده‌اش را یاری کرد و لشگرش را عزت داد و به تنهایی

احزاب را مغلوب ساخت ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۹ وَحَدُّهُ، فَلَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَيُحْيِي وَيُمِيتُ وَيُحْيِي، پس او راست ملک هستی و او راست سپاس که زنده می کند و می میراند و می میراند و زنده می کند وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». و او است زنده‌ای که نمی میرد هر خیری به دست او است و بر هر چیز قادر است.» پس بگو: «أَسْتَعِظُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَاتُّبُّ إِلَيْهِ». «طلب آموزش دارم از خدای یگانه جاوید و به سوی او باز می گردم.» آنگاه بگو: «اللَّهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ، وَافْضُ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَأَنْشُرْ بَارِ خَدَايَا مِرَا مِنْ جَانِبِ خُودِ رَاهِنَمَائِمِ فَرْمَا وَ مِنْ فَضْلِ خُوَيْشِ بَهْرَهْمَنْدَمِ فَرْمَا وَ مِنْ رَحْمَتِ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَأَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ، سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا بَرِ مِنْ بَكْسْتَرَانِ وَ مِنْ بَرَكَاتِ بَرِ مِنْ فَرُو بَارِ، مَنْزَهِي تُو، مَعْبُودِي جَزْ أَنْتَ، اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي كُلَّهَا جَمِيعًا، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ كُلَّهَا تُو نَيْسْتِ هَمِهْ گَنَاهَانِمِ رَا بِيَامْرَزْ؛ زِيْرَا جَزْ تُو كَسِي هَمِهْ گَنَاهَانِ رَا نِيَامْرَزْ جَمِيعًا إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ بَارِ خَدَايَا مِنْ أَزْ تُو دَرْخُوسْتِ مِي كَنْمِ هَرْ چيزِي رَا كِهْ عِلْمْتِ بَدَانِ أَحَاطَهْ نَمُودَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَرٍّ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَ پَنَاهِ مِي بَرْمِ بَهْ تُو اَزْ هَرْ شَرِّي كِهْ عِلْمْتِ بَدَانِ أَحَاطَهْ نَمُودَ، بَارِ خَدَايَا مِنْ أَزْ تُو دَر تَمَامِ ادْعِيَهْ وَ آدَابِ حَرْمِينِ شَرْيْفِينِ، ص: ۳۰ عَافِيَتِكَ فِي أُمُورِي كُلَّهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَ عِذَابِ كَارِهَائِمِ عَافِيَتِ مِي خُوهَمِ وَ بَهْ تُو پَنَاهِ مِي بَرْمِ اَزْ رَسُوَائِي وَ خُوَارِي دُنْيَا وَ عِذَابِ الْآخِرَةِ، وَأَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَ عِزَّتِكَ الَّتِي لَا تَرَامُ وَقُدْرَتِكَ آخِرْتِ وَ پَنَاهِ مِي بَرْمِ بَهْ ذَاتِ بَزْرْگُوارْتِ وَ بَهْ عِزْتِ كِهْ فُوقِ آنِ مَتَّصُورِ نَيْسْتِ وَ بَهْ قُدْرَتِ الَّتِي لَا يَمْتَنِعُ مِنْهَا شَيْءٌ مِنْ شَرِّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مِنْ شَرِّ كِهْ چيزِي اَزْ آنِ سَرْپِيچِي نَتُواندَ، اَزْ شَرِّ دُنْيَا وَ آخِرْتِ وَ اَزْ شَرِّ الْأَوْجَاعِ كُلَّهَا وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ دَائِيهِ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتَيْهَا، إِنَّ رَبِّي تَمَامِي دَرْدَهَا وَ اَزْ گَزَنْدِ هَرْ جَنْبِنْدَه‌اي كِهْ تُو فَرْمَانِروايِ او هَسْتِي هَمَانَا پَرُورْدِ گَارِ مِنْ عَلِي صِرَاطِ مُسْتَقِيمِ، وَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، بَرِ رُوشِ حَقِي اسْتِ وَ هِيچِ جَنْبِشِ وَ نِيرويِي نَيْسْتِ جِزْ بَهْ دَسْتِ خَدَايِ وَالايِ بَزْرْگِ تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ تَوْكَلْ كَنْمِ بَرِ خَدَايِ هَمِيْشَهْ زَنْدَه‌اي كِهْ هَرْ گَزْ نَمِيْرِدُ وَ سَتَائِشِ مَخْصُوصِ خَدَايِي اسْتِ كِهْ فَرْزَنْدِي وَ لِدَاً وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنْ الذُّلِّ نَكْرَفْتَهْ وَ كَسِي دَر مَلِكِ هَسْتِي شَرِيكِ او نَيْسْتِ وَ خُوَارِي نَدَارْدِ تَا نِيَاْمَنْدِ يَاوَرِ بَاشْدِ وَ كَبِيْرَهْ تَكْبِيْرًا». وَ كَامَلًا او رَا بَزْرْگِ شَمَارِ». وَ نِيْزِ مِي گُويِي: ادْعِيَهْ وَ آدَابِ حَرْمِينِ شَرْيْفِينِ، ص: ۳۱ «إِلَهِي هَذِهِ صِيَلَاتِي صَلَّيْتُهَا لَا لِحَاجَةٍ مِنْكَ إِلَيْهَا وَلَا رَغْبَةٍ (اي مَعْبُودِ مِنْ اَيْنِ نَمَازِي كِهْ مِنْ بَجَا آوَرْدَمِ نَهْ بَهْ خَاطِرِ اَحْتِيَاجِي اَزْ تُو بَهْ آنِ بُوْدِ وَ نَهْ رَغْبَتِي مِنْكَ فِيهَا إِلَّا تَعْظِيمًا وَ طَاعَةً وَ اِجَابَةً لَكَ إِلَيَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ، إِلَهِي كِهْ تُو دَرِ آنِ دَاشْتَهْ بَاشِي جِزْ تَعْظِيمِ وَ فَرْمَانِبَرْدَارِي تُو وَ پَذِيْرْفْتِنِ آنِچِهْ مِرَا بَدَانِ مَأْمُورِ كَرْدِي، مَعْبُودِ مِنْ اِنْ كَانِ فِيهَا خَلَلٌ أَوْ نَقْصٌ مِنْ رُكُوعِهَا أَوْ سُجُودِهَا فَلَا تُؤَاخِذْنِي اِگَرِ دَرِ اَيْنِ نَمَازِ مِنْ خَلَلِي يَا نَقْصِي دَرِ رُكُوعِ يَا سُجُودِشِ هَسْتِ پَسِ مِرَا مَؤَاخِذَهْ مَكْنِ وَ بَا وَ تَفَضَّلْ عَلَيَّ بِالْقَبُولِ وَ الْغُفْرَانِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». پَذِيْرْفْتِنِ آنِ وَ آمْرُوشِ (مَنْ) بَرِ مِنْ تَفَضَّلْ كَنْ. بَهْ (اميد) رَحْمَتِ، اي مَهْرَبَانْتَرِيْنِ مَهْرَبَانَانِ.» وَ نِيْزِ بَعْدِ اَزْ هَرْ نَمَازِ اَيْنِ دَعَا رَا كِهْ پِيغْمَبِرِ صَلِي اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَرَايِ تَقْوِيَتِ حَافِظَهْ تَعْلِيْمِ امِيْرَالْمُؤْمِنِيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامِ نَمُودَ، مِي خُوانِي: «سُبْحَانَ مَنْ لَا يَغْتَدِي عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا مَنَزَهْ اسْتِ خَدَايِي كِهْ بَرِ آنَانِ كِهْ تَحْتِ فَرْمَانِشِ هَسْتَنْدِ سَتَمِ نَكَنْدَ، مَنْزَهْ اسْتِ خَدَايِي كِهْ يَأْخُذُ أَهْلَ الْأَرْضِ بِالْأَوَانِ الْعَذَابِ، سُبْحَانَ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ، مَرْدَمِ زَمِيْنِ رَا بَهْ عِذَابِهَايِ رَنْگَارَنْگِ نَكِيْرِدَ، مَنْزَهْ اسْتِ خَدَايِ رُؤُوفِ مَهْرَبَانِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا وَ بَصِيرَةً وَ فَهْمًا وَ عِلْمًا، إِنَّكَ عَلِيٌّ بَارِ خَدَايَا دَرِ دَلِ مِنْ نُورِ (مَعْرِفْتِ) وَ بَصِيْرْتِ وَ فَهْمِ وَ عِلْمِي قَرَارِ دَادَهْ كِهْ تُو بَرِ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». هَرْ چيزِ تُو نَوانِي.» ادْعِيَهْ وَ آدَابِ حَرْمِينِ شَرْيْفِينِ، ص: ۳۲ اَزْ شَيْخِ شَهِيْدِ نَقْلِ شُدَهْ اسْتِ كِهْ حَضْرَتِ رَسُوْلِ صَلِي اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَرْمُودَهْ: هَرْ كَسِ بَخُوهَدِ خُدَا او رَا دَرِ قِيَاْمَتِ بَرِ اَعْمَالِ بَدَشِ مَطَّلَعِ نَكْرَدَانْدِ وَ دِيُوَانِ گَنَاهَانِشِ نَكْشَايِدَ، بَعْدِ اَزْ هَرْ نَمَازِ اَيْنِ دَعَا رَا بَخُواندَ: «اللَّهُمَّ إِنَّ مَغْفِرَتَكَ أَرْجِي مِنْ عَمَلِي، وَإِنَّ رَحْمَتَكَ أَوْسَعُ «خَدَايَا! مَسَلَّمًا آمْرُوشِ تُو اميدوار كَنْنَدَهْ تَرِ اَزْ كَارِخِيْرِ مِنْ اسْتِ وَ بَهْ يَقِيْنِ رَحْمَتِ تُو وَ سِيْعِ تَرِ مِنْ دَنْبِي. اللَّهُمَّ إِنْ كَانِ دَنْبِي عِنْدَكَ عَظِيمًا فَعَفُوكَ أَعْظَمُ مِنْ اَزْ گَنَاهِ مِنْ اسْتِ، بَارِ خَدَايَا اِگَرِ گَنَاهِمِ پِيْشِ تُو بَزْرْگِ اسْتِ وَ لِي عَفُو تُو بَزْرْگْتَرِ اَزْ دَنْبِي. اللَّهُمَّ إِنْ لَمْ اَكُنْ أَهْلًا تَرَحَّمْنِي فَارْحَمْتِكَ أَهْلٌ أَنْ گَنَاهِ مِنْ اسْتِ، بَارِ خَدَايَا اِگَرِ مِنْ شَايِسْتَهْ رَسِيْدِنِ رَحْمَتِ نَيْسْتَمِ وَ لِي رَحْمَتِ تُو مِرَا شَايِسْتِگِي تَبْلَغْنِي وَ تَسَعْنِي، لِأَنَّهَا وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ بِرَحْمَتِكَ يَا فَرَاگَرْفْتِنِ دَارْدَ؛ زِيْرَا

که رحمت تو همه موجودات را فراگرفته به (امید) رحمت ای اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». مهربانترین مهربانان». پس هر حاجت که داری از خدا بخواه. شیخ کفعمی فرموده: بعد از هر نماز می‌گویی: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۳ «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دِينًا» خوشنودم که پروردگارم خدا است و دینم دین اسلام است و پیمبرم محمد صلی الله علیه و آله است و آله نبیاً و بعلی و اماماً و بالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و امامانم علی و حسن و حسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و مُحَمَّدٌ وَعَلِيٌّ وَالْحَسَنُ وَمُحَمَّدُ الْخَلْفِ وَجَعْفَرُ وَمُوسَى وَعَلِيٌّ وَمُحَمَّدٌ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و فرزند الصَّالِحِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَنَّمَا وَسَادَةٌ وَقَادَةٌ، بِهِمْ أَتَوَلَّى وَمَنْ شَايَسْتَهُ أَوْ دَرُودَ بَرِّ إِيشَانِ كِه پيشوايان و آفایان و رهبرانند به ایشان دوستی دارم و از اَعْدَائِهِمْ أَتَبَرُّأً». دشمنانشان بیزاری جویم». پس سه مرتبه بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ وَالْمُعَافَاةَ فِي الدُّنْيَا» (بار خدایا من از تو گذشت و سلامتی و آسایش در دنیا وَالْآخِرَةِ». و آخرت را خواستارم». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۴

دعای مشلول

آن دعایی است که تعلیم فرموده آن را حضرت امیر المؤمنین علیه السلام به جوانی که به واسطه گناه و ستم در حق پدر خویش شل شده بود، پس این دعا را خواند، در خواب حضرت رسول صلی الله علیه و آله را دید که دست بر اندام او مالید و فرمود: محافظت کن بر اسم اعظم خدا که کار تو به خیر خواهد بود، پس بیدار شد در حالتی که تندرست بود. و دعا این است: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، خدایا از تو می‌خواهم به نامت بسم الله الرحمن الرحيم یا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، یا حَيُّ یا قَيُّوْمُ، یا حَيُّ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، ای صاحب جلال و بزرگواری، ای زنده پاینده، ای زنده ای که معبودی جز تو نیست یا هُوَ یا مَنْ لَا يَعْلَمُ مَا هُوَ، وَلَا كَيْفَ هُوَ، وَلَا أَيْنَ هُوَ، ای کسی که جز او کسی نداند که چیست او، و چگونه است او، و در کجاست او وَلَا حَيْثُ هُوَ إِلَّا هُوَ، یا ذَا الْمُلْكِ وَالْمَلَكُوتِ، یا ذَا الْعِزَّةِ وَدَر كدام سو است، ای دارای ملک و ملکوت، ای دارای عزت ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۵ وَالْجَبْرُوتِ، یا مَلِكُ یا قُدُّوسُ، یا سَلَامُ یا مُؤْمِنُ یا مُهَيِّمُنُ، و جبروت (قهر و قدرت)، ای پادشاه جهان ای منزله از هر عیب، ای سالم از هر نقص ای ایمنی بخش ای نگهبان یا عَزِيزُ یا جَبَّارُ یا مُتَكَبِّرُ، یا خَالِقُ یا بَارِئُ یا مُصَوِّرُ، یا مُفِيدُ ای عزیز ای دارای قهر ای با عظمت، ای آفریننده ای پدید آورنده ای صورت‌بخش، ای سود دهنده یا مُدَبِّرُ، یا شَدِيدُ یا مُبْدِئُ، یا مُعِيدُ یا مُبِيدُ، یا وَدُودُ ای تدبیر کننده، ای محکم کار ای سبب آغاز خلقت، و ای سبب پایان آن ای نابود کننده، ای محبت شعار یا مَحْمُودُ یا مَعْبُودُ، یا بَعِيدُ یا قَرِيبُ یا مُجِيبُ، یا رَقِيبُ ای پسندیده ای معبود خلق، ای دور و ای نزدیک ای پاسخ دهنده، ای نگهبان یا حَسِيبُ، یا بَدِيعُ یا رَفِيعُ، یا مَنبِيعُ یا سَمِيعُ، یا عَلِيمُ یا حَلِيمُ ای حساب دارنده، ای نوین آفرین ای رفیع مقام، ای بلند مرتبه ای شنوا، ای دانا ای بردبار یا كَرِيمُ یا حَكِيمُ یا قَدِيمُ، یا عَلِيُّ یا عَظِيمُ، یا حَنَّانُ یا مَنَّانُ، ای کریم ای فرزانه ای قدیم ای والا ای بزرگ، ای مهرپیشه و ای نعمت بخش یا دَيَّانُ یا مُسْتَعَانُ، یا جَلِيلُ یا جَمِيلُ، یا وَكِيْلُ یا كَفِيْلُ، ای پاداش ده ای یاری جسته شده، ای پُر جلالت ای زیبا، ای وکیل ای کفیل یا مُقِيْلُ یا مُبِيْلُ، یا نَبِيْلُ یا دَلِيْلُ، یا هَادِي یا بَادِي، یا أَوَّلُ ای در گذرنده ای نعمت رساننده، ای ماهر ای راهنما، ای رهبر ای آغاز کننده، ای اول یا آخِرُ، یا ظَاهِرُ یا بَاطِنُ، یا قَائِمُ یا دَائِمُ، یا عَالِمُ یا حَاكِمُ، ای آخر، ای ظاهر ای باطن، ای استوار ای ابدی، ای دانا ای حکم فرما ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۶ یا قَاضِي یا عَادِلُ، یا فَاصِلُ یا وَاصِلُ، یا ظَاهِرُ یا مُظَهَّرُ، ای داور ای دادگر، ای جدا کننده ای پیوند کننده، ای پاک ای پاکیزه یا قَادِرُ یا مُقْتَدِرُ، یا كَبِيْرُ یا مُتَكَبِّرُ، یا وَاحِدُ یا أَحَدُ یا صَمَدُ، ای توانا ای با اقتدار، ای بزرگ ای با عظمت، ای یگانه ای تک ای بی نیاز یا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ ای کسی که زیاده و زائیده نشده و نیست برایش همتایی هیچکس، و نیست برایش صاحبیه و لَا كَانَ مَعَهُ وَزِيْرٌ، وَلَا اتَّخَذَ مَعَهُ مُشِيْرًا، وَلَا اِحْتِاجَ هَمْسَرٍ و رفیقی و نباشد با او وزیری، و نگرفته برای خود مشاوری، و نه نیازمند ای ظَهِيْرٌ، وَلَا كَانَ مَعَهُ مَنَ إِلَهٍ غَيْرُهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، به کمک کاری است، و نه معبودی جز او است شایسته ستایشی جز تو نیست فَتَعَالَيْتَ عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوًّا كَبِيْرًا، یا عَلِيُّ یا شَامِخُ

پس تو برتری از آنچه ستمکاران گویند بسیار برتر، ای والا ای بلند رتبه یا باذخ، یا فتاح یا نفاح یا مُرتاح، یا مُفرج یا ناصر یا مُنتصر ای والا مقام، ای گشاینده ای عطا بخشنده ای فرح بخش، ای گشایش دهنده ای یاور ای مددکار یا مُدِرک یا مُهَلک یا مُنتقم، یا باعث یا وارث، یا طالب یا غالب، ای دریابنده ای هلاک کننده ای انتقام گیرنده، ای برانگیزنده ای ارث برنده، ای جوینده ای پیروزمند یا مَنْ لایفوتُه هارب، یا تواب یا اواب یا وهاب، یا مُسبب ای کسی که از دستش نرود گریز پایی، ای توبه پذیر ای رجوع پذیر ای بخشنده، ای سبب ساز ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۷ الأسیاب، یا مُفتَح الأبواب، یا مَنْ حِثُّ ما دُعِيَ أجاب، هر سبب، ای گشاینده درهای بسته، ای کسی که هر زمان بخواندش اجابت کند یا طهور یا شکور، یا عفو یا غفور، یا نور النور، یا مُدبِّر الأمور، ای پاکی بخش ای پادشاه شاکران، ای درگذرنده ای آمرزنده، ای نور روشنیها، ای تدبیر کننده امور یا لطیف یا خبیر، یا مجیر یا مُبیر، یا بصیر یا ظہیر یا کبیر، یا وتر ای نعمت بخش ای بینا، ای پناه ده ای روشنی ده، ای بینا ای پشتیبان ای بزرگ، ای یگانه یا فرد، یا اید یا سید یا صمد، یا کافی یا شافی، یا وافی یا معافی، ای بی همتا، ای جاویدان ای تکیه گاه ای بی نیاز، ای کفایت کننده ای شفا دهنده، ای وفادار ای صحت بخش یا مُحسن یا مُجمل، یا مُنعم یا مُفضِّل، یا مُتکرَّم یا مُتفَرِّد، ای نیکو کار ای زیب بخش، ای نعمت ده ای فزون بخش، ای بزرگوار ای یگانه شناخته شده، یا مَنْ علا فقہر، یا مَنْ ملک فقدر، یا مَنْ بطن فخبَر، یا مَنْ عبد ای که از برتری بر همه قاهر است، ای که فرمانروا است و نیرومند، ای که در درونی و از درون آگاه، ای بیستندش فشکر، یا مَنْ عَصِي فَعَفِر، یا مَنْ لَاتَحْوِيهِ الْفِکْر، وَلَا يُدْرِكُهُ و او پادشاه دهد ای که نافرمانش کند و بیمارزد، ای که در فکرها ننگند و دیده ای بصیر، و لا یخفی علیہ اثر، یا رازق البشر، یا مُقدِّر کُلِّ قدر، او را در نیابد، و هیچ کاری بر او پنهان نماند، ای روزی ده بشر، ای اندازه گیر هر اندازه یا عالی المکان، یا شَدید الأركان، یا مُبدِّل الزمان، یا قابل ای والا مکان، ای سخت قدرت، ای جابجا کننده زمان، ای قبول کننده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۸ القربان، یا ذا المن والأحسان، یا ذا العزَّة والسُّلطان، یا رحیم قربانی، ای دارنده نعمت و احسان، ای صاحب عزت و سلطنت، ای بخشاینده یا رحمن، یا مَنْ هُوَ کُلُّ یوم فی شأن، یا مَنْ لایشغلُه شأن عن ای مهربان، ای که هر روز در کاری است، ای که کاری از کار دیگر سرگرمش شأن، یا عظیم الشأن، یا مَنْ هُوَ بِکُلِّ مکان، یا سامع نکند ای بزرگ مقام، ای که در هر جا هستی، ای شنوای الأصوات، یا مُجیب الدَّعوات، یا مُنحج الطَّلِبات، یا قاضی هر صدا، ای اجابت کننده دعاها، ای برآورنده خواسته‌ها، ای روا کننده الحاجات، یا مُنزل البرکات، یا راحم العبرات، یا مُقیل حاجتها، ای فرو فرستنده برکات، ای رحم کننده بر اشکها (و گریه‌ها)، ای نادیده گیر العثرات، یا کاشف الکربات، یا ولی الحسینات، یا رافع لغزشها، ای برطرف کننده ناراحتیها، ای بدست دارنده نیکیها، ای بالا-برنده الدرجات، یا مؤتی السُّؤالات، یا مُحیی الأموات، یا جامع مقامها، ای دهنده خواسته‌ها، ای زنده کننده مرده‌ها، ای گردآورنده الشَّات، یا مُطلعا علی الثَّبات، یا راد ما قد فات، یا مَنْ پراکنده‌ها، ای آگاه بر نیت‌های دل، ای برگرداننده آنچه از دست رفته، ای که لا تشبیه علیہ الأصوات، یا مَنْ لَاتُضَجِرُهُ الْمَسْأَلات، صداها بر او مشتبه نشود، ای که (زیادی) خواهشها او را به ستوه و خستگی در نیآورد ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۹ ولما تعشاء الظلمات، یا نور الأرض والسَّموات، یا سابع و تاریکیها او را فرا نگیرد، ای روشنی زمین و آسمانها، ای سرشار دهنده النعم، یا دافع النقم، یا باری النَّسم، یا جامع الأمم، نعمتها، ای جلوگیر رنج و ملالها، ای آفریننده انسان، ای گردآورنده ملتها یا شافی السقم، یا خالق النور والظلم، یا ذا الجود والکرم، ای بهبودی ده بیماریها، ای خالق روشنی و تاریکیها، ای صاحب جود و کرم یا مَنْ لایطأ عرشه قدم، یا جود الأجودین، یا اکرم الأکرمین، ای که گامی به عرشش نرسد، ای بخشنده ترین بخشندگان، ای کریم ترین کریمان یا أسَمع السامعین، یا أبصیر الناظرین، یا جار المسیحین، ای شنواترین شنوایان، ای بیناترین بینایان، ای پناه پناهجویان یا أمان الخائفین، یا ظہر اللاجین، یا ولی المؤمنین، یا غیاث ای ایمنی بخش ترسناکان، ای پشت و پناه پناهندگان، ای یاور مؤمنان، ای فریادرس المسیحین، یا غایة الطالبین، یا صاحب کُلِّ غریب، یا مؤنس فریادطلبان، ای منتها مقصود خواهندگان، ای رفیق هر غریب، و مونس کُلِّ وحید، یا ملجأ کُلِّ طرید، یا مأوی کُلِّ شریذ، یا حافظ هر تنها، ای پناه هر آواره، ای جای ده هر گریخته، ای نگهدار کُلِّ ضالِّه، یا راحم الشَّیخ الکبیر، یا رازق الطِّفْلِ الصَّغیر، هر گمشده، ای رحم کننده پیر

کهن سال، ای روزی ده کودک خردسال ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۴۰ یا جَابِرَ الْعَظْمِ الْكَسِيرِ، يَافَاكَ كُلَّ أَسِيرٍ، يَا مُغْنِي الْبَائِسِ الْفَقِيرِ، ای پیوند دهنده استخوان شکسته، ای رها کننده هر گرفتار دربند، ای بی نیاز کن هر بینوای مستمند یا عِصْمَةَ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ، یا مَنْ لَهُ التَّدْبِيرُ وَالتَّقْدِيرُ، ای پناه ترسناک پناه جو، ای که چاره اندیشی و اندازه گیری کارها بدست او است یا مَنْ الْعَبِيرُ عَلَيْهِ سَهْلٌ يَسِيرٌ، یا مَنْ لَيْخْتِاجٌ إِلَى تَفْسِيرِ، ای که هر مشکلی برای او سهل و آسان است، ای که بی نیازی از شرح و تفسیر یا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، یا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ خَبِيرٌ، ای که بر هر چیز توانایی، ای که بهر چیز خبیر و آگاهی یا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ، یا مُرْسِلَ الرِّيَاحِ، يَافَالِقَ الْأَصْبَاحِ، ای که به هر چیز بینایی، ای فرستنده بادهای، ای شکافنده روشنی صبح یا بَاعَثَ الْأَزْوَاجَ، يَإِذَا الْجُودِ وَالسَّمَّاحِ، یا مَنْ يَبِيدُهُ كُلُّ مِفْتَاحٍ، ای برانگیزنده جانها، ای صاحب جود و سخا، ای که بدست قدرت او است هر کلید یا سَامِعَ كُلِّ صَوْتٍ، يَأَسَاقِبُ كُلَّ قَوْتٍ، یا مُحِبِّي كُلِّ نَفْسٍ بَعِيدٍ ای شنونده هر صدا، ای جلوتر از هر گذشته، ای زنده کننده هر شخصی پس از المَوْتِ، يَا عِدَّتِي فِي شِدَّتِي، يَا حَافِظِي فِي عُزَّتِي، یا مُوْنِسِي مَرَّكَ، ای ذخیره من در روز سختی و دشواری، ای نگهدارم در روز غربت و بی کسی، ای همدم من فی وَحْدَتِي، یا وَليِّي فِي نِعْمَتِي، یا كَهْفِي حِينَ تُعِينِي فِي تَنَاهِي، ای ولی نعمتم، ای پناهگاه من در آن هنگام که راهها مرا مانده و ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۴۱ الْمَذَاهِبُ، وَتُسَلِّمُنِي الْأَقَارِبُ، وَيَخْذُلُنِي كُلُّ صَاحِبٍ، خسته کنند، و نزدیکان مرا واگذارند، و هر رفیق و دوستی دست از یاریم بکشند یا عِمَادٌ مِنْ لَعِمَادٍ لَهُ، یا سِنْدٌ مِنْ لَأَسَنَدٍ لَهُ، یا ذُخْرٌ ای تکیه گاه هر کس که تکیه گاهی ندارد، ای پشتوانه آن کس که پشتوانه ندارد، ای ذخیره من لَمَازُخْرٍ لَهُ، يَإِحْرُزُ مِنْ لَمَازُخْرٍ لَهُ، يَا كَهْفٌ مَنْ لَأَكَهْفَ لَهُ، تهیدستان، ای نگهدار کسی که نگهداری ندارد، ای پناهگاه آن کس که پناهگاهی ندارد یا كَنْزٌ مَنْ لَأَكَنْزَ لَهُ، یا رُكْنٌ مَنْ لَأَارُكْنَ لَهُ، یا غِيَاثٌ ای گنج بی گنجان، ای پایه محکم آن کس که پایه محکمی ندارد، ای فریادرس من لَأَغِيَاثَ لَهُ، یا جَارٌ مَنْ لَأَجَارَ لَهُ، یا جَارِي اللَّصِيقِ، کسی که فریادرس ندارد، ای همسایه بی همسایگان، ای همسایه به من پیوسته یا رُكْنِي الْوَثِيقِ، يَا إِلَهِي بِالتَّحْقِيقِ، يَارَبَّ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ، ای رکن استوار من، ای معبود مسلم من، ای پروردگار خانه کعبه یا شَفِيقٌ یا رَفِيقٌ، فُكْنِي مِنْ حَلْقِ الْمَضِيقِ، وَاصْرِفْ عَنِّي كُلَّ ای مهربان ای رفیق، آزادم کن از حلقه های تنگ (روزگار)، و بگردان از من هر هَمٌّ وَغَمٌّ وَضِيقٌ، وَاكْفِنِي شَرَّ مَا لَمَّا أَطِيقُ، وَأَعِنِّي عَلَى مَا أَطِيقُ، غم و اندوه و فشاری را، و کفایت کن مرا از هر چه طاقتش را ندارم، و یاریم کن بر آنچه طاقتش را دارم یا رَادَّ يَوْسُفَ عَلَى يَعْقُوبَ، یا كَاشِفَ ضُرِّ أَيُّوبَ، يَإِغَاظِرَ ذَنْبِ ای که یوسف را به یعقوب برگرداندی، ای که ایوب را از گرفتاری نجات بخشیدی، ای آمرزنده خطای ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۴۲ دَاوُدَ، یا رَافِعَ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ وَمُنْجِيَهُ مِنْ أَيْدِي الْيَهُودِ، داود، ای بالا برنده عیسی بن مریم و نجات دهنده او از دست یهود یا مُجِيبَ نِدَاءِ يُونُسَ فِي الظُّلُمَاتِ، یا مُصْطَفَى مُوسَى ای پاسخ دهنده آواز یونس در تاریکیهای دریا، ای برگزیننده موسی (بوسیله سخن گفتن) بِالْكَلِمَاتِ، یا مَنْ غَفَرَ لِأَدَمَ خَطِيئَتَهُ، وَرَفَعَ إِدْرِيْسَ مَكَانًا عَلِيًّا بَدَانَ كَلِمَاتِ، ای که بخشیدی بر آدم خطایش را، و ادريس را از رحمت خویش به جایی بلند بَرَحْمَتِهِ، یا مَنْ نَجَّى نُوحًا مِنَ الْغَرَقِ، یا مَنْ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى بَرَدَى ای که نوح را از غرق نجات دادی، ای که قوم عاد قدیم را هلاک کردی وَتَمُودَ فَمَا أَبْقَى وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ إِنْهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَ تَمُودِيَانَ رَا بَاقِي نَگداشتی، و پیش از آنها قوم نوح را که آنها ستمگرتر و سرکش تر وَاطْعَى وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى يَا مَنْ دَمَّرَ عَلَى قَوْمِ لُوطٍ، وَدَمَّيْمَ بَدُونَدَ وَ دَهَكَدَه های واژگون را بیفکندی، ای که نابودی بر قوم لوط فرستادی و هلاک کردی علی قوم شَعِيبَ، یا مَنْ اتَّخَذَ إِبرَاهِيمَ خَلِيلًا، یا مَنْ اتَّخَذَ قَوْمَ شَعِيبَ رَا، ای که ابراهیم را خلیل گرفتی، ای که موسی کَلِيمًا، وَاتَّخَذَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلَيْهِمْ مَوْسَى رَا هَم سَخَن خُود سَاخْتِي، و محمد صلی الله علیه و آله رَا أَجْمَعِينَ حَبِيبًا، یا مُؤْتِي لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ، وَالْوَاهِبَ لِسُلَيْمَانَ حَبِيبَ خُود كَرَدَى، ای که به لقمان حکمت عطا کردی، و به سلیمان فرمانروایی و ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۴۳ مُلْكَاً لَمَّا يَبْغِي لِأَحِيْدٍ مِنْ بَعِيدِهِ، يَا مَنْ نَصَرَ ذَا الْقُرْبَيْنِ پادشاهی آن چنانی دادی که برای هیچکس پس از او شایسته نبود، ای که ذوالقرنین را بر علی الملوک الجبارة، يَا مَنْ أَعْطَى الْخِضْرَ الْحَيَاةَ، وَرَدَّ لِيُوشَعَ پادشاهان سرکش یاری دادی، ای که به خضر آب حیات دادی، و برای یوشع بن نُونِ السَّمْسَ بَعِيدَ غُرُوبِهَا، یا مَنْ رَبَطَ عَلَى قَلْبِ أُمَّ مُوسَى بن

نیایشی عارفانه است که بنده‌ای به درگاه خدای غفار انجام می‌دهد، و از پروردگار، رحمت و بخشایش می‌طلبد. علامه مجلسی رحمه الله آن را از بهترین دعاها شمرده است. این دعا در شب‌های نیمه شعبان و در هر شب جمعه خوانده می‌شود، و برای ایمنی از گزند دشمنان و افزایش ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۴۷ روزی و آمرزش گناهان مفید است. متن دعای شریف چنین است:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، «خدایا من از تو می‌خواهم بحق آن رحمت که همه چیز را فرا گرفته و بِقُوَّتِكَ الَّتِي قَهَرْتَ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَخَضَعَ لَهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَذَلَّ وَبِهَ انِ نِيْرُوِيْتِ كِه هَمِه چِيْز رَا بُوْسِيْلِه اَنْ مَقْهُوْر خُوِيْش كَرْدِي وَ هَمِه چِيْز دَر بَرَابَر اَنْ خَاضِع وَ هَمِه لَهَا كُلُّ شَيْءٍ، وَبِحَبْرُوْتِكَ الَّتِي غَلَبْتَ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِعِزَّتِكَ دَرِيْش اَنْ خُوَارِاسْت وَبِه جَبْرُوْت تُو كِه بُوْسِيْلِه اَنْ چِيْرِه كَشْتِي بَرَهْر چِيْز وَبِه عِزْت كِه الَّتِي لَا يَقُوْمُ لَهَا شَيْءٌ، وَبِعِظَمَتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ، چِيْزِي دَر بَرَابَرش نَايَسْتَد وَبِه اَنْ عِظْمْت وَ بَرِگِيْت كِه پَر كَرْدِه هَر چِيْز رَا وَبِسُلْطَانِكَ الَّدِي عَلَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِوَجْهِكَ الْبَاقِي بَعْدَ فَنَاءِ كُلِّ وَبِه اَنْ سُلْطَنْت كِه بَر هَر چِيْز بَرْتَرِي كَرْفْتِه وَبِه ذَات پَاكْت كِه پَس اِز نَابُوْدِي هَر چِيْز شَيْءٍ، وَبِأَسْمَائِكَ الَّتِي غَلَبْتَ أَرْكَانَ كُلِّ شَيْءٍ، وَبِعِلْمِكَ الَّدِي بَاقِي اَسْت وَبِه نَامِهَآي مَقْدَسْت كِه اَسَاس هَر مَوْجُوْدِي رَا پَر كَرْدِه وَبِه اَنْ دَانِشْت كِه أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبِنُورِ وَجْهِكَ الَّدِي أَضَاءَ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ، يَا اِحَاطِه يَافْتِه بِه هَر چِيْز وَبِه نُوْر ذَات كِه رُوْشْن شُد دَر پَر تُوْش هَر چِيْز اِي نُوْرُ يَا قُدُّوْسُ، يَا اَوَّلَ الْاَوَّلِيْنَ وَيَا آخِرَ الْاٰخِرِيْنَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ نُوْر حَقِيْقِي وَ اِي مَنْزَه اِز هَر عِيْب، اِي اَعَاِز مَوْجُوْدَات اَوَّلِيْنَ وَ اِي پَايَا نِ اٰخِرِيْنَ. خُدَايَا! بِيَاْمَرِز اَدْعِيَه وَ اَدَاْب حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۴۸ الدُّنُوْبُ الَّتِي تَهَيْتُكَ الْعِصْمَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الدُّنُوْبُ الَّتِي تُنَزِلُ اَنْ كِنَاهَانِي رَا كِه پَرْدِهَا رَا بَدْرَد. خُدَايَا! بِيَاْمَرِز اَنْ كِنَاهَانِي رَا كِه عِقَاب وَ كِيْفَرهَا رَا نِيْقَمَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الدُّنُوْبُ الَّتِي تُغَيِّرُ النِّعَمَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ فَرُو رِيْزِد. خُدَايَا! بِيَاْمَرِز اَنْ كِنَاهَانِي رَا كِه نَعْمْتَهَا رَا تَغْيِيْر دِهْد. خُدَايَا! بِيَاْمَرِز الدُّنُوْبُ الَّتِي تَحْبِسُ الدُّعَاءَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الدُّنُوْبُ الَّتِي تَقْطَعُ الرَّجَاءَ، اَنْ كِنَاهَانِي رَا كِه اِز (اِجَابْت) دَعَا جَلُوْگِيْرِي كِنْد. خُدَايَا! بِيَاْمَرِز كِنَاهَانِي رَا كِه اِنْسَان رَا نُوْمِيْد مِي كِنْد، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ الدُّنُوْبُ الَّتِي تُنَزِلُ الْبَلَاءَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ كُلَّ خُدَايَا بِيَاْمَرِز اَنْ كِنَاهَانِي رَا كِه بَلَا نَازِل كِنْد، خُدَايَا بِيَاْمَرِز هَر ذَنْبٍ اَذْنَبْتُهُ، وَكُلَّ خَطِيئَةٍ اَخْطَاْتُهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِذِكْرِكَ، كِنَاهِي كِه كَرْدِهَام وَ هَر خَطَايِي كِه اِز مَن سَر زِدِه خُدَايَا مَن بِه سُوِي تُو تَقْرَب جُوِيْم بُوْسِيْلِه ذَكْر تُو وَ اَسْتَشْفِعُ بِكَ اِلَى نَفْسِكَ، وَ اَسْأَلُكَ بِجُودِكَ اَنْ تُدْنِيْنِي مِنْ قُرْبِكَ، وَ خُوْدْت رَا شَفِيْع اَوْرَم بَدْر گَاهْت بِه جُوْد وَ كَرْمْت اِز تُو مِي خُوَاْم كِه بِه مَقَام قُرْب خُوِيْش نَزْدِيْكَم سَاِزِي وَ اَنْ تُوْزِعْنِي شُكْرِكَ، وَ اَنْ تُلْهِمْنِي ذِكْرِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَ سِپَاسْگِزَارِيْت رَا رُوْزِيْم كِنِي وَ ذَكْر خُوْد رَا بِه مَن اِلْهَام كِنِي. خُدَايَا! اِز تُو سُؤَالَ خَاضِع مُتَيَدَلِّلٍ خَاشِعٍ، اَنْ تُسَامِعْنِي وَتَرْحَمْنِي وَتَجْعَلْنِي خَاضِعَانِه، ذَلِيْلَانِه وَ خَاشِعَانِه دَر خُوَاَسْت مِي كِنْم كِه بَر مَن اَسَان گِيْرِي وَ رَحْمَم كِنِي وَ بِه دَاْدِه بِقَسْمِكَ رَاضِيَا قَانِعَا، وَفِي جَمِيْعِ الْاَحْوَالِ مُتَوَاضِعَا. اللَّهُمَّ خُوْد رَاضِي وَ قَانِعَم سَاِزِي وَ دَر تَمَام حَالَايْت فَرُوْتَنَم كِنِي. خُدَايَا! اِز تُو اَدْعِيَه وَ اَدَاْب حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۴۹ وَ اَسْأَلُكَ سُؤَالَ مَنِ اسْتَدْتْ فَاقْتُهُ، وَ اَنْزَلْ بِكَ عِنْدَ الشَّدَائِدِ حَاجَتُهُ، دَر خُوَاَسْت كِنْم دَر خُوَاَسْت كَسِي كِه سَخْت فَقِيْر شُدِه وَ خُوَاَسْتِه اَش رَا هِنْگَام سَخْتِيْهَا پِيْش تُو اَوْرْدِه وَ عِظْمَ فِيمَا عِنْدَكَ رَغْبَتُهُ. اللَّهُمَّ عِظْمَ سُلْطَانِكَ، وَ عَلَا مَكَانِكَ، وَ اَمِيْدِش بَدَانِچِه نَزْد تُو اَسْت، بَزْرَگ اَسْت خُدَايَا سُلْطَنْت بَس بَزْرَگ وَ مَقَامْت بَسِي بَلَنْد اَسْت وَ خَفِيْ مَكْرُوكَ، وَ ظَهْرَ اَمْرُوكَ، وَ غَلَبَ قَهْرُوكَ، وَ جَرَتْ قُدْرَتُوكَ، وَ لَا وَ تَدْبِيْرْت دَر كَارِهَا پَنْهَان وَ اَمْر وَ فَرْمَانْت اَشْكَار اَسْت، قَهْرْت غَالِب وَ قُدْرْت وَ نِيْرُوِيْت نَافِذ اَسْت وَ يُمَكِّنُ الْفِرَاؤُ مِنْ حُكُوْمَتِكَ. اللَّهُمَّ لَا اَجْدُ لِدُنُوْبِيْ غَافِرَا، وَ لَا گَرِيْز اِز تَحْت حُكُوْمْت تُو مَمَكْن نِيْسْت خُدَايَا نِيَاْبَم بَرَاي كِنَاهَانِم اَمْرَزَنْدِه اِي وَ نِه لِقَبَائِحِيْ سَاْتِرَا، وَ لَا لِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِي الْقِيْحِ بِالْحَسَنِ مُبَدَّلَا غَيْرِكَ، بَرَاي كَارِهَآي زَشْتَم بَرْدِه پُوْشِي وَ نِه كَسِي رَا كِه عَمَل زَشْت مَرَا بِه كَار نِيْكَ تَبْدِيْل كِنْد جِز تُو، لِاِلَهٍ اِلَّا اَنْتَ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي، وَ تَجَرَّأْتُ بِجَهْلِي، نِيْسْت مَعْبُوْدِي جِز تُو، مَنْزِهِي تُو وَ بِه حَمْد تُو مَشْغُوْلَم مَن بِه خُوِيْشْتَن سْتَم كَرْدَم وَ دَر اَثَر نَادَانِيْم جَسَارْت كَرْدَم وَ سَكَنْتُ اِلَى قَدِيْمِ ذِكْرِكَ لِي وَ مِيْتِكَ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ مَوْلَاي كَم مَن وَ بِه اِيْنِكِه هَمِيْشِه اِز قَدِيْم بِه يَاد مَن بُوْدِه وَ بَر مَن لَطْف وَ بَخْشِش دَاشْتِي اَسْوَد هَخَاطَر نَشْسْتَم وَ چِه اِي خُدَا اِي مَوْلَاي مَن چِه بَسِيَاْر قَبِيْح سَتْرَتُهُ، وَ كَم مَن فَادِحِ مَن الْبَلَاءِ اَقْلَتُهُ، وَ كَم مَن عِثَارٍ وَ قَيْتُهُ، زَشْتِيْهَا كِه اِز مَن پُوْشَانْدِي وَ چِه بَسِيَاْر بَلَاهَآي سَنْگِيْن كِه اِز مَن بَاز گَرْدَانْدِي وَ چِه بَسِيَاْر لَغْزَشْهَآ كِه اِز اَنْ نَگْهَم دَاشْتِي وَ كَم مَن مَكْرُوْهِ دَفَعْتُهُ، وَ كَم

أَوَيْتَهُ، أَوْ تَسْلِمَ إِلَى الْبَلَاءِ مَنْ دُورِ گردانی کسی را که خود نزدیکش کرده یا تسلیم بلا و گرفتاری کنی کسی را که ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۵۳ كَفَيْتَهُ وَرَحِمْتَهُ، وَلَيْتَ شِعْرِي يَا سَيِّدِي وَإِلَهِي وَمَوْلَايَ اُنْتَلِيطُ خُودِ سِرِّسْتِي كَرْدِه وَ بَه لَطْفِ پُروریدہ‌ای و کاش می‌دانستم ای آقا و معبود و مولایم آیا چیره می‌کنی النَّارَ عَلٰی وُجُوهِ خَزَرَتٍ لِعَظَمَتِكَ سَاجِدَةً، وَعَلَى السُّنَنِ نَطَقْتُ آتَشِ دُوزَخِ رَا بَر چهره‌هایی که در برابر عظمتت به سجده افتاده و بر زبانهایی که صادقانه بِنُوحِدِكَ صَادِقَةً وَبَشُكْرِكَ مَادِحَةً، وَعَلَى قُلُوبٍ اعْتَرَفَتْ بَه یگانگیت گویا شده و سپاسگزارانه به شکر باز شده و بر دلهایی که از روی یقین بَه بِالْهَيْتِكَ مُحَقَّقَةً، وَعَلَى ضَمَائِرٍ حَوَّتْ مِنْ الْعِلْمِ بِكَ حَتَّى خَدَائِثِ اعْتِرَافٍ كَرْدِه‌اند و بر نهادهایی که علم و معرفت آنها را فرا گرفته تا به جایی که در برابر صَارَتْ خَاشِعَةً، وَعَلَى حِيَوَارِحٍ سَعَتْ إِلَى اَوْطَانِ تَعْبُدُكَ خَاشِعٌ گشته و بر اعضاء و جوارحی که مشتاقانه به پرستشگاه‌های طَائِعَةً، وَاشَارَتْ بِاَسِيَةِ تَعْفَارِكَ مُدْعِنَةً، مَا هَكَذَا الظَّنُّ بِكَ، وَلَا شَتَافَتَه وَ بَا حَالِ اَقْرَارِ بَه گناه جویای آمزش تو هستند چنین گمانی به تو نیست اَخْبَرْنَا بِفَضْلِكَ عَنكَ، يَا كَرِيمُ يَا رَبِّ، وَأَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفِي عَنْ وَ از فضل تو چنین خبری به ما نرسیده ای خدای کریم ای پروردگار من و تو ناتوانی مرا در مقابل قَلِيلٍ مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَعُقُوبَاتِهَا، وَمَا يَجْرِي فِيهَا مِنَ الْمَكَارِهِ اِنْدَكِي از بلای دنیا و کيفرهای ناچيز آن و ناملايماتی که معمولاً علی اهلها، علی أَنْ ذَلِكْ بَلَاءٌ وَمَكْرُوهٌ، قَلِيلٌ مَكْنُتُهُ، يَسِيرٌ بَرِ اهل آن می‌رسد می‌دانی در صورتی که این بلا و ناراحتی دوامش کم است و دورانش ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۵۴ بَقَاؤُهُ، قَصِيرٌ مُدَّتُهُ، فَكَيْفَ اِحْتِمَالِي لِبَلَاءِ الْآخِرَةِ، وَجَلِيلٌ وَقُوعِ اِنْدَكِ و مدتش کوتاه است پس چگونه تاب تحمل بلای آخرت و آن ناملايمات بزرگ را در الْمَكَارِهِ فِيهَا، وَهُوَ بَلَاءٌ تَطُولُ مُدَّتُهُ، وَيَدُومُ مَقَامُهُ، وَلَا يُخَفَّفُ اِنْجَا دارم در صورتی که آن بلا مدتش طولانی و دوامش هميشگی است و تخفیفی عَنْ اَهْلِهِ، لِأَنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا عَنْ غَضَبِكَ وَانْتِقَامِكَ وَسَخَطِكَ، بَرای مبتليان به آن نیست زیرا آن بلا از خشم و انتقام و غضب تو سرچشمه گرفته و هذا ما لا تَقُومُ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ، يَا سَيِّدِي، فَكَيْفَ بِي وَ آن هم چیزی است که آسمانها و زمین تاب تحمل آن را ندارند ای آقای من تا چه رسد به وَأَنَا عَبْدُكَ الضَّعِيفُ الدَّلِيلُ الْحَقِيرُ الْمُسْتَكِينُ الْمُسْتَكِينُ، یا من بنده ناتوان خوار ناچيز مستمند بيچاره! ای إلهي وَرَبِّي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، لِأَيِّ الْأُمُورِ إِلَيْكَ أَشْكُو، وَلَمَّا مَعْبُودٍ وَ پُروردگار و آقا و مولای من آیا برای کداميك از گرفتاريهايم به تو شكایت كنم مِنْهَا أَضْحَجُ وَأَبْجِي، لِأَلِيمِ الْعِذَابِ وَشِدَّتِهِ، أَمْ لَطُولِ الْبَلَاءِ وَ برای کداميك از آنها شيون و گريه كنم، آیا برای عذاب دردناك و سخت یا برای بلای طولانی و مُدَّتِهِ، فَلَنْ صَيَّرْتَنِي لِلْعُقُوبَاتِ مَعَ أَعْدَائِكَ، وَجَمَعْتَ بَيْنِي وَ مدید پس اگر بنا شود مرا بخاطر كيفرهایم در زمره دشمنان اندازی و مرا با گرفتاران وَبَيْنَ أَهْلِ بَلَاتِكَ، وَفَرَّقْتَ بَيْنِي وَبَيْنَ أَجْبَائِكَ وَأَوْلِيَائِكَ، در بلا و عذابت در يكجا گردآوری و میان من و دوستانت جدایی اندازی، گيرم ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۵۵ فَهَيَّنِي يَا إلهي وَ رَبِّي، صَبْرْتُ عَلَيَّ عَذَابِكَ، فَكَيْفَ كِه ای معبود و پروردگارم من بر عذاب تو صبر كنم اما چگونه أَصْبِرُ عَلَيَّ فِرَاقِكَ، وَهَيَّنِي صَبْرْتُ عَلَيَّ حَرِّ نَارِكَ، بَر دوری از تو طاقت آورم و گيرم که ای معبود من حرارت آتشت را تحمل كنم فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَنِ النَّظَرِ إِلَى كَرَامَتِكَ، أَمْ كَيْفَ أَشْكُنُ فِي النَّارِ اما چگونه چشم پوشیدن از بزرگواریت را بر خود هموار سازم یا چگونه در میان آتش بمانم وَرَجَائِي عَفُوكَ، فَبِعِزَّتِكَ يَا سَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اُقْسِمُ صَادِقًا، لَئِنْ بَا اِنكه امید عفو تو را دارم پس به عزتت سوگند ای آقا و مولای من براستی سوگند می‌خورم که تَرَكْتَنِي نَاطِقًا لَأَضِيحَ جَنِّ إِلَيْكَ بَيْنَ أَهْلِهَا ضَجِيجِ الْأَمْلِينَ، اگر زبانم را در آنجا بازبگذاری حتماً در میان دوزخیان شيون را بسويت س ردهم شيون اشخاص آرزومند وَأَصِيرُ رَحْنًا إِلَيْكَ صِيْرَاحِ الْمُسْتَصْرِحِينَ، وَلَمَّا بَكَيْتَ عَلَيَّ كَبُكَاءٍ وَ مَسْلَمًا چُون فريادرس خواهان به در گاهت فرياد بر آرم و قطعاً مانند عزيز گم گشتگان بر دوری تو گريه الفَاقِدِينَ، وَلَأُنَادِيَنَّكَ أَيْنَ كُنْتَ يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ، یا غَايَةَ آمَالِ وَ زَارِي كُنم و با صدای بلند تو را می‌خوانم و می‌گويم كجایی ای يار و نگه‌دار مؤمنان ای منتهای آرمان العارفين، یا غِيَاثِ الْمُسْتَعِيثِينَ، یا حَبِيبِ قُلُوبِ الصَّادِقِينَ، ویا عارفان ای فريادرس در ماندگان ای محبوب دل راستگويان و ای إله العالمين، أَفْتَرَاكَ سُبْحَانَكَ يَا إلهي وَبِحَمْدِكَ تَشْمَعُ فِيهَا مَعْبُودِ عَالَمِيَانِ آیا براستی چنان می‌بینی ای منزّه و معبودم که به ستایشت مشغولم که بشنوی در آن ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۵۶ صَوْتُ عَبْدٍ مُسْلِمٍ سَجَنَ فِيهَا بِمُخَالَفَتِهِ، وَذَاقَ طَعْمَ عَذَابِهَا آتَشِ صَدَايِ بِنْدِه مَسْلَمَانِي رَا

که در اثر مخالفتش در آنجا زندانی شده و مزه عذاب آتش را بِمَعَصَةِ يَتِيهِ، وَحُبْسِ بَيْنَ أَطْبَاقِهَا بَجْرَمِهِ وَجَرِيرَتِهِ، وَهُوَ يَضْحَجُ به خاطر نافرمانیش چشیده و در میان طبقات دوزخ به واسطه جرم و جنایتش گرفتار شده و در آن حال به درگاهت شیون کند إِلَيْكَ ضَجِيجٌ مُؤْمِلٌ لِرَحْمَتِكَ، وَيُنَادِيكَ بِلِسَانِ أَهْلِ تَوْحِيدِكَ، شیون شخصی که آرزومند رحمت تو است و به زبان یگانه پرستان تو را فریاد زند و يَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِرُبُوبِيَّتِكَ، یا مولای، فَكَيْفَ يَبْقَى فِي الْعَذَابِ و به بنده پروریت متوسل گردد ای مولای من پس چگونه در عذاب بماند وَهُوَ يَرْجُو مَا سَلَفَ مِنْ حَلِمِكَ، أَمْ كَيْفَ تُوَلِّمُهُ النَّارَ وَهُوَ يَأْمُلُ با اینکه به بردباری سابقه دارت چشم امید دارد یا چگونه آتش او را بیازارد با اینکه آرزوی فَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ، أَمْ كَيْفَ يُحْرِقُهُ لَهْبُهَا وَأَنْتَ تَسْمَعُ صَوْتَهُ وَفَضْلَ وَرَحْمَتِ تُو را دارد یا چگونه شعله آتش او را بسوزاند با اینکه تو صدایش را بشنوی و تری مَكانَهُ، أَمْ كَيْفَ يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ زَفِيرُهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفَهُ، أَمْ جَائِشَ را ببینی یا چگونه شراره‌های آتش او را دربرگیرد با اینکه تو ناتوانیش دانی یا كَيْفَ يَتَقَلَّبُ بَيْنَ أَطْبَاقِهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ صِدْقَهُ، أَمْ كَيْفَ تَرْجُرُهُ چگونه در میان طبقات آتش دست و پا زند با اینکه تو صدق و راستگویی را دانی یا چگونه موکلان دوزخ زبانتها و هُوَ يُنَادِيكَ يَارَبِّهِ، أَمْ كَيْفَ تُنَزِّلُهُ فِيهَا وَهُوَ يَرْجُو فَضْلَكَ او را با تسدی برانند با اینکه تو را به پروردگاری بخواند، یا چگونه ممکن است که امید فضل تو را در آزادی خویش ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۵۷ فِي عَيْتِهِ مِنْهَا فَتَتَرُكُهُ فِيهَا، هَيْهَاتَ، مَا ذَلِكَ الظَّنُّ بِكَ، وَلَا الْمَعْرُوفُ داشته باشد ولی تو او را به حال خود واگذاری چه بسیار از تو دور است و چنین گمانی به تو نیست و فضل تو اینسان مِنْ فَضْلِكَ، وَلَا مُشَبِّهٌ لِمَا عَامَلْتَ بِهِ الْمُؤَحِّدِينَ مِنْ بَرِّكَ معروف نیست و نه شباهت با رفتار تو نسبت به یگانه پرستان دارد با آن نیکی و إِحْسَانِكَ، فَبِالْيَقِينِ أَقْطَعُ لَوْلَا مَا حَكَمْتَ بِهِ مِنْ تَعْدِيبٍ و احسانت که نسبت بدانها داری و من بطور قطع می دانم که اگر فرمان تو در معذب ساختن جاجدیک، وَقَضَيْتَ بِهِ مِنْ إِخْلَادِ مُعَانِدِيكَ، لَجَعَلْتَ النَّارَ كُلَّهَا مُنْكَرَاتٍ صادر نشده بود و حکم توبه همیشه ماندن در عذاب برای دشمنان در کار نبود حتماً آتش دوزخ را هر چه بود به تمامی بَرِّدًا وَسَيِّئًا، وَمَا كَانَتْ لِأَحَدٍ فِيهَا مَقْرَأٌ وَلَا مَقَامًا، لَكِنَّكَ تَقَدَّسَتْ سَرْدٌ و سالم می کردی و هیچکس در آن منزل و مأوا نداشت ولی تو ای خدایی که تمام نامه‌هایت اَسْمَاؤُكَ، أَقْسَمْتُ أَنْ تَمْلَأَهَا مِنَ الْكَافِرِينَ، مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ مقدس است سوگند یاد کرده‌ای که دوزخ را از کافران از پریان و آدمیان أَجْمَعِينَ، وَأَنْ تُخَلِّدَ فِيهَا الْمُعَادِبِينَ، وَأَنْتَ حَلٌّ ثَنَاؤُكَ قُلْتَ پُرْكَنی و دشمنان را برای همیشه در آن جا دهی و تو که حمد و ثنایت برجسته است در ابتدا مُبْتَدِئًا، وَتَطَوَّلَتْ بِالْإِنْعَامِ مُتَكَرِّمًا، أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ بدون سابقه فرمودی و به این انعام از روی بزرگواری تفضل کردی (که فرمودی) «آیا کسی که مؤمن است مانند کسی است فاسِقًا لَا يَشْتَتُونَ، إِلَهِي وَسَيِّدِي، فَأَسَأَلُكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي كَافَسَقُ است، نه یکسان نیستند» ای معبود من و ای آقای من بحق آن نیرویی که ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۵۸ قَدَّرْتَهَا، وَبِالْقَضِيَةِ الَّتِي حَكَمْتَهَا وَحَكَمْتَهَا، وَغَلَبْتَ مَنْ عَلَيْهِ مَقْدَرُش کردی و به فرمانی که مسلّمش کردی و صادر فرمودی و بر هر کس أَجْرِيَّتَهَا، أَنْ تَهَبَ لِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَفِي هَذِهِ السَّاعَةِ، كُلَّ جُزْمِ آن را اجرا کردی مسلط گشتی از تو می خواهم که ببخشی بر من در این شب و در این ساعت هر جرمی را أَجْرِيَّتَهُ، وَكُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ، وَكُلَّ قَبِيحٍ أَسْرَرْتُهُ، وَكُلَّ جَهْلٍ که مرتکب شده‌ام و هر گناهی را که از من سرزده و هر کار زشتی را که پنهان کرده‌ام و هر نادانی که عَمِلْتُهُ، كَتَمْتُهُ أَوْ أَغْلَنْتُهُ، أَخْفَيْتُهُ أَوْ أَظْهَرْتُهُ، وَكُلَّ سَيِّئَةٍ أَمَرْتُ كَتَمَانَ کردم و چه آشکار چه پنهان کردم و چه در عیان و هر کار بدی را که به نویسندگان گرامیت دستور بِإِثْبَاتِهَا الْكِرَامَ الْكَاتِبِينَ، الَّذِينَ وَكَلْتَهُمْ بِحِفْظِ مَا يَكُونُ مِنِّي، يَادِدَاشْتِ كَرْدَنَش را دادی همان نویسندگانی که آنها را موکل بر ثبت اعمال من کردی وَجَعَلْتَهُمْ شُهُودًا عَلَيَّ مَعَ جَوَارِحِي، وَكُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيَّ و آنها را به ضمیمه اعضاء و جوارحم گواه بر من کردی و اضافه بر آنها خودت نیز مراقب مِنْ وَرَائِهِمْ، وَالشَّاهِدَ لِمَا خَفِيَ عَنْهُمْ، وَبِرَحْمَتِكَ أَخْفَيْتَهُ، من بودی و گواه اعمالی بودی که از ایشان پنهان می ماند و البته به واسطه رحمتت بود که آنها را پنهان داشتی وَبِفَضْلِكَ سَتَرْتَهُ، وَأَنْ تُوفِّرَ حَظِّي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَنْزَلْتَهُ، أَوْ إِحْسَانٍ و از روی فضل خود پوشاندی و نیز خواهم که بهره‌ام را وافر و سرشار گردانی از هر خیری که فرو ریزی یا احسانی فَضَّلْتَهُ، أَوْ بِرِ نَشْرْتَهُ، أَوْ رِزْقٍ بَسَيْطْتَهُ، أَوْ ذَنْبٍ تَغْفِرُهُ، أَوْ حَطَايَاً که بفرمایی یا نیکیهایی که بخش کنی یا رزقی که بگسترانی یا گناهی که بیمارزی یا خطایی که ادعیه و

آداب حرمین شریفین، ص: ۵۹ تَسْتُرُهُ، يَارَبِّ يَارَبِّ يَارَبِّ، يَا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ وَمَالِكِي بِبُوشَانِي پروردگارا پروردگارا پروردگارا ای معبود من ای آقا و مولایم و ای مالکِ رقی، یا مَنْ بِيَدِهِ نَاصِيَتِي، یا عَلِيمًا بِضُرِّي وَمَسِيكِنَتِي، یا خَبِيرًا مَنْ أَيْ كَسِي كِه اِخْتِيَارِم بَدَسْتِ او اِسْتِ اِي دَانَايِ بَرِ پَرِيشَانِي وَ بِي نَوَاتِيْمِ اِي آگِه از بَفْقَرِي وَ فَاقَتِي، يَارَبِّ يَارَبِّ يَارَبِّ، أَشَأُ لَكَ بِحَقِّكَ وَ قُدْسِكَ بِي چيزِي وَ نَدَارِيْمِ پَروردگارا، پَروردگارا پَروردگارا اَز تُو مِي خَوَاهِم بَه حَقِّ خُودتِ وَ بَه ذَاتِ مَقْدَسَتِ وَأَعْظَمِ صِفَاتِكَ وَأَسْمَائِكَ، أَنْ تَجْعَلَ أَوْقَاتِي مِنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ بَه بَزَرگَتَرِيْنِ صِفَاتِ وَ اِسْمَائَتِ كِه اَوْقَاتِم رَا دَر شَبِّ وَ رُوزِ بَدِ كَرِكِ مَعْمُورَةً، وَ بِيخْدَمَتِكَ مَوْصُولَةً، وَأَعْمَالِي عِنْدَكَ مَقْبُولَةً، بَه يَادِ خُودتِ مَعْمُورِ وَ آبَادِ گَرْدَانِي وَ بَه خَدَمَتِ پِيوسْتِه دَارِي وَ اِعْمَالِم رَا مَقْبُولِ دَر گَاهَتِ گَرْدَانِي حَتَّى تَكُونَ أَعْمَالِي وَأُورَادِي كُلُّهَا وَرَدًا وَاحِدًا، وَحَالِي فِي تَا اِعْمَالِ وَ كَفْتَارِمِ هَمِه يَكِ جِهَتِ بَرَايِ تُو بَاشَد وَ حَالِمِ هَمِيْشِه دَر خَدَمَتِكَ سَرْمَدًا، يَا سَيِّدِي، يَا مَنْ عَلَيْهِ مَعْوَلِي، يَا مَنْ إِلَيْهِ خَدَمَتِ تُو مَصْرُوفِ گَرْدَدِ اِي آقَايِ مَنْ اِي كَسِي كِه تَكِيه گَاهِمِ او اِسْتِ اِي كَسِي كِه شَكْوَتِ أَحْوَالِي، يَارَبِّ يَارَبِّ يَارَبِّ، قُو عَلِي خَدَمَتِكَ شَكَايَتِ اِحْوَالِ خُوِيْشِ بَه دَر گَاهِ او بَرَمِ پَروردگارا پَروردگارا پَروردگارا نِيرو دِه بَر اِنجَامِ خَدَمَتِ جَوَارِحِي، وَاشْدُدْ عَلَيَّ الْعَزِيْمَةَ جَوَانِحِي، وَهَبْ لِي الْجِدَّةَ فِي اِعْضَايِ مَرَا وَ دَلْمِ رَا بَرَايِ عَزِيْمَتِ بَه سُوِيْتِ مَحْكَمِ گَرْدَانِ وَ بَه مَنْ كُوشَشِ دَر اَدْعِيه وَ آدَابِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۶۰ خَشْيَتِكَ، وَالِدَّوَامَ فِي الْاِتِّصَالِ بِخَدَمَتِكَ، حَتَّى أَسْرَحَ إِلَيْكَ فِي تَرَسِ وَ خَشْيَتِ وَ مَدَاوَمَتِ دَر پِيوسْتِنِ بَه خَدَمَتِ عَطَا فَرَمَا تَا تَنْ وَ جَانِ رَا دَر مِيَادِيْنِ السَّابِقِيْنِ، وَاسْرِعْ إِلَيْكَ فِي الْبَارِزِيْنِ، وَاشْتِاقِ اِلَى مِيْدَانِهَايِ پِيْشْتَازَانِ بَسُوِيْتِ بَرَانِمِ وَ دَر زَمْرِه شَتَابَنْدگانِ بَسُوِيْتِ بَشْتَابِمِ وَ دَر صَفِ مَشْتَاقَانِ قُرْبِكَ فِي الْمَشْتَاقِيْنِ، وَأَذْنُوْ مِنْكَ دُنُوْ الْمُخْلِصِيْنِ، وَآخَافِكَ اِشْتِاقِ تَقَرُّبِ رَا جُوِيْمِ وَ چُونِ نَزْدِيكِ شَدْنِ مَخْلِصَانِ بَه تُو نَزْدِيكِ گَرْدَمِ وَ چُونِ يَقِيْنِ كَنْنَدگانِ مَخَافَةَ الْيَوْقِيْنِ، وَاجْتَمَعَ فِي جَوَارِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ. اللَّهُمَّ وَمَنْ اَز تُو بَتْرَسْمِ وَ دَر جَوَارِ رَحْمَتِ بَا مُؤْمِنَانِ دَر يَكْجَا گَرْدِ آيْمِ خُدَايَا هَر كِه اِرَادَنِي بَسُوِيْتِ فَأَرِدُهُ، وَمَنْ كَاذَبِي فَكَادُهُ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَحْسَنِ بَدِ مَرَا خَوَاهَدِ بَدَشِ رَا بَخَوَاهِ وَ هَر كِه بَه مَنْ مَكْرِ كَنْدِ بَه مَكْرِ خُوِيْشِ دِچَارَشِ كَنْ وَ نَصِيْمِ رَا پِيْشِ خُودِ بَهْتَرِ اَز عَيْبِدِكَ نَصِيْبًا عِنْدَكَ، وَأَقْرِبْهُمْ مَثْرَلَةً مِنْكَ، وَاخْصِصْ لَهُمْ ذُلْفَةً دِيكِرِ بَنْدگانِ قَرَارِ دِه وَ مَنْزَلْتِمِ رَا نَزْدِ خُودِ نَزْدِيكْتَرِ اَز اِيْشَانِ كَنْ وَ رَتَبَهَامِ رَا دَر پِيْشِگَاهَتِ مَخْصُوصِ تَر لَمْدِيكِكَ، فَبِأَنَّهُ لَا- يَنْأَلُ ذَلِكَ إِلَّا بِفَضْلِكَ، وَجِدْ لِي بِجُودِكَ، اَز دِيكِرَانِ گَرْدَانِ كِه بَرَاَسْتِي جِزِ بَه فَضْلِ تُو كَسِي بَه اِيْنِ مَقَامِ نَرَسَدِ وَ بَه جُودِ وَ بَخْشَشِ خُودِ بَه مَنْ جُودِ كَنْ وَاعْظِفْ عَلَيَّ بِمَجْدِكَ، وَاخْفَظْنِي بِرَحْمَتِكَ، وَاجْعَلْ لِسَانِي وَ بَه مَجْدِ وَ بَزَرگُواريِ خُودِ بَر مَنْ تُوْجِهِ فَرَمَا وَ بَه رَحْمَتِ خُودِ مَرَا نَگَهْدَارِ وَ قَرَارِ دِه زَبَانِمِ رَا بَدِ كَرِكِ لَهْجًا، وَقَلْبِي بِحُبِّكَ مُتِيْمًا، وَمَنْ عَلَيَّ بِحُسْنِ اِجَابَتِكَ، بَه ذَكْرَتِ گُوِيَا وَ دَلْمِ رَا بَه دُوسْتِيْتِ بِي قَرَارِ وَ شِيْدَا وَ بَا اِجَابَتِ نِيكْتِ بَر مَنْ مَنْتِ بَنِه اَدْعِيه وَ آدَابِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۶۱ وَاقْلُنِي عَمْرَتِي، وَاعْفِرْ زَلَّتِي، فَبِأَنَّكَ قَضَيْتَ عَلَيَّ عِبَادِكَ وَ لَغْزَمِ رَا نَادِيْدِه گِيْرِ وَ گَنَاهِمِ رَا بِيَاْمَرِزِ زِيْرَا كِه تُو خُودِ بَنْدگانِ رَا بَه بِيْعَادَتِكَ، وَأَمَرْتَهُمْ بِإِعَادَتِكَ وَضَمَنْتَ لَهُمُ الْاِجَابَةَ، فَإِلَيْكَ يَا پَرَسْتَشِ خُوِيْشِ فَرْمَانِ دَادِي وَ بَه دَعَا كَرْدَنْ بَه دَر گَاهَتِ مَأْمُورِ سَاخْتِي وَ اِجَابَتِ دَعَايِشَانِ رَا ضَمَانَتِ كَرْدِي پَسِ اِي پَروردگَارِ مَنْ رَبِّ نَصِيْبَتْ وَجْهِي، وَإِلَيْكَ يَا رَبِّ مَدَدْتُ يَدِي، فَبِعِزَّتِكَ بَه سُوِي تُو رُويِ خُودِ بَدَاَسْتِمِ وَ بَه دَر گَاهِ تُو اِي پَروردگَارِمِ دَسْتِ حَاجَتِ دَرَازِ كَرْدَمِ پَسِ بَه عَزْتِ اِشْتِجَابِ لِي دُعَائِي، وَبَلِّغْنِي مُنَايَ، وَلَا تَقْطَعْ مِنْ فَضْلِكَ دَعَايِمِ رَا مَسْتَجَابِ فَرَمَا وَ بَه آرْزُوِيْمِ بَرَسَانِ وَ اَمِيْدَمِ رَا اَز فَضْلِ خُوِيْشِ رَجَائِي، وَكَفَيْنِي شَرَّ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ مِنْ أَعْدَائِي، يَا سَرِيْعَ الرُّضَا، قَطْعِ مَنْمَا وَ شَرِّ دَشْمَنَانِمِ رَا اَز جَنْ وَ اِنْسِ كَفَايَتِ فَرَمَا اِي خُدَايِ زُودِ گَذَرِ اغْفِرْ لِمَنْ لَا يَمْلِكُ إِلَّا الدُّعَاءُ، فَإِنَّكَ فَعَّالٌ لِمَا تَشَاءُ، يَا مَنْ بِيَاْمَرِزِ كَسِي رَا كِه جِزِ دَعَا چِيْزِي نَدَارَدِ كِه بَرَاَسْتِي تُو هَر چِه رَا بَخَوَاهِي اِنجَامِ دِهِي اِي كَسِي كِه اِسْمُهُ دَوَاءٌ، وَذِكْرُهُ شِفَاءٌ، وَطَاعَتُهُ غِنَى، اِرْحَمْ مَنْ رَأْسُ مَالِهِ نَامَشِ دُوا اِسْتِ وَ يَادَشِ شِفَاءِ اِسْتِ وَ طَاعَتَشِ تُوَانْگَرِي اِسْتِ تَرْحَمِ فَرَمَا بَر كَسِي كِه سَرْمَايَه اَشِ الرَّجَاءِ وَ سِلَاحُهُ الْبُكَاءُ، يَا سَابِغَ النِّعَمِ، يَا دَافِعَ النِّقَمِ، يَا نُورَ اَمِيْدِ وَ سَازِ وَ بَرگَشِ گَرِيهِ وَ زَارِي اِسْتِ اِي تَمَامِ دِهَنْدِه نَعْمَتِهَا وَ اِي بَرطَرَفِ كَنْنَدِه گَرفْتارِيهَا اِي رُوشْنِي الْمُسْتَوْحِشِيْنِ فِي الظُّلْمِ، يَا عَالِمًا لَا يُعْلَمُ، صِيْلِ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَحَشْتِ زَدگانِ دَر تَارِيكِيهَا اِي دَانَايِ بِي مَعْلَمِ دَرُودِ فَرَسْتِ بَر مَحْمَدِ اَدْعِيه وَ آدَابِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۶۲ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَصِيْلِي اللَّهُ عَلَيَّ رَسُوْلِهِ وَ آلِ مُحَمَّدِ وَ اِنجَامِ دِه دَر بَارِهِ مَنْ اَنْچِه رَا كِه تُو شَايِسْتِه اَنِي وَ دَرُودِ خُدَا بَر

پیامبر وَالْأَيْمَةُ الْمَيَامِينِ مِنْ آلِهِ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا». و پیشوایان با برکت از خاندانش و سلام فراوان بر آنان باد.»

دعای ندبه

این دعای شریف، از معروف ترین دعا‌های معتبر شیعه است، و مضامین بلند و مفاهیم والایی دارد، و نجوایی است که یک مسلمان منتظر، به یاد آن امام غایب از نظر، به درگاه خداوندی عرضه می کند. مروری بر اعتقادات و باورهای شیعه نسبت به فضایل اهل بیت و نوید آمدن حضرت مهدی عَجَلُ اللهُ تَعَالَى فَرْجَهُ الشَّرِيفِ و اصلاح جهان و گسترش عدل در سایه حکومت جهانی آن دادگستر موعود است، و مستحب است که در چهار عید، یعنی روز های عید فطر، قربان، غدیر، و جمعه خوانده شود. شیخ بزرگوار محمد بن مشهدی در کتاب «مزار» خود که از مدارک کتاب «بحار» علامه مجلسی است و سید بن ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۶۳ طاووس در کتاب «مصباح الزائر» و میرداماد در کتاب «الایام الأربعة» و دیگران روایت کرده اند که امام صادق علیه السلام دعای ندبه را در روز عید غدیر، فطر، قربان و جمعه قرائت می فرمود. متن دعا چنین است: «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ «ستایش خاص خدا پروردگار جهانیان است و درود خدا بر آقای ما محمد پیامبرش و آلِهِ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا جَرَى بِهِ وَبَرِّ آلِ أَوْ سَلَامِ كَامِلِي بِرِيشَانِ بَادِ خَدَايَا مِنْ أَنْ تُوَاسْتِيشَ بِرِ أَنْجَحَ جَارِي شَدَّ قَضَاؤُكَ فِي أَوْلِيَائِكَ الَّذِينَ اسْتَخْلَصْتَهُمْ لِنَفْسِكَ وَدِينِكَ، إِذِ اخْتَرْتَ بَدَانَ قَضَا وَقَدْرَ تُو دَرِبَارَه بِنْدِگَانِ مَقْرَبَتِ أَنْآنَكَ خَالِصِ گِرْدَانِدِي أَنْآنِ رَا بَرَايِ خُودِ وَدِينِ خُودِ چُونِ اِنْتِخَابِ كَرْدِي لَهُمْ جَزِيلَ مَا عِنْدَكَ مِنَ النَّعِيمِ الْمُقِيمِ الَّذِي لَا زَوَالَ لَهُ وَلَا بَرَايِ أَنْهَا أَنْ نِعْمَتِ شَايَانِ وَبَايْدَارِي كِه نَزْدِ تُو اِسْتِ نِعْمَتِي كِه زَوَالَ وَنَابُودِي اَضْمِحْلَالَ، بَعْدَ أَنْ شَرَطْتَ عَلَيْهِمُ الزُّهْدَ فِي دَرَجَاتِ هَذِهِ الدُّنْيَا بَرَايِشِ نَيْسْتِ، (وَ اَيْنِ) پَسِ اَزِ اِنِّي (بُودِ كِه) بَا اِنهَا شَرَطِ كَرْدِي تَا كِنَارَه گِيرِنْدِ اَزِ مَقَامَاتِ اَيْنِ دُنْيَايِ الدُّنْيَا وَزُخْرُفِهَا وَزِبْرَجِهَا، فَشَرَطُوا لَكَ ذَلِكَ، وَعَلِمْتَ مِنْهُمْ پَسْتِ وَ اَزِ زَيْبِ وَ زِيُورِشِ وَ اِنهَا نِيْزِ اَيْنِ شَرَطِ تُو رَا بَدِيْرِفَنَنْدِ وَ تُو نِيْزِ وَفَايِ اِنَانِ رَا بَه اَيْنِ شَرَطِ الْوَفَاءِ بِهِ، فَاقْبَلْتَهُمْ وَفَرَّبْتَهُمْ، وَهَدَمْتَ لَهُمُ الذُّكْرَ الْعَلِيِّ وَالثَّنَاءَ دَانَسْتِي وَ بَدِيْرِفَتِشَانِ وَ مَقْرَبِ دَرِ گَاهِشَانِ كَرْدِي وَ مَقْرَرِ دَاشْتِي اَزِ پِيْشِ بَرَايِ ايشَانِ نَامِي بَلَنْدِ وَ ثَنَائِي اِدْعِيَه وَ اَدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۶۴ الْجَلِيلِي، وَاهْبَطْتَ عَلَيْهِمْ مَلَائِكَتَكَ، وَكَرَّمْتَهُمْ بِوَحْيِكَ، اَشْكَارَ وَ فَرُوسْتَادِي بَرَايشَانِ فَرَشْتِكَاَنْتِ رَا وَ گِرَامِي دَاشْتِي اِنَانِ رَا بَه وَحِيِ خُودِ وَرَفَدْتَهُمْ بِعِلْمِكَ، وَجَعَلْتَهُمُ الدَّرَائِعَ اِلَيْكَ، وَالْوَسِيلَةَ اِلَيَّ وَ يَارِيشَانِ كَرْدِي بَه عِلْمِ خُودِ وَ قَرَارِشَانِ دَادِي وَ اَسْطَه دَرِ گَاهْتِ وَ وَسِيْلَه اِي بَسُويِ رِضْوَانِكَ، فَبَعْضُ اَسْكَنْتَهُ جَنَّتِكَ اِلَيَّ اَنْ اَخْرَجْتَهُ مِنْهَا، وَبَعْضُ خُوشْنُودِيْتِ پَسِ بَرُخِيِ رَا دَرِ بَهْشْتِ جَا دَادِي تَا اَنْگَاَه كِه اَزِ اَنْجَا بِيروْنِشِ اُورْدِي وَ بَرُخِيِ رَا حَمَلْتَهُ فِي فُلْكَكَ وَنَجَّيْتَهُ وَمَنْ اَمَّنَ مَعَهُ مِنَ الْهَلَاكَةِ بِرَحْمَتِكَ، دَرِ كِشْتِيِ خُودِ سُوَارِ كَرْدِي وَ اُو وَ هَمْرَاهَانِشِ رَا كِه اِيْمَانِ اُورْدَه بُودَنْدِ بَه مَهْرِ خُودِ اَزِ هَلَا-كْتِ نِجَاتِ دَادِي وَبَعْضُ اِتَّخَذْتَهُ لِنَفْسِكَ خَلِيْلًا، وَسَأَلْتَكَ لِسَانَ صِدْقٍ فِي وَبَرُخِيِ رَا بَرَايِ خُودِ خَلِيْلِ گِرْفْتِي وَ اُو اَزِ تُو دَرِخُوسْتِ كَرْدِ نَامِ نِيْكَ رَا دَرِ اَمْتَهَايِ الْاَخْرِيْنَ، فَأَجَبْتَهُ، وَجَعَلْتَ ذَلِكَ عَلِيًّا، وَبَعْضُ كَلَّمْتَهُ مِنْ شَجَرَةٍ اَيْنِدَه وَ تُو اِجَابْتِ كَرْدِي وَ نَامِ اُو رَا بَلَنْدِ گِرْدَانِدِي وَ بَا بَرُخِيِ اَزِ مِيَانِ دَرُخْتِ بَطُورِ مَخْصُوصِيِ تَكْلِيْمًا، وَجَعَلْتَ لَهُ مِنْ اِخِيَه رَدًّا وَوَزِيْرًا، وَبَعْضُ اُولَدْتَهُ مِنْ سَخْنِ گِفْتِي وَ بَرَايِ اُو بَرَادَرِشِ رَا يَاوَرِ وَ وَزِيْرِ گِرْدَانِدِي وَ بَرُخِيِ رَا بَدُونِ غَيْرِ اَبِ، وَآتَيْتَهُ الْبِيْنَاتِ، وَأَيَّدْتَهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ، وَكُلُّ شَرَعْتَ لَهُ پَدْرِ بُوْجُودِ اُورْدِي وَ نِشَانَه اِي اَشْكَارِيِ بَه اُو دَادِي وَ بَه رُوحِ الْقُدُسِ (جَبْرِيْلِ) يَارِيِ فَرْمُودِي وَ بَرَايِ هَمِه اِنهَا دِيْنِ وَ قَانُونِيِ شَرِيْعَه، وَنَهَجْتَ لَهُ مِنْهَاجًا، وَتَحَيَّرْتَ لَهُ اَوْصِيَاءَ، مُسْتَحْفِظًا بَعْدَ مَقْرَرِ دَاشْتِي وَ بَرَايِشِ طَرِيْقَه وَ بَرْنَامَه اِي قَرَارِ دَادِي وَ اَوْصِيَائِيِ بَرَايِ اُو اِنْتِخَابِ كَرْدِي تَا يِكِيِ پَسِ اَزِ دِيْگِرِيِ اِدْعِيَه وَ اَدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۶۵ مُسْتَحْفِظًا، مِنْ مُدَّةِ اِلَيَّ مُدَّةِ، اِقَامَهُ لِدِينِكَ، وَحَجَّهَ عَلَيَّ عِبَادِكَ، نَگِهْبَانِ بَاشْدِ اَزِ زَمَانِيِ تَا زَمَانِيِ تَا بَرَايِ مَانْدِ دِيْنِ تُو وَ حِجْتِيِ بَاشَنْدِ بَرِ بِنْدِگَاَنْتِ وَ لَيْلًا يَزُوْلُ الْحَقُّ عَنْ مَقْرَه، وَيَغْلِبُ الْبَاطِلُ عَلَيَّ اَهْلِي، وَلَيْلًا يَقُولُ وَ تَا زَائِلِ نَگِرْدَدِ (دِيْنِ) حَقِّ اَزِ جَايِ خُودِ وَ تَا پِيروْزِ نَگِرْدَدِ بَا طَلِ بَرِ اَهْلِ حَقِّ وَ كِسيِ نَگُوِيْدِ اَحِيْدًا لَوْلَا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا مُشْدِرًا، وَاقَمْتَ لَنَا عِلْمًا هَادِيًا، چَرَا نَفْرَسْتَادِيِ بَسُويِ مَا پِيَامِبِرِيِ كِه مَا رَا بَتْرَسَانْدِ وَ چَرَا پِيَا نَدَاشْتِيِ پَرچَمِيِ رَاهِنْمَا فَتَنَّبَحْ اَيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَذِلَّ وَنَخْزِيِ اِلَيَّ اَنْ اِنْتَهَيْتَ بِالْاَمْرِ اِلَيَّ تَا پِيروِيِ

من شهر علمم و علی در آن شهر است پس هر که حکمت خواهد فلایاًتها من بابها»، ثم قال: «أنت اخی و وصی بی باید از در آن در آید، سپس فرمود: تویی برادر من و وصی من و وارثی، لَحْمِکَ مِن لَحْمِی، وَدَمِکَ مِن دَمِی، وَسِتْمُکَ سِتْمِی، و وارث من گوشتت از گوشت من و خونت از خون من است صلح تو صلح من و حربک حربی، وَالْإِيمَانُ مُخَالِطٌ لِحَمِّکَ وَدَمِّکَ، کَمَا خَالَطَ وَجَنَکَ تُو جَنَکَ مِن اِسْتِ وَ اِیْمَانُ بَا گوشت و خون تو آمیخته شده چنانچه با گوشت لَحْمِی وَدَمِی، وَأَنْتَ غَدَاً عَلَی الْحَوْضِ خَلِیْفَتِی، وَأَنْتَ تَقْضِی وَ خُونِ مِن اَمِیخْتَه وَ تُو دَر فَرْدَای مَحْشَرِ بَر سَر حَوْضِ (کوثر) جانشین منی و تو می پردازی دینی، وَتَنْجِرُ عِدَاتِی، وَشِیْعَتَکَ عَلَی مَنَابِرٍ مِّنْ نُورٍ، مُبِیضَةً قَرَضَ مَرَا وَ و فَا مِی کُنِی بَه وَعِدَه‌هَای مَن وَ شِیْعَانَتِ بَر مَنبَرهَایِی اَز نُورِ بَا رُوهَایِ وَجُوهُهُمُ، حَوْلِی فِی الْجَنَّةِ، وَهُمْ جِیرَانِی، وَكُلُّوْا- أَنْتَ یَا عَلِیُّ سَفِید دَر بَهْشْتِ اطراف منند و آنها همسایگان منند و اگر تو نبودی- ای علی- ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۶۹ لَمْ یُعْرِفِ الْمُؤْمِنُونَ بَعْدِی»، وَكَانَ بَعْدَهُ هُدًی مِنَ الضَّلَالِ وَنُوراً مُمَاناً پَس اَز مَن شَنَاخْتَه نَمِی شَدَنَد، وَ اَن جَنَابِ پَس اَز رَسولِ خَدَا رَاهنمایِ گمراهی و روشنائی مَن اَلْعَمِی وَحَبْلَ اللّهِ اَلْمَتِینِ وَصِرَاطَهُ اَلْمُسْتَقِیْمِ، لَا یُسَبِّحُ اَز کُورِ دَلِی جِهَالَتِ وَ رَشْتَه مَحْکَمِ خَدَا وَ رَاهِ رَاسْتِ اَو بُوَد، کَسِی پِشِی نَگَرَفْتِ بَر اَو بَقْرَائِهِ فِی رَحْمِ، وَلَا بِسَابِقِهِ فِی دِینِ، وَلَا یُلْحَقُ فِی مَنَقَبِهِ مِّنْ دَر نَزْدِیکِی خُویشاوندی بَه رَسولِ خَدَا وَ نَه اَز نَظَرِ سَابِقَه دَر دِینِ وَ نَه کَسِی تُوَانَسْتِ دَر یَکِی اَز مَنقَبَتِهَا مَنَاقِبِهِ، یَحِذُو حَذْوَ الرَّسُولِ، صَلَّى اللّهُ عَلَیْهِمَا وَآلِهِمَا، وَیُقَاتِلُ بَهَا بَر سَد، هَمَانَد رَسولِ خَدَا بُوَد- کَه دَرُودِ خَدَا بَر هَر دُوی اِیْشَانِ بَاد- وَ اَو بُوَد کَه بَر طَبَقِ تَاوِیْلِ وَ عَلَی التَّوِیْلِ، وَلَا تَأْخُذُهُ فِی اللّهِ لَوْمَةٌ لَّا یَمُ قَدْ وَتَرَ فِیهِ صَیْنَادِیدَ بَاظِنِ قُرْآنِ مِی جَنگِید وَ دَر بَارَه خَدَا بَاکِی اَز سَرزَنَش مَلَامَتِ کُنَدَن گَانِ نَدَاشْتِ دَر رَاهِ خَدَا خُونِ بَزَر گَانِ اَلْعَرَبِ، وَ قَتَلَ اَبْطَالَهْمُ، وَ نَاوَشَ دُؤْبَانَهُمْ، فَأَوْدَعَ قُلُوبَهُمْ اَحْقَاداً عَرَبِ رَابَه خَاکِ رِیخْتِ وَ دَلَاوَرَانِشَانِ رَا بَکْشْتِ وَ بَا گَر گَانِشَانِ دَر اَفْتَادِ وَ هَمِینِ سَبَبِ شَدِ دَر دِلْهَایِ اِیْشَانِ کِینَه‌هَا بَگَنَادَرْدِ بَیْدَرِیَّهٗ وَ خَیْبَرِیَّهٗ وَ حَیْبَرِیَّهٗ وَ غَیْرَهُنَّ، فَاصْبَتْ عَلَی عِدَاوَتِهِ، کِینَه‌هَایِ جَنگِ بَدَرِ وَ خِیْبَرِ وَ حَینِ وَ غَیرِ اَنهَا پَس دَشْمَنِی اَو رَا بَه دَلِ گَرَفْتَنَدِ وَ اَکْبَتْ عَلَی مَنَائِدَتِهِ، حَتّٰی قَتَلَ النَّاکِثِینَ وَ اَلْقَاسِطِینَ وَ اَلْمَارِقِینَ، وَ بَه جَنگِ وَ مَخَالَفَتِ بَا اَو بَر خَاسْتَنَدِ تَا بَیْعَتِ شَکَنانِ وَ زُور گُویانِ وَ اَز دِینِ گَرِیزانِ رَا کَشْتِ وَ لَمَّا قَضَى نَحْبَهُ، وَ قَتَلَهُ اَشَقِی الْاٰخِرِینَ، یَتَّبِعُ اَشَقِی الْاَوَّلِینَ، وَ چُونِ شَقِی تَرِینِ مَرْدَمِ عَصْرِ کَه پِیروِی کَرْدِ اَز تَبَه کَارْتَرِینِ پِشِینِیانِ، اَو رَا کَشْتِ، اَمْتِثالِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۰ لَمْ یُمْتَلْ اَمْرُ رَسولِ اللّهِ صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ فِی الْهَادِیْنَ بَعْدَ نَشْدِ اَز دَسْتُورِ رَسولِ خَدَا صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ کَه دَر بَارَه رَاهنمایانِ دِینِ یَکِی پَس اَز اَلْهَادِیْنَ، وَ اَلْاَمَةُ مُصْطَرَّةٌ عَلَی مَقْتَبِهِ، مُجْتَمِعَةٌ عَلَی قَطِیْعَةٍ رَحِمِهِ، دِیْگَرِی فرموده بُوَد وَ اَمْتِ پَا فِشَارِی بَر دَشْمَنِی اَن حَضْرَتِ کَرْدَنَدِ وَ گَرْدِ اَمْدَنَدِ بَرایِ قَطْعِ رَحْمِ اَو وَاْفْصَاءِ وُلْدِهِ، اِلَّا اَلْقَلِیلَ مِمَّنْ وَفِی لِرِعايَةِ الْحَقِّ فِیهِمْ، فَقَتَلَ مَنْ وَ تَبَعِیدِ کَرْدَنِ (وَ آوَارَه سَاخْتَنِ) فَرزَنْدَانِش جَز اَن دَکِی اَز کَسَانِی کَه رَعَايَتِ کَرْدَنَدِ حَقِ اِیْشَانِ رَا وَ دَر نَتِیجَه قُتْلِ، وَ سَبِی مَن سَبِی، وَ اَفْصَى مَن اَفْصَى، وَ جَزَى الْقَضَاءِ لَهُمْ جَمْعِی کَشْتَه وَ گَرُوهِ اَسِیرِ وَ دَسْتَه‌ای اَز وَطَنِ آوَارَه گَشْتَنَدِ وَ قَلَمِ تَقْدِیرِ طُورِی بَر اِیْشَانِ جَارِی شَدِ بَما یُزْجِی لَه حُسْنُ الْمُتُوبِیَّهٗ، اِذْ کَانَتْ اَلْاَرْضُ لِلّهِ یُورِثُهَا مَنْ کَه اَمِیدِ پَادَاشِ نِیکِ دَر اَن مِی رُودِ زِیرَا (کَرَه) زَمِینِ اَز خَدَا اِسْتِ وَ بَه هَر کَه اَز بَنَد گَانِشِ کَه بَخُواهدِ بَیْشَاءُ مِّنْ عِبَادِهِ وَ اَلْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِینَ، وَ سِیْحَانُ رَبِّنَا اِنْ کَانَ وَ عُدُّ اَن رَا اَرِثِ دَهْدِ وَ بَدُو وَا گَنَادَرْدِ وَ سَرانجامِ اَز اَن پَرهیز کَارانِ اِسْتِ وَ مَنزَه اِسْتِ پَرُورْدِ گَارِ مَا کَه حَتْمًا وَعِدَه پَرُورْدِ گَارِ مَانِ رَبَّنَا لَمَفْعُولًا، وَلَنْ یُخْلِفَ اللّهُ وَعْدَهُ، وَهُوَ اَلْعَزِیزُ الْحَکِیمُ، فَعَلِی اَنجَامِ شَدَنِی اِسْتِ وَ خَدَا خَلْفِ وَعِدَه نَمِی کُنَدِ وَ اَو اِسْتِ نِیرومَنَدِ فَرزانه پَس بَر اَطَائِبِ مِّنْ اَهْلِ بَیْتِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِیِّ صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِمَا وَآلِهِمَا، پَاکِیز گَانِ اَز خاندانِ مُحَمَّدِ وَ عَلِیِّ- دَرُودِ خَدَا بَر هَر دُو اِیْشَانِ وَ اَلْشَانِ بَاد- فَلیتِیکَ اَلْبَاکُونَ، وَ اِیْاَهُمْ فَلیتِئِدْبِ النَّادِبُونَ، وَ لَمِئْتِهِمْ فَلیتِیدِرِ بَیْدِ گَرِیَه کُنَدَن گَانِ بَگَرِینَدِ وَ بَر اَنهَا بَیْدِ زَارِی کُنَدَن گَانِ زَارِی کُنَدَن وَ بَرایِ اَمْتِثالِ اَنهَا بَیْدِ اَشْکِها اَدعیه وَ اَدَابِ حَرَمِینِ شَرِیفِینِ، ص: ۷۱ الدُّمُوعُ، وَ لَیْضُرْخُ الصَّارِخُونَ، وَ یَضِجُ الصَّاجُونَ، وَ یَعِجُّ رِوَانُ گَرُودِ وَ فَرِیادِ زَنَدَن گَانِ فَرِیادِ زَنَدِ وَ شِیونِ کُنَدَن گَانِ شِیونِ کُنَدَن وَ خَرُوشِ کُنَدَن گَانِ اَلْعَاجُونَ، اَیْنَ الْحَسَنِ، اَیْنَ الْحَسَنِ، اَیْنَ اَبْنَاءِ الْحَسَنِ، صَالِحِ خَرُوشِ سَر دَهْنَدِ کَجَاسْتِ حَسَنِ، وَ کَجَاسْتِ حَسَنِ، وَ کَجَایِنَدِ فَرزندانِ حَسَنِ، شَایِستَه‌ای بَعْدِ صَالِحِ، وَ صَادِقِ بَعْدِ صَادِقِ، اَیْنَ السَّیِّئِ بَعْدِ السَّیِّئِ، اَیْنَ پَس اَز شَایِستَه دِیْگَرِ وَ رَاسْتِگُویِی پَس اَز رَاسْتِگُویِ دِیْگَرِ کَجَاسْتِ اَن رَاهِ حَقِ پَس اَز رَاهِ دِیْگَرِ، کَجَایِنَدِ اَلْخِیرَهٗ بَعْدِ اَلْخِیرَهٗ، اَیْنَ الشُّمُوسُ

الطَّالِعَةُ، أَيْنَ الْأَقْمَارِ الْمُنِيرَةُ، برگزیدگان (خدائی) هر یک پس از دیگری، کجایند خورشیدهای تابان، کجایند ماههای نور افشان، أَيْنَ الْمَآئِجِ الزَّاهِرَةُ، أَيْنَ أَعْلَامِ الدِّينِ وَقَوَاعِدِ الْعِلْمِ، أَيْنَ كَجَانِدِ اخْتِرَانِ فِرْوَزَانِ، کجایند بزرگان دین و پایه‌های دانش، کجا است به‌جامانده بقیه‌الله‌الَّتِي لَا تَخْلُو مِنَ الْعِتْرَةِ الْهَادِيَةِ، أَيْنَ الْمَعْدُ لِقَطْعِ دَا بِرِ خَدَا كِه بِيْرُوْنِ اَز خَانْدَانِ عِتْرَتِ رَاهِنْمَا (ی رسول خدا) نیست، کجاست آنکه آماده ریشه‌کن ساختن الظلمه، أَيْنَ الْمُتَنْظَرُ لِإِقَامَةِ الْأُمَّتِ وَالْعُوجِ، أَيْنَ الْمُرْتَجَى سَتْمِگْرَانِ اسْتِ؟ کجاست آنکه چشم براهش هستند برای اصلاح نادرستیها و کجیها، کجاست آن مایه امید لِإِزَالَةِ الْجَوْرِ وَالْعُدْوَانِ، أَيْنَ الْمُدْخِرُ لِتَجْدِيدِ الْفَرَائِضِ وَالسُّنَنِ، برای زدودن ستم و تجاوز، کجاست ذخیره الهی برای نو کردن فریضه‌ها و سنتهای دین، أَيْنَ الْمُتَخَيَّرُ لِإِعَادَةِ الْمِلَّةِ وَالشَّرِيْعَةِ، أَيْنَ الْمُؤَمَّلُ لِإِحْيَاءِ كَجَاسْتِ آن بَرِگْزِيْدِه بَرَايِ بَازِگْرَدَانْدِنِ كِيْشِ وَ آئِيْنِ بِه عَرَصِه جَامِعِه، کجاست آن مایه امید برای زنده کردن ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۲ الْكِتَابِ وَخِيْدُوْدِه، أَيْنَ مُحْيِي مَعَالِمِ الدِّينِ وَأَهْلِهِ، أَيْنَ قَاصِمُ قُرْآنِ وَ حُدُوْدِ آن، کجاست زنده کننده آثار دین و اهل دین، کجاست درهم شکننده شَوْكَةِ الْمُعْتَدِيْنَ، أَيْنَ هَادِمِ الشِّرْكَ وَالنِّفَاقِ، أَيْنَ مُبِيدُ أَهْلِ شَوْكَتِ زُوْرِگُوِيَانِ، کجاست ویران کننده بناهای شرک و دو روئی، کجاست نبود کننده اهل الْفُسُوْقِ وَالْعُصْيَانِ وَالطُّغْيَانِ، أَيْنَ حَاصِدُ فُرُوْعِ الْعِيِّ وَالشِّتَاقِ، فسق و گناه و طغیان، کجاست آنکه شاخه‌های گمراهی و اختلاف را ببرد، أَيْنَ طَامِسُ آثَارِ الرِّبْعِ وَالْأَهْوَاءِ، أَيْنَ قَاطِعُ حَبَائِلِ الْكِذْبِ كَجَاسْتِ مَحُو كُنْدِه آثَارِ كَجْرُوِي وَ هُوَا وَ هُوْسَهَا، کجاست پاره کننده دامهای دروغ و الْإِفْتِرَاءِ، أَيْنَ مُبِيدُ الْعِتَاةِ وَالْمَرَدَّةِ، أَيْنَ مُسْتَأْصِلُ أَهْلِ الْعِنَادِ وَ بَهْتَانِ، کجاست نابود کننده سرکشان و متمردان، کجاست ریشه کن کننده ستیزه جویان وَ التَّضَلُّلِ وَالْإِلْحَادِ، أَيْنَ مُعْرِئُ الْأَوْلِيَاءِ وَمُذِلُّ الْأَعْدَاءِ، أَيْنَ جَامِعُ وَ گمراهگران و بی‌دینان، کجاست عزت بخش دوستان و خوار کننده دشمنان، کجاست آن عامل وحدت مردم الْكَلِمِ عَلَى التَّقْوَى أَيْنَ بَابُ اللَّهِ الَّذِي مِنْهُ يُؤْتَى أَيْنَ وَجْهُ اللَّهِ بِرِ اسَاسِ پَرِهِيْزِ كَارِي، کجاست آن راه وصول به خدا، کجاست آن آئینه خدایی الَّذِي إِلَيْهِ يَتَوَجَّهُ الْأَوْلِيَاءُ، أَيْنَ السَّبَبُ الْمُتَّصِلُ بَيْنَ الْأَرْضِ كِه بِسُوِيْشِ تُوْجِه كُنْنْدِ اَوْلِيَاءِ، کجاست آن سبب ارتباط میان زمین و السماء، أَيْنَ صَاحِبُ يَوْمِ الْفَتْحِ وَ نَاشِئُ رَايَةِ الْهُدَى أَيْنَ مُؤَلَّفُ وَ آسْمَانِ، کجاست آن فرمانروای روز پیروزی و برافرازنده پرچم هدایت، کجاست گرد آورنده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۳ شَمَلِ الصَّلَاحِ وَالرِّضَا، أَيْنَ الطَّالِبُ بِدُخُولِ الْأَنْبِيَاءِ وَأَبْنَاءِ شَايِسْتِگِي وَ رِضَايَتِ مَرْدِمِ، کجاست خون خواه پیمبران و فرزندان الْأَنْبِيَاءِ، أَيْنَ الطَّالِبُ بِدَمِ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَاءِ، أَيْنَ الْمَنْصُورُ عَلَى پِيْمْبْرَانِ، کجاست خون خواه کشته کربلا، کجاست آن یاری شده و پیروزمند بر مَنِ اغْتَدَى عَلَيْهِ وَ افْتَرَى أَيْنَ الْمَضْطَرُّ الَّذِي يُجَابُ إِذَا دَعَا، أَيْنَ كَسَانِي كِه بَرِ اُو سْتَم كَرْدَنْدِ وَ دَرُوْغِ بَسْتَنْدِ، کجاست آن درمانده‌ای که چون دعا کند به اجابت رسد، کجاست صِدْرُ الْخَلَائِقِ ذُو الْهَبْرِ وَ التَّقْوَى أَيْنَ ابْنُ النَّبِيِّ الْمُصِطَفَى وَ ابْنُ صَدْرِ مَخْلُوْقَاتِ عَالَمِ آن نِيكُو كَارِ بَا تَقْوَى، کجاست فرزند پیامبر برگزیده و فرزند عَلِيِّ الْمُرْتَضَى وَ ابْنُ خَدِيْجَةَ الْعَزَاءِ، وَ ابْنُ فَاطِمَةَ الْكُبْرَى، بَآبِي عَلِي مَرْتَضَى وَ فرزند خدیجه روشن سیما و فرزند فاطمه کبری، پِدْرِ أَنْتِ وَ امِّي وَ نَفْسِي لَكَ الْوَقَاءُ وَالْحَمِي يَا ابْنَ السَّادَةِ الْمُقَرَّبِينَ، وَ مَادْرَمِ بَفْدَايَتِ وَ خُوْدَمِ بِلَاگْرَدَانِ وَ سِپَرِ بِيْشِ رُوِي تُو باشم ای فرزند بزرگان مقرب درگاه حق يَا ابْنَ النُّجَبَاءِ الْأَكْرَمِينَ، يَا ابْنَ الْهُدَاةِ الْمَهْدِيِّينَ، يَا ابْنَ الْخَيْرَةِ أَيِ فِرْوَزَانِ نَجِيْبَانِ گْرَامِي، ای فرزند راهنمایان راه یافته ای فرزند نیکان الْمَهْدِيِّينَ، يَا ابْنَ الْعُطَارِفَةِ الْأَنْجَبِينَ، يَا ابْنَ الْأَطْيَابِ الْمُطَهَّرِينَ، پاکیزه ای فرزند گرامیان برگزیده ای فرزند پاکان پاکیزه يَا ابْنَ الْخَضْرَمَةِ الْمُنتَجِبِينَ، يَا ابْنَ الْقِمَاقِمَةِ الْأَكْرَمِينَ، يَا ابْنَ أَيِ فِرْوَزَانِ جُوَانْمِرْدَانِ پَر جُوْدِ بَر گزیده ای فرزند دریاهاى بخشش و تابان ای فرزند ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۴ الْبُدُوْرِ الْمُنِيرَةِ، يَا ابْنَ الشُّرُجِ الْمُضِيئَةِ، يَا ابْنَ الشُّهْبِ الثَّقِيَّةِ، يَا ابْنَ مَاهَايِ نُوْرِ افشَانِ أَيِ فِرْوَزَانِ چَرَاغْهَائِ تَابَانِ أَيِ فِرْوَزَانِ الْمَآئِجِ الزَّاهِرَةِ، يَا ابْنَ السُّبُلِ الْوَاضِحَةِ، يَا ابْنَ الْأَعْلَامِ اللَّائِحَةِ، ستارگان فروزان ای فرزند اختران درخشان ای فرزند راههای روشن ای فرزند نشانه‌های آشکار يَا ابْنَ الْعُلُوْمِ الْكَامِلَةِ، يَا ابْنَ السُّنَنِ الْمَشْهُورَةِ، يَا ابْنَ الْمَعَالِمِ أَيِ فِرْوَزَانِ دَانِشْهَائِ كَامِلِ أَيِ فِرْوَزَانِ آئِيْنْهَائِ مَعْرُوْفِ وَ مَشْهُوْرِ أَيِ فِرْوَزَانِ اَثَارِ وَ مَعَالِمِ الْمِآثُوْرَةِ، يَا ابْنَ الْمُعْجَزَاتِ الْمَوْجُوْدَةِ، يَا ابْنَ الدَّلَائِلِ الْمَشْهُوْدَةِ، رَسِيْدِه (از خدا و انبیاء) ای فرزند معجزات موجود ای فرزند دلیلهای آشکار يَا ابْنَ الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ، يَا ابْنَ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ، يَا ابْنَ مَنْ هُوَ فِي أَيِ فِرْوَزَانِ رَاهِ مَسْتَقِيْمِ أَيِ فِرْوَزَانِ آن خَبَرِ بَسِيَارِ بَزْرِگِ أَيِ فِرْوَزَانِ كَسِي كِه دَرِ دَفْتَرِ

أَمِ الْكِتَابِ لَمَدَى اللَّهِ عَلَيَّ حَكِيمٌ، يَا بَائِنَ الْآيَاتِ وَالْبَيِّنَاتِ، يَا بَائِنَ أَصْلَى نَزْدِ خَدَاوَنَدِ «عَلَى» (والا) و فرزانه است ای فرزند آیات و نشانه‌های آشکار ای فرزند الدلائل الظاهرات، يَا بَائِنَ الْبَاهِرَاتِ الْوَاضِحَاتِ الْبَاهِرَاتِ، يَا بَائِنَ دَلِيلِهَاي هويدا ای فرزند برهانهای نمایان روشن ای فرزند الْحُجُجِ الْبَالِغَاتِ، يَا بَائِنَ النِّعَمِ السَّابِغَاتِ، يَا بَائِنَ طَهْ وَالْمُحْكَمَاتِ، حجت‌های رسا ای فرزند نعمتهای شایان و فراوان ای فرزند طه و آیات محکم قرآن يَا بَائِنَ يَسِّ وَالذَّارِيَاتِ، يَا بَائِنَ الطُّورِ وَالْعَادِيَاتِ، يَا بَائِنَ مَنْ دَنَى ای فرزند یس و ذاریات، ای فرزند طور و عادیات، ای فرزند کسی که (در شب معراج) نزدیک شد ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۵ فَفَتَدَلِّي فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى دُنُوًّا وَاقْتِرَابًا مِنَ الْعَلِيِّ وَنَزْدِيكِي وَنَزْدِيكِي، در نزدیکی و قرب نسبت به خدای والای الْأَعْلَى لَيْتَ شِعْرِي أَيْنَ اسْتَقَرَّتْ بِكَ النَّوَى يَلِ أَيْ أَرْضِ اعْلَى، ای کاش می‌دانستم در چه جایی منزل گرفته‌ای و چه سرزمین و مکانی تُقَلِّكَ أَوْ تُرَى أَوْ بَرَضَوَى أَوْ غَيْرَهَا أَمْ ذِي طُوًى عَزِيزٌ عَلَيَّ أَنْ تُوْرَا بِرِخْدِ نَظَرِهَا أَيْ فِي كَوْنِ رَضَوَىيَ يَافِيَا غَيْرِهَا أَنْ يَأْتِي فِي طُوًى، گران است بر من که آری الْخَلْقِ وَلَا تُرَى وَلَا أَشْمَعُ لَكَ حَسِيْسًا وَلَا نَجْوَى عَزِيزٌ مَرْدَمَ رَا بَيْنَمَ وَلى تُو دِيْدَه نَشُوْى وَ نَشْنُوْمَ از تُو صِدَا وَ نَه رَاذِي، گران است عَلَيَّ أَنْ تُحِيْطَ بِكَ دُوْنِي الْبَلُوْى وَلَا يَنَالُكَ مِنِّي صَّجِيْحٌ وَلَا بَرَمَنَ كَه بِي مَن تُو تَنَهَا بِلَا اِحَاطَه كَنَد، وَ صِدَاى زَارِي وَ شَكُوْه مَن بَه شَكُوْى بِنَفْسِي أَنْتَ مِنْ مُغَيَّبٍ لَمْ يَخْلُ مِنَّا، بِنَفْسِي أَنْتَ مِنْ تُو نَرَسَد، جَانَمَ بَه قَرْبَانَتِ اِي پَنَهَانِي كَه از مِيَان مَا بِيْرُوْن نِيْسْتِي جَانَمَ بَه قَرْبَانَتِ اِي دُوْر نَاْرِحَ مَا نَزَحَ عَنَّا، بِنَفْسِي أَنْتَ اَمِيْنِيَّةٌ شَائِقِي يَتَمَنِّي مِنْ مُؤْمِنٍ از نَظَرِي كَه از مَا دُوْر نِيْسْتِ جَانَمَ بَه قَرْبَانَتِ اِي آرْمَانِ هَر مَشْتَاقِي كَه آرْزُوِيْت كُنْدَاز مَرْدَانِ وَ مُؤْمِنِيَّةٌ ذَكَرَا فَحَنَّا، بِنَفْسِي أَنْتَ مِنْ عَقِيْدِ عَزَّ لَا يُسَامِي بِنَفْسِي وَ زَنَانِ بَا اِيْمَانِي كَه بَه يَادِ تُو نَالَه از دَل كَشَنْدَ جَانَمَ بَه قَرْبَانَتِ اِي بِيْسْتَه بَه عَزْتِي كَه كَسِي بِر تُو بَرْتَرِي نَكِيْرِدَ جَانَمَ أَنْتَ مِنْ أَثِيْلٍ مَجْدٍ لَا يُحَاذِي بِنَفْسِي أَنْتَ مِنْ تِلَادِ نِعَمٍ بَه قَرْبَانَتِ اِي مَجْدِ وَ شُوْكَتِ رِيْشَه دَارِي كَه هَمَطْرَا ز نَدَارْدَ وَ جَانَمَ بَه قَرْبَانَتِ اِي نَعْمَتِ دِيْرِيْنَه اِي كَه اِدْعِيَه وَ آدَابِ حَرْمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۷۶ لَا تُضَاهِي بِنَفْسِي أَنْتَ مِنْ نَصِيْفِ شَرَفٍ لَا يُسَاوِي اِلَى مَتِي شِيْبَه نَدَارْدَ جَانَمَ بَه قَرْبَانَتِ اِي قَرِيْنِ شَرَفِ وَ بَزْرِ كُوَارِي كَه بَرَابَرِ نَدَارْدَ، تَا كِي اِحَارًا فَيْكَ يَا مَوْلَايَ، وَ اِلَى مَتِي وَ اِي خِطَابِ اِصْفُ فَيْكَ وَ اِي سَرِ كَرْدَانِ تُو بَاشَمَ اِي مَوْلَايَ مَن، وَ تَا كِي وَ بَه چَه زَبَانِي وَ صَفِ تُو كُوِيْمَ وَ نَجْوَى عَزِيزٌ عَلَيَّ أَنْ اُجَابَ دُوْنِكَ وَ اِنَاغِي عَزِيزٌ عَلَيَّ أَنْ رَا زِ دَل كَنَمَ كَرَانِ وَ نَا كُوَارِ اسْتِ بَر مَن كَه پَاسَخِ از دِيْگَرِي جَزِ تُو بَشْنُوْمَ وَ كَفْتَكُو كَنَمَ، كَرَانِ اسْتِ بَر مَن كَه اُبْكِيْكَ وَ يَخْذُلُكَ الْوَرَى عَزِيزٌ عَلَيَّ أَنْ يَجْرِي عَلَيْكَ دُوْنَهُمْ مَا بَر تُو بَكْرِيْمِ وَ لِي مَرْدَمِ تُو رَا وَا كَدَارَنْدَ، كَرَانِ اسْتِ بَر مَن كَه بَر تُو بَكْذَرْدَ اِنْجَه مِي كَذَرْدَ نَه جَرِي هَيْلٌ مِنْ مُعِيْنٍ فَا طِيْلٌ مَعَهُ الْعَوِيْلُ وَالْبُكَاءُ، هَلْ مِنْ جَزُوْعٍ بَر دِيْگَرَانِ، اِيَا كَمَكِ كَارِي هَسْتِ كَه بَا او فَرِيَادِ وَ كَرِيَه رَا طُوْلَانِي كَنَمَ اِيَا بِي تَابِي هَسْتِ فَا سَاعِدَ جَزَعَهُ اِذَا خَلَا، هَلْ قُذِيْتُ عَيْنٌ فَسَاعَدْتَهَا عَيْنِي عَلَيَّ كَه چُوْنِ بَه خَلُوْتِ رُوْدِ دَر زَارِي وَ جَزَعِ كَمَكَشِ كَنَمَ اِيَا چَشْمِي هَسْتِ كَه خَارِ فِرَاقِ دَر اَنْ خَلِيْدَه وَ كَرِيَانِ بَاشَدِ تَا چَشْمِ پَر خَارِ الْقُدَى هَلْ اِلَيْكَ يَا بَائِنَ اَحْمَدَ سَبِيْلٌ فَتَلْقَى هَلْ يَتَّصِلُ يَوْمَنَا مِنْ نِيْزِ يَارِيْشِ دَهْدَ، اِيَا اِي پَسَرِ اِحْمَدِ بَسُوِيْتِ رَاهِي هَسْتِ تَا دِيْدَارْتِ كَنَمَ اِيَا رُوْزِ جَدَائِي مَا بَه وَعْدَه تُو پِيُوْسْتِ مِنْكَ بَعْدَهُ فَنَحْطِي مَتِي نَرْدُ مِنْ اِهْلِكَ الرَّوِيَّةُ فَنَزُوِي مَتِي نَتْتَفِعُ مِي شُوْدِ تَا بَهْرَه مَنْدَ كَرْدِيْمَ؟ كِي مِي شُوْدِ كَه بَه سَرِچَشْمَه اِي پَر اَبْتِ دَر اَتِيْمِ وَ سِيْرَابِ شُوِيْمَ؟ كِي مِي شُوْدِ كَه سِيْرَابِ كَرْدِيْمَ مِنْ عَيْدِبِ مَائِكَ فَقَدْ طَالَ الصَّدَى مَتِي نُغَادِيْكَ وَ تَرَاوِحُكَ از اَبِ وَ صِلِ تُو كَه تَشْنَكِي مَا بَه دَارَا زِ كَشِيْدِ؟ كِي مِي شُوْدِ كَه صَبْحِ وَ شَامِ رَا بَا تُو بَسَرِ بَرِيْمِ وَ دِيْدَه رُوْشَنِ كَنِيْمَ؟ اِدْعِيَه وَ آدَابِ حَرْمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۷۷ فَفَتَرَّ عَيْنًا، مَتِي تَرَانَا وَ تَرَاكَ وَ قَدْ نَشَرْتِ لِيَاءِ النَّصِيْرِ تُرَى اَتْرَانَا كِي مِي شُوْدِ كَه تُو مَا رَا بِيْنِي وَ مَا تُو رَا بِيْنِيْمَ وَ پَرچَمِ نَصْرَتِ رَا بَر اَفْرَاشْتَه بَاشِي وَ مَرْدَمِ اَنْ رَا مَشَاهِدَه كُنْدَ؟ اِيَا مِي شُوْدِ كَه بِيْنِيْمَ نَحْفُ بِكَ وَ أَنْتَ تُوْمُ الْمَلَأَ، وَ قَدْ مَلَأْتَ الْأَرْضَ عَدْلًا، وَ اَذَقْتَ اَنْ رُوْزِي كَه كَرْدَا كَرْدْتِ رَا كَرْفْتَه وَ تُو رَهْبَرِ مَرْدَمِ بَاشِي وَ زَمِيْنِ رَا پَر اَزِ عَدْلِ وَ دَادِ كَنِي وَ بِيْچَشَانِي اَعْوِيْدَاءِ كَه هَوَانًا وَ عِقَابًا، وَ اَبْرَزْتَ الْعُنَاءَ وَ جَعَدَةَ الْحَقِّ، وَ قَطَعْتَ بَه دَشْمَنَانَتِ خُوَارِي وَ كِيْفَرِ رَا وَ نَابُوْدِ كَنِي سَر كَشَانِ وَ مَنكَرَانِ حَقِّ رَا وَ بَزْنِي دَابِرِ الْمُتَكَبِّرِيْنِ، وَ اجْتَشَشْتَ اَصُوْلَ الظَّالِمِيْنِ، وَ نَحْنُ نَقُوْلُ اَلْحَمْدُ رِيْشَه كَرْدَنَكَشَانِ رَا وَ بَر كَنِي اَسَاسِ سَتْمَكَارَانِ رَا وَ مَا بَكُوِيْمَ: سَتَايِشِ لِيْهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنِ. اَللّهُمَّ أَنْتَ كَشَفْتَ الْكُرْبَ وَالْبَلُوْى وَ اِلَيْكَ خَاصِ خُدَا پَر وُرْدِ كَارِ جَهَانِيَانِ اسْتِ خُدَا يَا تُو بِي بَر طَرَفِ كُنْدَه كَرْفَتَارِيْهَا وَ بِلَا وَ از تُو اَسْتَعْدِي فَعِنْدَكَ الْعِيْدُوْى وَ أَنْتَ رَبُّ الْاٰخِرَةِ وَ الْاَوَّلِي، فَاغْنُ يَا دَادَرَسِي وَ

یاری جویم که در نزد تو است دادخواهی و یاری و تویی پروردگار آخرت و دنیا پس فریاد رسی کن ای غِیَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ عِبْدَكَ الْمُتَبَتِّلِي وَ أَرِهَ سَيِّدَهُ يَا شَدِيدَ الْقُوَى فِرْيَادِرس درماندگان از بنده خُرد گرفتارت، و بنمایان به او آقایش را ای سخت نیرو و اَزَلْ عَنْهُ بِهِ الْأَسَى وَالْجَوَى وَبَرِّدْ عَلَيْهِ يَا مَنْ عَلَى الْعَرْشِ وَ زائل کن به دیدار آن حضرت از او اندوه و سوز دلش را و فرو نشان سوز عطشش را ای که بر عرش اَسْتَوَى وَمَنْ إِلَيْهِ الرُّجْعَى وَالْمُنْتَهَى اللَّهُمَّ وَنَحْنُ عِبْدُكَ اسْتَوَى و ای که بسوی او است بازگشت و سر منزل هر چیز خدایا و مائیم بندگان تو ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۸ الشَّائِقُونَ إِلَى وَلِيِّكَ الْمَذْكَرِ بِحُكِّ وَبِنَيْتِكَ، خَلَقْتَهُ لَنَا عَضْمَةً که شیفته دیدار نماینده‌ات هستیم آنکه مردم را به یاد تو و پیامبرت اندازد و تو او را آفریدی که نگهدار و ملاذماً، وَأَقَمْتَهُ لَنَا قِوَاماً وَمَعَاذاً، وَجَعَلْتَهُ لِلْمُؤْمِنِينَ مَنَاماً، و پشتیبان ما باشد و برپایش داشتی تا قوام و پناهگاه ما باشد و او را پیشوای مؤمنین فَيَلْغَهُ مِنَّا تَجِيَّهُ وَسَلاماً، وَزِدْنَا بِذَلِكَ يَا رَبِّ إِكْرَاماً، وَاجْعَلْ از ما گردانی پس برسان به آن جناب از طرف ما تحیت و سلامی و بیفزا بدینوسیله ای پروردگار ما بر کرامت و مقام ما مُشْتَفِرَةً لَنَا مُشْتَفِرَةً وَمُقَاماً، وَأَتَمِّمْ نِعْمَتَكَ بِتَقْدِيمِكَ إِيَّاهُ أَمَاناً، و جایگاه او را جایگاه و اقامتگاه ما قرار ده و کامل کن نعمت را بر ما به مقدم داشتن آن بزرگوار را در پیش روی ما حَتَّى تُورِدَنَا جَنَّاتِكَ وَمُرَافَقَةَ الشُّهَدَاءِ مِنْ خُلَصَائِكَ. اللَّهُمَّ تا ما را به بهشت‌های تو درآورد و به رفاقت (و هم نشینی) شهیدان از بندگان خالصت برساند خدایا صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ جَدِّهِ درود فرست بر محمد و آل محمد و درود فرست بر محمد جد بزرگوار او وَرَسُولِكَ السَّيِّدِ الْأَكْبَرِ، وَعَلَى أَبِيهِ السَّيِّدِ الْأَصْغَرِ، وَحَدِيثِهِ و رسول تو آن آقای بزرگ و بر علی پدر بزرگوارش آن آقای کوچکتر و بر جد‌هاش الصَّدِيقَةَ الْكُبْرَى فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ، وَعَلَى مَنْ اضْطَفَيْتَ صَدِيقَهُ كَبْرَى فَاطِمَةَ دختر محمد که درود خدا بر او و آلش باد و به برگزیدگان نیک رفتار من آبائِهِ الْبَرَرَةَ، وَعَلَيْهِ أَفْضَلُ وَ أَكْمَلُ وَ أَتَمُّ وَ أَدْوَمُ وَ أَكْبَرُ وَ أَؤَفَرُ ما از پدران آن حضرت و بر خود آن جناب فزونترین و کاملترین و تمامترین و مدام‌ترین و بزرگترین و فراوانترین ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۷۹ صَيَلْتِ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَصْفِيَائِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَصَلِّ درودی که بفرستی بر یکی از برگزیدگان و نیکان از خلق خود و درود فرست بر آن جناب عَلَيْهِ صِلْمَةٌ لَا غَايَةَ لِعِدَدِهَا، وَلَا نِهَائَةَ لِمَدَدِهَا، وَلَا نَفَادَ لِأَمَدِهَا، درودی که شماره‌اش بی حد و مدتش بی نهایت و تمام نشدنی باشد اللَّهُمَّ وَاقِمِ بِهِ الْحَقَّ، وَأُدْحِضْ بِهِ الْبَاطِلَ، وَادُلِّ بِهِ خدایا حق را بوسیله آن حضرت برپا دار و باطل را بدو نابود گردان و دوستانت را بوسیله‌اش اَوْلِيَاءَكَ، وَأَذِلِّ بِهِ أَعْدَاءَكَ، وَصَلِّ اللَّهُمَّ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُ وَصِلْمَةً تُؤَدِّي بِهِ دَوْلَتِ رِسان و دشمنان را بدست او خوار گردان و پیوند کن خدایا میان ما و او را به پیوندی که برساند ما را اِلَى مُرَافَقَةِ سَلَفِهِ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَأْخُذُ بِحُجْرَتِهِمْ، وَيَمْكُتُ فِيهِ بِرِفاقت پدران گذشته او و بگردان ما را از کسانی که دامن آنها را بگیرند و در سایه لطفِ ظِلِّهِمْ، وَاعِنَّا عَلَى تَأْدِيَةِ حُقُوقِهِ إِلَيْهِ، وَالْإِجْتِهَادِ فِي طَاعَتِهِ، آنها بایستند و کمکمان کن بر ادای حقوق آن حضرت و سعی و کوشش در فرمانبرداریش وَاجْتِنَابِ مَعْصِيَتِهِ، وَامْتِنُ عَلَيْنَا بِرِضَاهِ، وَهَبْ لَنَا رَافِقَهُ وَرَحْمَتَهُ و دوری از نافرمانیش و منت نه بر ما به خوشنودیش و بیخس بر ما رَأْفَتِ و مهربانی وَدُعَاءَهُ وَخَيْرَهُ، ما ننالُ بِهِ سِعَةً مِنْ رَحْمَتِكَ، وَفَوْزاً عِنْدَكَ، و دعا و خیر آن حضرت را بدان حد که برسیم بدانوسیله به رحمت و وسیع تو و به کامیابی از نزد تو وَاجْعَلْ صَلَاتِنَا بِهِ مَقْبُولَةً، وَذُنُوبَنَا بِهِ مَغْفُورَةً، وَدُعَاءَنَا بِهِ وَبِگردان نمازهای ما را بوسیله او پذیرفته و گناهانمان را آمرزیده و دعاهايمان را ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۸۰ مُسْتَجَاباً، وَاجْعَلْ أَرْزَاقَنَا بِهِ مَبْسُوطَةً، وَهُمُومَنَا بِهِ مَكْفِيَةً، مستجاب شده و قرار ده روزیهای ما را بدان حضرت گسترده و اندوههای ما را بوسیله‌اش برطرف شده وَحَوَائِجِنَا بِهِ مَقْضِيَةً، وَأَقْبِلْ إِلَيْنَا بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَأَقْبِلْ تَقَرُّبَنَا وَحَاجَتِهَايمان را روا شده و رو کن بسوی ما (پروردگارا) بدان روی بزرگوارت و بپذیر تقرب جویی إِلَيْكَ، وَأَنْظُرْ إِلَيْنَا نَظْرَةَ رَحِيمَةٍ، نَسْتَكْمِلُ بِهَا الْكِرَامَةَ عِنْدَكَ، ثُمَّ ما را بدرگاهت و بنگر بسوی ما به نگاهی مهربانانه تا بدانوسیله بتوانیم مقام خود را در پیش تو به کمال رسانیم و دیگر لا تَصْرِفْهَا عَنَّا بِجُودِكَ، وَاسْقِنَا مِنْ حَوْضِ جَدِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ أَنْ مَقَامَ را از ما بازنگردان به جود خودت و سیرایمان کن از حوض جدش - که درود خدا بر او وَآلِهِ بِكَأْسِهِ وَيَبِيدِهِ، رِيّاً رَوِيّاً هَبِيئاً سَائِعِغاً لا ظَمَأَ بَعْدَهُ، يا أَرْحَمَ و آلش باد- از جام او و بدست آن جناب و سیر و سیراب و گوارا و خوش که تشنگی پس از آن نباشد ای مهربانترین الرَّاحِمِينَ». مهربانان.

دعای سمات

دعای سمات که به دعای شبور هم معروف است محتوایی اعتقادی و تاریخی دارد، و با اشاره به نامهای پروردگار و شگفتی‌های خلقت خدا و قدرت بی‌نظیر او که ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۸۱ در بعثت پیامبران و معجزه‌ها آشکار می‌شد، و با یادای از حضرت موسی، حضرت ابراهیم، حضرت یعقوب، حضرت اسحاق، و حضرت محمد صلی الله علیه و آله، و حوادث مربوط به پیامبران الهی، خداوند را به همه مقدسات سوگند می‌دهد، و مغفرت و رحمت او را می‌طلبد. این دعا از امام باقر و امام صادق علیهما السلام روایت شده، و مستحب است آن را در ساعات آخر روز جمعه بخوانند. متن دعا این گونه است: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْزَمِ الْأَجَلِ «خدایا از تو می‌خواهم به حق نام بزرگ و بزرگ‌تر و آن عزیزتر و برجسته‌تر الْأَكْرَمِ الَّذِي إِذَا دُعِيَ بِهِ عَلَى مَغَالِقِ أَبْوَابِ السَّمَاءِ لِفَتْحِ وَ كَرَامِيَتِ هِمَانِ نَامِي كِه هِر گَاه بَخَوَانَدَتِ بَدَانِ نَامِ بَرَايِ كِشُودِنِ دِر هَايِ بَسْتِهٖ آسْمَانِ بِالرَّحْمَةِ أَنْتَحَتْ، وَإِذَا دُعِيَ بِهِ عَلَى مَضَائِقِ أَبْوَابِ الْأَرْضِ بِه رَحْمَتِ كِشُودِه شُودِ وَ هِر گَاه بَخَوَانَدَتِ بَدَانِ نَامِ بَرَايِ بَازِ شُدِنِ تَنگِنَاهَايِ دِر هَايِ زَمِينِ لِفَرَجِ أَنْفَرَجَتْ، وَإِذَا دُعِيَ بِهِ عَلَى الْعُشْرِ لِلْيُسْرِ تَيْسَّرَتْ، وَإِذَا بَازِ شُودِ وَ هِر گَاه بَخَوَانَدَتِ بَدَانِ نَامِ بَرَايِ آسَانِ شُدِنِ سَخْتِيِ آسَانِ كَرَدَدِ وَ هِر گَاه دُعِيَ بِهِ عَلَى الْأَمْوَاتِ لِلنُّشُورِ انْتَشَرَتْ، وَإِذَا دُعِيَ بِهِ عَلَى بَخَوَانَدَتِ بَدَانِ نَامِ بَرَايِ زَنَدِه شُدِنِ مَرْدگانِ زَنَدِه شُودِ وَ هِر گَاه بَخَوَانَدَتِ بَدَانِ نَامِ بَرَايِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۸۲ كَشْفِ الْبُؤْسِ وَالضَّرَائِ انْكَشَفَتْ، وَبِجَلَالِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ، بِرَطْرِفِ شُدِنِ دِشُورِيهَا بِرَطْرِفِ كَرَدَدِ وَ سُوگِنْدِ بِه عِظْمَتِ ذَاتِ بَزْرگُورَتِ كِه أَكْرَمِ الْوُجُوهِ وَاعْزِ الْوُجُوهِ، الَّذِي عَنَتَ لَهُ الْوُجُوهُ، وَخَضَعَتْ لَهُ بَزْرگُورَتَرِينِ وَ عِزِزْتَرِينِ ذِوَاتِ اسْتِ وَ تَمَامِ رُوهَا دِر بَرَابَرِشِ خُوارِ كِشْتِهٖ وَ كَرْدِنِهَا دِر مَقَابِلِشِ الرِّقَابِ، وَخَشَعَتْ لَهُ الْأَبْصُوتُ، وَوَجِلَتْ لَهُ الْقُلُوبُ مِنْ خَمِ شُدِهٖ وَ صِدَاها از هِيْتِشِ خَامُوشِ كِشْتِهٖ وَ دِلِها هَمِهٖ از تَرَسِ او مَخَافَتِكَ، وَبِقُوَّتِكَ الَّتِي تُمَسِّكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى هِرَاسَانِ كِشْتِهٖ وَ سُوگِنْدِ بِه نِيروِ وَ قَدْرَتِ كِه بَدَانِ آسْمَانِ رَا نِگِهْدَاشْتِهٖ اَيِ از اِينكِه بَر زَمِينِ الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِكَ، وَتُمَسِّكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا، اِفْتِدِ جِزِ بِه اِجَازِهٖ خُودِ وَ نِگِهْدَاشْتِهٖ اَيِ آسْمَانِهَا وَ زَمِينِ رَا از اِينكِه از جَايِ خُودِ زَايِلِ شُوندِ وَبِمَشِيَّتِكَ الَّتِي دَانَ لَهَا الْعَالَمُونَ، وَبِكَلِمَتِكَ الَّتِي خَلَقْتَ وَ سُوگِنْدِ بِه مَشِيَّتِ وَ ارَادَهَاتِ كِه جِهَانِيَانِ دِر بَرَابَرِشِ خُوارِ كِشْتِهٖ وَ بِه حَقِّ آنِ كَلِمَهَاتِ كِه بَهَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَبِحِكْمَتِكَ الَّتِي صَيَّرَتْ بِهَا آسْمَانِهَا وَ زَمِينِ رَا بَدَانِ آفَرِيدِيِ وَ بِه حَقِّ آنِ حَكْمَتِ كِه بوسِيْلِهٖ آنِ (موجودات) شَكْفَتِ الْعَجَائِبِ، وَخَلَقْتَ بِهَا الظُّلْمَةَ وَجَعَلْتَهَا لَيْلًا، وَجَعَلْتَ اللَّيْلَ سَاخْتِيِ وَ تَارِيكِيِ رَا بَدَانِ خَلْقِ فَرْمُودِيِ وَ آنِ رَا شَبِ قَرَارِ دادِيِ وَ شَبِ رَا نِيْزِ (وَقْتِ) سَيَكُنَّا، وَخَلَقْتَ بِهَا النُّورَ وَجَعَلْتَهُ نَهَارًا، وَجَعَلْتَ النَّهَارَ نُشُورًا آرَامِشِ قَرَارِ دادِيِ وَ نُورِ وَ رُوشْنِيِ رَا بَدَانِ آفَرِيدِيِ وَ رُوزِشِ قَرَارِ دادِيِ وَ رُوزِ رَاهِمِ (هِنگَامِ كَارِ) وَ جَنِبِشِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۸۳ مُبْصِرًا، وَخَلَقْتَ بِهَا الشَّمْسَ وَجَعَلْتَ الشَّمْسَ ضِيَاءً، وَخَلَقْتَ وَ مَايِهٖ بِيْنِشِ قَرَارِ دادِيِ وَ بَدَانِ خُورِشِيدِ رَا آفَرِيدِيِ وَ خُورِشِيدِ رَا نِيْزِ فَرُوزَانِ كَرْدِيِ، وَ بَدَانِ بِهَا الْقَمَرَ وَجَعَلْتَ الْقَمَرَ نُورًا، وَخَلَقْتَ بِهَا الْكَوَاكِبَ وَجَعَلْتَهَا مَاهِرًا خَلْقِ كَرْدِيِ وَ آنِ رَا نُورِ وَ رُوشْنَايِيِ قَرَارِشِ دادِيِ وَ بَدَانِ سِتَارِگانِ رَا آفَرِيدِيِ وَ قَرَارِشانِ دادِيِ نُجُومًا وَبُرُوجًا وَمَصَابِيحَ وَزِينَةً وَرُجُومًا، وَجَعَلْتَ لَهَا مَشَارِقَ اِخْتِرَانِيِ تَابِنَاكِ وَ بَرَجِها وَ چَرَاغِهايِيِ وَ زِيُورِ بَخِشِ آسْمَانِ وَ وسِيْلِهٖ رَا نَدِنِ (شِيَاطِينِ) وَ قَرَارِ دادِيِ بَرَايِ آنِها خَاوَرِها وَ مَغَارِبِ، وَجَعَلْتَ لَهَا مَطَالِعَ وَ مَجَارِيِ، وَجَعَلْتَ لَهَا فَلَكَأً وَ بَاخْتِرِها وَ نِيْزِ بَرَايِشِ طُلُوعِ گَاهاها وَ كَرْدِشِ گَاهاها مَقْرَرِ سَاخْتِيِ وَ بَرَايِ هِرِيكِ از آنِها مَدَارِ حَرَكَتِ وَ مَسَابِيحِ، وَ قَدَّرْتَهَا فِي السَّمَاءِ مَنَازِلَ فَأَحْسِنْتَ تَقْدِيرِها، وَ شَنَاگَاهيِ قَرَارِ دادِيِ وَ رُويِ اِنْدَازِهٖ اَيِ مَعِينِ دِر آسْمَانِ مَنزَلِشانِ دادِيِ وَ بِه خُوبِيِ اِنْدَازِهٖ كَرَفْتِيِ وَ صُورَتِها فَاَحْسِنْتَ تَصْوِيْرِها، وَ أَحْصَيْتَ بَيْنَها بِأَسْمَائِكَ اِخْصَاءً، وَ صُورَتِشانِ دادِيِ وَ نِيكوِ صُورَتِشانِ دادِيِ وَ آنِها رَا بِنَامِهايِ خُويْشِ دَقِيْقًا بَر شَمَرْدِيِ وَ دَبَّرْتَهَا بِحِكْمَتِكَ تَدْبِيرًا، وَ أَحْسِنْتَ تَدْبِيرِها، وَ سَيَّخَرْتَهَا وَ بَا حَكْمَتِ خُويْشِ بَا كَمَالِ تَدْبِيرِ اِدَارِهٖ نَمُودِيِ وَ بِه نِيكِيِ تَدْبِيرِ كَرْدِيِ وَ بوسِيْلِهٖ بِسُلْطَانِ اللَّيْلِ وَ سُلْطَانِ النَّهَارِ وَ عَرَفْتِ بِهَا السَّاعَاتِ وَ عِيْدَدِ السَّنِينِ تَسَلْطُ شَبِ وَ رُوزِ تَسْخِيْرِشانِ كَرْدِيِ وَ بَا آنِ شَنَا سَا نَدِيِ سَاعَتِها وَ شَمَارِهٖ سَالِها وَ الْحِسَابِ، وَجَعَلْتَ رُؤْيَتَهَا لِجَمِيْعِ النَّاسِ مَرَأً وَاحِدًا، وَ بَرَقَرَارِيِ

تسلیم گردیدند و با دها بخاطر آن در جزیانها، وَخَمِدَتْ لَهَا النَّيْرَانُ فِي أُوطَانِهَا، و بسططانک الذی جریان خود مضطرب گردید و آتشها بواسطه آن در جاهای خود خاموش شد و به فرمانروایی مطلق عُرِفَتْ لَكَ بِه الْعَلْبَةُ دَهْرَ الدُّهُورِ، وَخَمِدَتْ بِه فِي السَّمَاوَاتِ که به واسطه آن همیشه به پیروزی و غلبه معروف گشتی و بواسطه آن در آسمانها وَالْأَرْضِينَ، وَبِكَلِمَتِكَ كَلِمَةُ الصِّدْقِ الَّتِي سَبَقَتْ لِأَبِينَا آدَمَ و زمینها ستایش شدی و به حق آن کلمه صدق و راستی که پیش از این پدر ما آدم علیه السلام و فرزندانش وَذُرِّيَّتِهِ بِالرَّحْمَةِ، وَأَسْأَلُكَ بِكَلِمَتِكَ الَّتِي غَلَبَتْ كُلَّ بِه لطف و رحمت سبقت جست و می خوانمت به حق آن گفتارت که بر هر چیز شیء، وَبِنُورِ وَجْهِكَ الذی تَجَلَّيْتَ بِه لِلجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَكَاةً، وَخَرَّ غَلْبَهُ كَرْدَهُ وَبِه نوره ذات که بوسیله آن بر کوه تجلی فرمودی و آنرا از هم متلاشی ساختی و موسی مُوسَى صِبْعًا، وَبِمَجْدِكَ الذی ظَهَرَ عَلَي طُورِ سَيْنَاءَ، فَكَلَّمْتَ مَدَهُوشِ دِرْفَتَادِ و به مجد و بزرگواریت که آشکار شد بر طور سیناء و بوسیله آن با بنده و به عِبْدَكَ وَرَسُولَكَ مُوسَى بِنَ عِمْرَانَ، وَبَطَّلَعَتِكَ فِي سَاعِيرٍ، پیامبرت موسی بن عمران تکلم کردی و به طلوع پرتوت در کوه ساعیر ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۸۸ وَظَهَّوْرِكَ فِي جَبَلِ فَارَانَ بَرَبَوَاتِ الْمُقَدَّسِينَ، وَجُودِ الْمَلَائِكَةِ و به ظهورت در کوه فاران (جای مناجات رسول خدا) در جایگاه مرتفع قدسیان و صفوف لشکر الصَّافِينَ، وَخُشُوعِ الْمَلَائِكَةِ الْمُسَبِّحِينَ، وَبِرَكَاتِكَ الَّتِي بَارَكْتَ فرشتگان و در میان خشوع ملائکه تسبیح کننده و به حق آن برکات که برکت دادی فیها عَلَي إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ فِيهَا عَلَيهِمْ خَلِيلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ در میان امت محمد صلی الله علیه و آله عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَبَارَكْتَ لِإِسْحَاقَ صِبْعًا فِي أُمَّةٍ عِيسَى و برکت دادی بر اسحاق برگزیده‌ات در میان امت عیسی علیهما السلام عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَبَارَكْتَ لِيَعْقُوبَ إِسْرَائِيلَ فِي أُمَّةٍ مُوسَى و برکت دادی بر یعقوب اسرائیل در امت موسی علیهما السلام عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَبَارَكْتَ لِحَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي و برکت دادی بر حبیب محمد صلی الله علیه و آله در عترت عترته وَذُرِّيَّتِهِ وَأُمَّتِهِ. اللَّهُمَّ وَكَمَا غَبْنَانُ ذَلِكَ وَلَمْ نَشْهَدْهُ، وَأَمْنَا وَفِرْزَانِ و امتش خدایا چنانچه ما در آن جریانات نبودیم و آنها را مشاهده نکرده و ندیده به و لَمْ نَرَهُ صِدْقًا وَعَدْلًا، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ أُرْوَى رَاسْتِي و درستی بدان ایمان آوردیم همانطور می خواهیم درود فرستی بر محمد و آل محمد و تَبَارَكَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَرَحَّمْ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ و رحمت فرست بر محمد و آل محمد و آداب حرمین شریفین، ص: ۸۹ كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ وَبَارَكْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلَي إِبْرَاهِيمَ مُحَمَّدٍ مَانِدٌ بَهْتَرِينَ دُرُودِ و برکت و رحمتی که بر ابراهیم و آل و آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، فَعَالَ لِمَا تُرِيدُ، وَأَنْتَ عَلَي اِبْرَاهِيمَ فِرْسْتَادِي که بر آستی تو ستوده و بزرگواری و هر چه بخواهی انجام دهی و تو كُلُّ شَيْءٍ قَدِيرٌ شَهِيدٌ. بر هر چیز توانا و شاهدهی. پس حاجات خود را ذکر می کنی و می گویی: «اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي لَا يَعْلَمُ «خدایا به حق این دعا و به حق این نامهایی که نداند تفسیرها وَلَا يَعْلَمُ بَاطِنَهَا غَيْرُكَ، صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، تَفْسِيرِش را و نداند باطن آنها را کسی جز تو درود فرست بر محمد و آل محمد وَافْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَلَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، وَاعْفِرْ لِي مِنْ و بجای آر درباره من آنچه را تو شایسته آنی و انجام مده درباره من آنچه من سزاوار آنم و بیا مرز دُنُوبِي مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَوَسِّعْ عَلَيَّ مِنْ حَلَالِ رِزْقِكَ، گناهانم را آنچه گذشته و آنچه پس از این سرزند و وسعت ده بر من از روزی حلالت و أَكْفِنِي مَوْفُونَةً إِنْسَانِ سَوْءٍ، وَجَارِ سَوْءٍ، وَ قَرِينِ سَوْءٍ، وَ سُلْطَانِ و مرا از زحمت و شر انسان بد و همسایه بد و رفیق بد و سلطان بد سَوْءٍ، إِنَّكَ عَلَي مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ، وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ، آمِينَ رَبَّ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۰ كَفَايَتِ فَرَمَا که تو بر هر چیز توانایی و به هر چیز دانایی اجابت فرما ای پروردگار الْعَالَمِينَ. جهانیان. در بعضی از نسخ آمده است که بعد از (وَأَنْتَ عَلَي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) هر حاجت داری ذکر کن و بگو: «يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَا ذَا «ای خدا ای مهر پیشه و ای نعمت بخش ای پدید آورنده آسمانها و زمین ای صاحب الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. جلال و بزرگواری ای مهربانترین مهربانان. و مستحب است بعد از دعای سمات این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي لَا يَعْلَمُ «خدایا بحق این دعا و به حق این نامهایی که نداند تفسیرها وَلَا تَأْوِيلَهَا، وَلَا بَاطِنَهَا وَلَا ظَاهِرَهَا غَيْرُكَ، أَنْ تُصَلِّيَ تَفْسِيرِش را و نه تأویلش را و نه باطنش را و نه ظاهرش را کسی جز تو (از تومی خواهم)

که درود فرستی علی مُحَمَّدٍ و آل مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ». بر محمد و آل محمد و اینکه روزی من گردانی خیر دنیا و آخرت را.» پس حاجت خود را بطلبد و بگوید: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۱ «وَأَفْعَلُ بِى مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَلَا تَفْعَلْ بِى مَا أَنَا أَهْلُهُ، وَانْتَقِمْ لِي» و انجام ده درباره من آنچه را تو شایسته آنی و من با من آنچه را من سزاوار آنم و برای من مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ. از فلان پسر فلان انتقام بگیر.» و به جای فلان بن فلان نام و نام پدر دشمن را بگوید: «وَاعْفِرْ لِي ذُنُوبِي مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ،» و بیمارز گناهانم را آنچه گذشته و آنچه از این پس سرزند وَلِوَالِدَتِي، وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَوَسِعَ عَلَيَّ مِنْ وَبِئَامِرِز پدر و مادرم و همه مردان و زنان مؤمن را و وسعت ده بر من از حلالِ رِزْقِكَ، وَكَفِنِي مَوْتَهُ إِنْسَانٍ سَوْءٍ، وَجَارِ سَوْءٍ، وَسِلْطَانِ رُوزِي حَلَالَتِ و مرا از زحمت و شرّ انسان بد و همسایه بد و سلطان سَوْءٍ، وَفَرِيْنِ سَوْءٍ، وَيَوْمِ سَوْءٍ، وَسَاعَةِ سَوْءٍ، وَانْتَقِمْ لِي مِمَّنْ بَدَّ وَرَفِيْقِ بَدَّ وَرُوزِ بَدَّ و ساعت بد کفایت فرما و از کسی که به یكيدنی، وَمِمَّنْ يَبْغِي عَلَيَّ، وَيُرِيدُ بِي، وَبِأَهْلِي، وَأَوْلَادِي، من نیرنگ زند و بر من ستم کند و قصد ظلم به من و به خاندان و فرزندان و اِخْوَانِي، وَجِيرَانِي، وَقَرَابَاتِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ظُلْمًا، و برادران و همسایگان و نزدیکان من از مردان مؤمن و زنان مؤمنه را دارد انتقام مرا بگیر إِنَّكَ عَلَيَّ مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ، وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۲ که تو بر هر چه بخواهی توانایی و به هر چیز دانایی اجابت فرما ای پروردگار جهانیان.» پس بگوید: «اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ تَفَضَّلْ عَلَيَّ فَقَرَاءِ الْمُؤْمِنِينَ» خدایا به حق این دعاء بر (همه اهل ایمان) تفضل کن (امین) بر فقرای مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالْغِنَى وَالتَّرْوَةِ، وَعَلَى مُرْضَى الْمُؤْمِنِينَ وَ مَوْنَاتِ به ثروت و توانگری و بر بیماران از مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالشِّفَاءِ وَالصَّحَّةِ، وَعَلَى أَحْيَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَوْنَاتِ به شفاء و تندرستی و بر زندگان مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِاللُّطْفِ وَالْكَرَامَةِ، وَعَلَى أَمْوَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَوْنَاتِ به لطف و بزرگواری و بر مردگان مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالْمَغْفِرَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَعَلَى مُسَافِرِي الْمُؤْمِنِينَ وَ مَوْنَاتِ به آمرزش و رحمت و بر مسافرن مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالرِّدِّ إِلَى أَوْطَانِهِمْ سَالِمِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا وَ مَوْنَاتِ به بازگشتن بسوی وطنهای خویش به سلامتی و بهره‌مندی به رحمت ای اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّنَ مَهْرَبَاترین مهربانان و صلوات و درود فرستد خداوند بر آقای ما محمد خاتم پیمبران وَعَشْرَتِهِ الطَّاهِرِينَ، وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۳ و عترت پاکیزه‌اش سلام فرستد بسیار.» ابن فهد گفته که مستحب است بعد از دعای سمات بگویی: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحُرْمَتِهِ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِمَا فَاتَ مِنْهُ مَنْ» خدایا از تو می‌خواهم به حرمت این دعا و به آنچه از نامهایت که در آن الْأَسْمَاءِ، وَبِمَا يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ مِنَ التَّفْسِيرِ وَالتَّدْبِيرِ الَّذِي لَا يَحِيطُ بِهِ ذَكَرَ نَشَدَهُ وَ به آنچه دربردارد از تفسیر و تدبیری که کسی جز تو بر آن احاطه اِلَّا أَنْتَ، أَنْ تَفْعَلَ بِى كَذَا وَكَذَا». ندارد که درباره من چنین و چنان کنی.» و بجای کذا و کذا حاجت خود را بخواهد.

دعای مجبر

دعایی است بلند منزلت که از حضرت رسول گرامی صلی الله علیه و آله روایت شده: هنگامی که حضرتش در مقام ابراهیم مشغول نماز بوده جبرئیل امین این دعا را برای او آورده است. کفعمی در بلدالامین و مصباح همراه با ذکر این دعا در حاشیه کتاب به فضیلت آن اشاره کرده و می‌گوید: هر کس این دعا را در ایام البیض ماه رمضان بخواند ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۴ گناهانش آمرزیده شود اگر چه به عدد دانه‌های باران و برگ درختان و ریگ بیابان باشد، و برای شفای بیماران و ادای قرض و توانگر شدن و رفع اندوه خواندن آن مفید است. متن دعا به نقل از کفعمی: «سُبْحَانَكَ يَا اللَّهُ تَعَالَيْتَ يَا رَحْمَنُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ،» منزهی ای خدا برتری تو ای بخشنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا رَحِيمُ تَعَالَيْتَ يَا كَرِيمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی ای مهربان برتری تو ای کریم پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مَلِكُ تَعَالَيْتَ يَا مَالِكُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی ای پادشاه برتری تو ای مالک پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا قُدُّوسُ تَعَالَيْتَ يَا سَلَامُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی ای میرا از هر عیب برتری تو ای سلامت بخش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُؤْمِنُ تَعَالَيْتَ يَا مُهَيِّمُنُ

أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای امان بخش برتر آمدی ای نگهبان پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَزِيزُ تَعَالَيْتَ يَا جَبَّارُ
أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای نیرومند برتر آمدی ای با جبروت و عظمت پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُتَكَبِّرُ
تَعَالَيْتَ يَا مُتَجَبِّرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای دارای بزرگی و کبریاء برتر آمدی ای صاحب جلال و شوکت پناه ده ادعیه و
آداب حرمین شریفین، ص: ۹۵ سُبْحَانَكَ يَا خَالِقُ تَعَالَيْتَ يَا بَارِئُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، ما را از آتش ای پناه ده منزهی ای آفریننده
برتر آمدی ای پدید آورنده پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُصَوِّرُ تَعَالَيْتَ يَا مُقَدِّرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، ما را از آتش ای پناه ده منزهی ای
صورت ده برتر آمدی ای اندازه گیر کارها پناه ده سُبْحَانَكَ يَا هَادِي تَعَالَيْتَ يَا بَاقِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، ما را از آتش ای پناه ده
منزهی ای راهنما برتر آمدی ای باقی پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا وَهَّابُ تَعَالَيْتَ يَا تَوَّابُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ،
منزهی ای بخشنده برتر آمدی ای توبه پذیر پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا فَتَّاحُ تَعَالَيْتَ يَا مُزْتَاخُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ،
منزهی ای گشاینده برتر آمدی ای آسایش بخش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا سَيِّدِي تَعَالَيْتَ يَا مَوْلَايُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا
مُجِيبُ، منزهی تو ای آقای من برتری تو ای سرور من پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا قَرِيبُ تَعَالَيْتَ يَا رَقِيبُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ
يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای نزدیک برتری تو ای مراقب اعمال بندگان پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُبْدِي تَعَالَيْتَ يَا مُعِيدُ
أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای آغاز کن آفرینش برتر آمدی ای بازگرداننده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا حَمِيدُ
تَعَالَيْتَ يَا مَجِيدُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای پسندیده برتر آمدی ای ستوده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب
حرمین شریفین، ص: ۹۶ سُبْحَانَكَ يَا قَدِيمُ تَعَالَيْتَ يَا عَظِيمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای دیرینه برتری تو ای با عظمت پناه ده
ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَفْوُورُ تَعَالَيْتَ يَا شَكُوْرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای آمرزنده برتر آمدی ای پاداش ده
سپاسگزاران پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا شَاهِدُ تَعَالَيْتَ يَا شَهِيدُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای شاهد برتری تو ای
گواه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا حَنَّانُ تَعَالَيْتَ يَا مَنَّانُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای بسیار مهربان برتری تو
ای نعمت بخش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا بَاعِثُ تَعَالَيْتَ يَا وَارِثُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای برانگیزنده
برتری تو ای ارث بر جهانیان پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُحْيِي تَعَالَيْتَ يَا مُمِيتُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای
زنده کننده برتری تو ای میراننده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا شَفِيعُ تَعَالَيْتَ يَا رَفِيعُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو
ای مهربان برتری تو ای رفیق پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا أُنِيسُ تَعَالَيْتَ يَا مُوْنِسُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای
همدم برتری تو ای مونس پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا جَلِيلُ تَعَالَيْتَ يَا جَمِيلُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای
شوکتمند برتری تو ای دارای جمال و زیبایی پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۷ سُبْحَانَكَ يَا
خَبِيرُ تَعَالَيْتَ يَا بَصِيرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای آگاه برتری تو ای بینای به کارها پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ
يَا حَفِي تَعَالَيْتَ يَا مَلِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای مهربان برتری تو ای بی نیاز مطلق پناه ده ما را از آتش ای پناه ده
سُبْحَانَكَ يَا مَعْبُوْدُ تَعَالَيْتَ يَا مَوْجُوْدُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای معبود حقیقی برتر آمدی ای موجود بالذات پناه ده ما را از
آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَفَّارُ تَعَالَيْتَ يَا فَهَّارُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی ای آمرزش پیشه برتری تو ای دارای قهر و سطوت
پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مَبْدُكُوْرُ تَعَالَيْتَ يَا مَشْكُوْرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای یاد شونده برتری تو ای
سپاس دارنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا جَوَادُ تَعَالَيْتَ يَا مَعَاذُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای بخشنده برتری
تو ای پناهگاه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا جَمَالُ تَعَالَيْتَ يَا جَلَالُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای (اصل هر)
زیبایی برتری تو ای (بخشنده هر) بزرگواری پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا سَابِقُ تَعَالَيْتَ يَا رَازِقُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا
مُجِيبُ، منزهی تو ای سبقت گیرنده برتری تو ای روزی دهنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا صَادِقُ تَعَالَيْتَ يَا فَالِقُ أَجْرُنَا
مِنَ النَّارِ يَا مُجِيبُ، منزهی تو ای راست گفتار برتری تو ای شکافنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین،

ص: ۹۸ سُبْحَانَكَ يَا سَمِيعُ تَعَالَيْتَ يَا سَرِيعُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای شنوا برتری تو ای شتابنده (در اجابت) پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا رَفِيعُ تَعَالَيْتَ يَا بَدِيعُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای بلند مرتبه برتری تو ای آفریننده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا فَعَّالُ تَعَالَيْتَ يَا مُتَعَالُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای کننده (آنچه بخواهی) برتری تو ای والا مرتبه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا قَاضِي تَعَالَيْتَ يَا رَاضِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای داور برتری تو ای راضی پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا قَاهِرُ تَعَالَيْتَ يَا طَاهِرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای چیره بر خلق برتری تو ای پاکیزه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَالِمُ تَعَالَيْتَ يَا حَاكِمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای دانا برتری تو ای حکمران پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا دَائِمُ تَعَالَيْتَ يَا قَائِمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای جاویدان برتری تو ای قیام کننده به امور خلق پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَاصِمُ تَعَالَيْتَ يَا قَاسِمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای نگهدار برتری تو ای قسمت کننده روزی پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَنِّي تَعَالَيْتَ يَا مُعْنِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای بی نیاز برتری تو ای بی نیاز کننده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۹۹ سُبْحَانَكَ يَا وَفِي تَعَالَيْتَ يَا قَوِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای وفادار برتری تو ای نیرومند پناه ده ما را از آتش ای پناه ده کافی تَعَالَيْتَ يَا شَافِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای کفایت کننده برتری تو ای شفا دهنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُقَدِّمُ تَعَالَيْتَ يَا مُؤَخَّرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای مقدم دارنده برتری تو ای عقب انداز پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا أَوَّلُ تَعَالَيْتَ يَا آخِرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای اول برتری تو ای آخر پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا ظَاهِرُ تَعَالَيْتَ يَا بَاطِنُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای پیدا برتری تو ای ناپیدا پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا رَجَاءُ تَعَالَيْتَ يَا مُرْتَجَى أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای امید برتری تو ای مایه امیدواری پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا ذَا الْمَنِّ تَعَالَيْتَ يَا ذَا الطُّوْلِ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُنْزَهِي تُو آي صَاحِبِ نِعْمَتِ بَرْتَرِي تُو آي صَاحِبِ اِحْسَانِ پناه ده ما را از آتش ای مُجِيرُ، سُبْحَانَكَ يَا حَيُّ تَعَالَيْتَ يَا قَيُّومُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، پناه ده، منزهی تو ای زنده برتری تو ای پاینده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا وَاحِدٌ تَعَالَيْتَ يَا أَحَدٌ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای یگانه برتری تو ای یکتا پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰۰ سُبْحَانَكَ يَا سَيِّدُ تَعَالَيْتَ يَا صَمَدٌ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای آقا برتری تو ای بی نیاز پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا قَدِيرُ تَعَالَيْتَ يَا كَبِيرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای توانا برتری تو ای بزرگ پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا وَالِي تَعَالَيْتَ يَا مُتَعَالِي أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای حکمران برتری تو ای والا مقام پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَلِيُّ تَعَالَيْتَ يَا أَعْلَى أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای والا برتری تو ای والا تر از همه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا وَلِيُّ تَعَالَيْتَ يَا مَوْلَى أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای صاحب اختیار برتری تو ای سرور پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا ذَارِيُّ تَعَالَيْتَ يَا بَارِيُّ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای آفریننده برتری تو ای پدید آورنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا خَافِضُ تَعَالَيْتَ يَا رَافِعُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای پایین آورنده برتری تو ای بالا-برنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُفْسِطُ تَعَالَيْتَ يَا جَامِعُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای به انصاف رفتار کننده برتری تو ای گرد آورنده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُعِزُّ تَعَالَيْتَ يَا مُذِلُّ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای عزت بخش برتری تو ای ذلت بخش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰۱ سُبْحَانَكَ يَا حَافِظُ تَعَالَيْتَ يَا حَفِيفُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای نگهدار برتری تو ای نگهدار پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا قَادِرُ تَعَالَيْتَ يَا مُقْتَدِرُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای توانا برتری تو ای با اقتدار پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَلِيمُ تَعَالَيْتَ يَا حَلِيمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای دانا برتری تو ای بردبار پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا حَكَمُ تَعَالَيْتَ يَا حَكِيمُ أَجْرُنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، منزهی تو ای داور برتری تو ای فرزانه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده

سُبْحَانَكَ يَا مُعْطِي تَعَالَيْتَ يَا مَانِعَ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای عطا ده برتری تو ای مانع از عطا پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا ضَارُّ تَعَالَيْتَ يَا نَافِعَ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای زیان رسان برتری تو ای سودرسان پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُجِيبُ تَعَالَيْتَ يَا حَسِيبُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای اجابت کننده برتری تو ای حسابگر پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَادِلُ تَعَالَيْتَ يَا فَاصِلُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای دادگر برتری تو ای جدا کننده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا لَطِيفُ تَعَالَيْتَ يَا شَرِيفُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای مهربان برتری تو ای شریف پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰۲ سُبْحَانَكَ يَا رَبُّ تَعَالَيْتَ يَا حَقُّ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای پروردگار برتری تو ای ثابت پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مَاجِدُ تَعَالَيْتَ يَا وَاحِدُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای گرامی برتری تو ای یگانه پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا عَفُوُّ تَعَالَيْتَ يَا مُنْتَقِمُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای باگذشت برتری تو ای انتقام کش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا وَاسِعُ تَعَالَيْتَ يَا مُوسِعُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای وسیع رحمت برتری تو ای گشایش بخش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا رَوْوْفُ تَعَالَيْتَ يَا عَطُوفُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای مهرورز برتری تو ای با عطوفت پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا فَرْدُ تَعَالَيْتَ يَا وَثَرُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای یگانه برتری تو ای تک و تنها پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُقِيتُ تَعَالَيْتَ يَا مُحِيطُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای حافظ و نگهبان برتری تو ای محیط بر هر چیز پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا وَكِيلُ تَعَالَيْتَ يَا عَيْدُلُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای وکیل برتری تو ای سراسر عدل و داد پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُتِينُ تَعَالَيْتَ يَا مُتِينُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای آشکار کننده برتری تو ای ثابت سستی ناپذیر پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰۳ سُبْحَانَكَ يَا بَرُّ تَعَالَيْتَ يَا وَدُودُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای نیکوکار برتری تو ای بسیار مهربان پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا رَشِيدُ تَعَالَيْتَ يَا مُرْشِدُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای ارشاد کننده برتری تو ای رهنمون پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا نُورُ تَعَالَيْتَ يَا مُنَوِّرُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای نور برتری تو ای روشنی بخش پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا نَصِيرُ تَعَالَيْتَ يَا نَاصِرُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای یاور برتری تو ای یاری ده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا صَبُورُ تَعَالَيْتَ يَا صَابِرُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای بردبار برتری تو ای شکمپا پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُخَصِّصِي تَعَالَيْتَ يَا مُنْشِئِي أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای شمارنده برتری تو ای ایجاد کننده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا سُبْحَانَ تَعَالَيْتَ يَا دَيَّانُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای منزہ برتری تو ای کيفر ده پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا مُغِيثُ تَعَالَيْتَ يَا غِيَاثُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای فریادرس برتری تو ای دادرس پناه ده ما را از آتش ای پناه ده سُبْحَانَكَ يَا فَاطِرُ تَعَالَيْتَ يَا حَاضِرُ أَجْرِنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرٌ، منزهی تو ای آفریننده برتری تو ای حاضر پناه ده ما را از آتش ای پناه ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰۴ سُبْحَانَكَ يَا ذَا الْعِزِّ وَالْجَمَالِ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَبْرُوتِ وَالْجَلَالِ، منزهی تو ای صاحب عزت و زیبایی بزرگی تو ای صاحب جبروت و جلال سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ، منزهی تو معبودی جز تو نیست «منزهی تو و همانا من از ستمگرانم فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْعَمِّ وَكَذَلِكَ نُتَجَّى الْمُؤْمِنِينَ، وَصَلَّى پس مستجاب کردیم دعای او (یعنی یونس) را و او را از اندوه نجاتش دادیم و این چنین مؤمنین را نجات بخشیم» و درود الله على سيدنا محمد وآله أجمعين، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، خدا بر آقای ما محمد و آلش همگی و ستایش خاص پروردگار جهانیان است وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ وَخدا ما را بس است و او نیکو و کیلی است و جنبش و نیرویی نیست جز به خدای والای الْعَظِيمِ». بزرگ». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۰۵

رَبِّ بَابِ الْفَرْجِ بِطَوْلِكَ، وَاسْتَرْزُ بِرِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَبِغَشَاةِ فَضْلِ خُودِ بِرُورِدِ كَارَا بِرِ مِنْ دَرِ كِشَايشِ رَا وَ قَدْرَتِ تَسْلُطِي رَا كِه عَنِي سُلْطَانَ اَلْهُمَّ بِحَوْلِكَ، وَ اَنْلِنِي حُسْنَ النَّظْرِ فِيمَا شَكُوْتُ، اَنْدُوه وَ غَمِّ بِرِ مِنْ پيدا كرده به نيروي خود درهم شكَن و خوش بيني خودت را در آنچه شكوه كردم به من عنايت كن وَ اَذْفِنِي خَلَاوَةَ الصُّنْعِ فِيمَا سَأَلْتُ، وَ هَبْ لِي مِنْ لَمَدُنِكَ رَحْمَةً وَ شِيرِينِي رِفَاتَرْتِ رَا دَر بَارِه خواسته‌ام به من بچشان و از نزد خویش رحمت و گشایش وَ فَرَجاً هَنِئِئاً، وَ اجْعَلْ لِي مِنْ عِنْدِكَ مَخْرَجاً وَ حَيّاً، وَ لَا تَشْغَلْنِي كُورَايِي بِه مِنْ بِيخَشِ وَ هَمِّ از نزد خود راه چاره فوري براي قرار ده و سرگرم مكن بِالْاَهْتِمَامِ عَنْ تَعَاهِدِ فُرُوضِكَ وَ اسْرِيْعَمَالِ سُنَّتِكَ، فَقَدْ ضَيَّقْتُ بِه اَهْمِيَّتِ دَادَنْ بِه كَرَفَاتَرِيهَائِ دُنْيَا از انجام واجبات و بكار بستن سنتها و دستورات زيرا كه براستي اي پروردگار من لِمَا نَزَلَ بِي يَا رَبِّ ذَرْعاً، وَ امْتَلَأْتُ بِحَمَلٍ مَا حَدَّثَ عَلَيَّ هَمّاً، سِينِهَامِ از اين پيش آمدي كه براي كرده تنگ شده و براي تحمل اين حادثه سر تا پايم را اَنْدُوه گرفته وَ اَنْتَ الْقَادِرُ عَلَيَّ كَشْفِ مَا مُنِيْتُ بِهِ، وَ دَفَعِ مَا وَقَعْتُ فِيهِ، وَ تُو بِرِ دَفْعِ اَنْچِه بَدَانِ كَرَفَاتَرِ شُدِهَامِ وَ بِر طَرْفِ كَرْدَنْ اَنْچِه بَدَانِ دَر اَفْتَادِهَامِ تُو اَنْبَائِي اَدْعِيه وَ آدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۱۰۹ فَافْعَلْ بِي ذَلِكْ وَ اِنْ لَمْ اَسْتَوْجِبْهُ مِنْكَ، يَا ذَا الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَ ذَا پَسِ تُو اَيْنِ كَارِ رَا دَر بَارِه مِنْ بَكَنْ اَكْرَجِه مِنْ سَزَاوَارِ اَيْنِ مَحَبَّتِ تُو نِيْسْتَمِ اِي صَاْحِبِ عَرْشِ عَظِيْمِ وَ دَارِنْدِه اَلْمَنِ الْكَرِيْمِ، فَ اَنْتَ قَادِرٌ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ، اَمِيْنَ رَبَّ الْعَالَمِيْنَ». نعمت بزرگ زيرا كه تُو تُو اَنْبَائِي اِي مَهْرَبَانْتَرِيْنَ مَهْرَبَانِهَا اَمِيْنَ رَبَّ الْعَالَمِيْنَ».

دعای سریع الإجابة

مرحوم كفعمی در «مصباح» دعایی از حضرت امام موسی كاظم عليه السلام نقل كرده، و فرموده است: اين دعا منزلتی عظيم دارد، و زود به اجابت می‌رسد. متن دعا چنین است: «اللَّهُمَّ اِنِّي اَطَعْتُكَ فِي اَحَبِّ الْاَشْيَاءِ اِلَيْكَ وَ هُوَ التَّوْحِيدُ، «خدايا همانا من در محبوبترين چيزها در نزد تُو كه عبارت از توحيد و يگانگيت بود از تُو پيروي كردم وَ لَمْ اَعْصِكَ فِي اَبْغَضِ الْاَشْيَاءِ اِلَيْكَ وَ هُوَ الْكُفْرُ، فَاعْفُ لِي مَا وَدَرِ مَبْغُوضِ تَرِيْنَ چيزها در نزدت كه عبارت از كفر بتو بود نافرمانيت نكردم پس آنچه در اين ميان است بَيْنَهُمَا يا مَنْ اِلَيْهِ مَفْرُؤِي، اَمِنِي مِمَّا فَرَعْتُ مِنْهُ اِلَيْكَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ اَزِ كُناهِنَامِ بِيامر ز اِي كه بسوي اوست گريز گاه من، مرا از آنچه به خاطر آن بسويت پناه آوردم امان بخش خدايا بيامر ز اَدْعِيه وَ آدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۱۱۰ لِي الْكُثْبَرِ مِنْ مَعْاصِيكَ، وَ اَقْبَلْ مِنِّي الْيَسِيرِ مِنْ طَاعَتِكَ، يا كُناهِنِ بَسِيارَمِ رَا وَ بِيذِيرِ از من طاعت اندكم رَا اِي عُدَّتِي دُونَ الْعِدِّدِ، وَا رَجَائِي وَ الْمُعْتَمِدِ، وَا كَهْفِي وَ السَّنَدِ، ذَخِيرِه در مقابل ساير ذخيره‌ها و اِي مَايه اَميد و تَكِيه گاه من و اِي پناهگاه وَ نَكْهَبانَمِ وَا وَا حِدْ يا اَحَدُ، يا قُلْ هُوَ اللَّهُ اَحَدٌ، اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يَأْتِ بِشَيْءٍ اِي يَكْتَا اِي اَنْكِه در وصف خود به پيغمبرت گفتي بگو او خدای يكتا است خدا بي نياز است، نزايد يُؤَلِّدُ، وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًّا اَحَدٌ، اَسْأَلُكَ بِحَقِّ مَنْ اَصْطَفَيْتَهُمْ مِنْ وَ نِه زاييده شده و نِيْسْتِ بَرَايشِ هَمْتَا وَ مَانْدِي، از تُو مِي خَواهِمِ بِه حَقِّ اَنانِكِه از ميان خلق خود آنها رَا خَلَقْتِكَ، وَ لَمْ تَجْعَلْ فِي خَلْقِكَ مِثْلَهُمْ اَحَدًا، اَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ وَ تَجْعَلْ لِي مِنْ اَمْرِي وَ اَجْعَلْ لِي مِنْ اَمْرِي فَرَسْتِي بِرِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اَنْ تَفْعَلَ بِي مَا اَنْتَ اَهْلُهُ. اللَّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ مُحَمَّدَ وَ آلِ او وَ دَر بَارِه مِنْ اَنْجَامِ دِهِي اَنْچِه رَا تُو شايسته اَنِي خدايا از تُو مِي خَواهِمِ بِالْوَحْدَانِيَّةِ الْكُبْرَى وَ الْمُحَمَّدِيَّةِ الْبَيْضَاءِ، وَ الْعُلُوِّيَّةِ الْعُلْيَا، بِه حَقِّ مَقامِ وَ حِدَانِيَّتِ و يَكْتَايِي بَرِ بَرِ كِ خودت و بِه مَقامِ مُحَمَّدِي اَنْ مَقامِ عَلَوِي اَنْ مَقامِ اَلَا وَ بِيْجَمِيْعِ مَا اَحْتَجَجْتُ بِه عَلَيَّ عِبَادِكَ، وَ بِالْاِسْمِ الَّذِي حَبَّبْتَهُ وَ بِه تَمَامِ حِجْتِهَائِ خود بِرِ بِنْدِ كَانْتِ وَ بِه حَقِّ اَنْ نَامِي كه از خلق خود عَنْ خَلْقِكَ، فَلَمْ يَخْرُجْ مِنْكَ اِلَّا اِلَيْكَ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، پنهان داشتی كه اَظْهَارِ نَشُودِ از تُو مگر بخودت كه درود فرستی بِرِ مُحَمَّدِ وَ آلِ مُحَمَّدِ اَدْعِيه وَ آدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۱۱۱ وَ اجْعَلْ لِي مِنْ اَمْرِي فَرَجاً وَ مَخْرَجاً، وَ اَرْزُقْنِي مِنْ حَيْثُ اَحْتَسِبُ وَ بَرَايِ مِنْ دَرِ كَارَمِ كِشَايشِ وَ رَاهِ نَجَاتِي قرار دهی و به من روزی دهی از آنجا كه گمان وَ مَنَ حَيْثُ لا- اَحْتَسِبُ، اِنَّكَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ». دارم و از آنجا كه گمان ندارم كه تُو روزی دهی هر كه رَا بخواهی بِي حِسَابِ».

دعای حضرت مهدی صلوات الله علیه

«اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ، وَبَعْدَ الْمَعْصِيَةِ يَهُ، وَصِدْقَ النَّيَّةِ،» خدایا روزی ما کن توفیق اطاعت و دوری از گناه و صدق و صفای در نیت و عرفان الحُرْمَةِ، وَاکْرِمْنَا بِالْهُدَى وَالْإِسْتِقَامَةِ، وَسَدِّدْ أَلْسِنَتَنَا وَشَاخِئْنَا أَنْجَحَ حَرَمَتِش لَازِمِ اسْتِ وَگِرامی دار ما را بوسیله هدایت شدن و استقامت و استوار کن زبانهای ما را بِالصَّوَابِ وَالْحُكْمِيَّةِ، وَامَلَأْ قُلُوبَنَا بِالْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ، وَطَهِّرْهُ بِه دَرَسْتِگویی و حکمت و لبریز کن دلهای ما را از دانش و معرفت و پاک کن بَطُونَنَا مِنَ الْحَرَامِ وَالشُّبْهَةِ، وَاكْفُفْ أَيْدِيَنَا عَنِ الظُّلْمِ وَالسَّرِقَةِ، اندرون ما را از غذاهای حرام و شبهه‌ناک و بازدار دستهای ما را از ستم و دزدی وَاعْضُضْ أَبْصَارَنَا عَنِ الْفُجُورِ وَالْخِيَانَةِ، وَاسْدُدْ أَسْمَاعَنَا عَنِ وَبِوشان چشمان ما را از هرزگی و خیانت و ببند گوشهای ما را از شنیدن سخنان ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۱۲ اللُّغُو وَالغِيْبَةِ، وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ عُلَمَائِنَا بِالرُّهْدِ وَالنَّصِيحَةِ، وَعَلَيَّ بِيَهُودَةٍ وَغِيْبَةٍ وَتَفَضَّلْ عَلَيَّ بِه پارسایی و خیرخواهی کردن و بر الْمُتَعَلِّمِينَ بِالْجُهْدِ وَالرَّغْبَةِ، وَعَلَيَّ الْمُشْتَمِعِينَ بِالتَّبَاعِ دَانش آموزان به کوشش داشتن و شوق و بر شنوندگان به پیروی کردن وَالْمَوْعِظَةَ، وَعَلَيَّ مَرْضَى الْمُسْلِمِينَ بِالشِّفَاءِ وَالرَّاحَةِ، وَعَلَيَّ وَپند گرفتن و بر بیماران مسلمان به بهبودی یافتن و آسودگی و بر مَوْتَاهُمْ بِالرَّافَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَعَلَيَّ مَشَايِخِنَا بِالْوَقَارِ وَالسَّكِينَةِ، مردگان آنها به عطوفت و مهربانی کردن و بر پیرانمان به وقار و سنگینی وَعَلَيَّ الشَّبَابِ بِالْإِنَابَةِ وَالتَّوْبَةِ، وَعَلَيَّ النِّسَاءِ بِالحَيَاءِ وَالْعِفَّةِ، و بر جوانان به بازگشت و توبه و بر زنان به شرم و عفت وَعَلَيَّ الْأَغْنِيَاءِ بِالتَّوَضُّعِ وَالسَّعْيَةِ، وَعَلَيَّ الْفُقَرَاءِ بِالصَّبْرِ و بر توانگران به فروتنی و بخشش کردن و بر مستمندان به شکیبایی وَالْقَنَاعَةِ، وَعَلَيَّ الْغُرَاةِ بِالنَّصْرِ وَالْعَلِيَّةِ، وَعَلَيَّ الْأَسِيرَاءِ وَقِنَاعَتِ و بر پیکارکنندگان به یاری و پیروزی و بر اسیران بِالْخُلَاصِ وَالرَّاحَةِ، وَعَلَيَّ الْأُمَرَاءِ بِالْعَدْلِ وَالسَّفَقَةِ، وَعَلَيَّ بِه رهایی یافتن و آسودگی و بر زمامداران به عدالت داشتن و دلسوزی و بر الرَّعِيَّةِ بِالْإِنصَافِ وَحُسْنِ السِّيَرَةِ، وَبَارِكْ لِلْحَجَّاجِ وَالزُّوَّارِ فِي مِلْتِ به انصاف و خوش رفتاری و برکت ده برای حاجیان و زائران در ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۱۳ الرَّادِ وَالنَّفَقَةِ، وَأَقْضِ مَا أَوْجَبْتَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ، تَوْشِه و خَرَجِي و به انجام رسان آنچه را بر ایشان واجب کردی از اعمال حج و عمره بِفَضْلِكَ وَرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». بوسیله فضل و رحمت خودت ای مهربانترین مهربانان.

مناجات شعبانیه

دعایی است سرشار از مضامین عرفانی و بلند، و این دعا از «ابن خالویه» روایت شده است. وی گفته است: این مناجات حضرت امیرالمؤمنین و دیگر امامان معصوم علیهم السلام بوده، و آنان بر خواندن این دعا در ماه شعبان مداومت می کردند. و بدین جهت بزرگان دین، مانند حضرت امام خمینی قدس سره به این مناجات علاقه خاصی داشتند. خواندن این مناجات، با مفاهیم عالی‌ای که دارد برای هر وقتی که انسان حضور قلب و توجه داشته باشد مناسب است. «اللَّهُمَّ صِلْ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاسْمِعْ دُعَائِي إِذَا خَدَايَا دَرُودَ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَبَشْنُو دَعَائِمِ رَاهِنْگامی که ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۱۴ دَعْوَتُكَ وَاسْمِعْ نِدَائِي إِذَا نَادَيْتُكَ، وَأَقْبِلْ عَلَيَّ إِذَا نَجَيْتُكَ، فَقَدْ تَو را خوانم و بشنو صدایم را هر گاه تو را صدا زنم و رو به من کن هر گاه با تو راز گویم زیرا هَرَبْتُ إِلَيْكَ، وَوَقَفْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ، مُسْتَكِينًا [مُسْتَكِينًا] لَكَ مُتَضَرِّعًا مِنْ بِي سَوِي تُو گَرِيخْتَمِ وَپیش رویت ایستادم در حال بیچارگی و فروتنی به در گاهت إِلَيْكَ، رَاجِيًا لِمَا لَدَيْكَ تَوَابِي، وَتَعَلَّمُ مَافِي نَفْسِي، وَتَحْبُرُ حَاجَتِي، وَامیدوارم ثوابم را که در پیش تو است و تو آنچه را من در دل دارم می دانی و حاجتم را آگاهی وَتَعْرِفُ صَمِيرِي، وَلَا يَخْفَى عَلَيْكَ أَمْرٌ مُنْفَلِي وَمُتَوَّي، وَمَا وَاز نِهَادِمِ بَاخْبَرِي وَسِرَانْجَامِ كَارِ وَسِرْمَنْزَلِ مِنْ بَر تُو رُوشَنِ اسْتِ وَنِيزِ أَنْجَحِ رَا اَرِيْدُ أَنْ اَبْدِي بِي مِنْ مَنطِقِي وَأَنْفَوْهُ بِي مِنْ طَلِبَتِي، وَأَرْجُوهُ مِي خَوَاهِمِ اَزِ كَفْتَارِمِ بَدَانِ لَبِ گَشَايِمِ وَآنِ طَلِبِي رَا كِه مِي خَوَاهِمِ بِيه زَبَانِ آرمِ وَامید آن را برای لِعَاقِبَةِ أَمْرِي، وَقَدْ جَرْتُ مَقَادِيرَكَ عَلَيَّ يَا سَيِّدِي فِيمَا يَكُونُ مِنِّي سِرَانْجَامِ كَارِمِ دَارِمِ، اِي آقَايِ مِنْ مَقْدَرَاتِ تُو بِرِ مِنْ جَارِي گَشْتِه دَرِ أَنْجَحِ اَزِ مَنْ تَا اِلَى آخِرِ

عُمُرِي مِنْ سِرِّيَتِي وَعَلَانِيَتِي، وَيَبِيدُكَ لَا يَبِيدُ غَيْرُكَ آخِر عمر سر زند چه از کارهای پنهانم و چه آشکارم و بدست تو است نه به دست دیگری کم زیادتی و نَقَصِي وَنَفَعِي وَضَرِي، إِلَهِي إِنْ حَرَمْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي وَزِيَادُ شَدْنِ وَسُودُ زِيَانِ مِنْ خَدَايَا أَكْرَمِي تُو مَرَا مَحْرُومِ كُنِي پَسِ كَيْسِتْ كِه يَزُوقُنِي، وَإِنْ خَدَلْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُنِي، إِلَهِي أَعُوذُ بِكَ رُوزِيمِ دِهْدِ وَ أَكْرَمِي تُو خَوَارِمِ كُنِي پَسِ كَيْسِتْ كِه يَارِيمِ دِهْدِ خَدَايَا پَنَاهِ بَرَمِ بِه تُو اَدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۱۵ مِنْ غَضَبِكَ وَحُلُولِ سَخَطِكَ، إِلَهِي إِنْ كُنْتُ غَيْرَ مُسْتَأْهِلٍ مِنْ خَشْمَتِ وَ فَرُورِيخْتِنِ عَذَابَتِ خَدَايَا أَكْرَمِي شَايِسْتَكِي لِرَحْمَتِكَ فَأَنْتَ أَهْلٌ أَنْ تَجُودَ عَلَيَّ بِفَضْلِ سَعَتِكَ، إِلَهِي كَأَنِّي رَحْمَتُ تُو رَا نِدَارِمِ وَ لِي تُو شَايِسْتَه أَنِي كِه از زياده بخشش به من احسان کنی خدایا خود را چنان می‌نگرم که گویا بنفسی واقفه بَيْنَ يَدَيْكَ وَقَدْ أَظْلَمْنَا حُسْنَ تَوَكُّلِي عَلَيْكَ، فَفَعَلْتَ دَرِ بَرَابَرْتِ اِيسْتَادَه وَ آن تُوکل نیکویی که بر تو دارم بر سر من سایه افکنده و تو نیز آن چه را ما آنتَ أَهْلُهُ وَتَعَمَّدْتَنِي بِعَفْوِكَ، إِلَهِي إِنْ عَفَوْتَ فَمَنْ أَوْلَى مِنْكَ شَايِسْتَه أَنِي دَرِبَارَه مِنْ اَنْجَامِ وَ مَرَا دَرِ سَرَاپَرْدَه عَفُو خُوِيشِ پُوشَانْدَه‌ای خَدَايَا أَكْرَمِي بَگَدَرِي پَسِ كَيْسِتْ كِه از تُو بَدِينِ بَدَلِكِ، وَإِنْ كَانَ قَدْ دَنَا اِجْلِي وَلَمْ يَدْنِنِي مِنْكَ عَمَلِي، فَفَعَلْتَ كَارِ سَزَاوَاتَرِ بَاشْدِ وَ أَكْرَمِي مَرَكَمِ نَزْدِيكِ شَدَه وَ عَمَلِمِ مَرَا بِه تُو نَزْدِيكِ نَكْرَدَه مِنْ جَعَلْتَ الْاِقْرَارَ بِالذَّنْبِ إِلَيْكَ وَسَيَّلْتَنِي، إِلَهِي قَدْ جُرْتُ عَلَيَّ بِه نَآچَارِ قَرَارِ مِي دِهْمِ اِقْرَارِ بِه گناه را وسیله خویش به در گاهت خدایا من بر خویشتن نفسی فی النَّظَرِ لَهَا، فَلَهَا الْوَيْلُ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَهَا، إِلَهِي لَمْ يَزَلْ سَتَمِ كَرْدَمِ دَرِ آن تُو جَهِي كِه بَدَانِ كَرْدَمِ پَسِ وَایِ بَرِ او أَكْرَمِي نِيَا مَرَزِيشِ خَدَايَا پِيوسْتَه بِرُكِّ عَلَيَّ أَيَّامَ حَيَاتِي، فَلَا تَقْطَعْ بِرُكِّ عَنِي فِي مَمَاتِي، إِلَهِي دَرِ دَوْرَانِ زَنْدَكِي نِيكِي تُو بَرِ مِنْ مِي رَسْدِ پَسِ نِيكِيَتِ رَا دَرِ هَنْكَا مَرَكَمِ نِيَزِ از مِنْ مَكْبِرِ خَدَايَا كَيْفِ آيِسُ مِنْ حُسْنِ نَظَرِكَ لِي بَعِيدَ مَمَاتِي، وَأَنْتَ لَمْ تُؤَلِّنِي إِلَّا مِنْ چَگُونَه مَأْيُوسِ شُومِ از اَيْنَكِه پَسِ از مَرَكَمِ مُورِدِ حَسَنِ نَظَرِ تُو وَاقِعِ كَرْدَمِ دَرِ صُورْتِي كِه اَدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۱۶ الْجَمِيلَ فِي حَيَاتِي، إِلَهِي تَوَلَّ مِنْ أَمْرِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَعُودَ عَلَيَّ دَرِ دَوْرَانِ زَنْدَكِيمِ جَزْ بِه نِيكِي سَرِپَرَسْتِيمِ نَكْرَدِي خَدَايَا سَرِپَرَسْتِي كُنِ كَارِ مَرَا چِنَانِچَه تُو شَايِسْتَه أَنِي وَ تُو جِه كُنِ بَرِ مِنْ بِفَضْلِكَ عَلَيَّ مِيذَنْبِ قَدْ عَمَرَهُ جَهْلُهُ، إِلَهِي قَدْ سَتَرْتَ عَلَيَّ ذُنُوبًا بِه فَضْلِ خُوِيشِ كِه هَمْچُونِ گَنْهَكَارِي هَسْتَمِ كِه نَادَانِيشِ سَرَاپَا او رَا فَرَا كَرَفْتَه خَدَايَا بَرَا سْتِي تُو گَنْهَانِي رَا فِي الدُّنْيَا، وَأَنَا أَحْوَجُ إِلَى سِتْرِهَا عَلَيَّ مِنْكَ فِي الْآخِرِي، إِلَهِي دَرِ دُنْيَا بَرِ مِنْ پُوشَانْدِي كِه مِنْ بِه پُوشَانْدِنِ آنْهَا دَرِ آخِرْتِ مَحْتَا جِ تَرَمِ قَدْ أَحْسَنْتَ إِلَيَّ إِذْ لَمْ تُظْهِرْهَا لِأَحَدٍ مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، فَلَا بَا اَيْنَكِه أَشْكَارِشِ نَكْرَدِي بَرَايِ هِيچِيكِ از بَنْدِگَانِ شَايِسْتَه‌اتِ پَسِ تَفَضُّ حَنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَيَّ رُؤْسِ الْأَشْهَادِ، إِلَهِي جُودُكَ بَسَطَ دَرِ رُوزِ قِيَامَتِ دَرِ بَرَابَرِ دِيدِگَانِ مَرْدَمِ مَرَا رَسُوا مَكْنِ خَدَايَا جُودِ وَ بَخْشِشْتِ آرزویم رَا اَمَلِي، وَعَفْوُكَ أَفْضَلُ مِنْ عَمَلِي، إِلَهِي فَسِّرْ لِي بِلِقَائِكَ يَوْمَ كَسْتَاخِ كَرْدَه وَ گَدْشْتِ تُو بَرْتَرِ اسْتِ از عَمَلِ مِنْ خَدَايَا مَرَا دَرِ آن رُوزِي كِه مِيَا نِ بَنْدِگَانْتِ دَاوَرِي كُنِي تَقْضِي فِيهِ بَيْنَ عِبَادِكَ، إِلَهِي اِعْتِدَارِي إِلَيْكَ اِعْتِدَارًا مِنْ لَمْ بِه دِيدَارْتِ مَسْرُورِ سَا زِ خَدَايَا عَذْرُوخَاهِي مِنْ بِه دَرِ گَاهْتِ عَذْرُوخَاهِي كَسِي اسْتِ كِه يَسْتَبْغِنِ عَنِ قَبُولِ عُدْرِهِ، فَاقْبَلْ عُدْرِي يَا أَكْرَمِ مَنْ اِعْتَدَرَ إِلَيْهِ بِي نِيَا زِ نَشْدَه از پَذِيرْفْتِنِ عَذْرِشِ پَسِ عَذْرُ مَرَا بِيذِيرِ اِي بَزْرِ گُوارْتَرِينِ كَسِي كِه گَنْهَكَارَانِ بِه دَرِ گَاهِشِ الْمُسْتَيْئُونِ، إِلَهِي لَا تَرَدَّ حَاجَتِي وَلَا تُخَيِّبْ طَمَعِي، وَلَا تَقْطَعْ مَعْدَرْتِ خُوَاهِي كَنْنِدِ خَدَايَا حَاجْتِمِ رَا بَا زِ مَكْرَدَانِ وَ طَمَعِمِ رَا بِه نُو مِيْدِي مَكْشَانِ وَ اَمِيْدِ وَ آرزویم رَا از اَدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۱۷ مِنْكَ رَجَائِي وَ اَمَلِي، إِلَهِي لَوْ أَرَدْتَ هَوَانِي لَمْ تَهْدِنِي، وَلَوْ دَرِ گَاهْتِ قَطَعِ مَفْرَمَا خَدَايَا أَكْرَمِي مَرَا خُوَا سْتَه بُوْدِي رَاهِنَمَائِيمِ نَمِي كَرْدِي وَ أَكْرَمِي اَرْدَتْ فَصِيحْتِي لَمْ تُعَافِنِي، إِلَهِي مَا اِطْنُكَ تَرُدُّنِي فِي حَاجَتِي قَدْ رَسُوَائِيمِ رَا مِي خُوَا سْتِي تَنْدَرَسْتِيمِ نَمِي دَادِي خَدَايَا گَمَانِ نِدَارِمِ كِه مَرَا بَا زِ كَرْدَانِي دَرِ مُورِدِ اَفْتِيْتُ عُمُرِي فِي طَلْبِهَا مِنْكَ، إِلَهِي فَلَاكَ الْحَمِيدُ أَيْدًا أَيْدًا دَائِمًا حَاجَتِي كِه عَمْرِ خُوِيشِ رَا دَرِ خُوَا سْتِنِ آنِ از تُو سِپَرِي كَرْدَمِ خَدَايَا سَتَايِشِ خَاصِ تُو اسْتِ سَتَايِشِ اَبْدِي سَزَمِيدًا، يَزِيدُ وَلَا يَبِيدُ كَمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَى إِلَهِي إِنْ اِخْدَتْنِي جَاوِيدَانِ هَمِيْشَكِي كِه فَزُونِ شُودِ وَ لِي كَمِ نَكْرَدَدِ بَدَانِ نَحْوِ كِه دُوسْتِ دَارِي وَ خُوشَنُودِ شُويِ خَدَايَا أَكْرَمِي مَرَا بِه جِنَايْتِمِ بِجُزْمِي اِخْدَتُّكَ بِعَفْوِكَ، وَإِنْ اِخْدَتْنِي بِذُنُوبِي اِخْدَتُّكَ مَأْخُودِ دَارِي مِنْ هَمْ تُو رَا بِه عَفُوتِ بَگِيرِمِ وَ أَكْرَمِي بِه گَنْهَامِ بَگِيرِي مِنْ هَمْ تُو رَا بِه اَمْرُوزْتِ بِمَغْفِرَتِكَ، وَإِنْ اِدْخَلْتَنِي النَّارَ اَعْلَمْتُ أَهْلَهَا أَنِي أُحِبُّكَ، إِلَهِي إِنْ بَگِيرِمِ وَ أَكْرَمِي بِه دُوزْخَمِ بَبْرِي بَدُوزْخِيَانِ اَعْلَامِ مِي كَنْمِ كِه مِنْ تُو رَا دُوسْتِ دَارِمِ خَدَايَا أَكْرَمِي اِگْرِ عَمَلِ مِنْ دَرِ كَانِ صِيغَرُ فِي جَنْبِ

طَاعَتِكَ عَمَلِي، فَقَدْ كَبَّرَ فِي جَنْبِ رَجَائِكَ كِنَارِ اطَاعَتِ از تو کوچک است ولی آرزویم در کنار امید تو اَمَلِي، إِلَهِي كَيْفَ أَنْقَلِبُ مِنْ عِنْدِكَ بِالْحَيَّةِ مَحْرُومًا، وَقَدْ كَانَ بزرگ است خدایا چگونه من از پیش تو محروم برگردم با اینکه چنان حُسْنِ ظَنِّي بِجُودِكَ أَنْ تَقْلِبَنِي بِالنَّجَاةِ مَرْحُومًا، إِلَهِي وَقَدْ أَفْنَيْتُ حَسَنَ ظَنِّي مِنْ به جود و بخشش داشتیم که مرا مورد رحمت خویش قرار داده با نجات بازم خواهی گرداند خدایا من عمرم را ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۱۸ عُمَرِي فِي شَرِّهِ السَّهْوِ عَنكَ، وَأَبْلَيْتُ شَبَابِي فِي سَكْرَةِ التَّبَاعِدِ در حرص غفلت از تو سپری کردم و جوانیم را در مستی دوری از تو از بین منم، إِلَهِي فَلَمْ أَسْتَيْقِظْ أَيَّامَ اغْتِرَارِي بِكَ وَرُكُونِي إِلَى سَبِيلِ بَرِّدَمِ و از اینرو خدایا بیدار نشدم در آن روزگاری که به کرم تو مغرور بودم و به راه خشم تو سَخَطِكَ، إِلَهِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ قَائِمٌ بَيْنَ يَدَيْكَ، مُتَوَسِّلٌ مَتَمَايَلِ گشته بودم خدایا من بنده تو و فرزند بنده توام که در برابرت ایستاده و به وسیله کرم تو بِكَرَمِكَ إِلَيْكَ، إِلَهِي أَنَا عَبْدٌ أَنْتَ صِلُ إِلَيْكَ مِمَّا كُنْتَ أَوَاجِهُكَ بِهِ به در گاهت توسل جویم خدایا من بنده‌ای هستم که می‌خواهم از آلودگی آنچه بدان با تو روبرو شدم مِنْ قَلْبِهِ اسْتِيحْيَائِي مِنْ نَظَرِكَ، وَأَطْلُبُ الْعَفْوَ مِنْكَ، اذ الْعَفْوُ نَعْتٌ از بی‌حیایی خودم در پیش روی تو خود را پاک سازم و از تو گذشت می‌خواهم زیرا گذشت وصف لِكْرَمِكَ، إِلَهِي لَمْ يَكُنْ لِي حَوْلٌ فَأَتَقَبَّلُ بِهِ عَنْ مَعْصِيَتِكَ إِلَّا فِي شِنَاسَائِي کرم تو است خدایا من آن نیرویی که بتوانم بوسیله آن خود را از نافرمانیت منتقل سازم ندارم مگر در وَقْتِ اِئْتِقَانِي لِمَحَبَّتِكَ، وَكَمَا أَرَدْتُ أَنْ أَكُونَ كُنْتُ، فَشَكَرْتُكَ آن وقت که تو برای دوستیت بیدارم کنی و آن طور که خواهی باشم پس تو را سپاس گویم که بِإِذْخَالِي فِي كَرَمِكَ وَلِتَطْهِيرِ قَلْبِي مِنْ أَوْسَاحِ الْعَفْلَةِ عَنكَ، مرا در کرم خویش داخل کردی و دلم را از چرکیهای بی‌خبری و غفلت از خویش پاکیزه ساختی إِلَهِي أَنْظِرْ إِلَيَّ نَظْرَ مَنْ نَادَيْتَهُ فَأَجَابَكَ، وَاسْتَيْعَمَلْتَهُ بِمَعُونَتِكَ خدایا به من بنگر نگرستن کسی که او را خوانده‌ای و او پاسخ داده و به یاری خویش به کارش واداشته‌ای ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۱۹ فَأَطَاعِكَ، يَا قَرِيبًا لَا يَبْعُدُ عَنِ الْمُعْتَرِبِ بِهِ، وَيَا جَوَادًا لَا يَخْلُ و فرمانبریت کرده، ای نزدیکی که دور نگردی از آن کس که بدو مغرور گشته و ای بخشنده‌ای که بخل نوزد عَمَّنْ رَجَا ثَوَابَهُ، إِلَهِي هَبْ لِي قَلْبًا يُدْنِيهِ مِنْكَ شَوْقَهُ، وَلَسَانًا از آنکس که امید نیکیش دارد خدایا دلی به من بده که اشتیاقش به تو موجب نزدیکیش به تو گردد و زبانی يُرْفَعُ إِلَيْكَ صِدْقَهُ، وَنَظْرًا يُقَرِّبُهُ مِنْكَ حَقَّهُ، إِلَهِي إِنْ مَنْ تَعَرَّفَ که صدق گفتارش بسوی تو بالا- آید و نظر حقیقت بینی که همان حقیقتش او را به تو نزدیک گرداند خدایا کسی که بوسیله تو بِكَ عَيْزٌ مَجْهُولٌ، وَمَنْ لَادَ بِكَ عَيْزٌ مَحْدُولٌ، وَمَنْ أَقْبَلَتْ عَلَيْهِ شَنَاخَتَهُ شد گمنام نیست و کسی که به تو پناهنده شد خوار نیست و کسی که تو بسویش رو کنی بنده عَيْزٌ مَمْلُولٌ، إِلَهِي إِنْ مَنْ ائْتَهَجَ بِكَ لَمْ سَيَنْبِرْ، وَإِنْ مَنْ ائْتَصَمَ دیگری نخواهد بود خدایا براستی هر کس به تو راه جوید راهش روشن است و هر که به تو پناه بِكَ لَمْ سَيَجِيرْ، وَقَدْ لَدْتُ بِكَ يَا إِلَهِي، فَلَا تُخَيِّبْ ظَنِّي مِنْ جَوِيدِ پناه دارد و من ای خدا به تو پناه آورده‌ام پس گمانی را که به رحمت رَحْمَتِكَ وَلَا تُحْجِبْنِي عَنْ رَافَتِكَ، إِلَهِي اِقْمِنِي فِي أَهْلِ وَلَا يَتِيكَ دارم نوید مکن و از مهر خویش منعم مکن خدایا جای مرا در میان دوستدارانت مُقَامٌ مَنْ رَجَا الزِّيَادَةَ مِنْ مَحَبَّتِكَ، إِلَهِي وَالْهَمْنِي وَلَهَا بِذِكْرِكَ جَاي آن دسته از ایشان قرار ده که امید افزایش دوستیت را دارند خدایا در دلم انداز شیدایی و شیفنگی إِلَى ذِكْرِكَ، وَهَمَّتِي فِي رُوحِ نَجَاحِ أَشْمَائِكَ وَمَحَلِّ قُدْسِكَ، ذَكَرَ خود را پیایی و همتم را در نشاط فیروز شدن اسمائت و محل قدست قرار ده ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۰ إِلَهِي بِكَ عَلَيْكَ إِلَّا الْحَقَّتْنِي بِمَحَلِّ أَهْلِ طَاعَتِكَ، وَالْمُتَوَى خدایا به حق خودت بر خودت سوگند که مرا به محل فرمانبرداریت و جایگاه الصَّالِحِ مِنْ مَرْضَاتِكَ، فَإِنِّي لَا أَقْدِرُ لِنَفْسِي دَفْعًا وَلَا أَمْلِكُ لَهَا شَائِسْتَه‌ای از مقام خوشنودیت برسانی زیرا که من قادر بر دفع چیزی از خود نیستم و مالک سودی نَفْعًا، إِلَهِي أَنَا عَيْدُكَ الضَّعِيفُ الْمُدْنِبُ وَمَمْلُوكُكَ الْمُنِيبُ، فَلَا هَمَّ بَرَايَشِ نِيسْتَمِ خدایا من بنده ناتوان گنهکار تو و مملوک زاری و بازگشت به در گاهت هستم پس تَجْعَلْنِي مِمَّنْ صَيَّرَتْ عَنْهُ وَجْهَكَ، وَحَجَبَهُ سَهْوُهُ عَنْ عَفْوِكَ، مرا در زمره کسانی که روی از آنها گرداندی و غفلتشان مانع از گذشت تو گشته قرارم مده إِلَهِي هَبْ لِي كَمَالَ الْأَنْطِطَاعِ إِلَيْكَ، وَأَنْزِ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضِيَاءِ خدایا بریدن کاملی از خلق بسوی خود به من عنایت کن و دیده‌های دل‌مان را به نور نَظَرِهَا إِلَيْكَ، حَيْثِي تَخَرَّقَ أَبْصَارُ الْقُلُوبِ حُجَبَ الثُّورِ، فَتَصَلَّ تَوْجَهْشَانِ به سوی خود

روشن گردان تا دیده‌های دل پرده‌های نور را پاره کند و به مخزن اصلیِ اِلٰی مَعْدِنِ الْعَظْمَةِ، وَتَصِيرُ اَرْوَاحُنَا مُعَلَّقَةً بِعِزِّ قُدْسِكَ، اِلٰهِي بزرگی و عظمت برسد و ارواح ما مرتبط به عزت قدست گردد خدایا وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ نَادَيْتَهُ فَاَجَابَكَ، وَلَا حَظَّتْهُ فَصَعِقَ لِجَلَالِكَ، قرارم ده از کسانی که او را خواندی و پاسخت داد و در معرض توجه قرارش دادی و او در برابر جلال تو مدهوش گشت فَاجَبْتَهُ سِرًّا وَعَمَلًا لِّكَ جَهْرًا، اِلٰهِي لَمْ اَسْلُطْ عَلٰی حُسْنِ ظَنِّي وَ اِزْ اَيْنِ رُوْ دِرْ پَنَهَانِي بَا اُو بَه رَا زِ گُوْبِي پَر دَاخْتِي وِ لِي اُو اَشْكَارَا بَرَايْتِ كَارِ كَرْدِ خَدَايَا بَه خُوشِ بِيْنِي مِّنْ اَدْعِيَةِ وَ اَدَا بِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۱۲۱ قُتُوْطُ الْاَيَّاسِ، وَلَا اِنْقَطَعَ رَجَائِيْ مِنْ جَمِيْلِ كَرَمِكَ، اِلٰهِي اِنْ نَا اَمِيْدِي رَا مَسْلُطْ مَكْنٌ وَ اَمِيْدَمْ رَا كِهْ بَه كَرَمِ نِيْكَوِيْتِ دَارَمْ قَطْعْ مَكْنِ خَدَايَا اِكْرَ كَا نْتِ الْخَطَايَا قَدْ اَسْقَطْتَنِيْ لِمَدْيِكَ، فَاصْفَحْ عَنِّيْ بِحُسْنِ تَوَكُّلِيْ خَطَا هَايِمْ مَرَا اِزْ نَظْرَتِ اِنْدَاخْتِهْ پَسْ بَدَانِ اِعْتِمَادِ خُوبِي كِهْ بَه تُو دَارَمْ اِزْ عَايِكَ، اِلٰهِي اِنْ حَطَّتْنِي الدُّنُوْبُ مِنْ مَكَارِمِ لُطْفِكَ، فَقَدْ نَبَهْتَنِيْ مِّنْ دَرْ كَظْرِ خَدَايَا اِكْرَ گَنَاهَانِمْ بُو اَسْطَهْ بَزْرْ گُو اَرِيْهَايْ لُطْفَتِ مَرَا بِيْ مَقْدَارِ سَاخْتِهْ وِ لِي دَرْ عَوْضِ الْيَقِيْنِ اِلٰی كَرَمِ عَطْفِكَ، اِلٰهِي اِنْ اَنَا مَتْنِي الْعُقْلَهُ عَنْ اَلْسِنَتِيْ تَعْدَادِ يَقِيْنِ بَه بَزْرْ گِ تَوْجِهْ تُو مَرَا هَشِيَارْ كَرْدِهْ خَدَايَا اِكْرَ بِيْ خَبْرِيْ اِزْ اَمَادِهْ شَدْنِ بَرَايْ دِيْدَارْتِ لِّلْقَا نِكَ، فَقَدْ نَبَهْتَنِي الْمَعْرِفَةَ بِكَرَمِ الْاَيْتِكَ، اِلٰهِي اِنْ دَعَانِيْ اِلٰی مَرَا بَه خُوَابِ فَرُوْ بَرْدِهْ وِ لِي دَرْ عَوْضِ مَعْرِفَتِ بَه بَزْرْ گِ نَعْمَتِهَايْتِ مَرَا بِيْدَارْ كَرْدِهْ خَدَايَا اِكْرَ بَزْرْ گِ النَّارِ عَظِيْمِ عِقَابِكَ فَقَدْ دَعَانِيْ اِلٰی الْجَنَّةِ جَزِيْلُ ثَوَابِكَ، اِلٰهِي كَيْفَرْتِ مَرَا بَه دُو زَخِ مِيْ خُوَا نَدِ وِ لِي دَرْ مَقَابِلِ پَادَا شِ فَرَا وَا نْتِ مَرَا بَه بَهْشْتِ دَعُوْتِ مِيْ كِنْدِ خَدَايَا فَلَمَكَ اَسْأَلُ وَ اِلَيْكَ اَبْتَهْلُ وَ اَرْغَبُ، وَ اَسْأَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلِيْ پَسْ اِزْ تُو خُوَا هِمْ وَ بَسُوِيْ تُو زَارِيْ كِنْمْ وَ بَكْرَايِمْ وَ اِزْ تُو خُوَا هِمْ كِهْ دَرُودِ فَرَسْتِيْ بَرِ مُحَمَّدٍ وَ اَلِ مُحَمَّدٍ، وَ اَنْ تَجْعَلَنِيْ مِمَّنْ يُدِيْمُ ذِكْرَكَ، وَلَا يَنْقُضُ مُحَمَّدٌ وَ اَلِ مُحَمَّدٌ وَ مَرَا اِزْ كَسَانِيْ قَرَارَمْ دَهِيْ كِهْ پِيُوسْتِهْ بَه يَادِ تُوَا نَدِ وَ پِيْمَا نْتِ رَا عَهْدَكَ، وَلَا يَعْضَلُ عَنْ شُكْرِكَ، وَلَا يَسْتَخِفُّ بِأَمْرِكَ، اِلٰهِي نَمِيْ شَكْنَنْدِ وَ اِزْ شُكْرِ تُو غَا فَلَ نَشُوْنَدِ وَ دَسْتُوْرِ تُو رَا سَبَكِ نَشْمَا رَنْدِ خَدَايَا اَدْعِيَةِ وَ اَدَا بِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۱۲۲ وَ اَلْحَقْنِيْ بِنُورِ عِزِّكَ الْاَبْهَجِ، فَاَكُوْنْ لَكَ عَارِفًا وَ عَن سِوَاكَ بَرَسَانِ مَرَا بَه نُوْرِ دَرْخْشَانِ عِزْتِ تَا عَا رِفِ بَه ذَا نْتِ بَا شِمْ وَ اِزْ غَيْرِ تُو مُنْحَرِفًا وَ مَنِيْكَ خَائِفًا مُرَاقِبًا، يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْاِكْرَامِ، وَ صِيَلِيْ اللّٰهَ رُوْ گَرْدَانِ بَا شِمْ وَ اِزْ تُو تَرَسَانِ وَ نَغْرَانِ بَا شِمْ اِيْ صَا حِبِ جَلَالْتِ وَ بَزْرْ گُو اَرِيْ وَ دَرُودِ خَدَا بَرِ عَلِيْ مُحَمَّدٍ رَسُوْلِهِ وَ اَلِهِ الطَّاهِرِيْنَ وَ سَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا. مُحَمَّدِ پِيَا مَبْرَشِ وَ بَرِ اَلِ پَا كَشِ بَادِ وَ سَلَامِ بَسِيَا رِ بَرِ اِيْشَانِ بَادِ.»

مناجات امير مؤمنان عليه السلام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ «اللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُ لُحُكَ الْاَمَانَ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُوْنَ اِلَّا مَنْ «خدایا از تو امان خواهم در آن روزی که سود ندهد کسی را نه مال و نه فرزندان مگر آن کس که اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ، وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ يَوْمَ يَعْصُ الظّٰلِمُ عَلٰی دَلِيْ پَا كِهْ بَه نَزْدِ خَدَا اَوْرَدِ وَ اِزْ تُو اَمَانَ خُوَا هِمْ دَرِ اُنْ رُوْ زِيْ كِهْ بَكْرَدْ شَخْصِ سَتْمَكَا رِ هَرِ يَدِّيْهِ يَقُوْلُ يَا لَيْتَنِيْ اَتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُوْلِ سَبِيْلًا، وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ دُو دَسْتِ خُودِ رَا وَ گُوِيْدِ اِيْ كَا شِ گَرَفْتِهْ بُوْدَمْ بَا پِيَا مَبْرِ رَا هِيْ وَ اِزْ تُو اَمَانَ خُوَا هِمْ اَدْعِيَةِ وَ اَدَا Bِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۱۲۳ يَوْمَ يُعْرَفُ الْمُجْرِمُوْنَ بِسِيْمَاهُمْ فَيُوْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَ الْاَقْدَامِ، دَرِ رُوْ زِيْ كِهْ شَنَا خْتِهْ شُوْنَدِ جَنَايْتِ كَا رَانَ بَه سِيْمَا وَ رَخْسَا رَشَانَ وَ بَكِيْرِنْدَشَانَ بَه پِيْشَانِيْهَا وَ قَدْمَهَا وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ يَوْمَ لَا يَجْزِيْ وَ الْاِتْدَ عَنْ وَا لِدِهِ وَلَا مَوْلُوْدٌ هُوَ جَا زٌ وَ اِزْ تُو اَمَانَ خُوَا هِمْ دَرِ اُنْ رُوْ زِيْ كِهْ كَيْفَرِ نَبِيْنْدِ پَدْرِيْ بَجَايِ فَرَزَنْدَشِ وَ نَهْ فَرَزَنْدِيْ كَيْفَرِ شُوْدِ عَنْ وَا لِدِهِ شَيْئًا اِنْ وَعِيْدَ اللّٰهُ حَقًّا، وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ بَجَايِ پَدْرَشِ بَرَا سْتِيْ وَعَدِهْ خَدَا حَقِّ اَسْتِ وَ اِزْ تُو اَمَانَ خُوَا هِمْ دَرِ اُنْ رُوْ زِيْ كِهْ سُوْدِ نَدِهْدِ الظّٰلِمِيْنَ مَعِيْرَتَهُمْ وَ لَهُمْ اللّٰغْنَةُ وَ لَهُمْ سُوءُ الدّٰرِ، وَ اَسْأَلُكَ سَتْمَكَا رَانَ رَا عَذْرُو اَهِيْشَانَ وَ بَرِ اِيْشَانَ اَسْتِ لَعْنَتِ وَ اِيْشَانَ رَا اَسْتِ بَدِيْ اُنْ سَرَايِ وَ اِزْ تُو اَمَانَ الْاَمَانَ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَ الْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ، خُوَا هِمْ دَرِ رُوْ Zِيْ كِهْ مَالِكِ نِيْسْتِ كَسِيْ بَرَايِ كَسِيْ دِيْگَرِ چِيْزِيْ رَا وَ كَا رِ دَرِ اُنْ رُوْ Zِ بَدَسْتِ خَدَا اَسْتِ وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ يَوْمَ يَفْرُ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيْهِ وَ اُمِّهِ وَ اَبِيْهِ وَ صَا حِبَّتِيْهِ وَ اِزْ تُو خُوَا هِمْ اَمَانَ دَرِ اُنْ رُوْ Zِيْ كِهْ بَكْرِيْ Zِدِ اِنْسَانَ اِزْ بَرَادَرِ وَ مَادَرِ وَ پَدَرِ وَ هَمْسَرِ وَ بِيْنِيْهِ لِكُلِّ اَمْرِيْ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيْهِ، وَ اَسْأَلُكَ الْاَمَانَ يَوْمَ وَ فَرَزَنْدَانَشِ بَرَايِ هَرْ كَسِ اِزْ اِيْشَانَ دَرِ اُنْ رُوْ Zِ كَا رِيْ اَسْتِ كِهْ (فَقَطْ) بَدَانَ پَرْدَا Zِدِ وَ

از تو خواهم امان در آن روزی یَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِنَا بِنِينِهِ وَصَاحِبَتِهِ وَآخِيهِ که شخص جنایتکار دوست دارد که فدا دهد از عذاب آن روز پسرانش و همسرش و برادرش وَفَصَّ يَلْتَهُ الَّتِي تُؤْوِيهِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ كَلَّا إِنَّهَا وَخَوِشَاؤُنَدَانِش که او را در پناه گیرند و هر که در زمین هست یکسره که بلکه او را نجات دهد، هر گز که ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۴

لَطَى نَزَاعَةَ لِلشَّوَى مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمَوْلَى وَأَنَا الْعَبْدُ جَهَنَّمَ آتَشِي است سوزان که پوست از سر بکند، مولاى من، مولايم تویی سرور و منم بنده وَهَلْ يَرْحَمُ الْعَبِيدَ إِلَّا الْمَوْلَى مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمَالِكُ وَأَنَا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ سَرُورِ او، مولاى من اى مولاى من تویی مالک و منم المملوك وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَمْلُوكَ إِلَّا الْمَالِكُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ مَمْلُوكٌ وَأَنَا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ مالک، مولاى من اى مولايم أَنْتَ الْعَزِيزُ وَأَنَا الدَّلِيلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الدَّلِيلَ إِلَّا الْعَزِيزُ، مَوْلَايَ يَا تَوْبِي عَزْتَمَنْدُ و منم خوار و ذليل و آيا رحم کند بر شخص خوار جز عزیز، مولاى من اى مولاى أَنْتَ الْخَالِقُ وَأَنَا الْمَخْلُوقُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَخْلُوقَ إِلَّا مَوْلَايَ مِنْ تَوْبِي آفَرِيدِ گار و منم آفریده و آيا رحم کند بر آفریده جز الخالق، مولاى يا مولاى أَنْتَ الْعَظِيمُ وَأَنَا الْهَاقِئُ وَهَلْ آفَرِيدِ گار. مولاى من، اى مولاى من، تویی بزرگ و منم ناچیز و آيا رحم کند يَرْحَمُ الْهَاقِئَ إِلَّا الْعَظِيمُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْقَوِيُّ وَأَنَا الرَّعِيْبُ وَهَلْ آفَرِيدِ گار. مولاى من، اى مولاى من، تویی توانمندى و آيا رحم کند يَرْحَمُ الضَّعِيفَ وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّعِيفَ إِلَّا الْقَوِيُّ، و منم ضعيف و ناتوان، آيا رحم کند بر ضعيف و ناتوان، جز قوی و توانمند؟ مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْفَقِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْفَقِيرَ إِلَّا الْغَنِيُّ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُعْطَى وَأَنَا الْبَائِسُ جَزِ نیازمند و آيا رحم کند ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۵ الْفَقِيرَ إِلَّا الْغَنِيُّ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُعْطَى وَأَنَا الْبَائِسُ جَزِ بی نیاز؟ مولاى من، اى مولاى من، تویی عطابخش و منم السائل، وَهَلْ يَرْحَمُ السَّائِلَ إِلَّا الْمُعْطَى، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ سَائِلٌ وَأَنَا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ نیازمند و آيا رحم کند بر سائل جز عطاکننده، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي الْحَيُّ، وَأَنَا الْمَيِّتُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَيِّتَ إِلَّا الْحَيُّ، مَوْلَايَ يَا زَنْدِه و منم مرده و آيا رحم کند مرده را جز زنده، مولاى من اى مولاى أَنْتَ الْبَاقِي وَأَنَا الْفَانِي وَهَلْ يَرْحَمُ الْفَانِي إِلَّا الْبَاقِي، مولاى من تویی باقى و منم فانی و آيا رحم کند بر فانی جز خدای باقى، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الدَّائِمُ وَأَنَا الزَّائِلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الزَّائِلَ إِلَّا مَوْلَايَ مِنْ تَوْبِي هَمِيشْگى و منم زوال پذیر و آيا رحم کند بر زوال پذیر جز الدائم، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّازِقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ وَهَلْ يَرْحَمُ خدای هَمِيشْگى، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي رُوْزِيْ دِه و منم روزی خور و آيا رحم کند الْمَرْزُوقَ إِلَّا الرَّازِقُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْجَوَادُ وَأَنَا الْبَخِيلُ رُوْزِيْ خُوْر را جز روزی ده، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي سَخَاوْتَمَنْدُ و منم بخيل وَهَلْ يَرْحَمُ الْبَخِيلَ إِلَّا الْجَوَادُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُعَافِي وَأَنَا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ نیازمند و آيا رحم کند بر بخيل جز سخاوتمند، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي عَافِيْتِ بَخْش و آيا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ نیازمند و آيا رحم کند يَرْحَمُ الْمُتَبَتِّلِي وَأَنَا الْمُتَبَتِّلِي وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُتَبَتِّلِي إِلَّا الْمُعَافِي، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ و منم گرفتار و آيا رحم کند بر شخص گرفتار جز عافيت بخش، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي كُوْچْک و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۶ أَنْتَ الْكَبِيْرُ وَأَنَا الصَّغِيْرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الصَّغِيْرَ إِلَّا الْكَبِيْرُ، مَوْلَايَ يَا تَوْبِي بَزْرْگ و منم كوچك و آيا رحم کند بر كوچك جز بزرگ، مولاى من اى مولاى أَنْتَ الْهَادِي وَأَنَا الضَّالُّ وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّالَّ إِلَّا الْهَادِي، مولاى من تویی راهنما و منم گمراه و آيا رحم کند بر گمراه جز راهنما، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّحْمَانُ وَأَنَا الْمَرْحُومُ وَهَلْ يَرْحَمُ مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي بَخْشَايَنْدِه و منم بخشش پذیر و آيا رحم کند الْمَرْحُومَ إِلَّا الرَّحْمَانُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ السُّلْطَانُ وَأَنَا بَخْشْشِ بَذِيْر را جز بخشاینده، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي سَلْطَان و منم الْمُتَمَتِّحُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُتَمَتِّحَ إِلَّا السُّلْطَانُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ كَرْتَارِ آزمایش و آيا رحم کند به بنده گرفتار آزمایش جز سلطان، مولاى من اى مولاى مِنْ تَوْبِي دَلِيْل و منم متحیر و سرگردان و آيا رحم کند سرگردان را جز راهنما، مولاى من اى مولاى أَنْتَ الْغُفُوْرُ، وَأَنَا الْمُبْتَدِي وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُبْتَدِي إِلَّا الْغُفُوْرُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ كَنْهَكَارِ و آيا رحم کند كَنْهَكَارِ را جز الْغُفُوْرُ مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْغَالِبُ وَأَنَا الْمَغْلُوبُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَغْلُوبَ إِلَّا الْغَالِبُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّبُّ وَأَنَا الْمَرْبُوبُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْبُوبَ إِلَّا الرَّبُّ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُتَكَبِّرُ وَأَنَا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۷ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْبُوبَ إِلَّا الرَّبُّ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُتَكَبِّرُ وَأَنَا رَحِمٌ كُنْتُ بِرَبِّنَا جَزِ

پروردگار، مولای من ای مولای من تویی خدای با کبریا و بزرگمنش وَأَنَا الْخَاشِعُ وَهَلْ يَزْحَمُ الْخَاشِعُ إِلَّا الْمُتَكَبِّرُ، مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ وَ مَنْم بنده فروتن و آیا رحم کند بر فروتن جز خدای بزرگمنش، مولای من ای مولای من اَرْحَمَنِي بِرَحْمَتِكَ، وَأَرْضَ عَنِّي بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ وَفَضْلِكَ يَا ذَا بِه من رحم کن به رحمت خود و خوشنود شواز من به جود و کرم و فضل خود ای صاحب الجود و الْإِحْسَانِ وَالطُّوْلِ وَالْأَمْنَانِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. جود و احسان و نعمت و امتنان به رحمتت ای مهربانترین مهربانان. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۸

چند مناجات از مناجات خمسۀ عشر

پانزده مناجات از امام زین العابدین علیه السلام روایت شده که مرحوم علامه مجلسی در بحار الأنوار فرموده: من این مناجات را در کتب بعضی از اصحاب دیدم. چند نمونه از آن را در اینجا ذکر می‌کنیم:

مناجات تأبین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «إِلَهِي اَلْبَسْتَنِي اَلْخَطَايَا تَوْبَ مَيْدَلْتِي، وَجَلَلَنِي التَّبَاعُدُ مِنْكَ «خدایا خطاها و گناهان لباس خواری بر تنم کرده و دوری از تو لباس مسکنتی، و اَمَاتَ قَلْبِي عَظِيمُ جَنَائِي، فَأَخِيهِ بِتَوْبِيهِ مِنْكَ جَامِه بِيچارگی بر تنم افکنده و بزرگ جنایتم دلم را میرانده پس تو زنده‌اش کن به بازگشت خودت یا اَمَلِي وَبُعْيِي، يَا سُوْلِي وَمُسْتِي، فَوَعَزَّتْكَ مَا أَجِدُ لِدُنُوْبِي (بسوی من) ای آرزو و مقصودم و ای خواسته و آرمانم به عزت سوگند برای گناهانم سواک غافراً، وَلَا اِرِي لِكَسْرِی غَيْرَكَ جَابِراً، وَقَدْ خَضَعْتُ اَدْعِيَه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۲۹ جز تو آمرزنده‌ای نیابم و برای شکستگیم جز تو شکسته‌بندی نبینم و من بوسیله آه و ناله کردن بسوی بِالْإِنَابَةِ إِلَيْكَ، وَعَنْوْتُ بِاللَّسِيْطَانَةِ لَدَيْكَ، فَانْطَرَدْتَنِي مِنْ بَابِكَ تُو بَدِرگاهت خاضع گشته و با زاری کردن در برابرت خود را به خواری کشاندم پس اگر توام از درگاه خویش برانی در آن حال فَبِمَنْ أَلُوْدُ، وَإِنْ رَدَدْتَنِي عَنْ جَنَابِكَ فَبِمَنْ أَعُوْدُ، فَوَا سِفَاهُ مِنْ بِه که رو آورم، و اگر توام از نزد خویش بازگردانی به که پناه برم، و بس افسوس از حَجَلْتِي وَافْتِضَاحِي، وَوَالْهَفَاهُ مِنْ سُوءِ عَمَلِي وَاجْتِرَاحِي، شرمندگی و رسوایم و ای دریغ از کار بد و گناهانی که بدست آورده‌ام أَسْأَلُكَ يَا غَافِرَ الذَّنْبِ الْكَبِيرِ، وَيَا جَابِرَ الْعَظْمِ الْكَسِيرِ، أَنْ تَهَبَ از تو خواهم ای آمرزنده گناه بزرگ و ای ترمیم کننده استخوان شکسته که ببخشی لی مَوْبِقَاتِ الْجَرَائِرِ، وَتَسْتُرَ عَلَيَّ فَاضَةَ حَاتِ السَّرَائِرِ، وَلَا تُخَلِّنِي بِر من گناهان نابود کننده‌ام را و بیوشی بر من کارهای پنهانی رسواکننده را و مرا فی مَشْهَدِ الْقِيَامَةِ مِنْ بَرْدِ عَفْوِكَ وَغَفْرِكَ، وَلَا- تُعْرِنِي مِنْ جَمِيلِ در بازار قیامت از نسیم جان‌بخش عفو و آمرزشت محروم نفرمایی و از لباس زیبای گذشت و صِفْحِكَ وَسَتْرِكَ، إِلَهِي ظَلَمْتُ عَلَى دُنُوْبِي عَمَامَ رَحْمَتِكَ، چشپ پوشی خود برهنه‌ام نکنی خدایا سایه ابر رحمتت را بر گناهانم بینداز وَأَرْسَلْ عَلَى عُيُوْبِي سَحَابَ رَأْفَتِكَ، إِلَهِي هَيْلَ يَرْجِعُ الْعَبْدُ و ابر ریزان مهربانی و رأفتت را برای شستشوی عیبهایم بفرست خدایا آیا بنده فراری الْأَبْقُ إِلَّا إِلَى مَوْلَاهُ، أَمْ هَلْ يُجِيرُهُ مِنْ سَخَطِهِ أَحَدٌ سِوَاهُ، إِلَهِي ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۳۰ جز به درگاه مولایش به کجا بازگردد یا آیا کسی جز او هست که وی را از خشم او پناه دهد معبودا إِنْ كَانَ الذَّنْبُ عَلَى الذَّنْبِ تَوْبَةً فَإِنِّي وَعَزَّتْكَ مِنَ النَّادِمِينَ، وَإِنْ اِغْرَبْتَنِي بِر گناه توبه محسوب شود پس به عزتت سوگند که براستی من از پشیمانانم و اگر كَانَ الْأَسْتِغْفَارُ مِنَ الْخَطِيئَةِ حِطَّةً فَإِنِّي لَكَ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ، لَكَ اَمْرُش خواهی از خطا آنرا پاک کند پس براستی من از آمرزش خواهانم خدایا تو را الْعُتْبَى حَتَّى تَرْضَى إِلَهِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيَّ تَبَّ عَلَيَّ، وَبِحِلْمِكَ سَزِدْ که مرا مؤاخذه کنی تا گاهی که خوشنود شوی خدایا به همان قدرتی که بر من داری توبه‌ام پذیر و به بردباریت عَنِّي اَعِيفُ عَنِّي، وَبِعِلْمِكَ بِي اَرْفُقْ بِي، إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ از من بگذر و به همان علمت که به احوالم داری با من مدارا کن خدایا تویی که دری از عفو لِعِبَادِكَ بَاباً إِلَى عَفْوِكَ سَمَّيْتَهُ التَّوْبَةَ، فَقُلْتَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً خُود بسوی بندگانت باز کردی و نامش را توبه گذاردی و فرمودی «بسوی خدا بازگردید نَصُوحاً، فَمَا عُذْرُ مَنْ

أَغْفَلَ دُخُولَ الْبَابِ بَعْدَ فَتْحِهِ، إِلَهِي إِنَّ بَاتُوْبَةً صَادِقَانَهُ» پس دیگر چه عذری دارد آن کس که از وارد شدن در این در باز شده غفلت ورزد خدایا اگر کَانَ قَبِيْحَ الذَّنْبِ مِنْ عِنْدِكَ فَلْيُحْسِنِ الْعَفْوَ مِنْ عِنْدِكَ، إِلَهِي مَا أَنَا بِرَاسْتِي سِرْزِدْنَ گناه از بندهات زشت است ولی گذشت نیز از نزد تو نیکو است معبودا من نخستین کسی نیستم بِأَوَّلٍ مَنْ عَصَاكَ فَتُبَّتْ عَلَيْهِ وَتَعَرَّضَ لِمَعْرُوفِكَ فَجِدْتُ عَلَيْهِ، که نافرمانیت کرده و توبه پذیرش گشته‌ای و خواستار احسانت گشته و تو بر او احسان کرده‌ای یا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّ، یا كَاشِفَ الضَّرِّ، یا عَظِيمَ الْبُرِّ، یا عَلِيْمًا بِمَا اَدْعِيهِ و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۳۱ ای پذیرنده بیچاره ای غمزدا ای بزرگ احسان ای دانای فی السِّرِّ، یا جَمِيْلَ السِّيَرِ، اسْتَشْفَعْتُ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ إِلَيْكَ، اسرار نهران ای نیکو پرده‌پوش شفیع گردانم نزد تو جود و کرمت را وَتَوَسَّلْتُ بِحَنَانِكَ، وَتَرَحُّمِكَ لَدَيْكَ، فَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَلَا وَتَوَسَّلْ جِسْتَمَ بِه حضرتت و به مهربانیت در پیش تو پس دعایم مستجاب کن و امیدم را تُحْيِبْ فِيكَ رَجَائِي، وَتَقَبَّلْ تَوْبَتِي، وَكَفِّرْ خَطِيئَتِي، بِمَنْكَ درباره خودت به نومیدی مبدل مکن و توبه‌ام را بپذیر و گناهم را به کرم و مهربانی وَرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». خود نادیده گیر ای مهربانترین مهربانان.»

مناجات شاکین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «إِلَهِي إِلَيْكَ أَشْكُو نَفْسًا بِالسُّوءِ آفَارَةً، وَإِلَى الْخَطِيئَةِ» خدایا به سوی تو شکایت آورم از نفسی که مرا همواره به بدی مُبَادِرَةً، وَبِمَعَاصِيكَ مُوَلِّغَةً، وَبِلسِخَطِكَ مُتَعَرِّضَةً، تَسْلُكُ اَدْعِيهِ و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۳۲ وادارد و به سوی گناه شتاب دارد و به نافرمانیهایت حریص است و به موجبات خشمت بی مسالک المَهَالِكِ، وَتَجْعَلْنِي عِنْدَكَ أَهْوَنَ هَالِكِ، دست درازی کند، مرا به راههایی که منجر به هلاکت می‌شود می‌کشاند و بصورت پست‌ترین کَثِيرَةَ الْعَلَلِ طَوِيلَةَ الْأَمَلِ، إِنَّ مَسْهًا الشَّرِّ تَجْرُعٌ، وَإِنْ نابودشدگان در آورد بیماریهایش بسیار و آرزویش دراز است اگر شری به او رسد بی تاب شود و اگر مَسْهًا الْخَيْرِ تَمْنَعُ، مِيَالَهُ إِلَى اللَّعِبِ وَاللَّهْوِ، مَمْلُوءَةً بِالْعَفْلَةِ خَيْرِي نَصِيْبِي گردد سرکشی کند به اسباب بازی و سرگرمیهای بیهوده بسیار متمایل و از بی‌خبری و السَّهْوِ، تُسْرِعُ بِي إِلَى الْحَوْبَةِ، وَتُسَوِّفُنِي بِالتَّوْبَةِ، إِلَهِي أَشْكُو فَرَامُوشِي اِنْبَاشْتَه است مرا به سوی گناه شتاب دهد و به نوبت توبه امروز و فردایم کند خدایا به تو شکایت إِلَيْكَ عَدُوًّا يُضِلُّنِي، وَشَيْطَانًا يُغْوِينِي، قَدْ مَلَأَ بِالْوَسْوَاسِ آورم از دشمنی که گمراهم کند و شیطانی که مرا از راه بدر برد سینه‌ام را پر از صَدْرِي، وَأَحَاطَتْ هِيَوَا حِسُّهُ بِقَلْبِي، يُعَاضِدُنِي لِي الْهَوَى وَيَزِينُ وَسُوسَةَ كَرْدَه و تحریکات زهر آگینش قلبم را احاطه کرده به هوی و هوسم کمک کند و دوستی دنیا را لی حُبِّ الدُّنْيَا، وَيَحْوُلُ بَيْنِي وَبَيْنَ الطَّاعَةِ وَالزُّلْفَى إِلَهِي إِلَيْكَ پیش چشمم آرایش دهد میان من و فرمانبرداری و تقرب به درگاہت حائل گردد خدایا پیش تو أَشْكُو قَلْبًا قَاسِيًا، مَعَ الْوَسْوَاسِ مُتَقَلِّبًا، وَبِالزُّلْفَى وَالطَّعْنِ مُتَلَبِّسًا، شَكْوَه آرم از دلی که سخت شده و بدست وسوسه‌ها بگردد و به زنگ (خودبینی) و خوی زشت پوشیده شده وَعَيْنًا عَنِ الْبُكَاءِ مِنْ خَوْفِكَ جَامِدَةً، وَإِلَى مَا يَسْرِرُهَا طَامِحَةً، اَدْعِيهِ و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۳۳ و از دیده‌ای که به هنگام گریه کردن از خوف تو خشک است ولی برای نگریستن به مناظر خوش آیندش خیره و حریص است إِلَهِي لَا حَزَوْلَ لِي وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِقُدْرَتِكَ، وَلَا نَجَاةَ لِي مِنْ مَكَارِهِ خَدَايَا جَنْبِش و نیرویی برای من نیست جز به نیروی تو و راه نجاتی از گرفتاریهای الدُّنْيَا إِلَّا بِعَصِيَّتِكَ، فَاسْأَلُكَ بِبِلَاعَةِ حَكْمَتِكَ، وَنَفَاذِ مَشِيئَتِكَ، دُنْيَا نِدَارَمَ جَز نَهْكَدَارِي تو پس از تو می‌خواهم به حکمت رسایت و به مشیت جاری و گذرایت أَنْ لَا تَجْعَلْنِي لِغَيْرِ جُودِكَ مُتَعَرِّضًا، وَلَا تُصَيِّرْنِي لِلْفِتَنِ غَرَضًا، که مرا تنها در معرض جود و بخشش خود در آوری و هدف تیرهای بلا- و آزمایش قرارم ندهی وَكُنْ لِي عَلَى الْأَعْيَادِ نَاصِرًا، وَعَلَى الْمَخَازِي وَالْعُيُوبِ سَاتِرًا، و مرا در پیروزی بر دشمنان یاری کنی و رسوائیها و عیوبم را پوشانی وَمِنْ الْبَلَايَا وَاقِيًا، وَعَنِ الْمَعَاصِي عَاصِمًا، بِرَأْفَتِكَ وَرَحْمَتِكَ يَا وَاز بِلَا مَحَافِظْتَمَ كُنِي وَاز گناهان نگاهم داری به مهر و رحمت ای أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». مهربانترین مهربانان.»

مناجات خائفین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «إِلَهِي أَتْرَاكَ بَعِيدَ الْإِيمَانِ بِحُكِّ تَعْدُنِي، أَمْ بَعِيدَ حُبِّي أَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۱۳۴» «خدایا آیا چنان می بینی که پس از ایمان آوردنم به تو ایّاكَ تُبَعِدُنِي، أَمْ مَعَ رَجَائِي لِرَحْمَتِكَ وَصِفْحِكَ تَحْرِمُنِي، مرا عذاب کنی یا پس از دوستیم به تو مرا از خود دور کنی یا با امیدی که به رحمت ام مَعَ اشیتِجَارَتِي بِعَفْوِكَ تُسَلِّمُنِي، حاشا لَوْجِهَكَ الْكَرِيمِ وَ چشم پوشیت دارم محروم سازی یا با پناه آوردنم به عفو و گذشتت مرا بدست دوزخ سپاری؟ هرگز! أَنْ تُخَيِّبَنِي، لَيْتَ شِعْرِي اللَّشْقَاءِ وَ لَمَدَّتْنِي أُمِّي، أَمْ لِلْعَنَاءِ مِنْ ذَاتِ بَزْرٍ كَوَارٍ تُو دور است که محروم کنی، ای کاش می دانستم که آیا مادرم مرا برای بدبختی زائیده رَبَّتْنِي، فَلَيْتَهَا لَمْ تَلِدْنِي وَ لَمْ تُرَبِّنِي، وَ لَيْتَنِي عَلِمْتُ مِنْ يَأْ بِرَاجٍ وَ مَشَقَّتْ مِرَا بِرُورِيدِهِ، کاش مرا زائیده و بزرگ نکرده بود و کاش می دانستم ای خدا أَهْلَ السَّعَادَةِ جَعَلْتَنِي، وَ بِقُرْبِكَ وَ جَوَارِكَ خَصَصْتَنِي، فَتَقَرَّرَ كَيْفَ آيَا مِرَا مِنْ أَهْلِ سَعَادَاتٍ قَرَارَمِ دَادِهِ وَ بِهٖ مَقَامِ قَرَبِ وَ جَوَارِ خُوَيْشِ مَخْصُوصِ مِرَا گِرْدَانْدِهٖ ای تا چشتم بِذَلِكَ عَيْنِي وَ تَطْمَئِنُّ لَهُ نَفْسِي، إِلَهِي هَلْ تُسَوِّدُ وَجُوهًا حَرَّتْ بِدِينِ سَبَبِ رُوشَنِ گِشْتِهٖ وَ دَلَمِ مَطْمَئِنُّ گِرْدَدِ خُدَايَا آيَا بِرَاسْتِي سِيَاهِ كُنِي چِهْرِهٖ هَايِي رَا كِهٖ دَرِ بَرَابَرِ عَظَمَتِ سَاجِدَةٍ لِعَظَمَتِكَ، أَوْ تُخْرِسُ أَلْسِنَةً نَطَقَتْ بِالنَّشَاءِ عَلَي مَجْدِكَ بِهٖ خَاكِ افْتَادِهٖ يَا لَالِ كُنِي زَبَانِهَايِي رَا كِهٖ بِهٖ ثَنَاگُويِي دَرِبَارِهٖ مَجْدِ وَ جَلَالَتِكَ، أَوْ تَطْبَعُ عَلَي قُلُوبِ أَنْطَوْتُ عَلَي مَحَبَّتِكَ، أَوْ تَصِتُّمْ وَ شُوكَتِ گُويَا شُدِهٖ يَا مُهْرِ زَنِي بِرِ دَلِهَايِي كِهٖ دُوسْتِي تُو رَا دَرِ بَرَدَارِ يَا كَرِ كُنِي أَشِيمَاعًا تَلَدَّدْتُ بِسِمَاعِ ذِكْرِكَ فِي إِرَادَتِكَ، أَوْ تَغُلُّ أَكْفًا رَفَعْتَهَا أَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۱۳۵» گوشه‌هایی را که به شنیدن ذکرت در ارادت و ورزی به تو لذت برند یا ببندی به زنجیر کيفر دسته‌هایی را که الْأَمَالُ إِلَيْكَ رَجَاءٌ رَأْفَتِكَ، أَوْ تُعَاقِبُ أَبْدَانًا عَمِلَتْ بِطَاعَتِكَ آمَالِ وَ آرزوها به امید مه‌رت آنها را به سوی تو بلند کرده یا کيفر کنی بدنهایی را که در طاعتت کار کرده حَتَّى نَحَلْتُ فِي مُجَاهِدَتِكَ، أَوْ تُعَذِّبُ أَرْجُلًا سَعَتْ فِي تَابِهِ جَايِي كِهٖ دَرِ رَاهِ كُوشَشِ بَرَايِ تُو نَزَارِ گِشْتِهٖ يَا شَكُنْجِهٖ دِهِي پَاهَايِي رَا كِهٖ دَرِ عِبَادَتِكَ، إِلَهِي لَا تُغْلِقْ عَلَي مَوْجِدِيكَ أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ، وَلَا بِرَسْتَشْتِ رَاهِ يَافْتِهٖ خُدَايَا دَرِهَايِ رَحْمَتِ رَا بِهٖ رُويِ يَكْتَا بِرَسْتَانَتِ مَبْنَدِ وَ تَحْجُبُ مُشْتَاقِيكَ عَنِ النَّظْرِ إِلَى جَمِيلِ رُؤْيَتِكَ، إِلَهِي نَفْسٌ مُشْتَاقَاتِ رَا مِنْ مَشَاهِدِهٖ جَمَالِ دِيدَارَتِ مَحْرُومِ مَكْنِ خُدَايَا نَفْسِي رَا أَعَزَّزْتُهَا بِتَوْحِيدِكَ كَيْفَ تُذَلُّهَا بِمَهَانَةٍ هَجْرَانِكَ، وَ ضَمِيرٌ أَنْعَقَدَ كِهٖ بِهٖ وَسِيلِهٖ تَوْحِيدِ وَ يَكَاَنِهٖ بِرَسْتِيَتِ عَزِيْزِ دَاشْتِهٖ ای چگونِهٖ بِهٖ خُوَارِي هَجْرَانَتِ پَسْتِ كُنِي وَ نِهَادِي رَا كِهٖ بِهٖ عَلَي مَوْذَتِكَ كَيْفَ تُحْرِقُهُ بِحَرَارَةِ نِيرَانِكَ، إِلَهِي أَجْرَنِي مِنْ أَلِيمِ دُوسْتِي تُو بِپِوَنْدِ شُدِهٖ چگونِهٖ بِهٖ حَرَارَتِ آتَشْتِ بِسُوزَانِي خُدَايَا پَنَاهِمِ دِهٖ مِنْ خَشْمِ عَضِّ بِكَ وَ عَظِيمِ سَخَطِكَ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ، يَا رَحِيمُ يَا رَحْمَانُ، دَرْدَنَاكِ وَ غَضَبِ بَزْرَگَتِ ای مِهْرُورِزِ ای بِرِخَشَشِ ای مِهْرَبَانِ ای بِخَشَايِنْدِهٖ يَا جَبَّارُ يَافَهَّارُ، يَا عَفَّارُ يَا سِتَّارُ، نَجِّنِي بِرَحْمَتِكَ مِنْ عَذَابِ أَيِ دَارِي بَزْرَگِي وَ عَظَمَتِ ای بِهٖ قَهْرِ گِيرِنْدِهٖ ای پَرْدِهٖ پُوشِ نَجَاتِمِ دِهٖ بِهٖ رَحْمَتِ خُودِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ، وَ فَضَّةِ يَحَى الْعَارِ، إِذَا امْتَارَ الْأَخْيَارُ مِنَ الْأَشْرَارِ، وَ حَالَتِ أَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۱۳۶» دوزخ و رسوایی ننگ (یا برهنگی) دَرِ آن هَنگَامِ كِهٖ نِيكَانِ مِنْ بَدَانِ جَدَا گِرْدَنْدِ وَ اِحْوَالِ الْأَحْوَالِ، وَ قَرَّبِ الْمُحْسِنُونَ، وَ بَعَدِ الْمُسِيئُونَ، وَ وُفِيَتْ دِگَرِ گُونِ شُودِ وَ نَزْدِيكَ وَ مَقْرَبِ شُوندِ نِيكَو كَارَانِ وَ دُورِ گِرْدَنْدِ بَد كَارَانِ وَ بِهٖ هَرِ كُؤَلُ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَ هُمُ لَا يُظَلِّمُونَ». كَسِ هَرِ چِهٖ كَرْدِهٖ اسْتِ دَادِهٖ شُودِ وَ سَتَمِ بِهٖ ايشان نشود.»

زیارت جامعه

این زیارت در کتب کافی، تهذیب و کامل الزیارات نقل شده است، و در تمام زیارتگاه‌های ائمه و انبیا و اوصیا علیهم السلام خوانده می شود: «السَّلَامُ عَلَي أَوْلِيَاءِ اللَّهِ وَأَصْرَفِيَاءِهِ، السَّلَامُ عَلَي أَمَنَاءِ اللَّهِ» «سلام بر بندگان مقرب خدا و بر برگزیدگانش سلام بر آنانکه امین خدا و أَحْبَابِهِ، السَّلَامُ عَلَي أَنْصَارِ اللَّهِ وَ خُلَفَائِهِ، السَّلَامُ عَلَي مَحَالِ وَ دُوسْتَانِ اُوینْدِ سَلَامِ بِرِ یَارَانِ خُدَا وَ جَانَشِينَانَشِ سَلَامِ بِرِ جَايْگَاهايِ مَعْرِفَةِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَي مَسَاكِينِ ذِكْرِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَي مُظَهِّرِي مَعْرِفَتِ خُدَا سَلَامِ بِرِ مَسْكَنِهَايِ ذِكْرِ خُدَا سَلَامِ بِرِ أَشْكَارِ سَازَنْدِگَانِ أَمْرِ اللَّهِ وَ نَهْيِهِ، السَّلَامُ عَلَي الدُّعَاةِ إِلَى اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَي أَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۱۳۷» امر و نهی خدا سلام بر خوانندگان (مردم) بسوی خدا سَلَامِ الْمُسْتَقَرِّينَ فِي مَرْضَاهِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَي الْمُخْلِصِينَ فِي طَاعَةٍ بِرِ اسْتِقْرَارِ يَافْتِگَانِ دَرِ خُوشُنُودِيهَايِ

خدا سلام بر مخلصان در فرمانبرداری الله، السَّلَامُ عَلَی الْأَدْلَاءِ عَلَی اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَی الَّذِينَ مَنْ خُدا سلام بر راهنمایان بسوی خدا سلام بر آن بزرگوارانی که هر که والاَهُمْ فَقَدْ وَالِیَ اللَّهُ، وَمَنْ عَادَاهُمْ فَقَدْ عَادَى اللَّهُ، وَمَنْ دُوسْتَشَان دَارِد خُداى رَا دُوسْت دَاشْتَه و هر که دشمنشان دارد خُداى رَا دُشْمَن دَاشْتَه و هر که عَرَفَهُمْ فَقَدْ عَرَفَ اللَّهُ، وَمَنْ جَهَلَهُمْ فَقَدْ جَهَلَ اللَّهُ، وَمَنْ آنَان رَا بَشْناسد خُداى رَا سَنَاحْتَه و هر که نَشْناسدشان خُداى رَا نَشْناحْتَه و هر که اعْتَصَمَ بِهِمْ فَقَدْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ، وَمَنْ تَخَلَّى مِنْهُمْ فَقَدْ تَخَلَّى مِنْ بَدَانان چَنگ زَنَد بَه خُدا چَنگ زَدَه و هر که آنَان رَا رَا كُنَد خُداى اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ، وَاشْهَدُ اللَّهُ أَنِى سَلَّمْتُ لِمَنْ سَأَلْتُمْ، وَحَزْبٌ لِمَنْ عَزَّوَجَلَّ رَا رَا كَرْدَه اسْت و خُداى رَا گِواهِ گِیرِم كِه مَن تَسْلِیْم بَرَاى هَر كَس كِه شِما تَسْلِیْم اوئِید دَر چَنگَم بَا هَر كِه حَارَبْتُمْ، مُؤْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَعَلَانِيَتِكُمْ، مُفَوَّضٌ فِى ذَلِكْ كَلِمَةً إِلَيْكُمْ، شِما دَر چَنگِید اِیْمان دَارِم بَه نِهان و آشْكار شِما و اِخْتِيار هِمه اِین كارها رَا بَه شِما و اِگْذار كُنْم لَعَنَ اللَّهُ عَدُوَّ آلِ مُحَمَّدٍ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَأَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ مِنْهُمْ، خُدا لَعْنَت كُنَد دُشْمَن آلِ مُحَمَّد رَا از جَنِّ و اِنْس و بِزارى جِوِیْم بَدْرگاه خُدا از اِشان وَصَلَّى اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۳۸ و درود خُدا بَر مُحَمَّد و آلس بَاد.»

زیارت جامعه کبیره

زیارت جامعه، زیارتی است که به خاطر جامع بودن مطالب و تعبیرها و صفات و خصوصیات امامان علیهم السلام که در آن بیان شده، جامعیت خاصی دارد، و می‌توان هر یک از امامان و معصومین علیهم السلام را با آن زیارت کرد. نمونه‌های متعددی به عنوان زیارت جامعه در کتاب‌ها آمده‌است، که «زیارت جامعه کبیره» مفصل‌تر و جامع‌تر از همه است، و یک دوره «امام شناسی» به حساب می‌آید. صفات و فضایل و ویژگی‌های ائمه معصومین علیهم السلام در این زیارت گرد آمده، و کتاب‌های متعددی هم در شرح آن نوشته شده است. زائری که با معرفت و از روی بصیرت این زیارت را با توجه به معنایش در کنار قبور ائمه علیهم السلام بخواند، نوعی مرور بر اعتقادات و باورها و تجدید میثاق با اولیای دین کرده است. شیخ صدوق در «فقیه» و «عیون» روایت کرده از موسی بن ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۳۹ عبدالله نخعی، که گفت: به حضرت امام علی‌التقی علیه السلام عرض کردم: یا بن رسول الله! مرا تعلیم فرما زیارتی که با بلاغت کامل باشد، هر گاه خواستم زیارت کنم یکی از شما را، آن را بخوانم. فرمود: چون به آستانه در حرم رسیدی توقف کن، و شهادتین را بگو: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ «گواهی دهم که معبودی جز خدای یکتای بی‌همتا نیست، و گواهی دهم که مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ». مُحَمَّد- درود خُدا بَر او و آلس بَاد- بَنَدَه و فَرَسْتادَه او اسْت.» دَر حَالِی كِه غُسل زیارت كَرْدَه‌ای دَاخِل حَرَم می‌شوی و آنگاه که قبر را دیدی توقف کن و سی مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو، پس با دل آرام اندکی پیش برو، و گام‌ها را نزدیک هم بگذار، آنگاه توقف کن و سی مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو، پس نزدیک قبر مُطَهَّر برو، و چهل مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو تا صد تکبیر تمام شود، پس بگو: «السَّلَامُ عَلَیْكُمْ یا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ، وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ، «سلام بر شما ای خاندان نبوت و جایگاه رسالت ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۰ وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ، وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ، وَمَعْدِنِ الرَّحْمَةِ، وَخُرَّانِ و مرکز رفت و آمد فرشتگان و جای فرود آمدن وحی (الهی) و معدن رحمت (حق) و گنجینه‌داران العلم، و مُنْتَهَى الْجِلْمِ، وَاصْوَالَ الْكَرَمِ، وَقَادَةَ الْأُمَمِ، وَأَوْلِيَاءَ دَانَش و سَرْحَد نِهاى بَر دِبارى و اِصْول و اِساس كَرَم و بزرگوارى و پِشوايان ملتها و در اختيار دارندگان النعم، وَعَنْصَابَةَ الْأَبْرَارِ، وَدَعَائِمِ الْأَخْيَارِ، وَسَائِبَةَ الْعِبَادِ، وَأَرْكَانَ نِعْمَتِهَا و رِيشه و اِصْول نِیكان و اسْتوانه‌ای خوبان و زمامداران بندگان و پایه‌ها و ستونهای البلاد، وَأَبْوَابِ الْإِيمَانِ، وَأَمْنَاءَ الرَّحْمَانِ، وَسَيْلَةَ النَّبِيِّينَ، شَهْرها و بِلاد و درهای ایمان و امینهای خدای رحمان و نژاد پیمبران وَصِيْفَةُ الْمُؤَسِّلِينَ، وَعَيْتَرَةُ خَيْرِهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ و زَبَدَه (اولاد) رسولان و عترت انتخاب شدگان پروردگار جهانیان، و رحمت خدا و وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَی أُمَّةِ الْهُدَى وَمَصَابِيحِ الدُّجَى وَأَعْلَامِ بَرَكَاتِش (نیز بر آنها باد) سلام بر پیشوایان هدایت و چراغهای تاریکی و نشانه‌های التقی وَذَوَى النَّهْيِ وَأَوْلَى الْحَجَى وَكَهْفِ الْوَرَى وَوَرَثَةِ پرهیزکاری و صاحبان خرد و دارندگان عقل و فطانت و پناهگاه مردمان و وارثان الانبیاء، وَالْمَثَلِ الْأَعْلَى وَالِدَعْوَةِ الْحُسْنَى وَحُجَجِ اللَّهِ

علی پیمبران و نمونه اعلاى (الهی) و اهل دعوت نیکو (که مردم را به خدا می‌خوانند) و حجت‌های خدا بر اهل الدُّنیا وَالْآخِرَةُ وَالْأُولَى وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى اهل دنیا و آخرت و این جهان و رحمت خدا و برکاتش (نیز بر ایشان باد) سلام بر ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۱ مَحَالٍ مَعْرِفَةِ اللَّهِ، وَمَسَاكِينِ بَرَكَاتِهِ اللَّهِ، وَمَعَادِنِ حِكْمَةِ اللَّهِ، جایگاه‌های شناسایی خدا و مسکنهای برکت خدا و کانهای حکمت خدا وَحَفَظَهُ سِتْرَ اللَّهِ، وَحَمَلَهُ كِتَابَ اللَّهِ، وَأَوْصِيَاءَ نَبِيِّ اللَّهِ، وَذُرِّيَّتَهُ وَنَگهبانان راز خدا و حاملان کتاب خدا و اوصیاء پیامبر خدا و فرزندان رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، و رحمت خدا و برکاتش (نیز بر ایشان باد) سلام عَلَى الدُّعَاءِ إِلَى اللَّهِ، وَالْأَدْلَاءِ عَلَى مَرْضَاهِ اللَّهِ، وَالْمُسْتَقْرَرِينَ بِرِجَالِهِمْ بِسُورَةِ الْبَقَرَةِ وَرَهْنمایان بسوی موجبات خوشنودی خدا و استقرار یافتگان فِي أَمْرِ اللَّهِ، وَالْتَّامِينَ فِي مَحَبَّتِهِ اللَّهِ، وَالْمُخْلِصِينَ فِي تَوْحِيدِهِ در فرمان خدا و کاملان در دوستی و محبت خدا و مخلصان در یگانه پرستی اللَّهِ، وَالْمُظْهِرِينَ لِأَمْرِ اللَّهِ وَنَهْيِهِ، وَعِبَادِهِ الْمُكْرَمِينَ، الَّذِينَ خُذُوا عَمَلَهُمْ بِنُورٍ هَادٍ وَبِرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ، پیشی آشکار کنندگان امر و نهی خدا و بندگان گرامی خدا آنانکه لَا يَشْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، پیشی نگیرند بر خداوند در گفتار و آنانکه بدستورش عمل کنند، و رحمت خدا و برکاتش (بر ایشان باد) السَّلَامُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ الدُّعَاءِ، وَالْقَادَةِ الْهُدَاةِ، وَالسَّادَةِ الْوَلَاةِ، سلام بر امامان دعوت کننده (بحق) و پیشوایان راهنما و آقایان سرپرست وَالذَّادَةَ الْحُمَاءِ، وَأَهْلَ الذُّكْرِ وَأُولَى الْأَمْرِ، وَبَقِيَّةِ اللَّهِ وَخَيْرِيَّتِهِ وَدِفَاعِ كُنُودِ الْكُفْرِ وَحَامِيَانِ (از دین خدا) و اهل ذکر و فرمانداران و نمایندگان خدا و برگزیدگان او ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۲ وَحِزْبِهِ وَعَيْبِهِ عِلْمِهِ وَحُجَّتِهِ وَصِرَاطِهِ وَنُورِهِ وَبُرْهَانِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَگروه او و گنجینه دانشش و حجت او و راه او و نور او و دلیل روشن او، و رحمت وَبَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، كَمَا خُذُوا عَمَلَهُمْ بِسُورَةِ الْبَقَرَةِ ایشان باد) گواهی دهم که نیست معبودی جز خدای یگانه که شریک ندارد چنانچه شَهِدَ اللَّهُ لِنَفْسِهِ وَشَهِدَتْ لَهُ مَلَائِكَتُهُ وَأُولُوا الْعِلْمِ مِنْ خَلْقِهِ، گواهی داده خدا برای خودش و گواهی دادند برای او فرشتگانش و دانشمندان از خلق او لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُنْتَجَبُ مَعْبُودِي نِسْتِ جِزْأُو كِه نِيرُومِنْد و فرزانه است و گواهی دهم که محمد بنده انتخاب شده او است وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى أَرْسَلَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى وَرَسُولِ پَسِنْدِيدِه او است که فرستاد او را با هدایت و آئین حق تا پیروزش کند بر الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ الْأَنْبِيَاءُ هَمَّةُ آئِنِهَآ و گرچه خوش نداشته باشند مشرکان و گواهی دهم که شمايد پیشوایان راهبر الرَّاشِدُونَ الْمَهْدِيُّونَ الْمَعْصُومُونَ الْمُكْرَمُونَ الْمُقَرَّبُونَ الْمُتَّقُونَ راه یافته معصوم گرامی مقرب پرهیزکار الصَّادِقُونَ الْمُصِيفُونَ، الْمُطِيعُونَ لِلَّهِ، التَّوَامُونَ بِأَمْرِهِ، رَاسْتَكُوى زبده فرمانبرداران خدا و قیام کنندگان به فرمانش الْعَامِلُونَ بِإِرَادَتِهِ، الْفَائِزُونَ بِكَرَامَتِهِ، اضیَطْفَاكُمْ بِعِلْمِهِ، و انجام دهندگان خواسته‌اش و آنانکه به مقام کرامت او رسیدند، برگزید شما را به علم خود ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۳ وَارْتِضَاكُمْ لِعَيْبِهِ، وَاخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ، وَاجْتَبَاكُمْ بِقُدْرَتِهِ، وَأَعَزَّكُمْ وَپَسِنْدِيدَتَانِ برای جریانات غیب (و پس پرده) خود و انتخابتان کرد برای راز خود و اختیارتان کرد به قدرتش و عزیزتان کرد بِهْدَاةِ وَخَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ، وَأَتَّجَبَكُمْ بِنُورِهِ، وَأَيَّدَكُمْ بِرُوحِهِ، به راهنمایی خود و مخصوصتان داشت به دلیل روشنش و برگزید شما را برای نور خود و تأیید کرد شما را به روح خود وَرَضِيَكُمْ خُلَفَاءَ فِي أَرْضِهِ، وَحُجَجًا عَلَى بَرِيَّتِهِ، وَأَنْصَارًا لِدِينِهِ، وَپَسِنْدِيدِ شَمَا رَا برای جانشینی در زمینش و تا که حجت‌هایی باشید بر مخلوقش و یاورانی برای دینش وَحَفَظَهُ لِسِرِّهِ، وَخَزَنَهُ لِعِلْمِهِ، وَمُسْتَوْدَعًا لِحِكْمَتِهِ، وَتَرَاجِمَةً لَوْحِيهِ، وَنَگهبانانی برای رازش و گنجینه دارانی برای دانشش و سپردگان حکمتش و مفسران وَأَرْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ، وَشُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ، وَأَعْلَامًا لِعِبَادِهِ، وَمَنَارًا وَحِيشَ وَپَايه‌های یگانه شناسیش و گواهی بر خلقتش و نشانه‌هایی برای بندگانش فِي بِلَادِهِ، وَأَدْلَاءَ عَلَى صِرَاطِهِ، عَصِيَمَكُمُ اللَّهُ مِنَ الزَّلَلِ، وَآمَنَكُمُ وَ مَشْعَلِهَائِي در شهرها و بلادش و راهنمایانی بر راهش، خداوند نگهداشت شما را از لغزش مِنَ الْفِتَنِ، وَطَهَّرَكُمُ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَایمن داشت شمارا از فتنه‌ها و آزمایشها و پاکتان کرد از چرکی و دور کرد از شما اهل بیت پلیدی را وَطَهَّرَكُمُ تَطْهِيرًا، فَعَظَّمْتُمْ جَلَالَهُ، وَأَكْبَرْتُمْ شَأْنَهُ، وَمَجَّدْتُمْ كَرَمَهُ، وَبَخُوبِي پَاكِيْزِه تَانِ کرد، شما نیز (در برابر) عظیم شمردید شوکتش را و مقامش را بزرگ دانستید و کرمش را ستودید وَأَدْمَنْتُمْ ذِكْرَهُ، وَوَكَّدْتُمْ مِيثَاقَهُ، وَأَحْكَمْتُمْ عَمَدَ طَاعَتِهِ، وَنَصَّيْتُمْ وَبِهْ ذَكَرْ او ادامه

روانهای شما و نُورِکُمْ وَطِیْبَتِکُمْ وَاحِدَةً، طابَتْ وَطَهَّرَتْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ، و نورتان و سرشتتان یکی است همگی پاک و پاکیزه است و برخی از برخی دیگر گرفته شده خَلَقْکُمْ اللَّهُ أَنْوَارًا، فَجَعَلْکُمْ بَعْضُهُ مُخَدِّقِينَ، حَتَّى مَنَّ عَلَیْنَا خَدَاوَنَد شما را بصورت نورهایی آفرید و گرداگرد عرش خود قرارتان داد تا آنگاه که با آوردنتان در این جهان بر ما ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۷ بِکُمْ، فَجَعَلْکُمْ فِی بُیُوتِ اِذْنِ اللَّهِ أَنْ تُزْفَعَ وَیَذْکَرَ فِیْهَا اسْمُهُ، منت گذارد و قرارتان داد در خانه‌هایی که اجازه داد بلند گردند و نام او در آنها برده شود وَجَعَلَ صِلَاتِنَا عَلَیْکُمْ وَمَا خَصَّنَا بِهِ مِنْ وِلَایَتِکُمْ طِیْبًا لِخَلْقِنَا، و مقرر داشت که درودهای ما بر شما و هم چنین آنچه را از دوستی شما برای ما مخصوص داشته همه اینها موجب پاکی اخلاق ما وَطَهَّارَةً لِأَنْفُسِنَا، وَتَرْکِیَّةً لَنَا، وَکَفَّارَةً لِأَذُنُوبِنَا، فَکُنَّا عِنْدَهُ وَ پاك شدن خود ما و تزکیه ما و کفاره گناهان ما باشد و ما در نزد خدا از زمره مُسْلِمْینَ بِفَضْلِکُمْ، وَمَعْرُوفِینَ بِتَضَدِیقِنَا إِبَّاکُمْ، فَبَلَغَ اللَّهُ بِکُمْ تَسْلِیمَ شَدِّ گان برتری شما و شناخته شدگان به تصدیق مقام شما بودیم پس خداوند برساند شما را أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُکْرَمِینَ، وَأَعْلَى مَنَازِلِ الْمُفْرَبِینَ، وَأَرْفَعَ بِه شَرِيفْتَرِینَ جَايْگَاه گرامیان و بلندترین منازل مقربان و بالاترین دَرَجَاتِ الْمُرْسَلِینَ، حَيْثُ لَا یَلْحَقُهُ لَاحِقٌ، وَلَا یَفُوقُهُ فَائِقٌ، درجات رسولان آنجا که کسی بدان نرسد و فوق آن جایگاه کسی راه نیابد و پیش وَلَا یَسْبِقُهُ سَابِقٌ، وَلَا یَطْمَعُ فِی اِذْرَاکِهِ طَامِعٌ، حَتَّى لَا یَبْقَى مَلْکٌ رُوی بر آن پیشی نگیرد و برای رسیدن بدانجا کسی طمع نبندد، تا اینکه بجای نماند فرشته مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِیٌّ مُرْسَلٌ، وَلَا صَدِیقٌ وَلَا شَهِیدٌ، وَلَا عَالِمٌ وَلَا مَقْرَبِی وَ نه پیامبر مرسل و نه صدیق و نه شهید و نه عالم و نه جاهل، وَلَا ذَنْبٌ وَلَا فَاضِلٌ، وَلَا- مُؤْمِنٌ صَالِحٌ، وَلَا- فَاجِرٌ طَالِحٌ، جاهلی و نه پست و نه برتری و نه مؤمن نیک کردار و نه تبهکار بدکاری ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۸ وَلَا- جَبَّارٌ عَنِیدٌ، وَلَا شَیْطَانٌ مَرِیدٌ، وَلَا خَلْقٌ فِیْمَا بَیْنَ ذَلِکَ وَ نه گردنکش ستیزه‌جو و نه اهریمن متمردی و نه خلق دیگری که در این میان شَهِیدٌ، إِلَّا عَرَفَهُمْ جَلَالَهُ أَمْرُکُمْ، وَعَظَمَ خَطْرَکُمْ، وَکَبَّرَ شَأْنِکُمْ، گواه باشد جز آنکه بشناساند به او خداوند جلالت و قدر و عظمت مقام و بزرگی منزلت و تَمَامُ نُورِکُمْ وَصِدْقُ مَقَاعِدِکُمْ، وَثَبَاتُ مَقَامِکُمْ، وَشَرَفُ وَ کَامِلُ بُوْدِنِ نُوْرَتَانِ رَا وَ درستی منصبها و پابرجا بودنشان را (در اطاعت حق) و شرافت مَحَلِّکُمْ، وَمَنْزِلَتِکُمْ عِنْدَهُ، وَکَرَامَتِکُمْ عَلَیْهِ، وَخَاصَّتِکُمْ لِدَیْهِ، هَمْگَانِ وَ منزلت شما را در پیش خود و مقام گرامی شما را و خصوصیتی که در نزد او دارید وَفُزِبَ مَنْزِلَتِکُمْ مِنْهُ، بِأَبِی أَنْتُمْ وَأُمِّی وَأَهْلِی وَمَالِی وَاشْرَیْتِی، وَ جَايْگَاهِ نَزْدِیْکِی که نسبت به او دارید پدر و مادر و خاندان و مال و فامیلم فدای شما، اَشْهَدُ اللَّهُ وَاشْهَدُکُمْ أَنِّی مُؤْمِنٌ بِکُمْ وَبِمَا آمَنْتُمْ بِهِ، کَافِرٌ بَعْدُؤُکُمْ گواه گیرم خدا را و گواه گیرم شما را که من ایمان دارم به شما و بدانچه شما بدان ایمان دارید و کافر من نسبت به دشمن شما وَبِمَا کَفَرْتُمْ بِهِ، مُسْتَبْصِرٌ بِشَأْنِکُمْ وَبِضَلَالِهِ مِنْ خَالَفِکُمْ، مُوَالٍ وَ بدانچه شما انکار آن را کردید بینا من به مقام شما و به گمراهی آنکه با شما مخالفت کرد دوست دار لُکُمْ وَ لَأَوْلِیَائِکُمْ، مُبْغِضٌ لَأَعْدَائِکُمْ وَ مُعَادٍ لَهُمْ، سَلْمٌ لِمَنْ شَمَا وَ (دوستدار) دُوسْتَانِ شَمَائِمِ وَ بَغْضِ دُشْمَانَتَانِ رَا دَر دِلِ دَارَمِ وَ دُشْمَنِ آنهائیم، صَلْحَمُ بَا هَرِ که سَالْمِکُمْ، وَحَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَکُمْ، مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ، مُبْطِلٌ لِمَا بَاشَمَا صَلْحَ کُنْدِ وَ دَرِ جَنْگِکُمْ بَا هَرِ کَسِ که بَا شَمَا دَرِ جَنْگِکُ اسْتِ حَقِ مِی دَانَمِ آنچه را شَمَا حَقِ دَانَسْتِیدِ وَ بَاطِلِ دَانَمِ آنچه را ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۴۹ أَبْطَلْتُمْ، مُطِيعٌ لُکُمْ، عَارِفٌ بِحَقِّکُمْ، مُؤَيَّرٌ بِفَضْلِکُمْ، مُحْتَمِلٌ شَمَا بَاطِلِ دَانَسْتِیدِ پِیرو شَمَائِمِ عَارِفِ بَه حَقِ شَمَائِمِ اَقْرَارِ بَه بَرْتَرِی شَمَا دَارَمِ بَارِ عِلْمِ دَانَشِ شَمَا رَا اِلْعِلْمِکُمْ، مُحْتَجِبٌ بِذَمِّتِکُمْ، مُعْتَرِفٌ بِکُمْ، مُؤْمِنٌ بِأَيَابِکُمْ، تَحْمِلُ کُنْمَ وَ اَز مَهَالِکِ دَرِ پَرْدِه عَهْدِ وَ اَمَانِ شَمَا رُومِ بَه شَمَا (و حَقْتَان) اِعْتِرَافِ دَارَمِ وَ بَه بَازِ گُشْتَتَانِ اِیْمَانِ دَارَمِ مُصِیْدُ قُ بَرَجَعْتِکُمْ، مُنْتَظِرٌ لِأَمْرِکُمْ، مُرْتَقِبٌ لِدَوْلَتِکُمْ، آخِذٌ وَ رَجَعْتِ شَمَا رَا تَصْدِیقِ دَارَمِ وَ چَشْمِ بَرَاهِ فَرْمَانِ شَمَا وَ مَنْتَظَرِ دَوْلَتِ شَمَائِمِ گُفْتَارَتَانِ بِقَوْلِکُمْ، عَامِلٌ بِأَمْرِکُمْ، مُسْتَجِیرٌ بِکُمْ، زَائِرٌ لُکُمْ، لَائِذٌ عَائِذٌ رَا بَگِیرِمِ وَ دُسْتُورَتَانِ رَا اِنْجَامِ دَهْمِ وَ بَه شَمَا پَنَاهِ جُویْمِ وَ شَمَا رَا زِیَارَتِ کُنْمِ وَ بَه قَبْرَهَائِ بَقُیُورِکُمْ، مُسْتَشْفِعٌ اِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِکُمْ، وَ مُتَقَرَّبٌ بِکُمْ اِلَیْهِ، شَمَا پَنَاهِ آرمِ وَ شَمَا رَا بَدْرِگَاهِ خُدَائِ عَزُوجِلِ شَفِیعِ آرمِ وَ بُوَسِیْلَهِ شَمَا بَه پِیْشِگَاهِشِ تَقْرَبِ جُویْمِ وَ مُقَدِّمُکُمْ أَمَامَ طَبِیْتِی وَ حَوَائِجِی وَ اِرَادَتِی فِی کُلِّ اَحْوَالِی وَ شَمَا رَا دَرِ پِیْشِ رُوی خُوَاسْتَه وَ حَاجَاتِ وَ اِرَادَهَامِ قَرَارِ دَهْمِ دَرِ هَمِه حَالَاتِ وَ اَمُورِی، مُؤْمِنٌ بِسِرِّکُمْ وَ عِلَائِنِیْتِکُمْ وَ شَاهِدِکُمْ وَ غَائِبِکُمْ وَ اَوَّلِکُمْ وَ کَارِهَائِمِ، اِیْمَانِ دَارَمِ بَه نَهَانِ شَمَا وَ اَشْکَارَتَانِ وَ حَاضِرَتَانِ وَ غَائِبَتَانِ وَ اَوَّلِ وَ آخِرِکُمْ، وَ مَفُوضٌ فِی ذَلِکَ کُلِّهِ اِلَیْکُمْ، وَ مُسَلِّمٌ فِیهِ مَعْکُمْ، وَ اَخْرَتَانِ وَ دَرِ اِیْنِ بَارِهِ کَارِ رَا بَه

خودتان وامی گذارم (و هیچگونه ایرادی به کارهای شما ندارم) و تسلیم شمایم وَقَلْبِي لَكُمْ مُسْلِمٌ، وَرَأْيِي لَكُمْ تَبِعٌ، وَنُصِيْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ، حَتَّىٰ وَدَلْمٍ نِيزَ تَسْلِيْمٍ شَمَا اسْتِ وَ رَأْيٍ مِّنْ نِّيزِ تَابِعٍ (رای) شما است و یاریم برایتان آماده است تا آنکه ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۵۰ يُحْيِي اللّٰهُ تَعَالَىٰ دِيْنَهُ بِكُمْ، وَيُرَدِّدْكُمْ فِيْ اَيَّامِهِ، وَيُظْهِرْكُمْ لِعِدْلِهِ، خدای تعالی دینش را بوسیله شما زنده کند و دوباره بازگرداند شما را در روزها (ی حکومت) خود و آشکارتان سازد برای عدل خود وَيُمَكِّنْكُمْ فِيْ اَرْضِهِ، فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ غَيْرِكُمْ، اَمَنْتُ بِكُمْ، و پابرجایتان کند در روی زمینش، پس با شما باشم با شما نه با غیر شما و ایمان دارم به شما وَتَوَلَّيْتُ اَخْرَجْكُمْ بِمَا تَوَلَّيْتُ بِهِ اَوْلَكُمْ، وَبَرَّيْتُ اِلَى اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ دُوسْتِ دَارْمِ اَخْرِيْنِ فِرْدِ شَمَا رَا بَه هَمَانِ دَلِيْلِ كِه دُوسْتِ دَارْمِ اَوْلِيْنِ شَخْصِ شَمَا رَا وَ بِيْزَارِي جُوِيْمِ بَه پِيْشْگَاهِ خدَايِ عَزُوْجَلِ مِّنْ اَعِيْدَائِكُمْ وَ مِّنَ الْجِبْتِ وَالطَّاغُوْتِ وَالشَّيْطٰنِ وَجَزِيْبِهِمْ اَزِ دَشْمَانَتَانِ وَ اَزِ جِبْتِ وَ طَاغُوْتِ (خلفای ناحق) و شیاطین و پیروانشان الظَّالِمِيْنَ لَكُمْ، وَالْجَا حِدِيْنَ لِحَقِيْقِكُمْ، وَالْمَارْقِيْنَ مِّنْ وَّلَايَتِكُمْ، اَنْ سَتْمَكَارَانِ بَرِ شَمَا وَ مَنَكْرَانِ حَقِّ شَمَا وَ بِيْرُوْنِ رُوْنْدِگَانِ اَزِ زِيْرِ بَارِ وَّلَايَتِ شَمَا وَالْغَا صِيْبِيْنَ لِاِرْثِكُمْ، وَالشَّا كِيْنَ فِيْكُمْ، الْمُنْحَرِفِيْنَ عَنْكُمْ، وَ مِّنْ وَ غَسْبِ كُنَنْدِگَانِ مِيْرَاثِ شَمَا وَ شَكِّ كُنَنْدِگَانِ دَرْبَارِهِ شَمَا وَ مَنَحْرَفِ شَدِگَانِ اَزِ طَرِيْقِهِ شَمَا وَ اَزِ كُلِّ وَ لِيْجِهٍ دُوْنِكُمْ، وَ كُلِّ مُطَاعِ سِوَاكُمْ، وَ مِّنَ الْاَنْمَةِ الَّذِيْنَ هَرِ هَمْدِمْ وَ وَسِيْلَهْ اِيْ غِيْرِ اَزِ شَمَا وَ هَرِ فَرْمَانِروائیِ جَزِ شَمَا وَ اَزِ پِيْشُو اِيَانِيْ كِه يَدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ، فَتَبَيَّنِي اللّٰهُ اَبِيْدًا مَا حَيَّتْ عَلٰی مُوَالِيْتِكُمْ مَرْدِمْ رَا بَه دُوْرْخِ مِيْ خُوَانَنْدِ پَسِ خدَاوَنْدِ پَابَرَجَايْمِ بَدَارْدِ هَمِيْشَه تَا زَنْدَهَامِ بَرِ مُوَالَاتِ وَ مَحْتَبِيْتِكُمْ وَ دِيْنِكُمْ، وَ وَفَّقَنِي لِطَاعَتِكُمْ، وَ رَزَقَنِي شَفَاعَتِكُمْ، وَ دُوسْتِي وَ دِيْنِ وَ اَثِيْنِ شَمَا وَ مُوَقَّمِ دَارْدِ بَرَايِ فَرْمَانِبرداریِ شَمَا وَ رُوْزِيْمِ گَرْدَانْدِ شَفَاعَتِ شَمَا رَا اَدْعِيَه وَ اَدَابِ حَرْمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۱۵۱ وَ جَعَلَنِي مِّنْ خِيَارِ مُوَالِيْكُمْ، التَّابِعِيْنَ لِمَا دَعَوْتُمْ اِلَيْهِ، وَ جَعَلَنِي وَ قَرَارْمِ دَهْدِ اَزِ بَرِگَزِيْدِگَانِ دُوسْتَانَتَانِ اَنَانِكِه تَابِعِ دَعُوْتِ شَمَا هَسْتَنْدِ وَ بَگَرْدَانْدِ مَرَا مَمْنٌ يَفْتَضُّ اَثَارَكُمْ، وَ يَسِيْلُكُمْ سَبِيْلَكُمْ، وَ يَهْتَدِيْ بِهَدَاكُمْ، اَزِ كَسَانِي كِه پِيْرُوِي كَنْدِ اَزِ اَثَارِ شَمَا وَ مِيْ رُوْدِ بَه رَاهِ شَمَا وَ رَاهَنْمَائِي جُوِيْدِ بَه رَاهَنْمَائِي شَمَا وَيُحْشَرُ فِيْ زُمْرَتِكُمْ، وَيَكْرُ فِيْ رَجْعَتِكُمْ، وَيَمْلِكُ فِيْ دَوْلَتِكُمْ، وَ مَحْشُوْرِ گَرْدِ دَرِ گِرُوِهِ شَمَا وَ بَا زِ گَرْدِ دَرِ دُورَانِ رَجْعَتِ وَ بَا زِ گَشْتِ شَمَا وَ بَه فَرْمَانِروائیِ رَسْدِ دَرِ دُورَانِ حُكُوْمَتِ شَمَا وَيُشْرَفُ فِيْ عَافِيْتِكُمْ، وَ يُمْكِنُ فِيْ اَيَّامِكُمْ، وَ تَقَرَّرُ عَيْنُهُ غَدًا وَ مَفْتَخِرُ گَرْدِ دَرِ بَه عَافِيْتِ (وَ حَسْنِ عَاقِبَتِ) اَزِ شَمَا وَ مَقْتَدِرُ گَرْدِ دَرِ رُوْزَهَايِ (حُكُوْمَتِ) شَمَا وَ رُوْشْنِ گَرْدِ دَرِ دِيْدَهْ اَشِ فِرْدَايِ قِيَاْمَتِ بَرُوْئِيْتِكُمْ، بِاَبِيْ اَنْتُمْ وَ اُمِيْ وَ نَفْسِيْ وَ اَهْلِيْ وَ مَالِيْ، مَنْ اَرَادَ اللّٰهُ بَدِيْدَارِ شَمَا پِدَرِ وَ مَادَرْمِ وَ خُوْدْمِ وَ خَانْدَانِ وَ دَارَاثِيْمِ بَه فِدَايِ شَمَا هَرِ كِه اَهَنْگِ خدَا كَنْدِ بَدَا بِكُمْ، وَ مَنْ وَ حَدَّهُ قَبْلَ عَنْكُمْ، وَ مَنْ قَصَدَهُ تَوَجَّهَ بِكُمْ، اَزِ شَمَا (بَايْدِ) شُرُوْعِ كَنْدِ وَ اَنْكَسِ كِه خدَا رَا بَه يَكْتَاثِي شِنَاسْدِ (طَرِيْقَهْ اَشِ رَا) اَزِ شَمَا پَزِيْرِدِ وَ هَرِ كِه قَصْدِ او كَنْدِ بَه شَمَا رُو كَنْدِ مُوَالِيًّا لَا اِخْصِي تَنَاءَكُمْ، وَلَا اَبْلُغُ مِنَ الْمِدْحِ كُنْهَكُمْ، وَ مِّنْ سُرُوْرَانِ مِّنْ ثَنَائِ شَمَا رَا نَتُوَانْمِ كَرْدِ وَ بَا مَدْحِ بَه كَنِهِ وَ حَقِيْقَتِ شَمَا نَرْسَمِ وَ بَا الوُصْفِ قَدْرَكُمْ، وَ اَنْتُمْ نُورُ الْاَخْيَارِ، وَ هِدَاةُ الْاَبْرَارِ، وَ حُجُجُ تَوْصِيْفِ قَدْرِ وَ مَنَزَلَتِ شَمَا رَا بِيَانِ نَتُوَانْمِ كِه شَمَا نِيْدِ رُوْشْنِي خُوْبَانِ وَ رَاهَنْمَائِي نِيْكَانِ وَ حِجْتَهَايِ الْجَبَّارِ، بِكُمْ فَرِيْحِ اللّٰهُ وَ بِكُمْ يَخْتِيْمُ، وَ بِكُمْ يُنْزِلُ الْغَيْثَ، وَ بِكُمْ خدَايِ جِبَارِ، خدَاوَنْدِ (عَالْمِ وَ جُوْدِ رَا) بَه شَمَا آغَا زِ كَرْدِ وَ بَه شَمَا نِيْزِ خْتَمِ كَنْدِ وَ بَخَاطِرِ شَمَا فِرُوْزِ دِ بَارَانِ رَا وَ بَخَاطِرِ شَمَا اَدْعِيَه وَ اَدَابِ حَرْمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۱۵۲ يُمَسِّكُ السَّمَاءَ اَنْ تَقَعَ عَلٰى الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهِ، وَ بِكُمْ يَنْفُسُ الْهَمَّ نَگِهْ دَارْدِ اَسْمَانِ رَا اَزِ اِيْنِكِه بَرِ زَمِيْنِ اَفْتَدِ جَزِ بَه اِذْنِ او وَ بَخَاطِرِ شَمَا بَگَشَايْدِ اَنْدُوِهِ رَا وَيَكْتِيْفُ الضَّرَّ، وَ عِنْدَكُمْ مَا نَزَلَتْ بِهِ رُسُلُهُ، وَ هَبَطَتْ بِهِ وَ بَرَطْفِ كَنْدِ سَخْتِي رَا وَ دَرِ پِيْشِ شَمَا اسْتِ اَنْچِه رَا پِيْمْبِرَانَشِ فِرُوْدِ آوْرْدِه مَلَا نَكْتُهُ، وَ اِلَى جَدِّكُمْ». وَ فَرَشْتِگَانَشِ بَه زَمِيْنِ آوْرْدَنْدِ وَ سُوِي جَدِّ شَمَا. «وَ اِگر زِيَارَتِ اَمِيْرِ مُؤْمِنَانِ عَلِيْهِ السَّلَامِ بَاشْدِ بَه جَايِ «وَ اِلَى جَدِّكُمْ» بَگو: «وَ اِلَى اَخِيْكَ»، «وَ بَه سُوِي بَرَادَرْتِ»، «بُعْثِ الرُّوْحَ الْاَمِيْنُ، اَتَاكُمْ اللّٰهُ مَا لَمْ يُوْتِ اَحَدًا مِّنْ «رُوْحِ الْاَمِيْنِ (جَبْرِيْلِ) نَا زَلِ گَرْدِيْدِ، بَه شَمَا دَا دِهْ اسْتِ خدَاوَنْدِ اَنْچِه رَا بَه هِيْچِيْكَ اَزِ مَرْدِمْ الْعَالَمِيْنَ، طَاطًا كُلُّ شَرِيْفٍ لِشَرَفِكُمْ، وَ بَخَعُ كُلُّ مُتَكَبِّرٍ جِهَانِيَانِ نَدَا دِهْ سَرِ (فِرُوْتَنِي) بَزِيْرِ آوْرْدِه هَرِ شَخْصِ شَرِيْفِيْ دَرِ بَرَابَرِ شَرَفِ شَمَا وَ گَرْدِ نِ هَادِهْ هَرِ مُتَكَبِرِي لِطَاعَتِكُمْ، وَ خَصَّصَ كُلُّ جَبَّارٍ لِفَضْلِكُمْ، وَ ذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لَكُمْ، بَه فَرْمَانِبرداریِ شَمَا وَ فِرُوْتَنِ گَشْتِهْ هَرِ گَرْدَنْكَشِيْ دَرِ بَرَابَرِ فَضْلِ شَمَا وَ خُوَارِ شَدِهْ هَرِ چِيْزِي بَرَايِ شَمَا وَ اَشْرَفَتِ الْاَرْضُ بِنُورِكُمْ، وَ فَازَ الْفَائِزُوْنَ بِوَلَايَتِكُمْ، بِكُمْ وَ رُوْشْنِ شَدِ زَمِيْنِ بَه پَرْتُو نُوْرِ شَمَا وَ رَسْتِگَارِ شَدَنْدِ مَرْدَمَانِ رَسْتِگَارِ بُوْسِيْلَهِ وَّلَايَتِ وَ دُوسْتِي شَمَا، بُوْسِيْلَه

شما ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۵۳ یُسَلِّكُكَ إِلَى الرُّضْوَانِ، وَعَلَى مَنْ جَحَدَ وَلَا يَتَّكِمُ غَضَبٌ بِهِ بَهْتِ رِضْوَانِ تَوَانِ رَسِيدِ وَ
 بِرَأْنِكْسِ كِه مَنكَرِ فَرْمَانِرَوَائِي شَمَا اسْتِ خَشْمِ خِدَائِ الرَّحْمَانِ، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي، ذِكْرُكُمْ فِي رَحْمَانِ (حتم و
 مسلم) اسْتِ، پَدْر و مَادَرْم و خُودْم و خَانْدَان و دَارَائِمِ فِدَائِ شَمَا بَادِ، (ای سروران من گرچه) ذِكْرُ شَمَا دَرِ (زبان) الذَّاكِرِينَ،
 وَأَسْمَاءُكُمْ فِي الْأَسْمَاءِ، وَأَجْسَادُكُمْ فِي الْأَجْسَادِ، ذِكْرُ كُنُودِ كَانِ اسْتِ و نَامَهَائِيَانِ دَرِ مِيَانِ نَامَهَا و پِيكَرَتَانِ بَا سَايِرِ پِيكَرَهَا وَأَزْوَاحُكُمْ
 فِي الْمَازَاحِ، وَأَنْفُسُكُمْ فِي النُّفُوسِ، وَأَثَارُكُمْ فِي وَرَوَانَتَانِ دَرِ مِيَانِ سَايِرِ رَوَانَهَا و جَانَهَاتَانِ دَرِ (عَدَادِ) سَايِرِ جَانَهَا و آثَارَتَانِ دَرِ مِيَانِ
 الْأَثَارِ، وَقُبُورُكُمْ فِي الْقُبُورِ، فَمَا أَخْلَى أَسْمَاءُكُمْ، وَأَكْرَمَ آثَارِ (دِيكَرَانِ) و قَبْرَهَاتَانِ دَرِ (شَمَارِ) سَايِرِ قَبْرَهَا اسْتِ و لِي (شَمَا رَا چِه نَسْبِ
 بَا دِيكَرَانِ) چِه شِيرِينِ اسْتِ نَامَهَائِيَانِ و بَزْرِ گُورِ اسْتِ أَنْفَسِيكُمْ، وَأَعْظَمَ شَأْنَكُمْ، وَأَجَلَّ خَطْرَكُمْ، وَأَوْفَى عَهْدَكُمْ، جَانَهَاتَانِ و بَزْرِ گِ
 اسْتِ مَقَامَتَانِ و بَرَجَسْتَه اسْتِ مَنزَلِ و مَوْقِعِيَتَانِ و بَا و فَا اسْتِ عَهْدَتَانِ وَأَصْدَقَ وَعْدَكُمْ، كَلَامُكُمْ نُورٌ، وَأَمْرُكُمْ رُشْدٌ، وَوَصِيَّتُكُمْ التَّقْوَى
 و رَاسْتِ اسْتِ و عَدَه تَانِ سَخْتَنَانِ نُورِ و دَسْتُورَتَانِ يَكِپَارِچِه رُشْدِ و رَسْتِگَارِي اسْتِ سَفَارَشْتَانِ پَرهِيْزِ كَارِي وَفِعْلُكُمْ الْخَيْرُ، وَعَادَتُكُمْ
 الْإِحْسَانُ، وَسَجِيَّتُكُمْ الْكِرْمُ، وَشَأْنُكُمْ و كَارَتَانِ خَيْرِ و خُوبِي و عَادَتِ شَمَا احْسَانِ و نِيكِي و شِيَوَه شَمَا كِرْمِ و بَزْرِ گُورِي و رِفْتَارَتَانِ
 الْحَقُّ وَالصِّدْقُ وَالرِّفْقُ، وَقَوْلُكُمْ حُكْمٌ وَحَتْمٌ، وَرَأْيُكُمْ عِلْمٌ حَقٌّ وَرَاسْتِي و مَدَارَائِي اسْتِ و كَفْتَارَتَانِ مَسْلَمِ و حَتْمِي اسْتِ و رَأْيِ شَمَا
 دَانَشِ ادْعِيَه و آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۵۴ وَحِلْمٌ وَحَزْمٌ، إِنَّ ذِكْرَ الْخَيْرِ كُنْتُمْ أَوْلَاهُ وَأَصْلَاهُ وَفَرْعُهُ وَمَعْدِنُهُ وَبَرْدَبَارِي وَدُورَانْدِيَشِي
 اسْتِ اگَرِ از خَيْرِ و خُوبِي ذِكْرِي بَه مِيَانِ آيِدِ آغَازِ و رِيشَه و شَاخَه و مَرَكْزِ وَمَأْوَاهُ وَمُنْتَهَاهُ، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي، كَيْفَ أَصْفُ حُسْنَ
 و جَايِگَاهِ و پَايَانَشِ شَمَايِدِ پَدْرِ و مَادَرْمِ و خُودْمِ بَه فِدَائِ شَمَا چِگونَه تَوْصِيْفِ كِنَمِ ثَنَائِيكُمْ، وَأُخْصِيْتِي جَمِيلَ بِلَانِكُمْ، وَبِكُمْ
 أَخْرَجَنَا اللَّهُ مِنَ الدُّلِّ، نِيكُويِ شَمَا رَا و چِگونَه شَمَارَه كِنَمِ آزْمَايِشَهَائِي خُوبِي كِه دَادِيْدِ و بُوَسِيْلَه شَمَا بُوْدِ كِه خُدَا مَا رَا از ذَلْتِ بِيروِنِ
 آوَرْدِ وَفَرَجَ عَنَّا غَمْرَاتِ الْكُرُوبِ، وَأَنْقَذَنَا مِنْ شَفَا جُرْفِ الْهَلَكَاتِ و گَشَايِشِ دَادِ بَه گِرْفْتَارِيَهَائِي سَخْتِ مَا و نَجَاتِمَانِ دَادِ از پَرْتِگَاهِ
 هَلَاكْتِ و نَابُودِي وَمِنَ النَّارِ، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي، بِمُؤَالَايَتِكُمْ عَلِمْنَا اللَّهُ مَعَالِمَ وَهَمِ از آتَشِ دُوزَخِ، پَدْرِ و مَادَرْمِ و خُودْمِ بَه فِدَائِ
 شَمَا كِه بُوَسِيْلَه دُوسْتِي شَمَا خُدَاوَنْدِ بَه مَا يَادِ دَادِ دَسْتُورَاتِ دِينِنَا، وَأَصْلَحَ مَا كَانَ فَسَدَ مِنْ دُنْيَانَا، وَبِمُؤَالَايَتِكُمْ تَمَّتِ الْكَلِمَةُ، دِينِمَانِ رَا
 و اَصْلَاحِ كَرْدِ آنچِه رَا كِه از دُنْيَايِ مَاتَبَاهِ گَسْتَه بُوْدِ و بُوَسِيْلَه شَمَا كَلِمَه (تَوْحِيْدِ و مَعَارِفِ دِينِ) كَامَلِ شَدِ وَعَظَمَتِ النِّعْمَةُ، وَأَثَلَفَتِ
 الْفُرْقَةُ، وَبِمُؤَالَايَتِكُمْ تَقَبَّلُ الطَّاعِيَةُ وَنَعْمَتِ بَزْرِگِ گَسْتِ و جَدَائِي و اِخْتِلَافِ مَبْدَلِ بَه الْفِتِ و اِتْحَادِ گَرِيْدِ و بُوَسِيْلَه مَوَالَاتِ شَمَا
 پَذِيْرْفَتَه گَرْدِ عِبَادَتِ هَائِي الْمُفْتَرَضَةُ، وَلَكُمْ الْمَوَدَّةُ الْوَالِجِيَّةُ، وَالذَّرَجَاتُ الرَّفِيعَةُ، وَالْمَقَامُ الْوَاجِبُ و (تَنَهَا) دُوسْتِي شَمَا اسْتِ كِه بَرِ خَلْقِ
 لَازِمِ و فَرَضِ اسْتِ و از آن شَمَا اسْتِ دَرَجَاتِ بَلَنْدِ و مَقَامِ الْمُحْمُودِ، وَالْمَكَانُ الْمَعْلُومُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالْجَاهُ الْعَظِيمُ، شَايِسْتَه و
 جَايِگَاهِ مَعِينِ و مَعْلُومِ دَرِ نَزْدِ خُدَائِي عَزْوَجَلِ و مَنزَلِ عَظِيمِ ادْعِيَه و آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۵۵ وَالشَّانُ الْكَبِيرُ، وَالشَّفَاعَةُ
 الْمَقْبُولَةُ، رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا وَرَبِّهِ بَزْرِگِ و شَفَاعَتِ پَذِيْرْفَتَه، پَرُورْدِ گَارَا مَا اِيْمَانِ دَارِيْمِ بَدَانِچِه نَازِلِ فَرْمُودِي و پِيروِي كَرْدِيْمِ
 الرَّسُولَ فَكُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ، رَبَّنَا لَا تُرْغِ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا اِزِ پِيَامْبِرْتِ پَسِ نَامِ مَارَا بَا گُورَاهَانِ (بِه اِيْنِ حَقَائِقِ) ثَبْتِ فَرْمَا، پَرُورْدِ گَارَا
 مَنحَرَفِ مَكْنِ دِلَهَائِي مَارَا پَسِ از آنكِه رَاهِنَمَائِيْمَانِ كَرْدِي وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ، سَيِّحَانِ رَبَّنَا اِنْ و بِيخَشِ بَه
 مَا از نَزْدِ خُوِيْشِ رَحْمَتِي كِه بَرَاَسْتِي تُوِيِي بِيخَشَايِشِگَرِ، مَنزَه اسْتِ پَرُورْدِ گَارَا مَا كِه كَانِ وَعَدُ رَبَّنَا لِمَفْعُولًا، يَا وَلِيَّ اللَّهِ، اِنْ بَيْنِي وَبَيْنَ اللَّهِ
 عَزَّ وَجَلَّ بَرَاَسْتِي وَعَدَه او اِنجَامِ شَدْنِي اسْتِ اِي وَلِيِ خُدَا هَمَانَا مِيَانِ مَن و خُدَائِي عَزْوَجَلِ ذُنُوبًا لَا يَأْتِي عَلَيْهَا اِلَّا رِضَاكُمْ، فَبِحَقِّ مَنِ
 اِثْمَنَكُمْ عَلَي سِرِّهِ، گَنَاهَانِي اسْتِ كِه مَحُو و پَاكِ نَكُنْدِ اِنهَا رَا جَزِ رِضَايَتِ شَمَا پَسِ بَه حَقِّ اِنِ خُدَائِي كِه شَمَا رَا اَمِيْنِ بَه رَازِ خُودِ
 كَرْدَه وَاسْتَرْعَاكُمْ اَمْرَ خَلْقِيَه، وَقَرْنَ طَاعَتَكُمْ بِطَاعَتِي، لَمَّا اسْتِيؤْهَبْتُمْ و سِرْپَرَسْتِي كَارِ خَلْقِ خُودِ رَا بَه شَمَا وَاگْذَارْدَه و فَرْمَانِبَرْدَارِي شَمَا رَا
 بَه فَرْمَانِبَرْدَارِي خُودِ كِه شَمَا بِيخَشِشِ گَنَاهَانِمِ رَا ذُنُوبِي، وَكُنْتُمْ شُفَعَائِي، فَإِنِّي لَكُمْ مُطِيعٌ، مَنِ اطَّاعَكُمْ فَقَدْ (از خُدَا) بِيخَوَاهِيْدِ و شَفِيْعَانِ
 مَنِ گَرْدِيْدِ زِيْرَا كِه مَنِ فَرْمَانِبَرْدَارِ شَمَايِمِ، هَرِ كِه از شَمَا فَرْمَانِبَرْدَارِي كُنْدِ خُدَائِي رَا اطَّاعَ اللَّهُ، وَمَنِ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهُ، وَمَنِ أَحْبَبَكُمْ
 فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهُ، فَرْمَانِبَرْدَارِي كَرْدَه و هَرِ كِه نَافَرْمَانِي شَمَا كُنْدِ خُدَائِي رَا نَافَرْمَانِي كَرْدَه و هَرِ كِه شَمَا رَا دُوسْتِ دَارْدِ خُدَائِي رَا دُوسْتِ

داشته و مَنْ أَبْغَضَ كَمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ. اللَّهُمَّ إِنِّي لَوْ وَجَدْتُ شُفَعَاءَ وَ هَر كَه شَمَا رَا دَشْمَن دَارِد خُدَاي رَا دَشْمَن دَاشْتَه. خُدَايَا! اِكْر مَن شَفِيعَانِي رَا مِي يَافْتَم اَدْعِيَه وَ آدَاب حَرْمِين شَرِيفِين، ص: ۱۵۶ أَقْرَبَ إِلَيْكَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ الْمَأْمُومَةِ الْمَأْبُورِ لَجَعَلْتَهُمْ كَه نَزْدِيكْتَر بَاشَنْد بَدْر گَاهْت از مُحَمَّد وَ خَانْدَان نِيكُوِيَش آن پيشوايان نيكو كار بطور مسلم آنها را شُفَعَائِي، فَبِحَقِّهِمُ الَّذِي أَوْجَبْتَ لَهُمْ عَلَيْكَ أَسْأَلُكَ أَنْ تُدْخِلَنِي شَفِيعَانِ خُود قَرَار مِي دَادَم پس از تو مِي خَواهُم بَدَان حَقِي كَه بَرَاي ايشان بَر خُود وَاجِب كَرْدِي مَرَا فِي جُمْلَه الْعَارِفِينَ بِهِمْ وَبِحَقِّهِمْ، وَفِي زُمْرَةِ الْمَرْحُومِينَ دَر زَمْرَه عَارِفَان بَه مَقَام آنْها وَ بَه حَق آنْها قَرَارَم دَه وَ نيز دَر زَمْرَه كَسَانِي كَه بوسيله شفاعت آنْها بِشَفَاعَتِهِمْ، إِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي مُحَمَّدٍ وَآلِهِ مَورِد مَهر قَرَار كَرَفْتَه اَنْد كَه تُو مَهر بَنا تَرِين مَهر بَنا نَانِي وَ دَرُود خُدا بَر مُحَمَّد وَ آل الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا، وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ. پاكش وَ سَلام مَخْصُوص وَ بَسِياري بَر آنْها باد وَ بَس اَسْت مَا رَا خُدا وَ نِيكو وَ كِيَلِي اَسْت.»

زيارت امين الله

يكي از زيارت‌هاي بسيار معروف و معتبر است كه در كتاب‌هاي زيارت نقل شده است. مرحوم علامه مجلسي آن را از نظر متن و سند از بهترين زيارت دانسته كه مناسب است در همه حرم‌ها و مزارهاي ائمه عليهم السلام بَر آن مداومت شود. اين زيارت، هم از زيارت‌هاي مطلقه محسوب مِي شود ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۵۷ كه در هر وقت مِي توان خواند، هم از زيارت‌هاي مخصوصه روز عيد غدیر خم است و هم از زيارت جامعه‌اي است كه در همه حرم‌هاي مقدس ائمه عليهم السلام خوانده مِي شود. محتوای عرفانی و سراسر شور و اشتیاق به قرب الهی دارد. كَيْفِيَّتْ آن چنان است كه بَه سندهاي معتبر روايت شده از جابر از امام محمّد باقر عليه السلام كه امام زين العابدين عليه السلام به زيارت اميرالمؤمنين عليه السلام آمد، و نزد قبر آن حضرت ايستاد، و گريست، و گفت: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحُجَّتَهُ عَلَي عِبَادِهِ، «سلام بَر تُو اِي امانتدار خُدا دَر زمين او وَ حجتش بَر بندگان او السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ سَلام بَر تُو اِي امير مؤمنان گواهي دهم كه تُو دَر راه خُدا جِهَاد كَرْدِي جِهَادِهِ، وَعَمِلْتَ بِكِتَابِهِ، وَاتَّبَعْتَ سُنَنَ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، چنانچه بايد و رفتار كَرْدِي بَه كتاب خُدا (قرآن) وَ پيروي كَرْدِي از سنتهاي پيامبرش صلي الله عليه وَ آله حَتَّى دَعَاكَ اللَّهُ إِلَى جِوَارِهِ، فَقَبَضَ كَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ، وَالزَّمْ تا اينكه خداوند تُو را بَه جِوَارِ خُوِيَش دَعُوت فرمود وَ بَه اختيار خودش جانت را قبض نمود و ملزم كَرْد اَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ مَعَ مَا لَكَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَي جَمِيعِ خَلْقِهِ، دشمنانت را بَه حجت وَ برهان با حجتهاي رساي ديگري كه با تُو بود بَر تمامي خلق خود ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۵۸ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً بِقَدْرِكَ، راضِيَةً بِقَضَائِكَ، مُوَلَّعَةً خُدَايَا قَرَار دَه نَفْس مَرَا آرام بَه تقديرت وَ خوشنود بَه قضايَت وَ حريص بِجَدِّكَ وَ دُعَايِكَ، مُجِبَّةً لِيَصِفُوهُ أَوْلِيَاءِكَ، مَحْبُوبَةً فِي أَرْضِكَ وَ دَعَايَتِ وَ دُوسْتدار بَر گزيردگان دُوسْتانت وَ محبوب دَر زمين وَ سَ مَائِكَ، صابِرَةً عَلَي نُزُولِ بَلَائِكَ، شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَاتِكَ، وَ آسَمَانَت وَ شَكِيَا دَر مَورِد نَزُولِ بَلَايَتِ وَ سِياسَكْرار دَر بَرابَر نِعْمَتهاي فزونت ذَاكِرَةً لِسُوءِ الْآلَائِكَ، مُشْتَاقَةً إِلَى فَوْحِ لِقَائِكَ، مُتَزَوِّدَةً التَّقْوَى وَ مَتَذَكِرَ عَطَايَاي فَرَاوانت مُشْتاق بَه شاد گشتن ديدارت توشه گير پرهيز كاري لِيَوْمِ جَزَائِكَ، مُسْتِنَّةً بِسُنَنِ أَوْلِيَاءِكَ، مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ أَعْدَائِكَ، بَرَاي روز پاداشت پيروي كُننده روشهاي دُوسْتانت دوري گزيرنده اخلاق دشمنانت مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْيَا بِحَمْدِكَ وَ ثَنَائِكَ. سرگرم از دنيا بَه ستايش وَ ثنايت.» پس گونه خود را بَر قبر گذاشت وَ گفت: «اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُحِبِّينَ إِلَيْكَ وَالْهَمَّةُ، وَ سَبِيلَ الرَّاعِيْنَ إِلَيْكَ «خُدَايَا بَراستي دلهاي فروتنان دَر گاهت بسوي تُو حيران است وَ راههاي مُشْتاقان بَه جانب تُو شَارِعَةٌ، وَ أَعْلَامُ الْقاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةٌ، وَ أَفْتَدَةُ الْعَارِفِينَ مِنْكَ باز است وَ نشانه‌هاي قاصدان كويت آشكار وَ نمايان است وَ قلبهاي عارفان از تُو ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۵۹ فَازِعَةٌ، وَأَصْوَاتُ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صَاعِدَةٌ، وَأَبْوَابُ الْإِجَابَةِ لَهُمْ تَرَسان است وَ صداهاي خوانندگان بطرف تُو صاعد وَ درهاي اجابت برویشان مُفْتَحَةٌ، وَ دَعْوَةٌ مِنْ نَجاكَ مُسْتَجَابَةٌ، وَ تَوْبَةٌ مِنْ أَنْابِ إِلَيْكَ باز است وَ دَعَايِ أَنْكس كه با تُو راز گويد مستجاب است وَ توبه آنكس

که به درگاه تو باز گردد مقبوله، و عِبْرَةٌ مَنْ بَکَى مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةً، وَالْإِعَانَةُ لِمَنْ پذیرفته است و اشک دیده آنکس که از خوف تو گرید مورد رحم و مهر است و فریادرسی تو برای کسی که اشغاث بک مَوْجُودَةٌ، وَالْإِعَانَةُ لِمَنْ اشْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَةٌ، به تو استغاثه کند آماده است و کمک کاریت برای آنکس که از تو کمک خواهد رایگان است وَعِدَاتُكَ لِإِعَادِكَ مُنْجَرَةٌ، وَزَلَّلَ مِنْ اِسْتِقَالَكَ مُقَالَهً، وَأَعْمَالَ و وعده‌هایی که به بندگانت دادی وفایش حتمی است و لغزش کسی که از تو پوزش طلبد بخشوده است و کارهای الْعَامِلِينَ لِدَيْكَ مَحْفُوظَةٌ، وَأَزْزَاقَكَ إِلَى الْخَلَائِقِ مِنْ لَمْدُنِكَ آنانکه برای تو کار کنند در نزد تو محفوظ است و روزی‌هایی که به آفریدگانت دهی از نازله، وَعَوَائِدُ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَاصِلَةٌ، وَذُنُوبُ الْمُسْتَغْفِرِينَ رِيزَانٌ است و بهره‌های بیشتری هم بسویشان می‌رسد و گناه آمرزش خواهان (از تو) مَغْفُورَةٌ، وَحَوَائِجُ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضِيَةٌ، وَحَوَائِزُ السَّائِلِينَ آمْرِيذَةٌ است و حاجت‌های آفریدگانت نزد تو روا شده است و جایزه‌های سائلان عِنْدَكَ مَوْفُورَةٌ، وَعَوَائِدُ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةٌ، وَمَوَائِدُ الْمُسْتَطْعِمِينَ در پیش تو فراوان است و بهره‌های فزون پیاپی است و خوانهای احسان تو برای طعام خواهان ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۶۰ مُعَدَّةً، وَمَنَاهِلَ الظَّمَاءِ لَدَيْكَ مُتْرَعَةً. اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي، آماده است و حوضهای آب برای تشنگان لبریز است خدایا پس دعایم را مستجاب کن وَأَقْبَلْ ثَنَائِي، وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَ أَوْلِيَائِي، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ، بپذیر مدح و ثنایم را و گردآور میان من و دوستانم به حق محمد و علی وَفَاطِمَةَ وَالحَسَنَ وَالحُسَيْنَ، إِنَّكَ وَلِيُّ نَعْمَائِي وَمُنْتَهَى مَنَائِ وَفَاطِمَةَ وَحسن و حسین که براستی تویی صاحب نعمتهایم و منتهای آرزویم وَغَايَةَ رَجَائِي فِي مُتَقَلِّبِي وَمَتَوَائِي. و سرحد نهایی امیدم و بازگشتگاه و اقامتگاهم. و در کامل الزیارات بعد از زیارت این جملات آمده است: «أَنْتَ إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اغْفِرْ لِي وَ لِأَوْلِيَائِنَا، وَكُفِّ عَنَّا «تویی معبود و آقا و مولای من بیامرز دوستان ما را و بازدار از ما اَعِيدَانَا، وَاشْغَلْهُمْ عَنْ اِذَانَا، وَاطْهَرْ كَلِمَةَ الْحَقِّ وَاجْعَلْهَا الْعُلْيَا، دشمنانمان را و سرگرمشان کن از آزار ما و آشکار کن گفتار حق را و آنرا برتر قرار ده و اَدْحِضْ كَلِمَةَ الْبَاطِلِ وَاجْعَلْهَا السُّفْلَى إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ و از میان ببر گفتار باطل را و آنرا پست گردان که براستی تو بر هر چیز قَدِيرٌ». توانایی. «ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۶۱»

زیارت وارث

زیارت مطلقه امام حسین علیه السلام معروف به زیارت وارث این زیارت معتبر و پرمحتوا، ابراز علاقه و همبستگی با سیدالشهدا و شهدای دیگر علیهم السلام کربلاست، و سلسله نورانی نیاکان امام حسین و دودمان رسالت علیهم السلام را به یاد می‌آورد. و پیوند زائر را با اهلیت عصمت تحکیم می‌کند. پس چون قصد زیارت امام حسین علیه السلام نمودی بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا «سلام بر تو ای وارث آدم برگزیده خدا سلام بر تو ای وارث نوح نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، وارث نوح پیغمبر خدا سلام بر تو ای وارث ابراهیم خلیل خدا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ سَلَامٍ بر تو ای وارث موسی هم سخن با خدا سلام بر تو ای وارث عیسی رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ، عیسی روح خدا سلام بر تو ای وارث محمد حبیب خدا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ سلام بر تو ای وارث امیر مؤمنان علیه السلام سلام ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۶۲ یا ابْنِ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ عَلِيٍّ بر تو ای فرزند محمد مصطفی سلام بر تو ای فرزند علی الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ مرتضی سلام بر تو ای فرزند فاطمه زهرا سلام بر تو یا ابْنَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَارَ اللَّهِ وَابْنَ نَارِهِ وَالْوَثْرَ ای فرزند خدیجه کبری سلام بر تو ای کسی که خدا خونخواهیش کند و فرزند چنین خونی و ای تک و تنها مانده‌ای که الْمُؤْتُورَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أَقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتَ بِانْتِقَامِ خُونِ غَرَفَتِهِ نَشَدٌ گواهی دهم که تو پباداشتی نماز را و بدادی زکات را و امر کردی بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأَطَعْتَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ حَتَّى بِه معروف (کار نیک) و نهی کردی از منکر (کار زشت) و پیروی کردی از خدا و رسولش تا أَتَاكَ الْيَقِينُ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً ظَلَمَتْكَ، وَلَعَنَ به شهادت رسیدی پس خدا لعنت کند مردمی که تو را کشتند و

وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ سَمِعَتْ بِذَلِكَ فَرَضَتْ بِهِ. لعنت کند مردمی که به تو ستم کردند و خدا لعنت کند مردمی را که از این جریان اطلاع پیدا کرده و بدان راضی شدند. اَلْسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ وَابْنِ وَلِيهِ، لَقَدْ عَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ سَلَامٌ بِرِئَايِ خَدَا وَ فِرْزَنَدِ وِلی خَدَا بِرَاسْتِی کَهِ بزرگ گشت مصیبت تو وَ جَلَّتِ الرِّزِیَةُ بِحُکِّ عَلَیْنَا وَ عَلَی جَمِیعِ المُسْلِمْینَ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ وَ گران شد عزای تو بر ما و بر تمام مسلمانان، خدا لعنت کند مردمی قَتَلْتُکَ، وَ أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَیْکَ مِنْهُمْ. که تو را کشتند و بیزاری جویم بسوی خدا و بسوی تو از آنها.» سپس به نیت زیارت دیگر شهدای کربلا بگو: «السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا أَوْلِیَاءَ اللَّهِ وَ أَحِبَّائَهُ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا «سلام بر شما ای اولیاء خدا و دوستانش سلام بر شما ای أَصِیْبَاءَ اللَّهِ وَ أَوْدَائَهُ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا أَنْصَارَ دِینِ اللَّهِ، السَّلَامُ اِدْعِیهِ وَ آدَابِ حَرَمِینِ شَرِیفِینَ، ص: ۱۶۷ برگزیدگان خدا و دوستدارانش سلام بر شما ای یاوران دین خدا سلام عَلَیْکُمْ يَا أَنْصَارَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا أَنْصَارَ بِرِ شَمَا ای یاران رسول خدا سلام بر شما ای یاران اَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا اَنْصَارَ فَاطِمَةَ سَیِّدَةَ نِسَاءِ اَمِیرِ مُؤْمِنَانِ سَلَامٌ بِرِ شَمَا ای یاران فاطمه بانوی زنان العالمین، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا اَنْصَارَ اَبِی مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِیِّ جَهَانِیَانِ سَلَامٌ بِرِ شَمَا ای یاران حضرت ابا محمد حسن بن علی الولی الزکی النَّاصِحِ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا اَنْصَارَ اَبِی عَبْدِ اللَّهِ، بِأَبِی آن دوست خیرخواه سلام بر شما ای یاران حضرت ابا عبدالله پدر اَنْتُمْ وَ اُمِّی، طِبْتُمْ وَ طَابَتِ الْأَرْضُ الَّتِی فِیْهَا دُفِنْتُمْ، وَ فُرُتُمْ فَوْزاً وَ مَادَرَمُ بِه فِدَایِ شَمَا بِرَاسْتِی پَاکِیزَه شَدِیدِ وَ پَاکِیزَه گشت آن زمینی که شما در آن مدفون شدید و به رستگاری عَظِیمَاً، فِیَا لَیْتَنِی کُنْتُ مَعْکُمْ فَأَفُوزَ مَعْکُمْ فِی الْجَنَانِ مَعَ بزرگی رسیدید پس ای کاش من هم با شما بودم که با شما رستگار گردم با الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِینَ وَ حَسَنَ أَوْلِیَّکَ وَ رَفِیقَا السَّلَامِ عَلَیْکُمْ شَهِیدَانِ وَ شایستگان که آنان نیکو رفیقانی می باشند سلام بر شما وَ رَحْمَةً اللَّهُ وَ بَرَکَاتُهُ. و رحمت و برکات خدا بر شما باد.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۶۸

زیارت آل یس

مرحوم مجلسی در کتاب بحار الأنوار به نقل از ناحیه مقدسه چنین آورده است که هرگاه خواستید به وسیله ما به سوی خداوند تبارک و تعالی و به سوی ما توجه کنید، بگوئید: «السَّلَامُ عَلَی آلِ یس، السَّلَامُ عَلَیْکَ يَا دَاعِیَ اللَّهِ وَ رَبَّانِیَّ «سلام بر آل یاسین [خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله سلام بر تو ای دعوت کننده بسوی خدا و عارف آیاتهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ يَا بَابَ اللَّهِ وَ دِیَانَ دِینِهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا به آیاتش سلام بر تو ای واسطه خدا و سرپرست دین او سلام بر تو ای خَلِیفَةَ اللَّهِ وَ نَاصِرَ حَقِّهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ وَ دَلِیلَ خَلِیفَهُ خَدَا وَ یَاوِرَ حَقِّ او سلام بر تو ای حجت خدا و راهنمای اِرَادَتِهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا تَالِیَ کِتَابِ اللَّهِ وَ تَرْجُمَانَهُ، السَّلَامُ اِرَادَهُ او سلام بر تو ای تلاوت کننده کتاب خدا و تفسیر کننده آیات او سلام عَلَیْکَ فِی اَنَاءِ لَیْلِکَ وَ اطْرَافِ نَهَارِکَ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا بَقِیَّةَ اللَّهِ بِرِ تو در تمام آنات و دقایق شب و سرتاسر روز سلام بر تو ای بجای مانده از طرف خدا ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۶۹ فِی اَرْضِهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا مِثَاقَ اللَّهِ الَّذِی اَخَذَهُ وَ وَكَّدَهُ، در روی زمین سلام بر تو ای پیمان محکم خدا که آن را از مردم گرفت و تأکید کرد السَّلَامُ عَلَیْکَ یا وَعْدَ اللَّهِ الَّذِی ضَمِنَهُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ اَیُّهَا الْعَلَمُ سَلَامٌ بِرِ تو ای وعده خدا که تضمینش کرده سلام بر تو ای پرچم الْمَنْصُوبِ، وَالْعَلَمُ الْمَضْبُوبُ، وَالْعَوْتُ وَالرَّحْمَةُ الْوَاسِعَةُ بِرَافِرَاشَتِهِ وَ دَانَش رِیزَانِ وَ فِرَادِرْسِ خَلْقِ وَ رَحْمَتِ وَ سِیعِ حَقِّ وَ عِیداً غَیْرَ مَکْدُوبِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ حِینَ تَقُومُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ وَ آن وعده‌ای که دروغ نشود سلام بر تو هنگامی که بپا می ایستی سلام بر تو حِینَ تَقْعُدُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ حِینَ تَقْرَأُ وَ تَبِیْنُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ حِینَ هِنْگَامِی کَهِ می نشینی سلام بر تو هنگامی که (فرامین حق را) می خوانی و تفسیر می کنی سلام بر تو هنگامی که تُصَلِّی وَ تَقْتَتُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ حِینَ تَوَکُّعُ وَ تَسْتَجِدُّ، السَّلَامُ نَمَازِ می خوانی و قنوت کنی سلام بر تو هنگامی که رکوع و سجده بجای آوری سلام عَلَیْکَ حِینَ تَهَلَّلُ وَ تَکْبِرُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ حِینَ تَحْمَدُ وَ تَسْتَغْفِرُ، بِرِ تو هنگامی که «لا اله الا الله» و «الله اکبر» گوئی سلام بر تو هنگامی که خدا را ستایش کنی و از او آمرزش خواهی السَّلَامُ عَلَیْکَ حِینَ تُصَبِّحُ وَ تُمَسِی، السَّلَامُ عَلَیْکَ فِی اللَّیْلِ إِذَا سَلَامٌ بِرِ تو هنگامی که بامداد کنی و شام کنی سلام بر تو در شب هنگامی که ادعیه

و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۷۰ یَغْشَى وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْإِمَامُ الْمَأْمُونُ، تاریکیش فراگیرد و در روز هنگامی که پرده برگردد سلام بر تو ای امام امین السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُقَدَّمُ الْمَأْمُولُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ بِجَوَامِعِ سَلَامٍ بر تو ای مقدم (بر همه خلق و) مورد آرزو (ی آنان) سلام بر تو به همه السَّلَامُ، أَشْهَدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَخَدَهُ سَلَامَهَا گواه گیرم تو را ای مولا و سرور من که من گواهی دهم به اینکه معبودی نیست جز خدای یگانه که لا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ لَا حَبِيبَ إِلَّا هُوَ وَأَهْلُهُ، شَرِيكَ نَدَارِدُ وَنِيْزَ (گواهی دهم که) مُحَمَّدٌ بَنَدَهُ وَرَسُولُ اَوْ اَسْتُ وَمُحِبُّوْبِيْ نِيْسْتُ جِزْ اَوْ وَخَانْدَانِشْ وَأَشْهَدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنَّ عَلِيًّا أَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ حُجَّتُهُ، وَالْحَسَنَ وَگواه گیرم تو را ای مولای من که علی امیر مؤمنان حجت خدا است و حسن حُجَّتُهُ، وَالْحُسَيْنَ حُجَّتُهُ، وَمُحَمَّدَ بَنَ حِجَّتِ اَوْ اَسْتُ وَحَسِيْنَ حِجَّتِ اَوْ اَسْتُ وَعَلِيَّ بِنِ الْحَسِيْنِ حِجَّتِ اَوْ اَسْتُ وَمُحَمَّدَ بِنِ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَجَعْفَرَ بِنِ مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ، وَمُوسَى بِنِ جَعْفَرٍ عَلِيٍّ حِجَّتُهُ، وَمُحَمَّدَ بِنِ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَعَلِيَّ بِنِ مُوسَى حُجَّتُهُ، وَمُحَمَّدَ بِنِ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَعَلِيَّ بِنِ مُوسَى حُجَّتُهُ، وَالْحَسَنَ بِنِ عَلِيٍّ حُجَّتُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ حُجَّةُ اللَّهِ، بِنِ مُحَمَّدٍ حِجَّتِ اَوْ اَسْتُ وَحَسَنَ بِنِ عَلِيٍّ حِجَّتِ اَوْ اَسْتُ وَگواهی دهم که تو حجت خدائی، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۷۱ أَنْتُمْ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ، «۱» وَأَنْ رَجَعْتُمْ حَقًّا لَارِيْبَ فِيهَا، يَوْمَ لَا يَنْفَعُ شِمَائِدَ اَوْ اَوْ اَخْرَ وَآخِرَ وَمُسْلِمًا بَازْ كَشْتِ شِمَا حَقِّ اَسْتُ كِهْ شَكِيْ دَرِ اَنْ نِيْسْتُ رُوْزِيْ كِهْ سُوْدَ نَفْسًا اِيْمَانَهَا لَمْ تَكُنْ اَمَنْتَ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبْتَ فِيْ اِيْمَانِهَا نَدَهْدُ كَسِيْ رَا اِيْمَانِشْ كِهْ پِيْشْ اَزْ اَنْ اِيْمَانِ نِيَاوْرْدَهْ يَا دَرِ (مدت) اِيْمَانِ خُوْيِشْ خَيْرًا، وَأَنَّ الْمَوْتَ حَقًّا، وَأَنَّ نَاكِرًا وَنَكِيْرًا حَقًّا، وَأَشْهَدُ أَنَّ النَّشْرَ كَارِ خَيْرِيْ اَنْجَامِ نَدَاوْدَهْ وَهَمَانَا مَرْگِ حَقِّ اَسْتُ وَنَاكَرَ وَنَكِيْرَ حَقِّ اَسْتُ وَگواهی دهم که زنده شدن پس از مرگ حَقُّ، وَالْبَعْثَ حَقًّا، وَأَنَّ الصِّرَاطَ حَقًّا، وَالْمِرْصَادَ حَقًّا، وَالْمِيْرَانَ حَقًّا، وَبِرَانْگِيْخْتَهْ شَدْنِ حَقِّ اَسْتُ وَصِرَاطَ حَقِّ اَسْتُ وَمِرْصَادَ (کمينگاه) حَقِّ اَسْتُ وَمِيْزَانَ حَقًّا، وَالْحَشْرَ حَقًّا، وَالْحِسَابَ حَقًّا، وَالْجَنَّةَ وَالنَّارَ حَقًّا، حَقِّ اَسْتُ وَحَشْرَ (در قیامت) حَقِّ اَسْتُ وَحِسَابَ حَقِّ اَسْتُ وَبِهْشْتِ وَدُوْرْخِ حَقِّ اَسْتُ وَالْوَعْدَ وَالْوَعِيْدَ بِيْهَا حَقًّا، يَا مَوْلَايَ شَقِيٌّ مَنْ خَالَفَكَمْ وَسَعِدَ وَوَعْدَهْ وَتَهْدِيْدِ دَرْبَارَهْ اَنْ دُوْ حَقِّ اَسْتُ اِيْ مَوْلَايَ مِنْ بَدِيْخْتِ اَسْتُ كَسِيْ كِهْ مُخَالَفْتِ شِمَا رَا كَرْدِ وَسَعَادَتْمَنْدِ اَسْتُ اَدْعِيَهْ وَآدَابِ حَرْمِيْنَ شَرْيْفِيْنَ، ص: ۱۷۲ مَنْ أَطَاعَكُمْ، فَاشْهَدْ عَلَيَّ مَا أَشْهَدُكَ عَلَيْهِ، وَأَنَا وَلِيُّ لَكَ بَرِيٌّ كَسِيْ كِهْ پِيْرُوْبِتَانِ كَرْدِ پَسْ گواهی ده بر آنچه تو را بر آن گواه گرفتم و من دوست توام و بیزارم مِنْ عَدُوِّكَ، فَالْحَقُّ مَا رَضِيَ يَتْمُوهُ، وَالْبَاطِلُ مَا سَيَّخَطَّمُوهُ، اَزْ دَشْمَنْتِ حَقِّ اَنْسْتُ كِهْ شِمَا پَسَنْدِ كَرْدِيْدِ وَبَاطِلِ هَمَانِسْتُ كِهْ شِمَا بَدَانِ خَشْمِ كَرْدِيْدِ وَالْمَعْرُوفُ مَا أَمْرْتُمْ بِهِ، وَالْمُنْكَرُ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ، فَنَفْسِيْ مُؤْمِنَةٌ وَمَعْرُوفٌ هَمَانِ بُوْدُ كِهْ شِمَا بَدَانِ دَسْتُوْرِ دَاوِيْدِ وَمَنْكَرٌ هَمَانِ بُوْدُ كِهْ شِمَا اَزْ اَنْ جَلُوْگِيْرِيْ وَنَهِيْ كَرْدِيْدِ، مِنْ اِيْمَانِ دَارِمُ بِاللَّهِ وَخَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِرَسُولِهِ وَبِأَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَبِكُمْ يَا بَهْ خَدَايِ يِگَانَهْ اِيْ كِهْ شَرِيْكَ نَدَارْدُ وَبَهْ رَسُولُ اَوْ وَبَهْ اَمِيْرُ مُؤْمِنَانِ وَبَهْ شِمَا- اِيْ مَوْلَايَ اَوْ لِيْكُمْ وَآخِرُكُمْ، وَنُصْرَتِيْ مُعِيْدَةٌ لَكُمْ، وَمَوَدَّتِيْ خَالِصَةٌ مَوْلَايَ مِنْ- اَزْ اَوْ اُولُ تَا اَخْرَتَانِ وَبَارِيْمُ بَرَايِ شِمَا آمَاوْدَهْ اَسْتُ وَدُوْسْتِيْمُ خَالِصُ وَپَاكُ لَكُمْ اَمِيْنِ اَمِيْنِ».

برای شما است آمین آمین.» سپس بگو: «اللَّهُمَّ اِنِّيْ اَسْأَلُكَ اَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ رَحْمَتِكَ» خدایا از تو خواهم که درود فرستی بر محمد پیامبر رحمت و کَلِمَةِ نُورِكَ، وَأَنْ تَمْلَأَ قَلْبِيْ نُورَ الْيَقِيْنِ، وَصِيْدِرِيْ نُورَ الْاِيْمَانِ، وَكَلِمَةَ نُورِ وَدِيْگَرِ اَنْكِهْ پَرَكْنِيْ دَلِ مَرَا بَا نُورِ يَقِيْنِ وَسِيْنَهَامِ رَا بَا نُورِ اِيْمَانِ اَدْعِيَهْ وَآدَابِ حَرْمِيْنَ شَرْيْفِيْنَ، ص: ۱۷۳ وَفِكْرِيْ نُورَ الْبِيْئَاتِ، وَعَزْمِيْ نُورَ الْعِلْمِ، وَفُوْرَتِيْ نُورَ الْعَمَلِ، وَاَنْدِيْشَهَامِ رَا بَا نُورِ تَصْمِيْمِهَا وَارَادَهَامِ رَا بَا نُورِ عِلْمِ وَنِيْرُوْمِ رَا بَا نُورِ عَمَلِ وَلسَانِيْ نُورَ الصِّدْقِ، وَدِيْنِيْ نُورَ الْبَصَائِرِ مِنْ عِنْدِكَ، وَبَصِيْرِيْ وَزَبَانِمِ رَا بَا نُورِ رَاَسْتْگُوْبِيْ وَدِيْنِ وَمَذْهَبِمِ رَا بَا نُورِ بِيْنَايِيْهَائِيْ اَزْ نَزْدِ خُوْدْتِ وَچَشْمَمِ رَا نُورَ الصِّيَاءِ، وَسَمْعِيْ نُورَ الْحِكْمَةِ، وَمَوَدَّتِيْ نُورَ الْمُوَالَاةِ بَا نُورِ رُوْشْنَايِيْ وَگُوْشْمِ رَا بَا نُورِ فَرْزَانْگِيْ وَحَكْمْتِ وَدُوْسْتِيْمِ رَا بَا نُورِ مُوَالَاتِ لِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ حَتَّى اَلْفَاكَ وَقَدْ وَفَيْتَ بِعَهْدِكَ مُحَمَّدًا وَآلَشْ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ تَا تُوْ رَا دِيْدَارِ كَنْمُ وَ مِنْ بَهْ عَهْدِ وَمِيْثَاقِكَ فَتَعَشَّنِيْ رَحْمَتَكَ يَا وَلِيُّ يَا حَمِيْدُ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ وَبِيْمَانِ تُوْ وَفَا كَرْدْمُ پَسْ رَحْمَتِ خُوْدِ رَا بَرِ مِنْ بِيُوْشَانِ اِيْ سَرْپَرَسْتُ وَ اِيْ سَتُوْدَهْ خَدَايَا دَرُوْدِ فَرَسْتُ بَرِ مُحَمَّدٍ حُجَّتِكَ فِيْ اَرْضِكَ، وَخَلِيْفَتِكَ فِيْ بِلَادِكَ، وَالِدَّاعِيْ اِلَيَّ مُحَمَّدِ حِجَّتِ تُوْ دَرِ رُوِيْ زَمِيْنَتِ وَجَانِشِيْنَ تُوْ دَرِ شَهْرَهَائِيْ وَدَعُوْتِ

کننده بسوی سَبِيلِكَ، وَالْقَائِمِ بِقِسِيَّتِكَ، وَالتَّائِبِ بِأَمْرِكَ، وَوَلِيِّ الْمُؤْمِنِينَ وَوَبَارِ رَاهِتِ وَ قِيَامِ كُنْدَه بَه عَدَلِ وَ دَادَتِ وَ انْقِلَابِ كُنْدَه بَه دَسْتُورِ تُو، دُوسْتِ مُؤْمِنَانِ وَ نَابُودِ كُنْدَه الْكَاْفِرِينَ، وَ مُجَلِّيِ الظُّلْمَةِ، وَ مُبِيرِ الْحَقِّ، وَ النَّاطِقِ بِالْحِكْمَةِ كَاْفِرَانِ وَ بَرطَرَفِ كُنْدَه تَارِيكِي وَ رُوشَنِ كُنْدَه حَقِّ وَ گُویایِ بَه حَكْمَتِ وَالصِّدْقِ، وَ كَلِمَتِكَ التَّامَّةِ فِي أَرْضِكَ، الْمُزْتَقِبِ الْخَائِفِ وَ رَاسْتِي وَ آنِ كَلِمَه (دَسْتُورِ وَ فَرْمَانِ) كَامَلْتِ دَر رُویِ زَمِينِ كَه دَر حَالِ انْتِظَارِ وَ بِيَمِ بَسْرِ بَرْدِ ادْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۷۴ وَ الْوَلِيِّ النَّاصِحِ، سَفِينَةُ النَّجَاةِ وَ عِلْمِ الْهُدَى وَ نُورِ ابْصَارِ الْوَرَى وَ آنِ سَرِ بَرَسْتِ خَيْرِ خَوَاهِ وَ كَشْتِي نِجَاتِ وَ پَرچَمِ هِدَايَتِ وَ رُوشَنِي دِيدگانِ مَرْدَمِ وَ خَيْرِ مَنْ تَقَمَّصَ وَ ارْتَدَى وَ مُجَلِّيِ الْعَمَى الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ وَ بَهْتَرِينِ كَسِي كَه جَامَه وَ رِءَاءِ بَبِرِ كَرْدِ وَ زِدَاينْدَه گَمْرَاهِي آنَكْسِ كَه پَر كُنْدِ زَمِينِ رَا عَدْلًا وَ قِسِيَّتًا كَمَا مُلْتُّ ظُلْمًا وَ جُورًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، از عَدَلِ وَ دَادِ چنانچه پَرشده باشد از سْتَمِ وَ بِيَدَادِ گُری كَه بَراسْتِي تُو بَر هَر چيزِ تَوَانايِي اللّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ وَ لِيَّكَ وَ ابْنِ أَوْلِيَاءِكَ الَّذِينَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ، خُدَايَا دَرُودِ فَرَسْتِ بَر بِنْدَه مَقْرَبِ دَر گَاهْتِ وَ فَرْزَنْدِ بِنْدگانِ مَقْرَبْتِ آنانكه فَرَضِ كَرْدِي فَرْمَانِبَر دَارِيشَانِ رَا وَ اَوْجَبْتَ حَقَّهُمْ، وَ اَذْهَبْتَ عَنْهُمْ الرُّجْسَ وَ طَهَّرْتَهُمْ تَطْهِيرًا، وَ وَاجِبِ گَرْدَانْدِي حَقْشَانِ رَا وَ دُورِ كَرْدِي از ايشان پَلِيدِي رَا وَ بَخُوبِي پَاكيزه شَانِ كَرْدِي اللّهُمَّ انصُرْهُ وَ انْتَصِرْ بِهِ لِديْنِكَ، وَ انصُرْ بِهِ أَوْلِيَاءَكَ وَ اَوْلِيَاءَهُ خُدَايَا يَارِيشِ كُنْ وَ بَدَسْتِ او دِينْتِ رَا يَارِي كُنْ وَ يَارِي كُنْ بوسيله او دُوسْتَانِ خُودْتِ وَ دُوسْتَانِ او وَ شِيعَتَهُ وَ انصَارَهُ، وَ اجْعَلْنَا مِنْهُمْ. اللّهُمَّ اعِزَّهُ مِنْ شَرِّ كُلِّ بَاغٍ وَ شِيعِيَانِ وَ يَاوَرَانَشِ رَا وَ مَا رَا نِيْزِ از آنانِ قَرَارِ دِهِ خُدَايَا نِگَاهَشِ دَارِ از شَرِّ هَرِ مَتَجَاوِزِ وَ طَاغٍ وَ مِنْ شَرِّ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَ اخْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ سَرَكَشِي وَ از شَرِّ هَمِه مَخْلُوقِ خُودْتِ وَ مَحَافِظْتَشِ كُنْ از پِيشِ رُوشِشِ وَ از پِشْتِ سَرَشِ وَ عَن يَمِينِهِ وَ عَن شِمَالِهِ، وَ اخْرُسْهُ وَ اَمْنَعْهُ مِنْ أَنْ يُوصَلَ إِلَيْهِ وَ از سَمْتِ رَاسْتِشِ وَ از طَرَفِ چِيشِ وَ پَاسَدَارِيشِ كُنْ وَ نِگَاهَشِ دَارِ از اينكه گَرَنْدِ وَ آسِيْبِي ادْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۷۵ بِسُوءٍ، وَ اخْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَ آلَ رَسُولِكَ، وَ اظْهَرْ بِهِ الْعِدْلَ، بَدُو رَسَدِ وَ (شُوكْتِ وَ عَزْتِ) رَسُولِ وَ آلِ رَسُولْتِ رَا دَرِ (وَجُودِ) او حَفِظْ فَرْمَا وَ آشكارِ (يا پيروزِ) گَرْدَانِ بَدَسْتِ او عَدَلِ وَ دَادِ رَا وَ اِيْذَهُ بِالنَّصِيرِ، وَ انصُرْ نَاصِرِيَه، وَ اخْذُلْ خَاذِلِيَه، وَ اقْصِمْ وَ بِيَارِيْتِ كَمَكْشِ كُنْ وَ يَاوَرَشِ رَا نِيْزِ يَارِي كُنْ وَ هَرِ كَه دَسْتِ از يَارِيشِ بَر دَارْدِ خُوارِ گَرْدَانِ وَ دَرِ هَمِ شَكْنِ قَاصِمِيَه، وَ اقْصِمْ بِهِ جَبَابِرَةَ الْكُفْرِ، وَ اقْتُلْ بِهِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنافِقِينَ شَكْنْدَه اشِ رَا وَ بَشَكْنِ بَدَسْتِ او قَدْرْتِ وَ شُوكْتِ كَاْفِرَانِ رَا وَ آنانِ رَا بَدَسْتِ آنِ حَضْرْتِ بَه خَاكِ هَلَاكِ افَكْنِ وَ هَمِ چنينِ مَنَافِقَانِ وَ جَمِيعِ الْمُلْجِدِينَ حَيْثُ كَانُوا مِنْ مَسَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا وَ هَمِه بِي دِينَانِ سَتِيْزَه جُو رَا دَرِ هَرِ جَا هَسْتَنْدِ از خَاوَرِهايِ زَمِينِ وَ بَاخْتَرِهايِ آنِ بَرَّها وَ بَخْرِها، وَ اَمْلَأْ بِهِ الْأَرْضَ عَدْلًا، وَ اظْهَرْ بِهِ دِينَ نَبِيِّكَ چِه دَر خَشَكِي وَ چِه دَر دَرِيَا، وَ پَر كُنْ بوسيله او زَمِينِ رَا از عَدَلِ وَ دَادِ وَ آشكارِ (يا پيروزِ) كُنْ بوسيله اش دِينِ پِيَامْبَرْتِ صَلِي اللّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ صَلِي اللّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْنِي اللّهُمَّ مِنْ انصَارِهِ وَ اعْوَانِهِ وَ اتِّبَاعِهِ - درُودِ خُدَا بَرِ او وَ آلَشِ - رَا وَ قَرَارِ دِهِ خُدَايَا، مَرَا نِيْزِ از يَارَانِ وَ كَمَكْ كَارَانِ وَ پِيروانِ وَ شِيعَتِهِ، وَ اَرِنِي فِي آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مَا يَأْمُلُونَ وَ فِي وَ شِيعِيَانَشِ وَ بَه مَنْ بِنَمَايَانِ دَر مَورِدِ آلِ مُحَمَّدِ عَلَيْهِمُ السَّلَامِ آنچه رَا آرزُو دَاشْتَنْدِ وَ دَر عِدْوَهُمْ مَا يَحْدُرُونَ، إِلَهَ الْحَقِّ آمِينَ، يا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يا مَورِدِ دَشْمَنْشَانِ آنچه از آن مِي تَرَسَنْدِ مَسْتَجَابِ گَرْدَانِ اِي مَعْبُودِ حَقِّ وَ اِي صَاْحِبِ جَلالْتِ وَ بَزَرْگِواريِ اِي اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. مَهْرَباتَرِينِ مَهْرَبانان. ادْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۱۷۶

دعا برای حضرت حجة بن الحسن

- عَجَلِ اللّهُ فَرَجَهُ الشَّرِيفِ - هَر گَاهِ بَخُواهيِ بَرایِ خُويشِ يا دِيگَرانِ دَسْتِ بَه دَعَا بَر دَارِي بَهْتَرِ آنِ اسْتِ كَه نَخَسْتِ بَه نِيْتِ دَعَا بَرایِ حَضْرْتِ وَلِيِ عَصْرِ (عَجَلِ اللّهُ فَرَجَهُ الشَّرِيفِ) اَيْنِ دَعَا رَا بَخُوانِي: «اللّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّةُ بِنِ الْحَسَنِ، صَلِّمُوا تُكَ عَلَيَّ وَ عَلَيَّ «خُدَايَا باشِ بَرایِ وَلِيِ خُودِ حَضْرْتِ حِجْتِ فَرْزَنْدِ اِمَامِ حَسَنِ عَسْكَرِي كَه دَرُودِهايِ تُو بَرِ او وَ بَرِ آبايِهِ، فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ، وَ لِيًّا وَ حَافِظًا وَ قَائِدًا وَ نَاصِرًا پَدْرانَشِ بَادِ دَرِ اَيْنِ سَاعَتِ وَ دَرِ هَرِ سَاعَتِ يَارِ وَ مَدَدِ كَارِ وَ نِگَهبانِ وَ رَهْبَرِ وَ يَاوَرِ وَ رَاهِنْمَا وَ دَلِيلًا وَ عَيْنًا، حَتَّى تُشِيكُنَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا، وَ تَمْتَعَهُ فِيهَا طَوِيلًا. وَ دِيدَه بانِ تا او را از رُویِ مِيلِ وَ رَغْبَتِ مَرْدَمِ دَرِ رُویِ زَمِينِ سَكُونْتِ دِهِي وَ بَهْرَه مَنْدَشِ

سازی زمانی دراز.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۷۷

دعای عهد

از حضرت صادق علیه السلام روایت است که هر کس چهل بامداد این دعا را بخواند از یاوران قائم ما باشد و چنانچه پیش از ظهور آن حضرت بمیرد خداوند او را زنده سازد تا در خدمت آن حضرت باشد و خداوند به هر کلمه این دعا هزار حسنه به او کرامت فرماید و هزار گناه از او محو کند. «اللَّهُمَّ رَبَّ النَّورِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْكُرْسِيِّ الرَّفِيعِ، وَرَبَّ الْبَحْرِ» خدایا ای پروردگار نور بزرگ و پروردگار کرسی بلند و پروردگار دریای المَسْجُورِ، وَمُنْزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ، وَرَبَّ الظِّلِّ جُوشَانِ و فرو فرستنده تورات و انجیل و زبور و پروردگار سایه وَالْحَزْوَرِ، وَمُنْزِلَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَرَبَّ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ و آفتاب داغ و فرو فرستنده قرآن بزرگ و پروردگار فرشتگان مقرب وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَبِنُورِ و پیمبران و مرسلین خدایا از تو خواهم به ذات بزرگوارت و به نور وَجْهِكَ الْمُنِيرِ وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۷۸ جمال تابانت و فرمانروائی دیرینه‌ات ای زنده ای پاینده از تو می‌خواهم بدان نامت الَّذِي أَشْرَقَتْ بِهِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُونَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي يَصْلُحُ که روشن شد بدان آسمانها و زمینها و بدان نامت که صالح و شایسته گشتند بِهِ الْأَوَّلُونَ وَالْآخِرُونَ، يَا حَيُّ قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ، وَيَا حَيُّ بَعْدَ كُلِّ كَلْبٍ بداند پیشینان و پسینان ای زنده پیش از هر موجود، و ای زنده پس از هر حَيٍّ، وَيَا حَيُّ حِينَ لَا حَيٍّ، يَا مُجِيبِي الْمَوْتِ وَمُحْيِي الْأَحْيَاءِ، یا موجود زنده و ای زنده در آن هنگام که زنده‌ای وجود نداشت ای زنده کن مردگان و ای میراننده زندگان ای حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ بَلِّغْ مَوْلَانَا الْإِمَامَ الْهَادِيَ الْمَهْدِيَّ زنده‌ای که معبودی جز تو نیست خدایا برسان به مولای ما آن امام راهنمای راه یافته الْقَائِمِ بِأَمْرِكَ، صِلْ مَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ الطَّاهِرِينَ، عَنْ و قیام کننده به فرمان تو- که درودهای خدا بر او و پدران پاکش باد- از طرف جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا، همه مردان و زنان با ایمان در شرقهای زمین و غربهای آن سَهْلَهَا وَجَبَلِهَا وَبَرِّهَا وَبَحْرِهَا، وَعَنْ وَعَنْ وَالدِّيَّ مِنْ هَمَوَارِ آن و کوه آن، خشکی آن و دریایش، و از طرف من و پدر و مادرم الصَّلَوَاتِ زِنَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ وَمَا أَحْصَاهُ عِلْمُهُ وَأَحَاطَ درودهایی هموزن عرش خدا و شماره کلمات و سخنان او و آنچه را دانشش احصاء کرده و کتاب و دفترش به کتابه. اللَّهُمَّ إِنِّي أُحَدِّدُ لَهُ فِي صَبِيحَتِهِ يَوْمِي هَذَا وَمَا عَشْتُ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۷۹ بدان احاطه دارد خدایا من تازه می‌کنم در بامداد این روز و هر چه زندگی کنم مِنْ أَيَّامِي عَهْدًا وَعَقْدًا وَيَبْعَهُ لَهُ فِي عُنُقِي، لَا أُحُولُ عَنْهَا وَلَا از روزهای دیگر عهد و پیمان و بیعتی برای آن حضرت در گردنم که هرگز از آن سرنیچم ازُولُ أَبَدًا. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ، وَالذَّابِقِينَ عَنْهُ، و دست نکشم هرگز. خدایا! قرار ده مرا از یاران و کمک کارانش و دفاع کنندگان از او وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِهِ، وَالْمُتَمَتِّلِينَ لِأَوَامِرِهِ، و شتابندگان بسوی او در برآوردن خواسته‌هایش و انجام دستورات و اوامرش وَالْمُحَامِلِينَ عَنْهُ، وَالسَّابِقِينَ إِلَى إِرَادَتِهِ، وَالْمُسْتَشْهَدِينَ بَيْنَ و مدافعین از آن حضرت و پیشی گیرندگان بسوی خواسته‌اش و شهادت یافتگان يَدَيْهِ. اللَّهُمَّ إِنْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ بِإِذْنِكَ بِإِذْنِكَ، وَبَيْنِي وَبَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ بِإِذْنِكَ بِإِذْنِكَ، حَتْمِي و مقرر پس بیرونم آر از گورم کفن به خود پیچیده با شمشیر آخته مُجْرَدًا قَنَاتِي، مُلَبِّيًا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ وَالْبَادِي. اللَّهُمَّ و نیزه برهنه پاسخ‌گویان به ندای آن خواننده بزرگوار در شهر و بادیه خدایا أَرِنِي الطَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ، وَالْعُرَّةَ الْحَمِيدَةَ، وَاكْثُلْ نَاطِرِي بِنَظْرَةٍ بِنَمَايَانِ به من آن جمال ارجمندو آن پیشانی نورانی پسندیده را و سرمه وصال دیدارش را به یک نگاه مِنِّي إِلَيْهِ، وَعَجَلْ فَرْجَهُ وَسَهِّلْ مَخْرَجَهُ، وَأَوْسِعْ مِنْهَجَهُ وَاسْئَلْكَ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۰ به دیده‌ام بکش و شتاب کن در ظهورش و آسان گردان خروجش را و وسیع گردان راهش را و مرا به بِي مَحَجَّتَيْهِ، وَأَنْقِذْ أَمْرَهُ وَاشْدُدْ أَرْزَهُ، وَاعْمُرِ اللَّهُمَّ بِبِلَادِكَ، راه او درآور و دستورش را نافذ گردان و پشتش را محکم کن و آباد گردان خدایا بدست او شهرها و بلاد را وَأَخِي بِهِ عِبَادِكَ، فَإِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ: ظَهَرَ الْفُسَادُ فِي و

زنده گردان بوسیله‌اش بندگانت را زیرا که تو فرمودی و گفته‌ات حق است (که فرمودی): «آشکار شد تبهکاری در البرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ، فَأَظْهَرَ اللَّهُمَّ لَنَا وَلَيْكَ خَشْكَى وَدِرْيَا بِخَاطِرِ كَرْدِهِ هَآئِى مَرْدَمِ» پس آشکار کن برای ما خدایا نماینده‌ات را وَابْنِ بِنْتِ نَبِيِّكَ الْمَسِيءِ بِاسْمِ رَسُولِكَ حَتَّى لَا يَطْفَرَ بِشَيْءٍ مِنْ وَفَرَزَنْدِ دَخْتَرِ پِيَامِبَرْتِ كِه هَمْنَامِ رَسُولِ تُو اسْتِ تَا دَسْتِ نِيَابَدِ بِه هِيچِ الْبَاطِلِ إِلَّا مَرْفَهُ، وَيُحَقِّقُ الْحَقَّ وَيُحَقِّقُهُ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مَفْرَعًا بَاطِلِى جَزْ آنَكِه از هَمِ بَدْرَانْدِ وَ پَابَرَجَا كَنْدِ حَقِّ رَا وَ ثَابِتِ كَنْدِ آنِ رَا وَ بَگَرْدَانِ آنِ بَزَرْگُوَارِ رَا خَدَايَا پَنَاهِگَاهِ لِمَظْلُومِ عِبَادِكَ، وَنَاصِرًا لِمَنْ لَا يَجِدُ لَهُ نَاصِرًا غَيْرَكَ، وَمُجَدِّدًا سَتَمِيدِ گَانِ بَنْدِ گَانْتِ وَ يَاوَرِ كَسِى كِه جَزْ تُو يَاوَرِى بَرَايْشِ يَافْتِ نَشُوْدُو تَا زِه كَنْنَدِه لِمَا عَطِلَ مِنْ أَحْكَامِ كِتَابِكَ، وَمُشِيدًا لِمَا وَرَدَ مِنْ أَعْلَامِ دِينِكَ آنِ احْكَامِى كِه از كِتَابِ تُو تَعطِيلِ مَانَدِه وَ مَحْكَمِ كَنْنَدِه آنِچِه رَسِيدِه از نِشَانِه‌هَآئِى دِينِ وَ سَيِّنِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مَمَّنْ حَصَّنْتَهُ وَ آئِنْتِ وَ دَسْتُوْرَاتِ پِيَامِبَرْتِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ قَرَارِشِ دِه خَدَايَا از آنَاكِه نَگَاهْشِ دَارِى مِنْ بَأْسِ الْمُعْتَدِيْنَ. اللَّهُمَّ وَسَيِّرْ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ اَدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۱۸۱ از صَوْلْتِ وَ حَمَلِه زُوْرِ گُوِيَانِ خَدَايَا شَادِ گَرْدَانِ (دَل) پِيَامِبَرْتِ مُحَمَّدِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُؤْيَتِهِ وَمَنْ تَبِعَهُ عَلَى دَعْوَتِهِ، وَارْحَمِ اسْتِيكَاثِنَا بَعْدَهُ، رَا بِه دِيْدَارِشِ وَ هَمِ چِنِيْنَ هَر كِه دَر دَعُوْتِشِ از آنِ حَضْرَتِ پِيروى كَرْدِ وَ رَحْمِ كُنْ بِه بِيچَارِگِى مَا پَسِ از آنِ حَضْرَتِ اللَّهُمَّ اكْشِفْ هَذِهِ الْعُمَّةَ عَن هَذِهِ الْأُمَّةِ بِحُضُورِهِ، وَعَجِّلْ لَنَا خَدَايَا بَگَشَا اِيْنِ اَنْدُوِه رَا از اِيْنِ اَمْتِ بِه حَضُورِ اِمَامِ زَمَانِ وَ شَتَابِ كُنْ بَرَاى مَا ظُهُورُهُ، اِنَّهُمْ يَرُوْنَهُ بَعِيْدًا وَ نَرَاهُ قَرِيْبًا، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ». دَر ظُهُوْرِ آنِ جَنَابِ كِه اِيْنَانِ ظُهُوْرِشِ رَا دُوْرِ پَنْدَارَنْدِ ولى مَا نَزْدِيكِ مِى بِيْنِيْمِ بِه مَهْرْتِ اِى مَهْرِبَاتْنَرِيْنِ مَهْرِبَانَانِ». پَسِ سِه بارِ دَسْتِ بَر رَانِ رَاسْتِ خُوْدِ مِى زَنِى وَ هَر بارِ مِى گُوِيِى: «الْعَجَلِ، الْعَجَلِ، يَا مَوْلَاىَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ». «تَعْجِيْلِ وَ شَتَابِ فَرْمَا، اِى مَوْلَاىَ مِنْ، اِى صَاحِبِ زَمَانِ».

نماز شب

روایات وارده از سوی پیشوایان معصوم در فضیلت نماز شب فراوان است که به ذکر برخی از آنها می‌پردازیم: امام صادق علیه السلام از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده است که آن حضرت به وصییش حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام فرمود: یا ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۲ علی ترا به چند چیز سفارش می‌کنم به خاطر بسیار ... بر تو باد به نماز شب، بر تو باد به نماز شب، بر تو باد به نماز شب، ... «۱» و از انس نقل شده است که گوید: از پیامبر صلی الله علیه و آله شنیدم که می‌فرمود: دو رکعت نماز در دل شب بهتر است از دنیا و آنچه که در اوست. «۲» کیفیت نماز شب یازده رکعت است، و می‌توان در هر رکعت به حمد تنها اکتفا کرد، هشت رکعت آن را به نیت نماز شب باید خواند و بعد از هر دو رکعت سلام گفت، سپس دو رکعت به نیت نماز شَفْعُ و یک رکعت به نیت نماز وُتْرُ و بهتر است که نماز گزار در قنوت نماز و تر هفتاد مرتبه «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّى وَآتُوْبُ اِلَيْهِ» و سپس هفت بار: «هَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ مِنَ النَّارِ» و بعد سیصد مرتبه «الْعَفُو» بگوید و آنگاه برای چهل نفر از مؤمنان دعا کند و بعد برای خویش دعا نماید و چون از قنوت ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۳ فارغ شد رکوع و سجود گزارد و نماز را تمام نماید و پس از نماز، تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را انجام دهد و بعد هر چه می‌خواهد دعا کند.

نماز حضرت فاطمه علیها السلام

روایت شده که حضرت فاطمه علیها السلام دو رکعت نماز می‌گزارد که جبرئیل علیه السلام تعلیم او کرده بود، در رکعت اول بعد از حمد صد مرتبه سوره قَمْدَرُ و در رکعت دوم بعد از حمد صد مرتبه سوره توحید و چون سلام می‌گفت این دعا را می‌خواند: «سُبْحَانَ ذِي الْعِزِّ الشَّامِخِ الْمُتَنِيْفِ، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ» (منزه است (خدای) صاحب عزت بسیار بلند و مرتفع، منزه است (خدای) صاحب جلالِ الْبَاذِخِ الْعَظِيْمِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْفَاخِرِ الْقَدِيْمِ، سُبْحَانَ مَنْ وَالَا وَ بَزَرْگِ، منزه است (خدای) صاحب فرمانروایی

فاخر قدیم منزہ است کسی لَيْسَ الْبُهْجَةَ وَالْجَمَالَ، سُبْحَانَ مَنْ تَرَدَّى بِالنُّورِ وَالْوَقَارِ، کہ در بردارد خُزْمی و زیبایی را منزہ است آنکہ بہ ردای نور و وقار خود را آراستہ سُبْحَانَ مَنْ يَرَى أَثَرَ النَّعْلِ فِي الصَّفَا، سُبْحَانَ مَنْ يَرَى وَقَعَ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۴ منزہ است آنکہ جای پای مور را در روی سنگ صاف ببیند منزہ است آنکہ گذر گاہ الطَّيْرِ فِي الْهَوَاءِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا لَا هَكَذَا غَيْرُهُ». پرنده را در هوا ببیند منزہ است آنکہ او این چنین است و جز او چنین نیست.» شیخ در مصباح المتہجدین فرمودہ: سزاوار است کسی کہ این نماز را بجا می آورد چون از تسبیح فارغ شود زانوها و آرنج‌ها را برهنہ نماید و بحسابند ہمہ مواضع سجود خود را بہ زمین بدون مانع و حایلی و حاجت خود را از خدا بخواهد و دعا کند آنچه می خواهد و در همان حال سجدہ بگوید: «یا مَنْ لَيْسَ غَيْرُهُ رَبُّ يُدْعَى يَا مَنْ لَيْسَ فَوْقَهُ إِلَهٌ يُخْشَى يَا «ای کسی کہ جز او پروردگاری نیست کہ خوانندہ شود و فوق او معبودی نیست کہ از او بترسند ای مَنْ لَيْسَ دُونَهُ مَلِكٌ يُتَّقَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ وَزِيرٌ يُؤْتَى يَا مَنْ لَيْسَ أَنْكَهَ جَزْأً وَ پادشاهی نیست کہ از او پرهیزند ای کسی کہ وزیری برایش نیست کہ بہ نزدش روند ای آنکہ لَهُ حَاجِبٌ يُرْشَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ بَوَّابٌ يُعْشَى يَا مَنْ لَا يَزْدَادُ پدہداری ندارد تا بہ او رشوہ دهند ای کسی کہ درباری ندارد کہ او را پنهان کنند ای آنکہ درخواست علی کَثْرَةَ السُّؤَالِ إِلَّا كَرَمًا وَ جُودًا وَعَلَى كَثْرَةِ الدُّنُوبِ إِلَّا عَفْوًا فراوان نیفزاید جز بہ کرم و جود خود و بر بسیاری گناہ (بندگان) جز بہ گذشت و صِفَاحًا، صَبِلَ عَلِيٌّ مُحَمَّدٌ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَفَعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا». و چشم پوشی درود فرست بر محمد و آل محمد و بہ من چنین و چنان کن.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۵ و بجای کلمہ «کذا و کذا» حاجات خود را از خدا بخواهد.

نماز حضرت صاحب الزمان علیہ السلام

نماز حضرت صاحب الزمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ دُو رَكَعَتٍ است می خوانی در ہر رکعت سورہ حَفِيد را و چون بہ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ رسیدی آن را صد مرتبہ تکرار می کنی و سپس بقیہ سورہ را می خوانی و بعد قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را یکبار می خوانی و چون از نماز فارغ شدی این دعا را می خوانی: «اللَّهُمَّ عَظَمَ الْبُلَاءُ، وَبَرَحَ الْخَفَاءُ، وَأَنْكَشَفَ الْغَطَاءُ، «خدایا بلاء و گرفتاری بزرگ شد و درد پنهان آشکار گشت و پردہ از روی کار برداشته شد وَضَاقَتِ الْأَرْضُ بِمَا وَسَّعَتِ السَّمَاءُ، وَإِلَيْكَ يَا رَبِّ الْمُسْتَكِي وَ زمین با فراخیش تا آسمان بر ما تنگ شد و شکوہ ما ای پروردگار بسوی توست وَعَلَيْكَ الْمَعْوَلُ فِي الشِّدَّةِ وَالرِّخَاءِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ اعتمد در سختی و آسانی بر تو است خدایا درود فرست بر محمد و آلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَمَرْنَا بِطَاعَتِهِمْ، وَعَجَّلِ اللَّهُمَّ فَرَجَهُمْ وَ آلِ محمد آنان کہ ما را بہ پیروی ایشان مأمور کردی و شتاب کن خدایا در فرج ایشان بِقَائِمِهِمْ، وَأَظْهَرِ إِعْرَازَهُ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۶ بوسیله قائمشان و عزتش را آشکار کن ای محمد ای علی ای علی ای محمد اَكْفِيَانِي فَإِنَّكُمْ كَافِيَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، مرا کفایت کنید کہ کفایت کنندہ ام شمائید ای محمد و ای علی، ای علی و ای محمد انصُرَانِي فَإِنَّكُمْ نَاصِرَايَ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، مرا یاری کنید کہ یاور من شمائید ای محمد و ای علی، ای علی و ای محمد اخْفِظَانِي فَإِنَّكُمْ حَافِظَايَ، يَا مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، یا نگہداریم کنید کہ نگہدارم شمائید ای مولای من ای صاحب زمان ای مَوْلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ، الْغُوثَ مَوْلَايَ مِنْ أَي صَاحِبِ زَمَانٍ ای مولای من ای صاحب زمان پناه خواہم الْغُوثَ الْغُوثَ، أَذْرِكُنِي أَذْرِكُنِي، الْأَمَانَ الْأَمَانَ». پناه خواہم پناه خواہم دریابم دریابم دریابم امانم ده امانم ده امانم ده.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۷

نماز حاجت

نماز حاجت بہ صورت های مختلفی روایت شدہ است و از جملہ آنها نمازی است کہ مرحوم کلینی رحمہ اللہ در کتاب کافی بہ سند معتبر از عبدالرحیم قصیر روایت کردہ است کہ می گوید: حضرت صادق علیہ السلام بہ من فرمود: چون مشکلی بہ تو روی آورد،

پناه بیاور به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سپس دو رکعت نماز بگزار و آن را به آن حضرت هدیه کن، و چون سلام گفتی این دعا را بخوان: «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، وَإِلَيْكَ يَرْجِعُ السَّلَامُ،» خداوندا! نام تو «سلام» است و سلامت از سوی توست، و به تو باز می‌گردد، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَلِّغْ رُوحَ مُحَمَّدٍ مِنِّي خداوندا! درود فرست بر محمد و آلش و سلام را به روح حضرت محمد صلی الله علیه و آله السَّلَامُ، وَآرَواحَ الْأَئِمَّةِ الصَّادِقِينَ سَلَامِي، وَارْزُقْ عَلَيَّ مِنْهُمْ و به ارواح امامان راستین برسان، و سلام آنها را به من السَّلَامُ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. اللَّهُمَّ إِنَّ هَاتَيْنِ ادْعِيَةَ وَأَدَابَ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۱۸۸ باز گردان، سلام و رحمت و برکات الهی بر آنان باد، خداوندا! این دو الرَّكْعَتَيْنِ هَدِيَّتُهُ مِنِّي إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلِّمْ فَأَيُّنِي رُكْعَتِ رَا هَدِيَّةٌ مِي كَنِم بَه پيشگاه رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم عَلَيْهِمَا مَا أَمَلْتُ وَرَجَوْتُ فِيكَ وَفِي رَسُولِكَ يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ». و پاداشی را که از تو امید و آرزو دارم و از پیامبرت برایم ثبت فرما ای یاور مؤمنان. «سپس سجده کن و چهل مرتبه بگو: «يا حَيُّ يا قَيُّوْمُ، يا حَيُّ لا يَمُوتُ، يا حَيُّ لا إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، يا ذَا «ای زنده قائم به ذات، ای زنده جاویدان، ای زنده‌ای که معبودی جز تو نیست، ای صاحب الجلال والإکرام، يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». جلالت و کرامت، ای مهربانترین مهربانان.» آنگاه گونه راست را بر زمین گذار و همین دعا را که در سجده گفتی چهل بار بگو بعد گونه چپ را به زمین بگذار و همین دعا را چهل بار تکرار کن، پس سر از سجده بردار و دست راست را بلند کن و چهل مرتبه آن را بخوان، بعد دست‌ها را روی گردن خود بگذار و با انگشت سبابه اشاره کن و چهل مرتبه آن دعا را بگو، سپس محاسن خود را به دست چپ بگیر و شروع به گریه نما و چنانچه نتوانستی گریه کنی حالت گریه و زاری بخود بگیر و بگو: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۸۹ «يا مُحَمَّدُ يا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَشْكُو إِلَيْكَ اللَّهُ وَإِلَيْكَ حاجتی، «ای محمد، ای رسول خدا صلی الله علیه و آله، حاجتم را به تو و اهل بیتک الرَّاشِدِينَ حاجتی، وَبِكُمْ أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ اللَّهُ فِي وَبِه اهل بیت تو که هدایت‌کنند عرضه می‌دارم و به وسیله شما برای برآورده شدن حاجاتم به خداوند حاجتی». رو می‌کنم.» سپس سجده کن و در همان حال به اندازه یک نفس بگو: «يا اللَّهُ يا اللَّهُ»، بعد صلوات فرست و حاجت را از خدا بخواه. امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که این عمل را به جا آورد، من از سوی خدای عزوجل ضمانت می‌کنم که از جای خود برنخیزد جز آنکه حاجت او برآورده گردد.

نماز جعفر طیار

نماز جعفر طیار علیه السلام با فضیلت و سند بسیار معتبر وارد شده، که مهمترین فضیلت آن، بخشیده شدن گناهان کبیره است، و افضل اوقات آن پیش از ظهر روز جمعه است، و چگونگی آن چهار رکعت است؛ دو نماز دو رکعتی، در هر رکعت پس از ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۹۰ حمد و سوره، قبل از آن که رکوع کند، پانزده مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»، و در رکوع پس از ذکر رکوع ده مرتبه آن را بگوید، و پس از رکوع در حال قیام ده مرتبه، و در سجده بعد از ذکر سجده ده مرتبه، و در جلوس بین دو سجده ده مرتبه، و در سجده دوم ده مرتبه، و پس از سجده دوم ده مرتبه بگوید، و در هر چهار رکعت به همین کیفیت عمل کند، که مجموع آن سیصد تسبیح می‌شود، و سوره مخصوصی در این نماز معین نشده، ولی افضل است که در رکعت اول پس از حمد، سوره «إِذَا زُلْزِلَتْ» و در رکعت دوم بعد از حمد، سوره «وَالْعَادِيَات» و در رکعت سوم «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ» و در رکعت چهارم «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را بخواند. و نیز مستحب است در سجده دوم از رکعت چهارم پس از اتمام تسبیحات بگوید: «سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْعِزُّ وَالْوَقَارُ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجِيدِ» منزه است آنکس که صاحب عزت و وقار است منزه است آنکه مجد و بزرگواری (بندگانش را) وَتَكَرَّمَ بِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلاَّ لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ مَرَد تَوْجِه قرار می‌دهد منزّه است آنکه جز برای او تسبیح سزاوار نیست منزّه است آنکه ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۹۱ أَحْصى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَالنَّعْمِ، سُبْحَانَ ذِي عِلْمِش همه چیز را شمارش کرده منزّه است خدای صاحب فضل و نعمت منزّه است خدای صاحب الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاذِ الْعِزِّ مِنْ عَزَابِكَ، كَرَمٍ وَقُدْرَتِ خَدَايَاكَ تُو مِي خَوَاهِمِ بِه حَقِّ أَنْجِهٍ مَوْجِبِ عِزْتِ عَرْشِ تُو وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَاسْمِكَ الْأَعْظَمِ، وَكَلِمَاتِكَ التَّامَّةِ گَشْتِه و به حَقِّ مَنْتَهَايِ رَحْمَتِ از كِتَابِ تُو و اسْمِ اعْظَمْتِ و كَلِمَاتِ تَامَهَاتِ (اسْمَاءِ حَسَنِي يَا كِتَابَهَايِ مَنزَلِه يَا غَيْرِ آن) الَّتِي تَمَّتْ صِدْقًا وَعَيْدًا، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَأَفْعَلْ بِي كِه از نَظَرِ رَاسْتِي و عَدَالْتِ بِه حَدِّ كَمَالِ رَسِيدِه دَرُودِ فَرَسْتِ بَرِ مُحَمَّدِ و خَانْدَانِشِ و دَرَبَارِه مَن كَذَا وَكَذَا. چنين و چنان كن. و به جاي (وَأَفْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا) حَاجَتِ خُودِ رَا از خُدا بَخُوهَدِ كِه بَرِ آوَرْدِه مِي شُودِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى و مَسْتَحَبِّ اسْتِ پَسِ از اَتْمَامِ چَهَارِ رَكَعْتِ نَمَازِ دَسْتِ هَا رَا بِه دَعَا بَرْدَارْدِ و بَگوِيْدِ: «يَا رَبِّ يَا رَبِّ» بِه قَدْرِ يَكِّ نَفْسِ و نِيْزِ كَلِمِه «يَا رَبَّاهُ يَا رَبَّاهُ» رَا تَكَرَّرِ كُنْدِ بِه قَدْرِ يَكِّ نَفْسِ، و «رَبِّ رَبِّ» بِه اَنْدَازِه يَكِّ نَفْسِ، و «يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ» بِه قَدْرِ يَكِّ نَفْسِ، و «يَا حَيُّ يَا حَيُّ» بِه اَنْدَازِه يَكِّ نَفْسِ، و «يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ» بِه اَنْدَازِه يَكِّ نَفْسِ، اَدْعِيَه و آدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۱۹۲ و بَعْدِ «يَا رَحْمَانُ يَا رَحْمَانُ» هَفْتِ مَرْتَبِه، و «يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ» هَفْتِ مَرْتَبِه بَگوِيْدِ و اَنْگَاهِ اَيْنِ دَعَا رَا بَخُوهَانْدِ: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاذِ الْعِزِّ مِنْ عَزَابِكَ، وَكَلِمَاتِكَ التَّامَّةِ گَشْتِه، «خُدَايَا مَن گَفْتَارْمِ رَا بِه سَتَايِشِ تُو اَغَازِ مِي كَنَمِ و بِه ثَنَائِي تُو زَبَانِ مِي گَشَايِمِ وَامَّجْدُكَ وَلَا غَايَةَ لِمَدْحِكَ، وَاثْنِي عَلَيْكَ، وَمَنْ يَبْلُغْ غَايَةَ و تُو رَا بِه بَزْرُگِي يَادِ مِي كَنَمِ و سَتَايِشْتِ پَايَانِ نَدَارْدِ و تُو رَا ثَنَا گُويْمِ و لِي اَنكَسِ كِه بِه مَنْتَهَايِ ثَنَائِيكَ، وَآمِدْ مَجْدِيكَ وَأَنْتِي لِحَلِيْقَتِكَ كُنْهُ مَعْرِفَةِ مَجْدِيكَ؟ وَأَيُّ ثَنَائِي تُو و اَنْتَهَايِ مَجْدِ و عَظَمْتِ بَرَسْدِ كِيَسْتِ و كَجَا مَخْلُوقِ تُو مِي تُوَانْدِ بِه كَنِه مَعْرِفْتِ مَجْدِ تُو بَرَسْنِدِ و چِه زَمَنِي لَمْ تَكُنْ مَمْدُوحًا بِفَضْلِيكَ، مَوْصُوفًا بِمَجْدِيكَ، عَوَادًا عَلَيَّ وَتُو بِه فَضْلِ خُوِيْشِ سَتُوْدِه نَبُوْدِه اِي و بِه مَجْدِ و عَظَمْتِ مَوْصُوفِ نَگَشْتِه اِي و بَا بَرْدَبَارِي الْمُدْنِيِيْنَ بِحَلْمِيكَ تَخَلَّفَ سَكَّانُ أَرْضِيكَ عَن طَاعَتِيكَ، فَكُنْتُ خُودِ بَرِ گَنَهْكَارَانِ پِي دَرِي بَا زَنَگَشْتِه اِي سَاكَنَانِ زَمِيْنَتِ از اِطَاعَتِ تُو سَرَبَازِ زَدَنْدِ و لِي تُو عَلَيْهِمْ عَطُوفًا بِجُودِيكَ، جَوَادًا بِفَضْلِيكَ، عَوَادًا بِكَرَمِيكَ، يَا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ بِه بَخْشِشِ و عَطَايَتِ مَهْرِ وَرِزِي و بِه فَضْلِ خُوِيْشِ بَرِ اَنْهَا جُودِ كُنِي و بِه كَرَمْتِ پِي دَرِي بَرِ اَنْهَا بَا زَگَرْدِي اِي كِه نِيَسْتِ مَعْبُودِي إِلَّا أَنْتَ الْمَنَّانُ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ». جَزِ تُو نَعْمَتِ دِهَنْدِه بَسِيَارِ و صَاحِبِ جَلَالْتِ و كَرَامَتِ. اَدْعِيَه و آدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۱۹۴ فَصْلِ دَوِّمِ: اَعْمَالِ مَدِيْنِه مَنُورِه

فصل دوم: اعمال مدینه منوره

فضیلت زیارت پیامبر، فاطمه زهرا وائمه بقیع علیهم السلام

فضیلت زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله و فاطمه زهرا وائمه بقیع علیهم السلام مستحب مؤکد است برای مردم، خصوصاً حجاج، مشرف شدن به زیارت روضه مطهره و آستانه منوره فخر عالمیان حضرت سید المرسلین محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله، و ترک زیارت آن حضرت باعث جفا در حق او می شود. و شیخ شهید فرموده: اگر مردم ترک زیارت آن حضرت کنند، بر امام است که ایشان را مجبور کند به رفتن زیارت آن حضرت، زیرا که ترک زیارت آن حضرت موجب جفا در حق پیامبر صلی الله علیه و آله است. شیخ صدوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود: هرگاه کسی از شما حج کند، باید حجاجش را ختم کند به زیارت ما، زیرا که این از تمامی حج است. و نیز روایت کرده از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام که فرمود: تمام کنید حج خود را ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۹۷ به زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله که ترک زیارت آن حضرت بعد از حج جفا و خلاف ادب است، شما را امر به این کرده اند، بروید به زیارت قبوری که حق تعالی لازم گردانیده است بر شما حق آنها و زیارت آنها را و روزی از حق تعالی طلب کنید نزد آن قبرها. از ابو الصیلت هروی روایت کرده که گفت: به خدمت حضرت امام رضا علیه السلام عرض کردم که نظر شما درباره این حدیث که مؤمنین از منازل خویش در بهشت، زیارت می کنند پروردگارش را چیست؟ حضرت در جواب او فرمودند: ای ابا الصیلت! حق تعالی پیغمبرش حضرت محمد صلی الله علیه و آله را بر جمیع خلقتش - از پیغمبران و فرشتگان - برتری بخشیده و اطاعت او را اطاعت خود و بیعت با او را بیعت با خود و زیارت او را زیارت خودش شمرده

است، چنانچه در سوره نساء آیه ۸۰ فرمود: مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، و در سوره فتح، آیه ۴۸ فرموده: إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ. حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده: «هر کس مرا زیارت کند در حال حیات یا بعد از فوت من چنان است که حق تعالی را زیارت کرده باشد...». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۹۸ حِمیری در «قرب الاسناد» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده: هر کس مرا زیارت کند در حیات من یا بعد از وفات من، شفیع او گردد در روز قیامت. در حدیثی است که حضرت صادق علیه السلام روز عیدی رفت به زیارت رسول الله صلی الله علیه و آله و بر آن حضرت سلام کرد و فرمود: ما به سبب زیارت و سلام بر رسول خدا صلی الله علیه و آله بر اهل همه شهرها مکه و غیر مکه، فضیلت داریم. مرحوم شیخ طوسی در تهذیب از یزید بن عبدالملک روایت کرده و او از پدرش، از جدش، که گفت: به خدمت حضرت فاطمه علیها السلام مشرف شدم، آن حضرت بر من سلام کرد، سپس از من پرسید که برای چه آمده‌ای؟ عرض کردم: برای طلب برکت و ثواب. فرمود: خبر داد مرا پدرم، و اینک حاضر است که هر کس بر او و بر من سه روز سلام کند، حق تعالی بهشت را از برای او واجب گرداند، گفتم: در حال حیاتان؟ فرمود: بلی، و هم چنین بعد از موت ما. علامه مجلسی فرموده که در حدیث معتبر از عبدالله بن عباس منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۱۹۹ امام حسن علیه السلام را در بقیع زیارت کند قدمش بر صراط ثابت گردد و نلغزد در روزی که قدم‌ها بر آن بلغزد. در «مقنعه» از حضرت صادق علیه السلام روایت شده که فرمود: هر کس مرا زیارت کند گناهانش آمرزیده شود و فقیر و پریشان نمیرد. ابن قولویه در کامل الزیارات حدیث طولانی از هشام بن سالم از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده و از جمله فراهی آن این است که: مردی به خدمت حضرت صادق علیه السلام شرفیاب شد و عرض کرد: آیا باید زیارت کرد پدرت را؟ فرمود: بلی. عرض کرد: پاداش آن چیست؟ فرمود: اگر با اعتقاد و متابعت از امامت او باشد پاداش آن بهشت است. عرض کرد: کسی که اعراض کند از زیارت او چه خواهد داشت؟ فرمود: حسرت خواهد داشت در یوم الحسرة که روز قیامت است ... و احادیث در این باب بسیار است.

آداب زیارت

آداب زیارت زیارت، دیدار با روح‌های پاک و الگوهای کمال و آیین‌های حق‌نماست. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۰ زائر، خود را در برابر وجودهای والا- و پیشوایان معصومی دیده، با اعتراف به نقص خود و کمال آن اولیای الهی، به فضایل آنان اشاره می‌کند، و درودهای خود را نثارشان می‌نماید، و پیوند خویش را با آنان و با راه و تعالیم و فرهنگشان ابراز می‌دارد. از این رو، نخستین شرط زیارت، «ادب» است، و ادب هم در سایه معرفت و محبت پدید می‌آید. خود را در محضر رسول الله صلی الله علیه و آله دیدن، و در برابر قبور پاک امامان ایستادن، هم آداب ظاهری دارد، هم آداب باطنی. آنچه در منابع روایی مانند «بحار الأنوار» و نوشته‌های علما درباره آداب زیارت آمده، بسیار است، و در این جا برخی از آن آداب را نقل می‌کنیم: ۱- قبل از ورود به زیارتگاه، غسل کردن و باطهارت بودن و خواندن این دعا هنگام غسل زیارت مستحب است: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ نُورًا وَطَهُورًا وَحِزْزًا» به نام خدا، و به یاری خدا، خداوند! این غسل را نور، پاکیزگی، حرز و شفاء من کُلِّ داءٍ و شِقْمٍ و آفَةٍ و عَاهَةٍ. اللَّهُمَّ طَهِّرْ بِهِ قَلْبِي، و شفای از هر درد، بیماری، آفت برایم قرار ده خداوند! با آن قلبم را پاک ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۱ و اشْرَحْ بِهِ صَدْرِي، و سَهِّلْ لِي بِهِ أَمْرِي». سینه‌ام را گشاده و کارم را آسان فرما. ۲- لباس‌های پاکیزه پوشیدن و عطر و بوی خوش استعمال کردن. ۳- هنگام رفتن به زیارت، قدم‌های کوتاه برداشتن، با آرامش و وقار راه رفتن، با خضوع و خشوع آمدن، سر به زیر انداختن و به این طرف و آن طرف و بالا نگاه نکردن، و ترک کلمات بیهوده و مخاصمه و مجادله نمودن در راه، تا رسیدن به حرم. ۴- هنگام رفتن به حرم و زیارت، زبان به تسبیح و حمد خدا گشودن و صلوات بر محمد و آل او فرستادن و دهان را با یاد خدا و نام

اهل بیت معطر ساختن. ۵- بر درگاه حرم ایستادن و دعا خواندن و اجازه ورود خواستن و سعی در تحصیل رقت قلب و خشوع دل نمودن و مقام و عظمت صاحب قبر را تصور نمودن و این که او ما را می‌بیند، سخن ما را می‌شنود و سلام ما را پاسخ می‌دهد. هرگاه رقت قلب حاصل شد و آمادگی روحی پدید آمد، در این حال وارد شود و زیارت نماید. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۲-۶- در وقت داخل شدن، پای راست را مقدم داشتن و هنگام خروج از حرم پای چپ را، آن گونه که در ورود و خروج مسجد مستحب است. ۷- در برابر ضریح ایستادن و زیارت نامه‌هایی را که از ائمه علیهم السلام رسیده، خواندن. ۸- در زیارت قبر معصومین علیهم السلام رو به قبر منور آنها ایستادن و پس از فراغت از زیارت، با تضرع دعا کردن و از خداوند حاجت خواستن، سپس به طرف بالای سر رفتن و رو به قبله دعا کردن و زیارت خواندن. ۹- صاحب قبر را برای بر آمدن حاجت و رفع نیاز نزد خداوند شفیع قرار دادن. ۱۰- ایستادن هنگام خواندن زیارت، اگر عذری و ضعفی ندارد. ۱۱- هنگام مشاهده قبر مطهر و پیش از خواندن زیارت، (آرام) الله اکبر بگوید. ۱۲- خواندن دو رکعت نماز زیارت در حرم مطهر، اگر زیارت ائمه است، بالای سر بهتر است. و پس از نماز، دعاهای منقول را خواندن و حاجت طلبیدن و تلاوت قرآن با ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۳ آرامش و ترتیل و طمأنینه و هدیه کردن ثواب آن به روح مقدس آن معصوم. ۱۳- پرهیز از سخنان ناشایست و کلمات لغو و بیهوده و جدال‌های بی‌مورد در حرم‌ها و زیارتگاه‌ها. ۱۴- صدای خود را در نماز و زیارت خیلی بلند نکردن، که مزاحم زیارت دیگران نشود. ۱۵- وداع کردن با پیامبر صلی الله علیه و آله و امام علیه السلام، هنگام بیرون آمدن از شهر (زیارت وداع حضرت رسول صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام در همین کتاب آمده است). ۱۶- پس از زیارت، تعجیل در بیرون آمدن، تا هم شدت شوق برای رجوع به زیارت بیشتر شود و هم نوبت و فرصت برای دیگران باشد. و پرهیز از اختلاط با زنان در مشاهده مشرفه و رعایت حرمت و دوری از هر نوع خطا و گناه. هم چنین در صورت ازدحام و کثرت زوار، رعایت حال آنان را کردن، و مکان و فرصت زیارت به آنان دادن. ۱۷- حضور قلب داشتن در تمام مراحل زیارت. و نیز توبه و استغفار و صدقه به نیازمندان و انفاق به مستحقان. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۴-۱۸- هنگام زیارت، باید زمینه‌ای برای کمال روحی و رشد معنوی و تصفیه قلب انسان فراهم شود، تا زائر را در اخلاق و زندگی و عفاف و تقوا به اولیاء الله نزدیک سازد، و وسیله‌ای برای توبه، تطهیر، و تزکیه باطنی وی گردد. این جز با توفیق الهی و جز با داشتن «معرفت» و «محبت» نسبت به این بزرگواران، فراهم نمی‌شود. اساس ارزش زیارت هم به معرفت است، و درباره زیارت ائمه و معصومین علیهم السلام تعبیر «عارفاً بحقه» اشاره به همین نکته است، و گرنه، زیارت بی‌معرفت، آن ثواب و کمال مطلوب را ندارد.

زیارت اول حضرت رسول صلی الله علیه و آله

هرگاه به مدینه الرسول وارد شدی، پس از غسل زیارت اذن دخول بخوان: «اللَّهُمَّ اِنِّي قَدْ وَقَفْتُ عَلَى بَابٍ مِنْ ابْوَابِ بُيُوتِ نَبِيِّكَ» «خدایا من ایستاده‌ام بر در خانه‌ای از درهای خانه‌های پیامبرت ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۵ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَقَدْ مَنَعْتَ النَّاسَ أَنْ يَدْخُلُوا إِلَّا بِإِذْنِهِ، که درویدهای تو بر او و آتش باد و چنان است که تو قدغن فرموده‌ای که مردم داخل آن گردند جز به اذن او، و قُلْتَ: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ» اللَّهُمَّ اِنِّي أَعْتَقِدُ حُرْمَةَ صَاحِبِ هَذَا الْمَشْهَدِ بِهَ شَمَا اِذْنِ دَهْنِد. خدایا من معتقدم به احترام صاحب این زیارتگاه الشَّرِيفِ فِي غَيْبَتِهِ، كَمَا أَعْتَقِدُهَا فِي حَضْرَتِهِ، وَاعْلَمُ أَنَّ رَسُولَكَ شَرِيفٌ فِي زَمَانِ غَيْبَتِهِ وَنَهَانِيهِ، چنانچه این عقیده را در زمان حضورش دارم و می‌دانم که و خُلَفَاءُكَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَحْيَاءٌ عِنْدَكَ يُرْزَقُونَ، يَرُونَ مَقَامِي رَسُولِ تُو وَجَانَشِينَانِشْ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ زنده‌اند و در نزد تو روزی می‌خورند و هم اکنون جای مرا می‌بینند و یَسْمَعُونَ كَلَامِي وَيُرَدُّونَ سِلَامِي، وَأَنَّكَ حَبَبْتَنِي عَنْ سَمْعِي وَ سَخَمْتَنِي رَا مِي شُونَد وَ سَلَام مَرَا جَوَاب دَهْنَد. ولی تو جلو گرفته‌ای از گوش من شنیدن سخنشان را، و باز کَلَامَهُمْ، وَفَتَحْتَ بَابَ فَهْمِي

بَلَدِيذِ مُنَاجَاتِهِمْ، وَإِنِّي أَشْتَأْذِنُكَ كَرْدَه‌ای دریچه فهمم را به مناجات لذیذ ایشان، و من اکنون ای پروردگرم، اولاً از تو اذن می‌طلبم یا رَبِّ أَوْلَمَا، وَأَشْتَأْذِنُ رَسُوْلَكَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ثَانِيًا ... و ثانیاً از رسول تو صلی الله علیه و آله اذن می‌گیرم ... ءَاذْخُلُ يَارَسُوْلَ اللهِ، ءَاذْخُلُ يَا حُجَّهَ اللهِ، ءَاذْخُلُ يَا مَلَائِكَةَ آيَا داخل شوم ای رسول خدا، آيا داخل شوم ای حجت خدا، آيا داخل شوم ای فرشتگان ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۶ اللهُ الْمُقَرَّبِينَ الْمُقِيمِينَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ، فَأَذْنُ لِي يَا مَوْلَايَ مَقْرَبَ خُدا، که در این زیارتگاه اقامت دارید، پس اذنم بده ای مولای من فِي الدُّخُولِ أَفْضَلَ مَا اذْنَتْ لِأَحَدٍ مِنْ أَوْلِيَاءِكَ، فَإِنْ لَمْ أَكُنْ أَهْلًا لِأَيِّ دَاخِلِ شَدْنِ، بَهْتَرِيْنَ اذْنِي رَا كَه بَه يَكِي از دوستان می‌دهی، که اگر من شایسته آن لَدَيْكَ فَانْتِ اَهْلٌ لَدَيْكَ»، نیستم، حتماً تو شایسته آنی.» پس داخل شو، و بگو: «بِسْمِ اللهِ وَبِاللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللهِ، وَعَلَى مِلَّةِ «به نام خدا، و به یاد خدا، و در راه خدا، و بر شریعت و آیین رسول الله صلی الله علیه و آله» اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي رَسُوْلَ خُدا- درود خدا بر او و آتش باد- خدایا! بیا مرز مرا وَارْحَمْنِي، وَتُبَّ عَلَيَّ، اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ». و به من رحم کن و توبه‌ام را بپذیر، که به راستی توئی توبه‌پذیر مهربان.» از در جبرئیل داخل شو، و مُقَدِّمِ دَارِ پَایِ رَاسْتِ رَا، و صد مرتبه اللهُ أَكْبَرُ بگو. آنگاه دو رکعت نماز تحیت مسجد بگزار، سپس نزد قبر مطهر حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله بایست و بگو: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۷ «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللهِ، «سلام بر تو ای رسول خدا سلام بر تو ای پیغمبر خدا السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ سَلَامِ بَرِ تُو اِي مُحَمَّدِ فَرْزَنْدِ عَبْدِ اللهِ، سَلَامِ بَرِ تُو اِي خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، اَشْهَدُ اَنْكَ قَدْ بَلَّغْتَ الرِّسَالَةَ، وَاقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ پيامبران، گواهی دهم که تو رسالت را رساندی و نماز را برپا داشتی و الزکاة، وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَعَبَدْتَ اللهُ زَكَاتِ دَادِي و امر کردی به معروف و نهی کردی از کار بد و عبادت کردی خدا را مُخْلِصًا حَتَّى اَتَاكَ اليَقِيْنُ، فَصَلِّمُوا اللهُ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ وَعَلَى رُوى اخلاص تا مرگ به سراغت آمد. پس درودهای خدا و رحمتش بر تو و بر أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّاهِرِيْنَ». خاندان طاهر و پاکیزه‌ات.» سپس رو به قبله در کنار ستونی که در سمت راست مرقد مطهر است بایست، در حالی که قبر مطهر در سمت چپ تو و منبر در سمت راست تو باشد که در این حال در بالا سَبْرِ رَسُوْلِ خُدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَرَارِ كَرْتَه‌ای و بگو: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ «گواهی دهم که معبودی نیست جز خدای یگانه‌ای که شریک ندارد و گواهی دهم که مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُوْلَهُ، وَأَشْهَدُ اَنْكَ رَسُوْلَ اللهِ، وَأَنْكَ مُحَمَّدٌ اَدْعِيَه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۸ مُحَمَّدِ بَنْدَه و رسول او است و گواهی دهم که تویی رسول خدا و همانا تویی مُحَمَّدُ ابْنُ عَبْدِ اللهِ، وَأَشْهَدُ اَنْكَ قَدْ بَلَّغْتَ رِسَالَتِي رَبِّكَ، وَنَصِيحَتِي فَرْزَنْدِ عَبْدِ اللهِ و گواهی دهم که رسالت پروردگارت را رساندی و خیرخواهی کردی لِأُمَّتِكَ، وَجَاهِدْتَنِي فِي سَبِيلِ اللهِ، وَعَبَدْتَنِي اللهُ مُخْلِصًا حَتَّى اَتَاكَ برای امتت و در راه خدا جهاد کردی و خدا را پرستش کردی تا مرگت فرا رسید اليَقِيْنُ بِالْحُكْمِيَّةِ وَالْمَوْعِظَةُ الْحَسِنِيَّةِ، وَأَدَيْتَ الَّذِي عَلَيْكَ مِنَ الْحَقِّ، به وسیله حکمت و پند نیک و آنچه را از حق به عهده داشتی ادا کردی وَأَنْكَ قَدْ رُوِّفْتَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ، وَغُلِّطْتَ عَلَيَّ الْكَافِرِيْنَ، فَبَلَّغْتَ اللهُ و براستی تو نسبت به مؤمنان مهربان و نسبت به کافران سخت گیر بودی خُدايْتِ بَه بِحِكِّ أَفْضَلَ شَرَفِ مَحَلِّ الْمُكْرَمِيْنَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اَسْتَنْقَدَنَا بَهْتَرِيْنَ شَرَفَاتِ جَايْگَاهِ كَرَامِيانِ بَرَسَانْدِ، سَتَايِشِ خُدايِي رَا اَسْتِ كَه مَا رَا بَه وَسِيْلَه بَكَ مِنَ الشُّرُوكِ وَالضَّلَالَةِ. اللهُمَّ فَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ تُو اَز شُرُوكِ وَ كَرَامِيانِ نَجَاتِ بَخْشِيْدِ. خدایا! پس درودهای خود و درودهای مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِيْنَ وَأَنْبِيَاءِكَ الْمُرْسَلِيْنَ وَعِبَادِكَ الصَّالِحِيْنَ، فرشتگان مقربت و پیامبران مرسلت و بندگان شایسته‌ات و أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِيْنَ، وَمَنْ سَبَّحَ لَكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ مِنْ وَ ساکنان آسمانها و زمینها و هر که را برای پروردگار جهانیان تسبیح گویند از الْأَوَّلِيْنَ وَالْآخِرِيْنَ، عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُوْلِكَ وَنَبِيِّكَ اَدْعِيَه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۰۹ اولین و آخرین همه را یکجا قرار ده، برای محمد بنده و رسولت و پیامبرت و وَأَمِيَّتِكَ وَنَجِيَّتِكَ وَحَبِيْبِكَ وَصِيْفِيَّتِكَ وَخَاصَّتِكَ وَصِيْفُوْتِكَ اَمِيْنِ (بر وحیت) و همرازت و حبیبیت و دوست خالص و مخصوصت و برگزیده وَخَيْرِيَّتِكَ مِنْ خَلْقِكَ. اللهُمَّ اَعْطِهِ الدَّرَجَةَ الرَّفِيْعَةَ، وَآتِهِ و منتخب تو از میان خلقت خدایا به محمد درجه بلندی عطا فرما و مقام الْوَسِيْلَةَ مِنَ الْجَنَّةِ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا يَغِيْطُهُ بِه الْأَوْلُوْنَ وَسِيْلَه رَا دَر بَهْشْتِ بَه او بده و به مقام پسندیده‌ای او را برگزین که غبطه خورند به او

اولین وَالْآخِرُونَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ: وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ و آخرین خدایا تو فرمودی «و اگر ایشان در آن هنگام که به خود ستم کردند جائز و ک فاسد تَغْفِرُوا اللَّهُ وَاسْتِغْفِرْ لَهُمْ الرَّسُولُ لَوْ حِيدُوا اللَّهُ به نزد تو آیند و از خدا آمرزش خواهند و پیغمبر هم برای ایشان آمرزش بخواهد همانا بیبند خدای را تَوَاباً رَحِيماً، وَإِنِّي أَنَيْتُكَ مُسْتِغْفِراً تَائِباً مِنْ ذُنُوبِي، وَإِنِّي بَسِيْرٌ تَوْبَةً بِذِيرٍ وَ مَهْرَبَانٍ» و من آمرزشخواهان به در گاهت آمده و توبه از گناهانم کردم و من اَتَوَجَّهُ بِكَ إِلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكَ لِيُغْفِرَ لِي ذُنُوبِي». بوسیله تو رو به خدائی کرده‌ام که پروردگار من و تو است تا بیامرزد گناهانم را.» و حاجت خود را بطلب، امید است که برآورده شود. پس صلوات و دروهای مخصوص بر رسول اکرم صلی الله علیه و آله را ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۰ بخوان: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا حَمَلْتَ وَحَيْكَ وَبَلَّغْ رِسَالَتِكَ، «خدایا درود فرست بر محمد چنانچه وحی تو را متحمل شد و پیامهت را رسانید وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا أَحَلَّ حَلَالِكَ، وَحَرَّمَ حَرَامِكَ، وَعَلَّمْ وَدَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه حلال کرد حلال تو را و حرام کرد حرام تو را و به مردم یاد داد كِتَابِكَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا أَقَامَ الصَّلَاةَ، وَآتَى الزَّكَاةَ، وَدَعَا كِتَابَ تَوْبَةٍ تَوْبَةٍ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه دعا فرست بر محمد چنانچه برپاداشت نماز را و زکات داد و بدین تو اِلَى دِينِكَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا صَدَّقَ بِوَعْدِكَ، وَأَشْفَقَ مِنْ دَعْوَتِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه وعده تو را تصدیق کرد و ترسانید (مردم را) از وَعِيدِكَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا غَفَرْتَ بِهِ الذُّنُوبَ، وَسَتَرْتَ بِهِ تَهْدِيدَ تَوْبَةٍ تَوْبَةٍ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه دعا فرست بر محمد چنانچه بوسيله اش گناهان را و پوشاندی بدو الْعُيُوبَ، وَفَرَّجْتَ بِهِ الْكُرُوبَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا دَفَعْتَ بِهِ عِيُوبَ رَا وَ بَرَطَفَ كَرْدِي بِدُو كَرَفَتَارِيهَا رَا وَ دَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه دفع کردی بدو الشَّقَاءَ، وَكَشَفْتَ بِهِ الْعَمَاءَ، وَأَجَبْتَ بِهِ الدُّعَاءَ، وَنَجَّيْتَ بِهِ مِنْ بَدْبِخْتِي رَا وَ زِدُودِي بِدُو غَمَهَا رَا وَ اجابت کردی بدو دعا را و نجات دادی به برکت او از الْبَلَاءِ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا رَحِمْتَ بِهِ الْعِبَادَ، وَأَحْيَيْتَ بِهِ بِلَا وَ دَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه رحم کردی بدو بندگان را و زنده کردی بدو الْبِلَادَ، وَقَضَمْتَ بِهِ الْجَبَابِرَةَ، وَأَهْلَكَتَ بِهِ الْفِرَاعِنَةَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ چنانچه ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۱ شهرها و بلاد را و شکستی بدو گردنکشان را و هلاک کردی بدو فرعونها را و درود فرست بر مُحَمَّدٍ كَمَا أَضْعَفْتَ بِهِ الْأَمْوَالَ، وَأَحْرَزْتَ بِهِ مِنَ الْأَهْوَالِ، مُحَمَّدٍ چنانچه چند برابر کردی بدو اموال را و حفظ کردی بدو (مردم) را از هراسها وَكَسَّرْتَ بِهِ الْأَصْنَامَ، وَرَحِمْتَ بِهِ الْأَنَامَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ كَمَا وَشَكْسْتِي بِدُو بَتَهَا رَا وَ رَحْمِ كَرْدِي بِدُو بِرِ مَرْدَمَانِ وَ دَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ چنانچه بَعَثْتَهُ بِخَيْرِ الْأَدْيَانِ، وَأَعَزَّزْتَ بِهِ الْإِيمَانَ، وَتَبَّرْتَ بِهِ الْأَوْثَانَ، بَرَانْگِيخْتِي اُو رَا بَه بَهْتَرِيْنِ اَدِيَانِ وَ عَزْتِ دَادِي بَه اُو بِرِ اِيْمَانِ وَ نَابُودِ كَرْدِي بِدُو بَتَانِ رَا وَ عَظَّمْتَ بِهِ الْبَيْتَ الْحَرَامَ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِي بَيْتِهِ وَ عَظْمَتِ دَادِي بِدُو بَه خَانَه كَعْبَه وَ دَرُودِ فَرَسْتِ بِرِ مُحَمَّدٍ وَ خَانِدَانِ الطَّاهِرِيْنَ الْأَخْيَارِ وَسَيِّئَمُ تَسْلِيماً». پاک و نیکو کارش و سلام مخصوص بر ایشان فرست.»

زیارت دوم حضرت رسول صلی الله علیه و آله

با سند صحیح و با دو روایت، از امام رضا علیه السلام روایت شده است که رو به قبر مطهر پیامبر صلی الله علیه و آله ایستاده، و چنین می‌خوانی: «السَّلَامُ عَلَيَّ رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيَّكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ اَدْعِيَهُ وَ اَدْبَابِ حَرَمِيْنِ شَرِيْفِيْنِ، ص: ۲۱۲ «سلام بر پیامبر خدا، سلام و رحمت و برکات خدا وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيَّكَ يَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيَّكَ يَا بَرْتُو، سلام بر تو ای مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، سلام بر تو ای خَيْرَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيَّكَ يَا حَبِيْبَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيَّكَ يَا اَنْتَخَابِ شَدِهْ خَدَا، سلام بر تو ای حَبِيْبِ خَدَا، سلام بر تو ای بَرگَزِيْدَه صِيْفُوَّةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيَّكَ يَا اَمِيْنَ اللَّهِ. خَدَا، سلام بر تو ای اَمِيْنِ خَدَا، سلام بر تو ای حِجْتِ خَدَا. اَشْهَدُ اَنَّكَ رَسُوْلُ اللَّهِ، وَ اَشْهَدُ اَنَّكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَ اَشْهَدُ گَوَاهِيْ مِيْ دَهْمِ كَه تُو رَسُوْلِ خَدَايِي، وَ شَهَادَتِ مِيْ دَهْمِ كَه تُو مُحَمَّدُ فَرَزَنْدِ عَبْدِ اللَّهِ مِيْ بَاشِي وَ گَوَاهِيْ مِيْ دَهْمِ اَنَّكَ قَدْ نَصَرْتَهُ حَتَّى لَأَمَّتْكَ، وَ جَاهِدْتَهُ فِي سَبِيْلِ رَبِّكَ، وَ عَيْدَتَهُ كَه تُو خَيْرِ خَوَاهِ اَمْتِ خُوِيْشِ بُوْدِي، وَ دَرِ رَا هِ پَرُوْرْدِ گَارْتِ جِهَادِ كَرْدِي وَ تَا لِحْظَه حَتَّى اَتِيكَ الْبَقِيْنُ، فَجَزَاكَ اللَّهُ اَفْضَلَ مَا جَزَى نَبِيًّا عَنْ اُمَّتِهِ، مَرْگِ عِبَادَتِ اُو كَرْدِي، خَدَاوَنْدِ بَهْتَرِيْنِ پَادَاشِ خَدْمَتِ يَكِ پِيَاْمَبَرِ بَه اَمْتِشِ رَا بَه تُو عِنَايَتِ كَنْدِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ اَلِ مُحَمَّدٍ، اَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَيَّ خَدَاوَنْدَا!

درود فرست بر محمد و خاندانش، بهترین درودی که بر ابراهیم و آل ابراهیم، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. ابراهیم و خاندانش فرستاده‌ای که تو ستوده بزرگی. سپس رو به قبله کن، و این دعا را که امام سجاد علیه السلام پس از ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۳ زیارت قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌خواند، بخوان: «اللَّهُمَّ إِلَيْكَ الْجَأْتُ أَمْرِي، وَإِلَى قَبْرِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْنَا!» کارم را به تو ارجاع داده‌ام، و به قبر پیامبر محمد صلی الله علیه و آله عَظِيمٌ وَعَلَيْهِ وَعَالِهِ وَعَبْدِكَ وَرَسُولِكَ أَسْتَنْدْتُ ظَهْرِي، وَالْقَبْلَةَ الَّتِي وَبَنَدَهُ وَفَرَسْتَادَاتِ اعْتِمَادِ كَرِهْتَهُ، وَبِهِ قَبْلَةَ أَيْ كَرِهْتَهُ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَسْتَقْبَلْتُ. اللَّهُمَّ إِنِّي بِرَأْسِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ رَضَيْتُ دَادَةَ أَيْ رُو نَمُودَهُ، خَدَاوَنَدَا! مَنْ أَضْبَحْتُ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي خَيْرَ مَا أَرْجُو لَهَا، وَلَا أَدْفَعُ عَنْهَا شَرَّ مَا قَادِرٌ بِهِ جَلْبِ سُوْدِي كِه بِه اَمِيْد اَن مِي بَاشَم وَ نِيْز تُوَانَايِي دَفْعِ شَرِّي كِه اَحْيِدْرُعَلَيْهَا، وَ اَضْبَحْتُ الْاُمُورُ كُلُّهَا بِيَدِكَ، وَ لَا فَقِيْرٌ اَفْقَرُ مِنِّي، اِنِّي اَز اَن بِيْمَنَاكَم نَدَارَم وَ هَمِه چيز بَدَسْت تُو اَسْت. هِيْجِ فَقِيْرِي اَز مَن نِيْاز مَنْدَتَر نِيْسْت، وَ بِه اَنچِه لِيْمَا اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيْرٌ. اللَّهُمَّ اِرْدُدْنِيْ مِنْكَ بِخَيْرٍ وَلَا رَادَّ بِيْ مِنْ عِنَايَتِ فَرْمَايِي مَحْتَاكَم خَدَاوَنَدَا! مَرَا بِه كُوْنَه اَي نِيْكو بازم گِرْدان كِه كُسي قَادِر بِه جَلُو گِيْرِي لِفَضْلِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي اَعُوذُ بِكَ مِنْ اَنْ تُبَدِّلَ اَسْمِي، وَ اَنْ تُغَيِّرَ اَز فَضْلٍ وَ كَرَمْتِ نَمِي بَاشَد، خَدَاوَنَدَا! پَنَاهِ بِه تُو مِي بَرَم كِه نَامَم رَا تَبْدِيْلِ وَ جِسْمَم رَا جِسْمِي، اَوْ تَرِيْلِ نِعْمَتِكَ عَنِّي. اللَّهُمَّ زِيْنِيْ بِالتَّقْوَى، وَ جَمِّلْنِيْ بِتَغْيِيْرِ دَهِيْ وَ يَا نِعْمَتِ رَا اَز مَن سَلْبِ نَمَايِي خَدَاوَنَدَا! مَرَا بَا تَقْوَا زِيْنَتِ بَخْشِ، وَ بَا نِعْمَتِهَا بِالنِّعَمِ، وَ اَعْمُرْنِيْ بِالْعَافِيَةِ، وَ اَرْزُقْنِيْ شُكْرَ الْعَافِيَةِ. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۴ جلوه و جمال ده و ارمغان عافیت عنایتیم کن و توفیق شکر عافیتیم بخش. در بسیاری از زیارات آمده که پس از آن یازده بار سوره «قدر» را بخواند، و اگر حاجتی دارد، رو به قبله دست‌ها را بالا ببرد، و حاجات خود را بطلبد، که إن شاء الله برآورده شود.

نماز زیارت و دعای بعد از آن

سپس دو رکعت نماز زیارت می‌خوانی، و ثواب آن را به پیامبر صلی الله علیه و آله اهدا می‌کنی و می‌گویی: «اللَّهُمَّ إِنِّي صَدَّقْتُ وَرَكَعْتُ وَسَبَّحْتُ لَكَ، وَخَدَّكَ لَا- خَدَاوَنَدَا! مَن بَرَايِ تُو نَمَازِ وَ رُكُوعِ وَ سَجُودِ كَرَارَدَم كِه تُو يِگانه شَرِيْكَ لَكَ، لِأَنَّ الصَّلَاةَ وَالرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ لَا تَكُونُ إِلَّا لَكَ، وَ بِيْ هَمَتَايِي، وَ نَمَازِ وَ رُكُوعِ وَ سَجُودِ جِز بَرَايِ تُو نَمِيْ تُوَانَد بَاشَد لِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ وَهَاتَانِ الرَّكْعَتَانِ هِدْيَةٌ وَ تُو خَدَايِي مِي بَاشِي كِه مَعْبُودِي جِز تُو نِيْسْت، خَدَاوَنَدَا! اِنِّي دُو رُكْعَتِ هَدِيَه مِيْنِي اِلَي سَيِّدِي وَ مَوْلَايِ رَسُوْلِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، اَز سُوِي مَن بِه سُرُورِ وَ مَوْلَايِم رَسُوْلِ خَدَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِي بَاشَد فَتَقَبَّلْهُمَا مِنِّي بِأَحْسَنِ قَبُولِكَ، وَ اُجْزِنِيْ عَلَي ذَلِكِ بِأَفْضَلِ اَمَلِي، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۵ آن را از من بپذیر به بهترین صورت، و به بهترین پاداشی که امید و رجائی فیک و فی رسولک، یا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ». آن را از جانب تو و پیامبر دارم، ای سرپرست مؤمنان، پاداشم ده. و نیز مستحب است بعد از نماز این دعا را بخوانی: «اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ لِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: وَلَوْ «خَدَايَا تُو خُود بِه پِيْغَمْبَرْتِ مُحَمَّدِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَرْمُودِي: «وَ اِگر اَنْهَم اِذْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ اِيْشان بِه خُود سْتَم كَنَد وَ نَزْد تُو اَيْنَد وَ اَز خَدَا اَمْرَشِ خُوَانَد الرَّسُوْلُ لَوْجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيْمًا، وَ لَمْ اَحْضُرْ زَمَانَ رَسُوْلِكَ وَ بِيْغَمْبَرْتِ نِيْز بَرَايِ اَنها اَمْرَشِ طَلَب كَنَد حَتْمًا مِي يَابَنَد خَدَا رَا تُوْبِه پَذِيْر وَ مَهْرَبَانَ وَ مَن زَمَانَ رَسُوْلِ تُو رَا- عَلَيِّهِ وَآلِهِ السَّلَامُ، وَ قَدْ زُرْتُهُ رَاغِبًا تَائِبًا مِنْ سَيِّئِ عَمَلِي، كِه سَلَام بَر اُو وَ اَلَشِ بَاد- دَرَك نَكْرَدَم خَدَايَا اَكُنُونَ اُو رَا اَز رُوي شُوقِ زِيَارَتِ كَرْدَه وَ اَز كَارِ بَدَمِ تُوْبِه خُوَاهَم وَ مُسْتَغْفِرًا لَكَ مِنْ ذُنُوبِي، وَ مُقَرَّرًا لَكَ بِهَا، وَ أَنْتَ اَعْلَمُ بِهَا مِنِّي، وَ اَز گَنَاهَانِم بِه دَر گَاهَتِ اَمْرَشِ جُوِيْم وَ اَقْرَارِ بَدَانَ گَنَاهَانِم نِيْز دارم وَ تُو خُود اَنها رَا بَهْتَرِ اَز مَن مِي دَانِي وَ مُتَوَجِّهًا اِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِي الرَّحْمَةِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَ تُوْجِه كَنَم بِه دَر گَاهَتِ بُو سِيْلَه پِيَامْبَرِ رَحْمَتِ دَرُودَهَايِ تُو بَر اُو وَ اَلَشِ بَاد فَاجْعَلْنِي اللَّهُمَّ بِمُحَمَّدٍ وَ اَهْلِ بَيْتِهِ عِنْدَكَ وَ جِيْهًا فِي الدُّنْيَا پَس قَرَار دِه خَدَايَا بِه حَقِّ مُحَمَّدِ وَ خَدَاوَنَدَانِ مَرَا اَبْرُومَنَدِ پِيْشِ خُودِ دَر دُنْيَا ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۶ وَالْآخِرَةُ، وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ، يَا مُحَمَّدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، يَا بِيْ اَنْتَ وَ اَخْرَتِ وَ اَز نَزْدِيْكَانَتِ، اَي مُحَمَّدِ اَي رَسُوْلِ خَدَا پَدَرِ وَ مَادَرَمِ وَ اُمِيْ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، يَا سَيِّدَ خَلْقِ اللَّهِ، اِنِّي اَتَوَجَّهُ بِكَ اِلَى اللَّهِ بِه فِدَايَتِ اَي پِيَامْبَرِ خَدَا اَي اَقَايِ

خلق خدا من بوسیله تو رو کنم به درگاه خدا رَبِّكَ وَرَبِّي، لِيُغْفِرَ لِي ذُنُوبِي، وَيَقْبَلَ مِنِّي عَمَلِي، وَيَقْضِيَ لِي پروردگار تو و پروردگارم تا پیامرزد گناهانم را و بپذیرد از من کردارم را و برآورد خیرهایم، فَكُنْ لِي شَفِيعاً عِنْدَ رَبِّكَ وَرَبِّي، فَنِعْمَ الْمَسْئُولُ حاجاتم را پس تو هم شفیع من باش در پیشگاه پروردگارت و پروردگار من زیرا که نیکو خدائی است که از او درخواست شود رَبِّي، وَنِعْمَ الشَّفِيعُ أَنْتَ يَا مُحَمَّدُ، عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ مَوْلَا و پروردگار من و تو هم نیکو شفيعی هستی ای محمد که بر تو و اهل بیتک السَّلَامُ. اللَّهُمَّ أَوْجِبْ لِي مِنْكَ الْمَغْفِرَةَ وَالرَّحْمَةَ، بَيْتِ سَلَامِ بَادِ خَدَايَا و واجب گردان برای من از نزد خود آمرزش و رحمت وَالرِّزْقَ الْوَاسِعَ الطَّيِّبَ النَّافِعَ، كَمَا أَوْجِبْتَ لِمَنْ أَتَى نَبِيَّكَ و روزی فراخ پاکیزه و سودمند چنانچه واجب گرداندی برای کسی که به نزد پیامبرت مُحَمَّدًا صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَهُوَ حَيٌّ، فَأَقْرَ لَهُ بِذُنُوبِي، وَاسْتَغْفَرَ مُحَمَّدًا - که دروهای تو بر او و آتش باد- در زمان حیات او می آمد و اقرار به گناهانش می کرد و رسول تو لَهُ رَسُولُكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَغَفَرْتَ لَهُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ عَلَيْهِ و آله السَّلَامِ برایش آمرزش می خواست و تو هم او را می آمرزیدی به رحمتی ای مهربانترین ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۷ الرَّاحِمِينَ». مهربانان».

بخشی از مستحبات مسجد النبی صلی الله علیه و آله

در مسجد پیغمبر صلی الله علیه و آله بسیار نماز بگزار، چون که برای هر نماز در آن مکان شریف، معادل ثواب یک هزار نماز در نامه اعمال نماز گزار می نویسند، و خصوصاً بین منبر و مرقد منور آن حضرت افضل است. از حضرت رسول صلی الله علیه و آله مروی است که فرمودند: بین قبر و منبر من باغی از باغ‌های بهشت است، و حدود روضه شریفه طولاً از قبر منور تا موضع منبر آن حضرت، و عرضاً از منبر تا ستون چهارم قرار گرفته، و مستحب است این دعا را در روضه مبارکه بخوانند: «اللَّهُمَّ إِنَّ هَذِهِ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ جَنَّتِكَ، وَشُجْبَةٌ مِنْ شُعَبِ خَدَاوند! این جا بوستانی از بوستانهای بهشت تو است، و بخشی از رحمتک، الَّتِي ذَكَرَهَا رَسُولُكَ وَأَبَانٌ عَنْ فَضْلِهَا، وَشَرَفِ التَّعْبُدِ رَحْمَتِ تُو مِي بَاشَد كَه از آن و فضیلت و شرافت عبادت تو در ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۸ لَكَ فِيهَا، فَقَدْ بَلَّغْتِنِيهَا فِي سَلَامَةِ نَفْسِي، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا سَيِّدِي أَنْ يَاد كَرْدَه است که مرا در کمال سلامت به اینجا رساندی. پس سپاس تراست ای سرورم عَلِي عَظِيمِ نِعْمَتِكَ عَلَيَّ فِي ذَلِكِ، وَعَلَى مَا رَزَقْتَنِيهِ مِنْ بَرِّ اَيْن نَعْمَتِ بَزْرگَت (توفیق زیارت)، شکر و سپاس تو را سزاست بر اینکه طَاعَتِكَ، وَطَلَبِ مَرْضَاتِكَ، وَنِعْظِيمِ حُرْمَتِي نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ طَاعَتِ و موجبات جلب رضایت خویش و بزرگداشت درود پیامبر، که رحمت خدا و برکاتش بر وَآلِهِ، بِيَارَةِ قَبْرِهِ وَالتَّسْلِيمِ عَلَيْهِ، وَالتَّرَدُّدِ فِي مَشَاهِدِهِ وَمَوَاقِفِهِ، او باد، را به وسیله زیارت مرقدش و آمد و شد در اماکن و تردد و توقفش را نصیب نمودی، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا مَوْلَايَ، حَمْدًا يَنْتَظِمُ بِهِ مَحَامِدُ حَمَلُهُ پس حمد ترا سزاست ای مولایم، حمدی هماهنگ با حمد حاملان عَرْشِكَ، وَسَيِّكَاَنِ سَيِّمَاوَاتِكَ لَكَ، وَيَقْضِي عَنْهُ حَمْدٌ مِنْ مَضَى عَرْشِ و ساکنان آسمانها برایت، حمدی فراتر از حمد گذشتگان وَيَفْضَلُ حَمْدٌ مِنْ بَقِي مَنْ خَلَقَكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ يَا مَوْلَايَ، حَمْدٌ و برتر از حمد آیندگان خلقت، حمد ویژه تو است ای مولایم، حمدی همانند حمد مَنْ عَرَفَ الْحَمْدَ لَكَ، وَالتَّوْفِيقَ لِلْحَمْدِ مِنْكَ، حَمْدًا يَمْلَأُ عَارْفَانَ بِه حَمْدِ و قدرشناسان توفیق حمد تو، حمدی به گنجایش فضای هستی و به امتداد ماخَلَقْتَ وَيَبْلُغُ حَيْثُ مَا أَرَدْتَ، وَلَا يَحْجُبُ عَنْكَ وَلَا يَنْقُضِي خَوَاسْتِ و اراده تو، حمدی که محبوب و وامانده از وصول به تو نگردد ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۱۹ دُونَكَ، وَيَبْلُغُ أَقْصَى رِضَاكَ وَلَا يَبْلُغُ آخِرَهُ أَوْائِلُ مَحَامِدِ و موافق با کمال رضایت باشد، حمدی که آغازین سپاس‌های خلقت به پای آن نرسد، خَلَقَكَ لَكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ مَا عَرَفَ الْحَمْدُ، وَاعْتَقَدَ الْحَمْدُ، حمد ترا از آنگاه که حمد را می شناسم و به آن معتقدم و آن لحظه که حمد سرآغاز وَجُعِلَ ابْتِدَاءُ الْكَلَامِ الْحَمْدُ، يَا بَاقِيَ الْعِزِّ وَالْعَظَمَةِ، وَدَائِمِ گَرْدِيدَه، ای صاحب عزت و عظمت و سلطنت و قدرت جاودان و دارنده قدرت و السُّلْطَانِ وَالْقُدْرَةِ وَشَدِيدِ الْبُطْحِ وَالْقُوَّةِ، وَنَافِذِ الْأَمْرِ وَالْإِرَادَةِ، توانایی و امر و اراده نافذ، و رحمت و مغفرت گسترده وَوَاسِعِ الرَّحْمَةِ وَالْمَغْفِرَةِ، وَرَبِّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، كَمْ مِنْ نِعْمَةٍ و پروردگار دنیا و آخرت، چه بسیار

نعمت‌هایی که حمد من در خور اندکی لَکَ عَلَیْ یَقْضِیْ عَنِّ اَیْسِرَہَا حَمِیدِی، وَلَا یَبْلُغُ اُذْناہَا شُکْرِی، از آنها نمی‌باشد و شکر من به اندازه کمترین آنها نیست و چه بسا الطافی که بیشترین وَکَمَ مِنْ صِنَائِعِ مِنْکَ اِلَیَّ لَا یَحِیْطُ بِکَثْرَتِہَا وَہَمِی، وَلَا یَقْدِرُ عَلَیْہَا فِرَاتِی از گمان من است و اندیشه‌ام به آنها نمی‌رسد، فَکْرِی. اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی نَبِیِّکَ الْمُصْطَفَی بَیْنَ اَلْبَرِیِّہِ طِفْلاً خَدَاوِنداً! بر پیامبرت، برجسته‌ترین فرد در کودکی وَخَیْرِہَا شَاباً وَکَهْلاً، اَطْہَرِ الْمُطْہَرِیْنَ شِیمَہً، وَاجْوَودَ و برترین آنها در جوانی و کهن سالی، پاک و پاکیزه‌ترین مردم در اخلاق و سخی‌ترین ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۲۰ الْمُسْتَمْتَرِیْنَ دِیمَہً، وَاعْظَمِ الْخَلْقِ جُزْؤَہِ، الَّذِی اَوْضَحْتَ بِہِ و مداوم‌ترین سخاوتمندان و بزرگترین و اصیل‌ترین آفریده‌ها که به وسیله او الدلالات، وَاقَمْتَ بِہِ الرِّسَالَاتِ، وَخَتَمْتَ بِہِ النُّبُوَاتِ، وَفَتَحْتَ رَہِہَا هِدَایَہُ و روشن و رسالت‌ها را اقامه و نبوت را به او پایان دادی باب خیرات را به وسیله او بِہِ بَابِ الْخَیْرَاتِ، وَ اَطْہَرْتَہُ مَطْہَرًا، وَابْتَعَثْتَہُ نَبِیًّا وَہَادِیًّا اَمِینًا گشودی و او را جلوه‌گر ساختی، و به عنوان پیامبر، هدایتگر، امین، راهنما، مَهْدِیًّا، دَاعِیًّا اِلَیْکَ، وَدَالًّا عَلَیْکَ، وَحُجَّہً بَیْنَ یَدَیْکَ. اللّٰهُمَّ صَلِّ دَعْوَتِ کُنْدَہِ خَلْقِ بِہِ سَوِی تَوْحِیْدِ خَوِیْشِ بَرَانْگِیْخْتِ، خَدَاوِنداً! درود فرست علی الْمُعْصُومِیْنَ مِنْ عَثْرَتِہِ وَالطَّیِّبِیْنَ مِنْ اَسْرَتِہِ، وَشَرَّفْ لَمَدَیْکَ بِرِ مَعْصُومَانِ عَثْرَتِ پِیامبر و پاکان خاندانش و جایگاهشان را در درگاہت والا ساز و مقامشان را بِہِ مَنَازِلَہُمْ، وَعَظَمْ عِنْدَکَ مَرَاتِبَہُمْ، وَاجْعَلْ فِی الرَّفِیقِ الْاَعْلٰی والا و بزرگ گردان و در رفیق اعلا جایشان ده، مَجَالِسَہُمْ، وَارْفَعْ اِلَی قُرْبِ رَسُوْلِکَ دَرَجَاتِہُمْ، وَتَمِّمْ بِلِقَائِہِ و درجاتشان تا مقام قرب پیامبرت بالا و با دیدارش سُرُورَہُمْ، وَوَفِّرْ بِمَکَانِہِ اَنْسَہُمْ. سرورشان را کامل و انشان را وافر ساز.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۲۱

دعا و نماز نزد ستون توبه

دو رکعت نماز نزدیک ستون ابولبابه که معروف به «ستون توبه» است بگزار، و بعد از آن این دعا را بخوان: «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ. اللّٰهُمَّ لَا تُہِنِّی بِالْفَقْرِ، وَلَا تُدَلِّئِی «به نام خداوند رحمان و رحیم، خداوند! مرا با تهی دستی خوار مساز و با قرض بالدین، وَلَا تُرَدِّئِی اِلَی الْهَلَاکَہِ، وَاعْصِمَہُ مِنِّی کُنِّ اَعْتَصِمَ، ذَلِیْمَ مَکْرَدَانِ، وَ بِہِ هَلَاکَتِمْ مِیْنْدَاز، و مرا از گناه بازدار تا آلوده نگردم، وَاصِلِحِی کُنِّ اَنْصِلِحْ، وَاهِدِی کُنِّ اُہْتِدِی. اللّٰهُمَّ اَعِزِّ عَلَی و توفیق اصلاحم بخش تا صالح گردم و هدایت کن تا در راه هدایت گام نهم، خداوند! مرا بر اجْتِهَادِ نَفْسِی، وَلَا تُعَذِّبِی بِسُوِّ ظَنِّی، وَلَا تُہْلِکِی وَ اَنْتَ جِہَادِ بِنَفْسِ یاری ده، و به کیفر بد گمانی دچارم مکن، و مرا هلاک نکن که تو رَجَائِی، وَ اَنْتَ اَہْلٌ اَنْ تَغْفِرَ لِی وَ قَدْ اَخْطَاْتُ، وَ اَنْتَ اَہْلٌ اَنْ مَایہ امیدم می‌باشی، من خطا کارم و تو شایسته مغفرتی، من معترف تَعْفُو عَیْی وَ قَدْ اَفْرَزْتُ، وَ اَنْتَ اَہْلٌ اَنْ تُقِیلَ وَ قَدْ عَثِرْتُ، وَ اَنْتَ بِہِ گناهم و تو شایسته بخشاینده می‌باشی، تو شایسته گذشتی و من اهل لغزش و گناهم ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۲۲ اَہْلٌ اَنْ تُحْسِنَ وَ قَدْ اَسَاْتُ، وَ اَنْتَ اَہْلُ التَّقْوٰی وَ الْمَغْفِرَہُ، من تبه کارم و تو شایسته نکوکاری، و تو با پرهیزگاران و آمرزش خواهانی فَوْفَقِی لِمَا تُحِبُّ وَ تَرْضٰی وَ یَسِّرْ لِی الْیَسِیْرَ، وَجَنِّبِی کُلَّ پَسِ مَرا به آنچه دوست داری موفق مدار، و مرا به امور سهل و آسان رهنمون و از دشواری‌ها عَسِیْر. اللّٰهُمَّ اَعِزِّی بِالْحَلَالِ مِنَ الْحَرَامِ، وَبِالطَّاعَاتِ عَنِ الدُّوْمِ دَار، خداوند! مرا با روزی حلال از کسب حرام و با اطاعت از الْمَعَاصِی، وَبِالْغِنَی عَنِ الْفَقْرِ، وَبِالْجَنَّةِ عَنِ النَّارِ، وَبِالْاَبْرَارِ عَنِ الْمُعْصِیِّتِ و با دارایی از فقر و با بهشت از دوزخ و با مصاحبت نیکان از الْفُجَّارِ، یا مَنْ لَیْسَ کَمِثْلِہُ شَیْءٌ، وَهُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ، وَ اَنْتَ بَدَانِ بِنِیازم کن، ای آنکه بی‌همتا و شنوا و بینایی و علی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ. بر انجام هر چیز توانایی.» پس حاجات خود را طلب کن، که به خواست خدا مُسْتَجَاب می‌شود.

استحباب روزه و دعا در مدینه و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله

استحباب روزه و دعا در مدینه منوره و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله مستحب است سه روز در مدینه منوره به قصد برآورده شدن حاجات روزه بگیرند، گرچه مسافر باشند، و شایسته ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۲۳ است روزهای چهارشنبه و پنجشنبه و

جمعه باشد، و نیز مستحب است شب چهارشنبه و روز آن نزدیک ستون ابولبابه و شب پنجشنبه و روز آن نزد ستونی که مقابل آن قرار گرفته و شب و روز جمعه نزد ستونی که جنب محراب حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله واقع شده نماز گزارند، و جهت برآورده شدن حاجات دنیوی و اخروی خود از درگاه الهی مسئلت نمایند، و از دعاهایی که خوانده می شود این دعا باشد: «اللَّهُمَّ مَا كَانَتْ لِي إِلَيْكَ مِنْ حَاجَةٍ شَرَعْتُ أَنَا فِي طَلِبِهَا «خداوندا! حاجت‌هایی که من به تو دارم، چه آنها که شروع به درخواست کرده یا وَالتَّمَاثِمَاتِهَا أَوْ لَمْ أَشْرَعْ، سَأَلْتُكَهَا أَوْ لَمْ أَسْأَلْكَهَا، فَإِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ هُنُوزَ نَكَرْدَهَام، وَ فِي مَقَامِ مَسْئَلَتِ بِرَأْمَدَه يَا بَرِنِيَامَدَهَام، مِنْ بَا تَوْسِيلِ بِنَيْبِكَ مُحَمَّدِ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فِي قَضَاءِ بِه پِيَامِبِرِ رَحْمَتِ حَضْرَتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرَأْمَدَه شَدْنِ حَوَائِجِي صِيغِيرَهَا وَكَبِيرَهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِزَّتِكَ وَقُوَّتِكَ كَوِجَك وَ بَزْرَكِ أَنَهَا بِه تُو رُو نَمُودَهَام، خَدَاوَنْدَا! تَرَا بِه عِزْتِ وَ نِيرو وَ قُدْرَتِكَ، وَ جَمِيعِ مَا أَحَاطَ بِه عِلْمُكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ قُدْرَتِ وَ أَنْجَه بِه آن آگَاهِي، سَوَگَنْدَتِ مِي دَهْمِ كِه بِرِ مُحَمَّدِ اِدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۲۲۴ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ تَفْعَلَ بِي كَذَا وَ كَذَا». وَ آلَشِ دَرُودِ فَرَسْتِ وَ دَرِ حَقِّ مَنْ چَنِينِ وَ چَنَانِ كُن.» وَ آنگاه حاجات خود را بطلب، که ان شاء الله مستجاب می شود. وَ از حَضْرَتِ اِمَامِ صَادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامِ رَوَايَتِ اسْتِ كِه نَزْدِ مَقَامِ جَبْرَائِيلِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَايَسْتِ وَ بَگُو: «أَيُّ جَوَادُ أَيُّ كَرِيمٍ، أَيُّ قَرِيبُ أَيُّ بَعِيدٍ، أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ «أَيُّ بَخْشَنْدَه كَرِيمِ، أَيُّ نَزْدِيكِ، أَيُّ دُورِ (از دیده ظاهر) از تو می خواهم که درود فرستی عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَأَنْ تَرُدَّ عَلَيَّ نِعْمَتَكَ». بِرِ مُحَمَّدِ وَ خَانْدَانَشِ وَ نِعْمَتِ (پس گرفته‌ات) را به من بازگردانی.»

زیارت وداع رسول اکرم صلی الله علیه و آله

هرگاه خواستی از مدینه خارج شوی غسل کن، و نزد قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله برو و عمل کن آنچه را قبلاً انجام می دادی، پس وداع کن آن حضرت را، و بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ وَأَسْتَوَعِيكَ «سلام بر تو ای رسول خدا تو را به خدا می سپارم و عنایت و توجه ترا می طلبم وَ أَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، آمَنْتُ بِاللَّهِ وَ بِمَا جِئْتُ بِه وَ دَلَّلْتُ عَلَيْهِ، وَ بِرِ تُو دَرُودِ وَ دَاعِ مِي فَرَسْتَمِ اِيْمَانِ دَارَمِ بِه خَدَا وَ بَدَانِچَه تُو آوَرْدِي وَ بَدَانِ رَاهِنْمَايِي كَرْدِي اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ قَبْرِ نَبِيِّكَ، فَإِنَّ تَوْفِيقِي خَدَايَا قَرَارِ مَدَه اِيْنِ زِيَارَتَمِ رَا آخِرِينِ زِيَارَتَمِ از قَبْرِ پِيَامِبِرْتِ وَ اِگَرِ پِيَشِ از آنكه دُوبَارَه مَوْفِقِ بِه زِيَارَتَشِ شُومِ قَبْلُ ذَلِكَ فَإِنِّي أَشْهَدُ فِي مَمَاتِي عَلَيَّ مَا شَهِدْتُ عَلَيْهِ فِي مِرَانْدِي پَسِ مِنْ دَرِ مَرْگَمِ نِيْزِ گُوَاهِي دَهْمِ بَدَانِچَه گُوَاهِي بَدَانِ دَادَمِ دَرِ حَيَاتِي، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَ رَسُولُكَ، صَلَّى زَنْدِگِيمِ كِه مَعْبُودِي نِيْسْتِ جِزِ تُو وَ اِيْنِكِه مُحَمَّدِ بَنْدَه وَ رَسُوْلِ تُو اسْتِ دَرُودِ اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ.» اِدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۲۲۶ خَدَا بِرِ اُو وَ آلَشِ بَاد.» حَضْرَتِ صَادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامِ دَرِ وَدَاعِ قَبْرِ پِيْغَمْبِرِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِه يُونَسِ بِنِ يَعْقُوبِ فَرْمُودَه، بَگُو: «صَلِّ عَلَيَّكَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ، لِأَجْعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ تَسْلِيمِي «درود خدا بر تو، سلام بر تو، قرار ندهد خدا (این سلام را) آخِرِينِ سَلَامَمِ عَلَيْكَ». بِرِ تُو.»

زیارت حضرت فاطمه زهرا عليها السلام

حضرت زهرا عليها السلام نزد خداوند مقامی بس والا دارد، و در زیارت آن بانوی بزرگ و فداکار، پاداشی عظیم است. به نقل علامه مجلسی در «مصباح الأنوار»، از حضرت فاطمه عليها السلام: که پدرم به من فرمود: هر کس بر تو صلوات بفرستد، خداوند متعال او را بیمارزد، و در هر جای از بهشت که باشم، او را به من ملحق سازد. مرحوم شیخ طوسی در «تهذیب» نوشته است: آنچه در فضیلت زیارت حضرت زهرا عليها السلام روایت شده، بیش از آن است که به شمار آید. جای دقیق قبر آن حضرت، معلوم نیست. برخی گفته‌اند در خانه خودش (کنار مرقد پیامبر) دفن شده، بعضی هم مدفن او را در بقیع و در کنار قبر ائمه عليهم السلام می‌دانند. آنچه بیشتر نزد اصحاب ما مطرح است، زیارت آن حضرت در کنار قبر رسول الله صلی الله علیه و آله است.

اطاعت نکردند و همانا شمائید پایه‌های دین و رکنهای زمین و همواره تَزَالُوا بِعَيْنِ اللَّهِ، يَنْسَخُكُمْ مِنْ أَصْلَابِ كُلِّ مُطَهَّرٍ، وَيُنْقَلِكُمْ فِي
 در زیر نظر خدا بودید که برمی داشت شما را از صلبهای هر شخص پاک و منتقلتان می ساخت اَرْحَامِ الْمُطَهَّرَاتِ، لَمْ تَدْنِسْكُمْ
 الْجَاهِلِيَّةُ الْجُهَلَاءُ، وَلَمْ تَشْرِكْ به رحمهای پاکیزه، آلوده نکرد شما را اوضاع جاهلیت غرق در نادانی و تأثیر نکرد فِتْنُ الْأَهْوَاءِ،
 طِبْتُمْ وَطَابَ مَنْشُؤُكُمْ، مَنْ بِكُمْ عَلَيْنَا دَيَانٌ در شما فتنه‌های هوس آلود پاک بودید و پاک بود ریشه شما منت نهاد بوسیله شما بر ما
 جزا ده الدین، فَجَعَلَكُمْ فِي بُيُوتِ اِذْنِ اللَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيَذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ، روز جزا پس شما را در خانواده‌هایی قرار داد که به عظمت و
 فرازمندی آنها و پر آوازه شدن نامتان فرمان داد وَجَعَلَ صِلَواتِنَا عَلَيْكُمْ رَحْمَةً لَنَا وَكَفَّارَةً لِدُنُونِنَا، اِذْ اخْتَارَكُمْ درود فرستادن ما را بر
 شما رحمتی برای ما و کفاره‌ای برای گناهانمان چونکه خدا شما را برای ما انتخاب لنا، وَطَيَّبَ خَلْقَنَا بِمَا مَنَّ بِهِ عَلَيْنَا مِنْ وِلَايَتِكُمْ،
 وَكُنَّا عِنْدَهُ مَسْجِينَ فَرَمُود و پاک کرد خلقت ما را بوسیله آنچه منت گذارد بر ما از ولایت شما و ما پیش خدا از نامبردگان بَعْلِمِكُمْ،
 مُعْتَرِفِينَ بِتَضْيِدِنَا إِيَّاكُمْ، وَهَذَا مَقَامٌ مِنْ أَسْرَفٍ وَأَخْطَأَ به دانش شما و اعتراف کنندگان به تصدیقمان نسبت به شما بودیم و این
 جایگاه کسی است که زیاده‌روی و خطا کرده وَاسْتَيْتَكَانَ وَأَقْرَبَ بِمَا جَنَى وَرَجَى بِمَقَامِهِ الْخُلَاصَ، وَأَنْ يَسْتَنْفِذَهُ و مستمند شده و به
 جنایت خود اقرار داشته و امید دارد بدین جایگاه خلاصی خود را و نجات دهدش ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۳۶ بِكُمْ
 مُسْتِنْقِذُ الْهَلْكِ مِنَ الرَّدَى فَكُونُوا لِي شُفَعَاءَ، فَقَدْ وَفَدْتُ خَدَاوند بوسیله شما نجات دادن هلاک شدگان از نابودی پس شما شفیعان
 من باشید که من به إِيْلِكُمْ إِذْ رَغِبَ عَنْكُمْ أَهْلُ الدُّنْيَا، وَأَتَخَذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوءًا، شما وارد شدم در آنگاه که دوری کردند از شما
 مردم دنیا و آیات خدا را مسخره گرفتند وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا، یا مَنْ هُوَ قَائِمٌ لَا يَسِيهُو، وَدَائِمٌ لَا يَلْهُو، وَمُحِيطٌ وَتَكْبِرُ وَرَزِيدُند از آنها ای
 پابرجایی که سهو ندارد و پاینده‌ای که سرگرم نشود و به هر چیز بکُلِّ شَيْءٍ، لَكَ الْمَنْ بِمَا وَقَفْتَنِي، وَعَرَفْتَنِي بِمَا إِيْتَمَّتَنِي عَلَيْهِ، إِذْ
 احاطه دارد تو را است منت بدانچه مرا بدان موفق داشتی و شناساندی مرا بدانچه مرا بدان داشتی در صَدَّ عَنْهُ عِبَادُكَ وَجَحَدُوا
 مَعْرِفَتَهُ، وَاسْتَحْفُوا بِحَقِّهِ، وَمَالُوا إِلَى صَوْتِي که بندگانت از آن روگردانند و از شناختنش نادان بودند و حقش را سبک شمردند و
 به غیر آن ستوا، فَكَانَتْ الْمِنَّةُ لَكَ وَ مِنْكَ عَلَيَّ مَعَ أَقْوَامٍ خَصَّصْتَهُمْ بِمَا مَنَحْتَهُمْ مِنْ مَنَافِعِ دَارِ الْآخِرَةِ بِمَنْعِ الْمَرْدِيَّةِ
 مخصوصشان داشتی بدانچه مرا بدان خَصَّصْتَنِي بِهِ، فَلَكَ الْحَمْدُ إِذْ كُنْتُ عِنْدَكَ فِي مَقَامِي مَذْكَورًا مَخْصُوصًا كَرَمِيَّةً بِمَنْعِ الْمَرْدِيَّةِ
 ستایش چونکه من در پیش تو در این مقام یاد شده مَكْتُوبًا، فَلَا تَحْرِمْنِي مَا رَجَوْتُ، وَلَا تُخَيِّبْنِي فِيمَا دَعَوْتُ. و نام برده شده بودم
 پس محروم مکن از آنچه امیدوارم و نومیدم مساز در آنچه تو را خواندم. پس دعا کن از برای خود هر چه خواهی. به تصریح اکثر
 بزرگان بهترین زیارت برای ائمه بقیع همان ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۳۷ زیارت جامعه کبیره است که در ادعیه و زیارات
 مشترکه ذکر شد و دارای مفاهیم عالی و بیان اوصاف و مناقب اهل بیت علیهم السلام است.

زیارت امام حسن مجتبی علیه السلام

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ «سلام بر تو ای پسر رسول خدا، سلام بر تو ای فرستاده پروردگار عالمیان
 أمير المؤمنين، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ سلام بر تو ای پسر امیر مؤمنان، سلام بر تو ای پسر فاطمه زهرا، سلام
 بر تو ای یا حبيب الله، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا صَفْوَةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا امين حبيب خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای امين
 الله، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا حُجَّةَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا نُورَ اللَّهِ، خدا، سلام بر تو ای حجت خدا، سلام بر تو ای نور خدا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا
 صِرَاطَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا بَيَانَ حُكْمِ اللَّهِ، سلام بر تو ای صراط الهی، سلام بر تو ای زبان حکم الهی، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا ناصِرَ دِينِ
 الله، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۳۸ سلام بر تو ای یاور خدا، سلام بر تو ای سرور الرکئی، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبُرِّ الْوَفِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْقَائِمُ پاکیزه، سلام بر تو ای نیکوکار متقی، سلام بر تو ای قائم الامین، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا
 الْعَالِمُ بِالْأَوَّلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا امين، سلام بر تو دانای بر تنزیل (قرآن) سلام بر تو ای الهادی المهدی، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الطَّاهِرُ

الرَّكِي، السَّلَامُ هَادِي وَمَهْدِي، سَلَامٌ سَلَامٌ بِرِ تَوَايِ پَرِهِيْزِ كَارِ پَاكِيزِه، سَلَامٌ بِرِ تَوَايِ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّقِيُّ النَّقِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْحَقُّ الْحَقِيْقُ، پَاكِ و پَاكِيزِه، سَلَامٌ بِرِ تَوَايِ حَقِيْقَتِ اَصِيْلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ الشَّهِيدُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ صَدِّيقِ شَهِيْدِ، سَلَامٌ بِرِ تَوَايِ اَبَا مُحَمَّدِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. محمد، حسن بن علی و رحمت و برکات خداوند بر تو باد.»

زیارت امام زین العابدین علیه السلام

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَيْنَ الْعَابِدِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَيْنَ» سلام بر تو ای زینت عابدان، سلام بر تو ای زینت الْمُتَهَجِّدِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اِمَامَ الْمُتَّقِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَبَّ زَنْدِه دَارَانَ، سلام بر تو ای پیشوای پرهیزکاران، سلام بر تو ای وَلِيَّ الْمُسْلِمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا قُرَّةَ عَيْنِ النَّاطِرِينَ الْعَارِفِينَ، ولی مسلمانان، سلام بر تو ای نور دیده عارفان، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَصِيَّ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَاِزَنَ وَصَايَا سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ وَصِيٍّ اَوْصِيَا، سلام بر تو ای خزانه دار وصایای الْمُزَسَّلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ضَوْءَ الْمُسْتَوْحِشِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ فَرَسْتَادِ كَانِ الْهِي، سلام بر تو ای نور بیمناکان، سلام بر تو ای نُورَ الْمُجْتَهِدِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سِرَاجَ الْمُرْتَاضِينَ، السَّلَامُ اِي نُوْرٍ كُوْشَنْدِ كَانِ عَابِدِ، سلام بر تو ای چراغ روشنایی بخش ریاضت کشان، سلام عَلَيْكَ يَا ذَخِيْرَةَ الْمُتَعَبِّدِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مِزَانَ الْعَالَمِينَ، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۴۰ بر تو ای زَادِ وَذَخِيْرَه عَابِدَانَ، سلام بر تُوِي اِي چَرَاغِ فَرُوْزَانَ جِهَانِيَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَفِيْنَةَ الْعِلْمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَةَ الْحِلْمِ، سلام بر تو ای کشتی دانش، سلام بر تو ای آرَامِشِ بَخْشِ وَبَرْدِبَارِ وَحَلِيْمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مِيزَانَ الْقِصَاصِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَفِيْنَةَ سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ مِشْخَصِ كَنْدِه قِصَاصِ، سلام بر تو ای کشتی الْخَلَاصِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَحْرَ الْوَدَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا يَدْرَ اِخْلَاصِ، سلام بر تو ای دریای بخشش، سلام بر تو ای مَاهِ تَابَانَ الدُّجَى السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْاَوَاةُ الْحَلِيْمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا شَبَّ تَارِ سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ مَرْدِ دَعَا وَبَرْدِبَارِي سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ الصَّابِرِ الْحَكِيْمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَيْسَ الْبُكَائِيْنَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ شَكِيْبَايِ حَكِيْمِ، سلام بر تو ای سُرُوْرِ گَرِيْه كَنْدِ كَانِ، سلام بر تو ای مِضْبَاحِ الْمُؤْمِنِيْنَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا اَبَا مُحَمَّدٍ، اَشْهَدُ اِي چَرَاغِ هِدَايَتِ مُؤْمِنَانَ، سلام بر تو ای مَوْلَايِمِ اِي اَبَا مُحَمَّدِ، گَوَاهِي مِي دَهْمِ اَنَّكَ حُجَّهٌ لِلَّهِ وَابْنُ حُجَّتِهِ وَابْنُ حُجَّتِهِ، وَابْنُ اَمِيْنِهِ وَابْنُ اَمْنَائِهِ، كِه تَوِيْبِي حِجَّتِ خُدَا وَفَرَزَنْدِ وَپَسَرِ حِجَّتِ خُدَا وَپَسَرِ اَمِيْنِ اُو وَفَرَزَنْدِ اَمْنَايِ الْهِي، وَاَنَّكَ نَاصِيْحَتٍ فِي عِبَادَةِ رَبِّكَ، وَسَارَعْتَ فِي مَرْضَاتِهِ، تُو دَرِ عِبَادَتِ پَرُوْرْدِ گَارَتِ خَالِصَانِه كُوْشِيْدِي وَبِرَايِ جَلْبِ خُوْشَنُوْدِيْشِ شَتَاْفَتِي وَخَيِّيَّتِ اَعْمِدَاءِهِ، وَسِرَرْتَ اَوْلِيَاءَهُ، اَشْهَدُ اَنَّكَ قَدْ عَيَّدْتَ لِلَّهِ اَدْعِيَه وَآدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۲۴۱ وَدِشْمَانِشِ رَا مَأْيُوسِ وَاَوْلِيَاثِشِ رَا مَسْرُوْرِ سَاخْتِي، گَوَاهِي مِي دَهْمِ كِه تُو حَقِّ حَقِّ عِبَادَتِهِ، وَتَقَيَّتَهُ حَقِّ تَقَاتِهِ، وَاطَّعْتَهُ حَقِّ طَاعَتِهِ، حَتَّى اَتِيكَ عِبَادَتِ الْهِي كِرَارِدِي، وَحَقِّ تَقْوَا وَاطَاعَتِشِ رَا بَجَايِ اَوْرُدِي تَا اَنگَاه كِه اَلْيَقِيْنَ، فَعَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا ابْنَ رَسُوْلِ اللّٰهِ اَفْضَلَ التَّحِيَّةِ، دَرِ گَزْدِشْتِي، پَسِ بِرِ تُو بَادِ اِي مَوْلَايِ مَنِ اِي فَرَزَنْدِ رَسُوْلِ خُدَا بَرْتَرِيْنَ دَرُوْدِ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. و سلام و رحمت و برکات الهی.»

زیارت امام محمد باقر علیه السلام

«السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبَاقِرُ بِعِلْمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا» سلام بر تو ای شِكَافَنْدِه عِلْمِ الْهِي، سلام بر تو ای الْفَاحِصُ عَنْ دِيْنِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُتَمَيِّنُ لِحُكْمِ اللَّهِ، تَحْقِيْقِ كَنْدِه دِيْنِ الْهِي، سلام بر تو ای تَبِيِيْنَ كَنْدِه حَكْمِ خُدَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْقَائِمُ بِقِسْطِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّاصِحُ سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ قَائِمِ بِهِ قِسْطِ وَعَدْلِ الْهِي، سلام بر تو ای پَنْدِ دِهَنْدِه لِعِبَادِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الدَّاعِي إِلَى اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ اَدْعِيَه وَآدَابِ حَرَمِيْنَ شَرِيْفِيْنَ، ص: ۲۴۲ بَنْدِ كَانِ خُدَا، سلام بر تو ای فَرَاخْوَانَ مَرْدَمِ بَسُوِي خُدَا، سلام بر تو أَيُّهَا الدَّلِيْلُ عَلَيَّ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْحَبْلُ الْمَتِيْنُ، السَّلَامُ اِي رَاهَنْمَايِ بِهِ سُوِي خُدَا، سلام بر تو ای رِيْسْمَانَ (وَاسَطَه) اسْتَوَارِ، سَلَامٌ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفُضْلُ الْمُبِيْنُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا التُّوْرُ السَّاطِعُ، بِرِ تَوَايِ فُضِيْلَتِ اَشْكَارَا، سلام بر تو ای نُوْرِ دَرِخْشَانَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبِدْرُ اللَّامِعُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْحَقُّ سَلَامٍ بِرِ تَوَايِ مَاهِ تَابَانَ، سلام بر تو ای حَقِّ الْاَبْلَغِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السِّرَاجُ

رِضَاءُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مَصِيبٌ عَلَى الْإِيمَانِ وَالتَّمَسُّكِ بِأَشْرَفِ وَ گواهی دهم که تو از این جهان رفتی در حالی که به حق ایمان داشتی و به بهترین اادیان، راضیه مَرْضِیَّه، طاهره زَكِيَّة، تَقِيَّة نَقِيَّة، فَرَضِي ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۵۰ ادیان متمسک گشته و در حال خوشنودی و پسندیدگی و پاکی و پاکیزگی و پرهیزکاری و دور از هر بدی بودی پس اللَّهُ عَنكَ وَأَرْضَاكَ، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْرَلِكَ وَمَأْوَاكِ، اللَّهُمَّ صَلِّ خدایا تو خوشنود باد و خوشنودت سازد و بهشت را منزل و مأویت قرار دهد خدایا درود فرست علی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَانْفَعِنِي بِزِيَارَتِهَا، وَثَبِّتْنِي عَلَى بِرِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَ سواد ده مرا بوسیله زیارت این بانوی محترم و ثابتم بدار مَحَبَّتِهَا، وَلَا تَحْرِمْنِي شَفَاعَتَهَا وَشَفَاعَةَ الْأَيْمَةِ مِنْ ذُرِّيَّتِهَا، به دوستیش و محرومم مکن از شفاعت او و شفاعت امامان از نژادش وَارْزُقْنِي مُرَافَقَتَهَا، وَاحْشُرْنِي مَعَهَا وَمَعَ أَوْلَادِهَا الطَّاهِرِينَ، و روزیم کن هم جواریش را و محشور کن مرا با او و با فرزندان پاکش اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِي إِيَّاهَا، وَارْزُقْنِي الْعُودَ خدایا قرار مده این زیارت را آخرین زیارت و روزیم گردان آمدن إِيَّهَا أَيْدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا، به زیارتش را همیشه تا زنده‌ام داری و چون مرا میراندی در زمره او محشورم کن وَأَدْخِلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ و در شفاعت او داخلم گردان به رحمت ای مهربانترین مهربانان خدایا بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَيْكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعٍ بِحَقِّي که این بانوی محترم نزد تو دارد و به مقام و منزلت او در درگاهت که بیامر مرا و پدر و مادرم و همه الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۵۱ مردان مؤمن و زنان با ایمان را و بده به ما در دنیا خوبی و در آخرت حَسَنَةً، وَقِنَا بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ النَّارِ. نیز خوبی و نگاهمان دار به رحمت از عذاب دوزخ».

زیارت دختران حضرت رسول صلی الله علیه و آله

رسول خدا صلی الله علیه و آله غیر از فاطمه زهرا علیها السلام دختران دیگری هم به نام‌های «زینب»، «ام کلثوم» و «رقیه» داشته است که قبرشان در بقیع می‌باشد. برای زیارت آنان، نزدیک قبورشان می‌ایستی و به امید ثواب، چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا «سلام بر تو ای پیامبر پروردگار جهانیان، سلام بر تو ای صَفْوَةَ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اخْتَارَهُ بر گزیده همه پیامبران و رسولان، سلام و برکات خدا بر توی ای آنکه خداوند الله عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَرَحِمَهُ اللهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى تُو را بر تمام آفریده‌هایش انتخاب کرد، سلام بر بناتِ السَّيِّدِ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ النَّبِيِّ الْمُجْتَبَى ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۵۲ دختران حضرت مصطفی، سلام بر دختران پیامبر بر گزیده، السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ مَنْ اضْطَفِيَهُ اللهُ فِي السَّمَاءِ، وَفَضَّلَهُ عَلَى سلام بر دختران آنکه خداوند او را در آسمان بر گزید و بر خلق جَمِيعِ الْبَرِيَّةِ وَالْوَرَى السَّلَامُ عَلَى ذُرِّيَّةِ السَّيِّدِ الْجَلِيلِ، مِنْ بَرْتَرِي داد، سلام بر فرزندان سرور بزرگوار از نَسْلِ إِسْمَاعِيلَ، وَسُلَالَةِ إِبْرَاهِيمَ الْجَلِيلِ، السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ نَسْلِ اسماعیل و از فرزندان ابراهیم خلیل، سلام بر دختران النَّبِيِّ الرَّسُولِ، السَّلَامُ عَلَى اخْوَاتِ فَاطِمَةَ الرَّهْرَاءِ الْبُتُولِ، پیامبر مرسل، سلام بر خواهران فاطمه؛ زهرا بَتُولِ السَّلَامُ عَلَى زَيْنَبٍ وَأُمِّ كَلْثُومٍ وَرُقِيَّةَ، السَّلَامُ عَلَى الشَّرِيفَاتِ سلام بر زینب و ام کلثوم و رقیه، سلام بر بانوان الْأَحْسَابِ، وَالطَّاهِرَاتِ الْأَنْسَابِ، السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ الْأَبَاءِ وَالآلِ- گهر و پاکیزه نسب، سلام بر دختران پدران الْأَعَاظِمِ، وَسُلَالَةِ الْأَجْدَادِ الْأَكَارِمِ الْأَفَاخِمِ، عَبْدِ الْمُطَلِّبِ بزرگوار و فرزندان نیای کریم و بزرگ؛ عبدالمطلب وَعَبْدِ مَنْفٍ وَهَاشِمٍ، وَرَحِمَهُ اللهُ وَبَرَكَاتُهُ. و عبد مناف و هاشم و رحمت و برکات خدا بر آنان باد».

زیارت عقیل و عبدالله فرزند جعفر طیار علیهما السلام

زیارت جناب عقیل و جناب عبدالله فرزند جعفر طیار علیهما السلام عقیل و جعفر طیار هر دو برادران علی بن ابی طالب هستند. عبدالله پسر جعفر طیار، همسر حضرت زینب علیها السلام است. قبر عقیل و عبدالله بن جعفر در بقیع قرار دارد. در زیارت این دو

بزرگوار چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَنَا يَا عَقِيلَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَیْكَ» «سلام بر تو ای سرور ما عقیل بن ابی طالب، سلام بر تو یا ابن عم رسول الله، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا ابْنَ عَمِّ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ ای پسر عموی رسول خدا، سلام بر تو ای پسر عموی پیامبر خدا، سلام عَلَیْكَ يَا ابْنَ عَمِّ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ بر تو ای پسر عموی حبیب خدا، سلام بر تو ای پسر عموی حضرت مصطفی، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أَخَا عَلِيِّ الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَی عَبْدِ اللَّهِ سَلَامٍ بر تو ای برادر علی مرتضی، سلام بر تو ای عبدالله فرزند بین جعفر الطَّيَّارِ فِي الْجَنَانِ، وَعَلَى مَن حَوْلَكُمَا مَن أَصْحَابِ ادْعِيَةِ وَآدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۲۵۴ جعفر پروازکننده در بهشت، و سلام بر کسانی که اطراف شمایند از اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله رَسُولِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا وَارْضَاكُمَا أَحْسَنَ الرِّضَا، خداوند از شما خوشنود باشد و شما را به بهترین صورت خوشنود سازد و وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلِكُمَا وَمَسْكَنِكُمَا وَمَحَلِّكُمَا وَمَأْوِيَكُمَا، بهشت را منزل و مسکن و جایگاه و سر پناهتان قرار دهد، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. سلام و رحمت و برکات خدا بر شما باد.»

ابراهیم، فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله

ابراهیم، پسر رسول الله صلی الله علیه و آله در کودکی از دنیارفت و پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله را داغدار کرد. در گذشت ابراهیم، پیامبر صلی الله علیه و آله را به شدت غمگین ساخت و آن حضرت در سوگ فرزند، اشک می‌ریخت و می‌فرمود: «چشم اشک‌فشان است و غمگین، ولی سخنی نمی‌گویم که موجب ناخوشنودی پروردگاران گردد». این فرزند، که مورد علاقه شدید پیامبر صلی الله علیه و آله بود، در بقیع به ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۵۵ خاک سپرده شد.

زیارت اسماعیل فرزند امام صادق علیهما السلام

اسماعیل، فرزند بزرگ امام صادق علیه السلام بود. در زیارت وی می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَی جَدِّكَ الْمُضَيِّطِ السَّلَامُ عَلَی أَبِيكَ الْمُرْتَضَى «سلام بر جدت (حضرت) مصطفی، سلام بر پدرت (حضرت) مرتضی، الرضا، السَّلَامُ عَلَی السَّيِّدَيْنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، السَّلَامُ عَلَی سَلَامٍ بر دو سرور (امام) حسن و (امام) حسین، سلام بر خدیجه أم الْمُؤْمِنِينَ أم سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَی مَادِرِ مُؤْمِنَانِ وَ مَادِرِ بَانَوِي بَانَوَانِ جِهَانِ؛ خدیجه، سلام بر فاطمه أم الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ عَلَی النَّفُوسِ الْفَاخِرَةِ، بُحُورِ مَادِرِ اِمَامَانِ پَاك (حضرت) فاطمه، سلام بر جان‌های والا و دریا‌های العلوم الزَّائِرَةِ، شُفَعَائِي فِي الْآخِرَةِ، وَ اَوْلِيَائِي عِنْدَ عَوْدِ دَانِش؛ شفیعیانم در آخرت و مددکارانم به هنگام بازگشت الرُّوحِ اِلَى الْعِظَامِ النَّخْرَةِ، اَتَمَّةِ الْخَلْقِ وَوَلَاةِ الْحَقِّ، السَّلَامُ عَلَیْكَ ادْعِيَةِ وَ آدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۲۵۶ روان به استخوان‌های فرسوده؛ پیشوایان راستین و ولات حق، سلام بر تو أَيُّهَا الشَّخْصُ الشَّرِيفُ، الطَّاهِرِ الْكَرِيمِ، أَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ، اِي شَخْصِيَةِ شَرِيفٍ؛ (امام) پاک و بزرگوار، گواهی می‌دهم که معبودی جز الله نیست و اینکه وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَمُصْطَفِيهِ، وَأَنَّ عَلِيًّا وَوَلِيَّهُ وَمُجْتَبَاهُ، وَأَنَّ حَضْرَتِ مُحَمَّدِ بِنْدَه وَ بَرْگَزِيْدَه اَوْ اَسْت وَ اِيْنَكِه حَضْرَتِ عَلِي وَ لِي وَ مَنْتَخِبِ اَوْ مِيْ بَاشْد وَ اِمَامْتِ تَا اَلْاِمَامَةِ فِي وُلْدِهِ اِلَى يَوْمِ الدِّينِ، نَعْلَمُ ذَلِكَ عِلْمَ الْيَقِيْنِ، وَنَحْنُ قِيَامَتِ دَر مِيَانِ فَرَزَنْدَانِ (مَعْصُومِ) اَوْ اَسْت، وَ بَرَايِ مَا اَمْرِي يَقِيْنِي اَسْت وَ بَر اِيْنِ لِدَلِيكَ مُعْتَقِدُونَ، وَفِي نَصْرِهِمْ مُجْتَهِدُونَ». باوریم و در یاریشان کوشا می‌باشیم.»

زیارت حلیمه سعدیه علیها السلام

حلیمه سعدیه، دایه و مادر رضاعی رسول خدا صلی الله علیه و آله بود که آن حضرت را در کودکی از عبدالمطلب (جد پیامبر) تحویل گرفت و میان قبیله خود در بیرون مکه برد، و به او شیر داد و بزرگش کرد. زنی با عاطفه و مهربان که افتخار دایگی پیامبر صلی الله علیه و آله را داشت، و مورد احترام و علاقه حضرت بود. در زیارت آن بانوی عظیم الشان چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَیْكَ

یا أُمَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ أَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۲۵۷ «سلام بر تو ای مادر (رضاعی) پیامبر خدا، سلام بر تو ای مادر صِدْفِي اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَرَكْرِيْدَةَ خَدَا، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي مَادِرِ حَبِيبِ خَدَا، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي أُمَّ الْمُصْطَفِيِّ طَفِي السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُرْضِعَةَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ مَادِرِ حَضْرَتِ مُصْطَفِي، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي دَايَه رَسُوْلِ خَدَا، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي حَلِيْمَةَ السَّعْدِيَّةِ، فَرَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكَ وَأَرْضَاكَ، وَجَعَلَ اِي حَلِيْمَه سَعْدِيَه، خَدَاوَنْد تَعَالَى اَز تُو خُوْشَنُوْد بَاد وَ تَرَا خُوْشَنُوْد سَازَد، وَ بَهْشْتِ الْجَنَّةِ مَنْزِلِكَ وَمَاوَاكِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». رَا مَنْزَلِ وَ پَنَاهْگَاهْتَانِ قَرَارِ دَهْدِ وَ رَحْمَتِ وَ بَرَكَاتِ خَدَا بَرِ تُو بَاد.»

زیارت عمه‌های رسول اکرم صلی الله علیه و آله

قبر این دو بانوی بزرگوار «صفیه و عاتکه»، دختران عبدالمطلب و امّ البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام در بقیع در کنار هم قرار دارند. صفیه، زنی شجاع، با کمال و ادیب و شاعر بود، و در آغاز ظهور اسلام مسلمان شد، و با پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله بیعت کرد، و به مدینه هجرت نمود. در جنگ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۵۸ اُحْدِ وَ خَنْدَقِ هَمِ حَاضِرِ بُوْد، وَ دَرِ سَالِ ۲۰ هَجْرِي دَرِ سَنِ ۷۳ سَالْگِي اَز دُنْيَا رَفْت. عَاتْکَه نِيْزِ زَنِي بَا اِيْمَانِ بُوْد، وَ دَرِ رَدِيْفِ صَحْبَاهِ پِيَامْبِرِ قَرَارِ دَاشْت، وَ هَمْرَاهِ مُسْلِمَانَانِ مِهَاجِرِ بَه مَدِيْنَه هَجْرَتِ كَرْد. دَرِ زِيَارَتِ دُو عَمَّه حَضْرَتِ رَسُوْلِ صَلِي اِلَلّٰهُ عَلِيْهِ وَ اٰلِهِ وَ صَفِيَّه وَ عَاتْکَه مِي گُوِي: «السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتِي رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا «سَلَامٌ بَرِ شَمَا دُو عَمَّه رَسُوْلِ خَدَا، سَلَامٌ بَرِ شَمَا دُو عَمَّتِي نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتِي حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَمَّه پِيَامْبِرِ خَدَا، سَلَامٌ بَرِ شَمَا دُو عَمَّه حَبِيبِ خَدَا، سَلَامٌ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتِي الْمُصْطَفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا وَجَعَلَ بَرِ شَمَا دُو عَمَّه حَضْرَتِ مُصْطَفِي، خَدَاوَنْد اَز شَمَا خُوْشَنُوْد بَاد وَ بَهْشْتِ الْجَنَّةِ مَنْزِلِكُمَا وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». رَا جَايْگَاهْتَانِ قَرَارِ دَهْدِ وَ رَحْمَتِ وَ بَرَكَاتِ خَدَا بَرِ شَمَا بَاد.»

زیارت امّ البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام

امّ البنین، که نامش «فاطمه» دختر حزام است، زنی رشید، شجاع و عارف و فاضل و نجیب و با اخلاص بود که پس از شهادت حضرت زهرا علیها السلام، به همسری امیرالمؤمنین علیه السلام در آمد، و صاحب چهار فرزند رشید به نام‌های عباس، عبدالله، جعفر و عثمان شد که هر چهار نفر در کربلا، در رکاب امام حسین علیه السلام جنگیدند و شربت شهادت نوشیدند. امّ البنین برای شهدای کربلا- و چهار شهید خود در مدینه عزاداری می کرد و در رثایشان شعر می سرود، و از احیاگران یاد کربلا و شهدا بود. در زیارت امّ البنین علیها السلام می گویی: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا زَوْجَةَ «سَلَامٌ بَرِ تُو اِي هَمْسِرِ وَلِيِّ خَدَا، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي هَمْسِرِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اُمَّ الْبَنِيْنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اُمَّ اَمِيْرِ مُؤْمِنَانِ، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي اَمِّ الْبَنِيْنِ، سَلَامٌ بَرِ تُو اِي مَادِرِ اَدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۲۶۰ الْعَبَّاسِ بْنِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكَ، عَبَّاسِ پَسِرِ اَمِيْرِ مُؤْمِنَانِ عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ، خَدَايِ تَعَالَى اَز تُو رَاضِي بَاد وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلِكَ وَمَاوَايِكَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». وَ بَهْشْتِ رَا مَنْزَلِ وَ پَنَاهْگَاهْتَانِ قَرَارِ دَهْدِ وَ رَحْمَتِ وَ بَرَكَاتِ خَدَا بَرِ شَمَا.»

زیارت شهدای واقعه حرّه در بقیع

زیارت شهدای واقعه حرّه در بقیع، تاریخچه‌ای مفصّل دارد، و قبور بسیاری از پاکان و مجاهدان در آن است. از آن جمله مجروحان جنگ اُحْدِ که پس از انتقال به مدینه، به شهادت رسیدند و در بقیع دفن شدند. و نیز شهدای واقعه حرّه در بقیع مدفونند. پس از حادثه کربلا و شهادت امام حسین علیه السلام و یارانش، مردم مدینه بر ضدّ امویان قیام کرده، والی مدینه را بر کنار کردند. یزید هزاران نفر از سربازان خود را به مدینه فرستاد، و به مدت سه روز، مال و جان و نوامیس مسلمانان را بر آنان مباح نمود. در این جنایت

و قتل عام، هزاران مسلمان به شهادت رسیدند که در میان آنان، هشتاد نفر از صحابه و ۷۰۰ نفر از فرزندان ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۱ مهاجرین و انصار بودند. این حادثه به «واقعہ حرّہ» معروف است و شهدای آن در خاک بقیع آرمیده‌اند. در زیارت قبور شهدای واقعہ حرّہ و شهدای اُحد می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَیْکُمْ یا شُہداءُ یا سُعَداءُ یا نُجباءُ یا نُقباءُ یا أَهْلَ «سَلَامٍ بِرِشْمائِی شَہیدان، ای نیکان و سعادت‌مندان، ای جوان مردان و گرامیان، ای مہتران و بزرگتران، ای اهل الصِّدقِ وَالْوَفاءِ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ یا مُجَاهِدُونَ فی سَبیلِ اللَّهِ حَقَّ صَدقٍ و وفا، سلام بر شما ای جہادکنندگان در راه خدا آن گونه کہ حق جِہادِہ، السَّلَامُ عَلَیْکُمْ بِما صَبَرْتُمْ فَنَعَمَ عُقْبایِ الدَّارِ، السَّلَامُ و سزاوار بود، سلام بر شما بہ خاطر صبر و استقامتتان چہ نیکوست سرانجام آن سرای جاویدان، سلام عَلَیْکُمْ یا شُہداءُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکاتُہُ». بر شما ای شہیدان، رحمت و برکات خداوند بر شما باد.»

زیارت اهل قبور

این زیارت برای دیگر اموات مؤمن و مؤمنه مدفون در بقیع و در دیگر قبرستان‌ها خوانده می‌شود: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۲ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «السَّلَامُ عَلَیْ أَهْلِی لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، مِنْ أَهْلِی لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، یا «سلام بر معتقدان بہ «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» از سوی معتقدان بہ «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» ای أَهْلِی لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، بِحَقِّ لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، کَيْفَ وَجَدْتُمْ قَوْلَ لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ بہ «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ»، شما را بہ حق «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» چگونہ یافتید پاداش ذکر «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» مِنْ لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، یا لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، بِحَقِّ لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، را از سوی معبودی کہ نیست جز الله، ای معبود یکتا بہ حق «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» اغْفِرْ لِمَنْ قالَ لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ، وَاحْشُرْنَا فی زُمْرَہٗ مَنْ قالَ لا إِلَهَ إِلاَّ بیامرز آنکہ را کہ گوید: «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» و ما را در زمرہ گویندگان «لا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ»، اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلَیَّ وَلیُّ اللَّهِ. محمد رسول الله، علی ولی الله محشور ساز.» از امیرالمؤمنین علیہ السلام روایت شدہ ہر کس بہ قبرستان برای زیارت اهل قبور برود، خداوند متعال ثواب پنجاه سال عبادت بہ او عطا فرماید، و گناہ پنجاه سالہ او و والدینش را ببخشد. از پیغمبر اکرم صلی الله علیہ و آلہ نقل است ہر کس ہفت مرتبہ سورہ اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فی لَیْلَةِ الْقَدْرِ را نزد قبر مؤمنی بخواند، خداوند متعال فرستہ‌ای را نزد قبر او می‌فرستد کہ عبادت خدا کند، و ثوابش را بہ نام آن میت می‌نویسد. پس چون روز ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۳ قیامت شود بہ ہر ہولی از احوال قیامت برسد، خداوند آن ہول را از او برطرف کند، تا اینکہ داخل بہشت شود.

زیارت حضرت عبد الله بن عبدالمطلب علیہما السلام

پدر گرامی حضرت رسول اکرم صلی الله علیہ و آلہ پس از مراجعت از سفر شام و قبل از ولادت رسول خدا صلی الله علیہ و آلہ از دنیا رفت، قبر آن بزرگوار تقریباً روبہ روی «باب السَّلام در محلّ مُصَلِّی قرار داشت کہ پس از طرح توسعہ حرم، در داخل شبستان مسجد، کنار باب قبا قرار گرفت و ہم اکنون جای دقیق آن معلوم نیست. در زیارت آن حضرت بگو: «السَّلَامُ عَلَیْکَ یا وَلِیَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا أَمِینَ اللَّهِ، «سلام بر تو ای ولی خدا، سلام بر تو ای امین خدا، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا نُورَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا مُسْتَوْدَعِ نُورِ رَسُولِ سَلَامٍ بر تو ای نور خدا، سلام بر تو ای سپردگاہ نور پیامبر الله، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا والدِ خاتَمِ الْأَنْبِیاءِ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا مَنِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۴ خدا، سلام بر تو ای پدر خاتم پیامبران، سلام بر تو ای آنکہ اُنْتَهیٰ إِلَیْہِ الْوَدِیْعَةُ وَالْأمانَةُ الْمَنِیْعَةُ، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا مَنِ امانت منیع (نور نبوت) بہ او منتقل گردید، سلام بر تو ای آنکہ اُودِعَ اللَّهُ فی صُلْبِہِ الطَّاهِرِ الْمَکِینِ نُورَ رَسُولِ اللَّهِ الصَّادِقِ خداوند بہ ودیعت نهاد در صلب پاک و پاکیزہ او، نور رسول راستگو و الامین، السَّلَامُ عَلَیْکَ یا والدِ سَیِّدِ الْأَنْبِیاءِ وَالْمُرْسَلِینَ، اَشْهَدُ اَمِینَ را، سلام بر تو ای پدر سرور پیامبران و رسولان، گواہی دہم اَنَّکَ قَدْ حَفِظْتَ الْوَصِیَّةَ، وَادَّیْتَ الْأمانَةَ عَنْ رَبِّ الْعَالَمِینَ فی کہ تو وصیت را حفظ، و حق امانت پروردگار جهانیان یعنی رَسولِہِ، وَکُنْتَ فی دِینِکَ عَلَی یَقِینَ، وَأَشْهَدُ اَنَّکَ اَتَّبَعْتَ دِینَ پیامبر او را ادا نمودی، و در دینت بہ مقام یقین رسیدی، و گواہی دہم کہ تو دین الله علی مَنهاجِ حَیْدِکَ اِبْرَاهِیمَ خَلِیلِ اللَّهِ فی

حَیَاتِكَ وَبَعْدَ خُدا را که شریعت جدت ابراهیم خلیل الله بود، در دوره زندگی پیروی کردی وَفَاتِكَ، عَلِي مَرْضَاتِ اللَّهِ فِي رَسُولِهِ، وَأَقْرَبَتْ وَصَيْدَتْ بُنْيُوهُ وَبِرَّ أَنْ مَرْدِي وَمُورِدِ رِضَايِ خُدا و پیامبرش بودی و به نبوت رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ رَسُولِ خُدا صلی الله علیه و آله و ولایت امیر مؤمنان و دیگر السَّلَامُ، وَالْمَائِمَةِ الطَّاهِرِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، فَصَلِّ لِي اللَّهُ عَلَيكَ حَيًّا ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۵ انمه طاهرین علیهم السلام اقرار کردی، خداوند در حال حیات و مرگ وَمَيِّتًا، وَرَحْمَةً اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ. بر تو درود فرستاد و رحمت و برکاتش بر تو باد.»

فضیلت زیارت حمزه و سایر شهدای اُحد

فضیلت زیارت حضرت حمزه و سایر شهدای اُحد از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل است که هر کس مرا زیارت کند و عمویم حمزه را زیارت ننماید، به من جفا کرده است. شیخ مفید رحمه الله فرموده که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله به زیارت قبر حمزه امر می فرمود و به زیارت ایشان و شهدا اهتمام می کرد. حضرت فاطمه علیها السلام پس از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله بر زیارت قبر آن بزرگوار مواظبت می نمود. و از زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله سنت شده است که مسلمانان به زیارت عمومی گرامی آن حضرت می روند، و در کنار قبرش درنگ می کنند. و در حدیث است که حضرت فاطمه علیها السلام پس از رحلت پدر روزهای دوشنبه و پنجشنبه هر هفته به زیارت قبور شهدا می رفت و با اشاره به مواضع مسلمانان در صحنه جنگ اُحد، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۶ می فرمود: این جا موضع رسول خدا صلی الله علیه و آله بود، و در این مکان مشرکین، و به نقلی دیگر در آن جا نماز می گزارد و دعا می کرد. شهدای اُحد رضوان الله علیهم حدود هفتاد نفرند.

زیارت حضرت حمزه عموی پیامبر صلی الله علیه و آله

چون به زیارت آن حضرت در اُحد رفتی نزد قبرش بایست و این زیارت را بخوان: «السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ، صَلِّ لِي اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، «سلام بر تو ای عموی گرامی رسول خدا که درود خدا بر او و آلش باد السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا خَيْرَ الشُّهَدَاءِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أَسَدَ اللَّهِ وَأَسَدًا - سلام بر تو ای بهترین شهیدان سلام بر تو ای شیر خدا و شیر رسول، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَجُودْتَ رَسُولَ خُدا گواهی دهم که تو برستی جهاد کردی در راه خدای عزوجل و جان خود را بِنَفْسِكَ، وَنَصَّحْتَ رَسُولَ اللَّهِ، وَكُنْتَ فِيمَا عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ در این راه بذل کردی و برای رسول خدا خیرخواهی کردی و مشتاق بودی آنچه را نزد راغِبًا، بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي، أَتَيْتَكَ مُتَّقِرًا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۷ خدای سبحان بود، پدر و مادرم به فدایت من در اینجا به نزد شما آمدم تا بزیارتت، وَمُتَّقِرًا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِذَلِكَ، بَدِينُ سَيْلِهِ بِهِ رَسُولِ خُدا صلی الله علیه و آله تقرب جویم راغِبًا إِلَيْكَ فِي الشَّفَاعَةِ، أَبْتَغِي بِزِيَارَتِكَ خَلَاصَ نَفْسِي مَتَّعُودًا وَاشْتِيَاقًا بِهِ تُو در شفاعت دارم، جوینده‌ام به وسیله زیارتت خلاص کردن جانم را، پناهنده‌ام بِكَ مِنْ نَارِ اسْتَحَقَّهَا مِثْلِي بِمَا جَنَيْتُ عَلَى نَفْسِي، هَارِبًا مِنْهُ تُو از آتشی که امثال من بواسطه جنایتی که کرده‌ام مستحق آن گشته‌ام، گریزانم از دُنُوبِي الَّتِي احْتَطَبْتُهَا عَلَى ظَهْرِي، فَرِعًا إِلَيْكَ رَجَاءً رَحْمَةً گناهانی که بر پشت خویش بار کرده‌ام پناهنده‌ام به تو به امید رحمت رَبِّي، أَتَيْتَكَ مِنْ شِقْوَةٍ بَعِيدَةٍ، طَالِبًا فَكَاكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَقَدْ پروردگارم به زیارتت آمده‌ام از راهی پررنج و دور و خواهان آزادی خویش از دوزخم و براستی که أَوقَرْتُ ظَهْرِي دُنُوبِي، وَأَتَيْتُ مَا اسْتَخَطَّ رَبِّي، وَلَمْ أَجِدْ أَحَدًا خَمَّ كَرْدِهِ پشتم را سنگینی بار گناهانم و به کاری که موجب خشم پروردگار من است دست زده‌ام و نیافتم کسی را أَفْرَعُ إِلَيْهِ خَيْرًا لِي مِنْكُمْ أَهْلَ بَيْتِ الرَّحْمَةِ، فَكُنْ لِي شَفِيعًا يَوْمَ كُنْ لِي بِمَنْ بَهْتَرُ مِنْ شَمَا خاندان رحمت پس تو (ای سرور بزرگوار) شفیع باش در روز فقری و حاجتی، فَصَدَّ سِرَّتُ إِلَيْكَ مَحْزُونًا، وَأَتَيْتَكَ مَكْرُوبًا، نَدَارِي وَنِيَاظًا كَيْ رَاهِ پیمودم به سويت غمناک و آمده‌ام به نزدت در حال محنت زدگی وَسَكَبْتُ عَبْرَتِي عِنْدَكَ بَاكِيًا، وَصَرْتُ إِلَيْكَ مُفْرَدًا، وَأَنْتَ مِمَّنْ ادعیه و آداب حرمین

شریفین، ص: ۲۶۸ و ریختم اشکم را در پیشت گریان و به درگاہت آمده‌ام تک و تنها و تو از کسانی هستی اَمْرِنِی اللّٰهُ بِصَلٰتِهِ، وَحَتَّیْ عَلٰی بِرِّهِ، وَذَلَّنٰی عَلٰی فَضْلِهِ، وَهَدَانٰی که خداوند به من دستور پیوند او را داده و به نیکی به او وادارم کرده و بر فضل و برتریش راهنمائیم کرده و به محبتش لِحْبِهِ، وَرَعَبْنٰی فِی الْوِفَادَةِ اِلَيْهِ، وَالْهَمْنِی طَلَبَ الْحَوَائِجِ عِنْدَهُ، هِدَايَتِ نموده و به رفتن سِرِّ خَوَانِ کرمش ترغیب کرده و به من الهام کرده که حاجاتم را در پیش او بخواهم اَنْتُمْ اَهْلُ بَيْتٍ لَا يَسْقٰی مِنْ تَوْلَاكُمْ، وَلَا يَخِيْبُ مَنْ اَتَاكُمْ، شما خاندانی هستید که بدبخت نشود هر که دوستتان دارد و نوید نگردد هر که به درگاهتان آید وَلَا يَخْسِرُ مَنْ يَهْوَاكُمْ، وَلَا يَسْعُدُ مَنْ عَادِيَكُمْ». و زیانکار نشود هر که هوای شما در سر دارد و روی سعادت نبیند هر که شما را دشمن دارد.» پس رو به قبله می کنی و می گویی: «اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ. اللّٰهُمَّ اِنِّیْ تَعَرَّضْتُ «خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد خدایا من خود را در گذرگاه لِرَحْمَتِكَ بَلُوْمِی لِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّكَ صَلِّ عَلٰی وَآلِهِ، لِجِيْرِنِیْ مَهْرَتِ قَرَارِ دَادِمِ بَدَانِكِهٖ مَلَاظِمِ قَبْرِ عَمُوِيْ يٰغَمْبِرَتِ صَلِّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ گشتم تا مرا در پناه خود گیرد مِنْ نِقْمَتِكَ وَسَخَطِكَ وَمَقْتِكَ فِیْ یَوْمِ تَكْتُرُ فِیْهِ الْاَصْوَاتُ، از انتقام تو در روزی که صداها در آن روز بسیار گردد وَتَشْعَلُ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا قَدَمَتْ، وَتُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا، فَانْ تَرْحَمْنِیْ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۶۹ و هر کس سرگرم شود بدانچه از پیش فرستاده و از خویشتن دفاع کند پس اگر در آن روز الْیَوْمَ فَلَا خَوْفَ عَلٰی وَلَا حَزْنَ، وَانْ تَعَاقَبَ فَمَوْلٰی لَهٗ الْقُدْرَةُ به من رحم کنی که ترس و اندوهی ندارم و اگر کیفرم کنی پس تو مولائی هستی که قدرت داری عَلٰی عَبْدِهِ، وَلَا تُحَيِّنِنِیْ بَعْدَ الْیَوْمِ، وَلَا تُضَرِّفْنِیْ بَغَیْرِیْ بِنَدَهِ خُودِ ولى نامیدم مکن پس از این روز و بازم مگردان (از اینجا) بدون حاجتم حاجتی، وَتَقَرَّبْتُ بِهٖ اِلَيْكَ اِتِّغَاءَ مَرْضَاتِكَ و بوسیله او به درگاه تو تقرب جویم به آرزوی دست‌رسی به خوشنودیت وَرَجَاءَ رَحْمَتِكَ، فَتَقَبَّلْ مِنِّیْ، وَعِدْ بِحِلْمِكَ عَلٰی و به امید دریافت رحمتت پس پذیر از من و بازگرد به بردباریت بر نادانی من جَهْلِیْ، وَبِرَأْفَتِكَ عَلٰی جَنَائِهِ نَفْسِیْ، فَقَدْ عَظُمَ و به مهرت بر جنایتی که بر خود کردم چونکه گناهم بزرگ است و ترس از آن ندارم که جُزْمِیْ، وَمَا اَخَافُ اَنْ تَظْلَمْنِیْ، وَلٰكِنْ اَخَافُ سُوْءَ به من ستم کنی ولى از بدی حساب ترس دارم الْحِسَابِ، فِیْهِمَا فَكْنِیْ مِنَ النَّارِ، وَلَا تُخَيِّبْ سَعِیِّیْ، وَلَا پس به حق هر دو آنها که آزادم کن از آتش و نوید مکن کوششم را و يَهْوَنَنَّ عَلَیْكَ اِتِّهَالِیْ، وَلَا تُحْجِبَنَّ عَنْكَ صَوْتِیْ، وَلَا تَقْلِبْنِیْ بَغَیْرِ مَبَادَا زَارِیْ من نزد تو ناچیز و خوار قرار گیرد و صدای من از تو محجوب گردد و بدون حاجتم مرا حوائجی، یا غِيَاثَ كُلِّ مَكْرُوْبٍ وَمَخْزُوْنٍ، ویا مُفَرِّجًا عَنِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۷۰ باز نگردان ای فریادرس هر محنت زده و غمناک و ای گشاینده (اندوه) از الْمَلْهُوْفِ الْحَيْرَانِ الْعَرِیقِ الْمُشْرِفِ عَلٰی الْهَلٰكَةِ، فَصَلِّ عَلٰی اَنْدُوْهَیْغِیْنِ سِرْگِرْدَانِ وَغَرِیْقِیْ که مشرف بر هلاکت است پس درود فرست بر مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَانْظُرْ اِلَیَّ نَظْرَةً لَا اَشْقٰی بَعْدَهَا اَبَدًا، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ وَبَنَیْغِرَ به من نگرستی که هرگز پس از آن بدبخت نشوم و رحم کن تَضَرَّعِیْ وَعَبَّرْتِیْ وَانْفِرَادِیْ، فَقَدْ رَجَوْتُ رِضَاكَ، وَتَحَرَّيْتُ به زاری و اشک و تنهائیم چونکه من به خوشنودیت امیدوارم و جویایم اَنْ الْخَيْرِ الَّذِیْ لَا يُعْطِیْهِ اَحَدٌ سِوَاكَ، فَلَا تَرُدَّ اَمْلِیْ، اللّٰهُمَّ اِنْ تَعَاقَبْتَ خِیْرِیْ را که عطا نکند آن را احدی جز تو پس آرزویم را باز مگردان خدایا اگر کیفر کنی فَمَوْلٰی لَهٗ الْقُدْرَةُ عَلٰی عِبْدِهِ وَجَزَائِهِ بِسُوْءِ فِعْلِهِ، فَلَا اَحِیْبَنَّ پس مولائی هستی که بر بندهات قدرت داری و پاداش عمل بدش بوده پس نویدم مساز الْیَوْمَ، وَلَا تُضَرِّفْنِیْ بَغَیْرِیْ حَاجَتِیْ، وَلَا تُخَيِّنَنَّ شُحُوْصَةَیْ امروز و بازم مگردان بدون روا شدن حاجتم و ناامید مکن حرکت کردن وَوَفَادَتِیْ، فَقَدْ اَنْفَعَدْتُ نَفَقَتِیْ، وَ اَتَّعَبْتُ يَدِیْ، وَ قَطَعْتُ و آمدنم را چونکه پولم را خرج کرده‌ام و بدنم را به تعب افکندم و بیابان‌های الْمَفَازَاتِ، وَخَلَفْتُ الْاَهْلَ وَالْمَالَ وَمَا حَوَّلْتِنِیْ، وَ اَنْزَلْتُ ما بسیاری را پشت سر گذاردم و زن و فرزند و مال و منالم و آنچه را به من دادی همه را بجای گذاردم و آنچه را عِنْدَكَ عَلٰی نَفْسِیْ، وَ لُذْتُ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّكَ صَلِّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۷۱ پیش تو است برای خود اختیار کردم و به قبر عموی پیغمبرت صَلِّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ پناه آوردم وَتَقَرَّبْتُ بِهٖ اِتِّغَاءَ مَرْضَاتِكَ، فَعِدْ بِحِلْمِكَ عَلٰی جَهْلِیْ، و بوسیله او برای جستن خوشنودیت تقرب جستم پس بازگرد با بردباریت بر نادانیم وَبِرَأْفَتِكَ عَلٰی ذَنْبِیْ، فَقَدْ عَظُمَ جُزْمِیْ، بِرَحْمَتِكَ يٰكَرِيْمُ يٰكَرِيْمُ». و با مهرت بر گناهم که براستی گناهم بزرگ گشته به مهرت، ای بزرگوار ای بزرگوار.»

ذریه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله - کوتاهی نشود. ۴- مواظب اعمال و رفتار خود باشد، و فرصت را غنیمت شمرد، و هر چه می‌تواند نماز بخواند، به ویژه در ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۷۵ مسجد النبی صلی الله علیه و آله که هر رکعت نماز در مسجد النبی صلی الله علیه و آله مساوی هزار رکعت نماز در غیر آن است مگر مسجد الحرام، و برای نماز افضل اماکن، روضه رسول الله صلی الله علیه و آله می‌باشد. ۵- در وقت ورود و خروج از مسجد صلوات بفرستد. ۶- هنگام ورود در مسجد دو رکعت نماز تحیت مسجد بجا آورد. ۷- از طرف والدین و برادران دینی و آشنایان، به پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سلام کند. ۸- پس از زیارت - چنانکه قبلاً گفته شد - دو رکعت نماز زیارت بخواند، و ثوابش را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هدیه کند. ۹- نزدیک مرقد مطهر رسول خدا بایستد، و حمد و ثنای الهی را به جای آورد، و دعا کند. ۱۰- در مقام جبرئیل نماز و دعا بخواند. ۱۱- در محراب رسول خدا - در صورت امکان - نماز بگزارد. ۱۲- در مسجد صدا را بلند نکند. ۱۳- دو رکعت نماز نزد ستون ابولبابه (ستون توبه) بجا آورد، و دعا کند. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۷۶ ۱۴- نماز و دعا در روضه مبارکه حضرت رسول صلی الله علیه و آله مستحب است، در صورتی که امکان نداشته باشد، مناسب است این کار هر چه نزدیک‌تر به این مکان شریف انجام گیرد.

اعمال مسجد قبا

وقت تشرف، دو رکعت نماز تحیت مسجد بجا آور، بعد تسیحات حضرت زهرا علیها السلام را بگو، و زیارت جامعه را بخوان آنگاه دعا کن، و بهتر است که به این جملات دعا کنی: «اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ فِي كِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ عَلَيَّ خَدَاوَنَدَا! كَفْتَهُ تَوَدْرَسْتِ اسْتِ وَ تَوَدْرَقْرَانِي كَه بَر سِينَه پيامبر صِدْر نَبِيكَ الْمُرْسَلِ: لَمْ سَجِدْ اسْتَس عَلَيَّ التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ مَرَسَلَتْ نَازِل كَرَدَهْ اِي، فَرَمُودَهْ اِي: «مَوْكَدَا مَسْجِدِي كَه از روز نخست بر پایه تقوا پی ریزی شده باشد، أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ، فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ سَزَاوَرْتَرِ اسْتِ كَه در آن (برای عبادت) بایستی، در آنجا مردانی هستند که پاکیزگی را دوست دارند و خداوند هم الْمُطَهَّرِينَ. اللَّهُمَّ طَهِّرْ قُلُوبَنَا مِنَ النِّفَاقِ، وَأَعْمَلْنَا مِنَ الرِّيَا، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۷۷ پاکیزگان را دوست می‌دارد، خداوند! دل‌های ما را از نفاق، و اعمال ما را از ریا، و فِرْوَجْنَا مِنَ الرِّئَا، وَأَلْبَسْتَنَا مِنَ الْكُذْبِ وَالْغَيْبَةِ، وَأَعْيَيْنَا مِنَ و اَعْضَاي تَنَاسَلِي مَا رَا از زَنَا، و زَبَانِ هَاي مَا رَا از دَرُوعِ و غَيْبَتِ، و دِيدِ گَانَمَان رَا از الْخِيَانَةِ، فَإِنَّكَ تَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ، رَبَّنَا نَظَرْنَا نَظَرَ خِيَانَتِ آمِيرِ (حرام) حَفْظِ كُنْ، كَه تَوْبَه خِيَانَتِ دِيدِ گَان و اَنگيزه هَاي پنهان در سينه هَا آگَاهِي، پَرورد گَارَا! ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ». ما به خویش ستم کردیم و اگر ما را نیامرزیده و بر ما ترحم نورزی، مؤکداً از زیانکارانیم.»

مسجد قبلتین

مستحب است در مسجد قبلتین دو رکعت نماز تحیت مسجد خوانده شود، و مناسب است بعد از آن این دعا را بخوانی: «اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا مَسْجِدَ الْقِبْلَتَيْنِ، وَمُصَلِّي نَبِينَا وَحَبِيبِنَا وَسَيِّدِنَا «خداوند! این مسجد قبلتین و نمازگاه پیامبرمان حبیب ما و سرور ما مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ حَضْرَتِ مُحَمَّدٍ - درود خدا بر او آتش باد - اسْتِ خَدَاوَنَدَا! تَو كَه كَفْتَارْتِ الْحَقُّ فِي كِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ عَلَيَّ صِدْرِ نَبِيكَ الْمُرْسَلِ: قَدْ نَرَى ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۷۸ راست است در کتابی که بر سینه پیامبر نازل ساخته‌ای فرموده‌ای: «ما صورتت تَقَلَّبَ وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنَوَلِّينَاكَ قِبْلَةً تَرْضِيهَا قَوْلٌ رَا كَه بَه سَوِي آسْمَانِ مِي گَرْدَانِي (و منتظر تعیین قبله نهایی هستی) می‌بینیم، اکنون تو را به سوی قبله‌ای که از آن خشنود باشی می‌گردانیم، وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ. اللَّهُمَّ كَمَا بَلَّغْتَنَا فِي الدُّنْيَا رُويِ خُودِ رَا بَه سَوِي مَسْجِدِ الْحَرَامِ بَگَرْدَانِ». خداوند! همانگونه که ما را در دنیا زیارتت و مَآثِرَهُ الشَّرِيفَةَ، فَلَا تُحْرِمْنَا يَا اللَّهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ فَضْلِ بِه زِيَارْتِ و دِيدَارِ آثَارِ شَرِيفِش نَائِلِ سَاخْتِي، خَدَاوَنَدَا! در آخرت از فضیلت شَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى

اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَاحْشُرْنَا فِي زُمْرَتِهِ شَفَاعَتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَحْرُومَانِ مَسَازٍ، وَدِرْزَمِ آنَانَ وَتَحْتِ لِيَاؤَيْهِ، وَآمِنَا عَلَى مَحَبَّتِهِ وَسُنَّتِهِ، وَاشْفِنَا مِنْ حَوْضِهِ وَزِيرِ بَرِّمَشَانِ مَحْشُورِمَانِ كَرْدَانِ، وَبِرِّ مَحَبَّتِ وَبِرْوِي از سُنَّتِشِ بَمِيرَانِ وَاز حَوْضِ كَوْثَرِشِ الْمُؤَرِدِ بِيَدِهِ الشَّرِيفَةِ، شَرِبَهُ هَيْئَةً مَرِيئَةً لَا نَطْمَأُ بَعْدَهَا أَبَدًا، إِنَّكَ بَدَسْتُ شَرِيفِشِ سِيرَابِمَانِ سَازِ، آبِي گَوَارَا كِه هِر گَزِ پَسِ از آن تَشَنِه نِگَرْدِيمِ وَ تُو عَلِي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». بر هر چیز توانایی.

مسجد فتح (مسجد احزاب)

در کنار رشته کوه سلع، چند مسجد کوچک است که موقعیت جنگ احزاب (خندق) را نشان می‌دهد. یکی از آنها مسجد فتح است. مستحب است بعد از خواندن دو رکعت نماز تحیت مسجد، این دعا را بخوانی: «يَا صَبِيحَ الْمَكْرُوبِينَ، وَيَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ، وَيَا «ای فریاد رس گرفتاران و ای اجابت کننده دعای درماندگان و ای مُغِيثُ الْمَهْمُومِينَ، اكشِفْ عَنِي ضُرِّي وَهَمِّي وَكَزْبِي وَغَمِّي، دادرس غمزدگان بگشا از من سختی و اندوه و گرفتاری و غم را كَمَا كَشَفْتَ عَنْ نَبِيكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ هَمَّهُ، وَكَفَيْتَهُ هَوْلَ چنانچه گشودی از پیامبرت صلی الله علیه و آله اندوهش را و هراس دشمن را از او كَفَايَتِ عِدُوِّهِ، وَاكْفِنِي مَا اَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۸۰ کردی و از من هم کفایت کن آنچه فکر مرا به خود مشغول داشته از کار دنیا و آخرت ای مهربانترین مهربانان.

دعا در مسجد الاجابه

در مسجد الاجابه پس از دو رکعت نماز تحیت مسجد، این دعا را می‌خوانی: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْرَ الشَّاكِرِينَ لِمَكَ، وَعَمَلَ الْخَائِفِينَ «خداوندا! از تو شکیبایی شاکران، عمل خائفان، مِنْكَ، وَيَقِينَ الْعَابِدِينَ لَكَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، وَأَنَا يَقِينُ عَابِدَانِ تَرَا خَوَاسْتَارِمِ، خداوندا! تویی والا و بزرگ و من عَبْدُكَ الْبَائِسُ الْفَقِيرُ، وَأَنْتَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ، وَأَنَا الْعَبْدُ الدَّلِيلُ، بنده بیچاره و نیازمند تو می‌باشم، تو بی‌نیاز و ستوده‌ای و من بنده خوار، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَامْنُنْ بِغِنَاكَ عَلَى فَقْرِي، خداوندا! درود فرست بر محمد و دودمانش، و به بی‌نیازیت بر نیازمندیم وَبِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِي، وَبِقُوَّتِكَ عَلَى ضَعْفِي، يَا قَوِيَّ يَا عَزِيزُ، و به بردباریت بر نادانیم و به توانائیت بر ناتوانیم منت گذار، ای توانمند عزیز، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ، وَاكْفِنِي خداوندا! درود فرست بر محمد و آلش که اوصیای شایسته‌اند، و آنچه را که امور ما اَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۸۱ دنیا و آخرت برایم مهم است، کفایت فرما ای مهربانترین مهربانان». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۸۲

فصل سوم: اعمال مکه مکرمه

مستحبات احرام

غسل: مستحب است قبل از احرام، به قصد احرام غسل کنند، و بهتر است که بعد از ادای نماز فریضه محرم شوند. شیخ صدوق فرموده: مستحب است این دعا هنگام غسل احرام خوانده شود: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لِي نُورًا وَطَهْرًا وَحِزْرًا وَأَمْنَا «بنام خدا و به یاری خدا، خداوندا! آن را برایم نور و پاکیزگی و مصونیت و امنیت مِنْ كُلِّ خَوْفٍ، وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَسَقَمٍ. اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي وَطَهِّرْ از هر ترسی و شفای هر درد و بیماری قرار ده خداوندا! پاکیزه‌ام ساز و قلبم لی قَلْبِي، وَاشْرَحْ لی صَدْرِي، وَاجْرَ عَلِي لِسَانِي مَحَبَّتِكَ را پاک کن و سینه‌ام را گشاده فرما و بر زبانه‌م مَحَبَّتِ خَوِيشِ وَمَدْحَتِكَ وَالثَّنَاءِ عَلَيْكَ، فَإِنَّهُ لَا قُوَّةَ لِي إِلَّا بِكَ، وَقَدْ عَلِمْتُ وَمدح و

آداب ورود به مسجد الحرام

آداب ورود به مسجد الحرام ۱. غسل کردن. ۲. پای برهنه با حالت متانت و وقار قدم برداشتن. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۸۸ و مستحب است بر در مسجد الحرام ایستاده، بگوید: «السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، بِسْمِ اللَّهِ «سلام و رحمت و برکات خداوند بر تو ای پیامبر، به نام خدا و بِاللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ، السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَآلِهِ، السَّلَامُ وَبِهِ يَارَى او و یاری از خداست و خواست خداست، سلام بر رسول خدا و آل او، سلام علی اِبْرَاهِيمَ وَآلِهِ، وَالسَّلَامُ عَلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَالْحَمْدُ بِر اِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ وَالشَّ، سلام بر پیامبران خدا و فرستادگانش و سِپَاسَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ». مخصوص خداوند؛ پروردگار جهانیان است.» و در روایت دیگر وارد است نزد در مسجد بگوید: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ وَعَلَى «به نام خدا و به کمک او و بازگشت به سوی خداست و خواست خداست و بر مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ، صَيَّمَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَخَيْرِ الْأَشْيَاءِ لِلَّهِ، شَرِيعَتِ رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَبِهِ بِسْمِ اللَّهِ وَرَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۸۹ عبد الله، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو ای پیامبر، سلام علی أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ، السَّلَامُ عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ الرَّحْمَانِ، السَّلَامُ بِر انبیای خدا و پیامبرانش، سلام بر خلیل خدای رحمان، سلام علی الْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى بِر پیامبران خدا و فرستادگان و سِپَاسَ مَخْصُوصَ خدَا؛ پروردگار جهانیان است، سلام بر ما و بِر عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ بِنَدَّانِ شَائِسْتَه خدَاوند، خدَاوند! دورد فرست بر مُحَمَّد و آلش و برکت بخش علی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَارْحَمْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَيَّمَلَيْتَ بِر مُحَمَّدٍ و آلش و ترحم کن بر مُحَمَّد و خاندانش، چنانچه درود و بَارَكْتَ وَتَرَحَّمْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ بِرکت و ترحم ورزیدی بر ابراهیم و دودمان ابراهیم که تو ستوده مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ عَزِيدَكَ وَرَسُولِكَ، و بزرگی، خدَاوند! درود فرست بر مُحَمَّد و خاندان مُحَمَّد؛ بنده و پیامبرت، وَعَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ وَعَلَى أَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ وَسَلِّمْ خدَاوند! درود فرست بر ابراهیم خلیل و بر انبیا و پیامبرانت که درود عَلَيهِمْ، وَسَلِّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، بِر آنان و سلام فرست بر رسولان و سِپَاسَ مَخْصُوصَ خدَاوند؛ پروردگار جهانیان است، اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ، وَاشْتِعْمَلْنِي فِي طَاعَتِكَ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۹۰ خدَاوند! ابواب رحمت را برایم بگشا و مرا به فرمانبرداری و مَرْضَاتِكَ، وَاحْفَظْنِي بِحِفْظِ الْإِيمَانِ أَيْدًا مَا أَبْقَيْتَنِي، جَلَّ ثَنَاءُ و جلب خشنودیت به کار گیر و در پناه ایمان برای همیشه تا آنگاه که باقیم داشته‌ای محفوظم دار، ستایش ذات تو وَجْهَكَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنِي مَنَ وَفِدِهِ وَزُورَاهُ، وَجَعَلَنِي بزرگ است، حمد مخصوص خدایی است که مرا از واردین و زائرینش قرار داد، مَنَنْ يَعْمُرُ مَسَاجِدَهُ، وَجَعَلَنِي مَنَنْ يَنَاجِيهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَزَائِرُكَ از کسانی که مساجدش را آباد می‌کنند و با او مناجات می‌نمایند، خدَاوند! من بنده فی بَيْتِكَ، وَعَلَى كُلِّ مِيَأْتِي حَقٌّ لِمَنْ أَنَاءَ وَزَارَهُ، وَأَنْتَ خَيْرُ و زائر خانهات می‌باشم و بر هر وارد و زائری حقی بر صاحب خانه می‌باشد، و تو مِيَأْتِي وَأَكْرَمُ مَزُورٍ، فَاسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي بَهْتَرِينَ و گرامی‌ترین کسی هستی که بر او وارد می‌شوند، پس از تو می‌خواهم ای خدای رحمان لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحَدَّكَ لا شَرِيكَ لَكَ، بِأَنَّكَ وَاحِدٌ أَحَدٌ صَيَّمَدٌ، که معبودی جز تو نیست تنها و بی‌همتایی، یگانه، یگانه، بی‌نیاز، لَمْ تَلِدْ و لَمْ تُؤَلَدْ و لَمْ يَكُنْ لَهُ [لَكَ كُفُوًا أَحَدٌ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ نه زاده‌ای و نه زاده شده‌ای، و برای تو همتایی نمی‌باشد و اینکه مُحَمَّد و رَسُولُكَ، صَيَّمَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ، یا جواد یا کریم یا بنده و فرستاده دوست که صلوات خدا بر او و خاندانش باد ای بخشنده ماجد یا جَبَّارُ یا كَرِيمُ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ تُحَفَّتَكَ إِيَّايَ بِزِيَارَتِي ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۹۱ ای کریم ای بزرگ ای خطاپوش، ای کریم از تو می‌خواهم که هدیه مرا به خاطر إِيَّاكَ أَوَّلَ شَيْءٍ تُعْطِينِي فَكَأَنَّكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ. زیارت از خانه تو، نخستین عطایت را رهایم از آتش قرار بده.» پس سه مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ فَكَّ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ.» «خدَاوند! مرا از آتش رهایی بخش.» آنگاه چنین ادامه دهد: «وَأَوْسَعِ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ الْحَلَالِ الطَّيِّبِ، وَأَدْرَأْ عَنِّي شَرَّ

«و از روزی حلال و پاکیزه بر من وسعت بخش و شرّ شیاطینِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ وَشَرَّ فَسَقَةِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ». شیطان‌های جن و انس، و شر فاسقان عرب و عجم را از من دفع کن.» پس داخل مسجد الحرام شود، و رو به کعبه دست‌ها را بلند نموده بگوید: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي مَقَامِي هَذَا، فِي أَوَّلِ مَنْاسِكَِي أَنْ «خداوندا! در این جایگاهم و در اول مناسکم از تو می‌خواهم که تَقْبَلَ تَوْبَتِي، وَ أَنْ تَجَاوَزَ عَن حَاطَتِي وَ تَضَعَ عَنِّي وَزْرِي، توبه‌ام را پذیرا و از خطایم درگذری و وزر و وبالم را از من برداری الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَلَّغَنِي بَيْتَهُ الْحَرَامَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا اَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۲۹۲ حمد مخصوص خدایی است که مرا به بیت الله الحرام خویش رساند، خداوندا! من گواهی دهم که اینک بَيْتُكَ الْحَرَامُ الَّذِي جَعَلْتَهُ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْنَا مَبَارَكًا وَ هَدَىٰ بَيْتَ اللَّهِ الْحَرَامِي است که تو محل آمد و شد مردم و محل امن و مبارک و هدایت لِّلْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي عَزِيدُكَ، وَالْبَلَدَ بَلَدُكَ، وَالْبَيْتَ بَيْتُكَ، جَنَّتْ جَهَانِيَانِ قَرَار دادی، خداوندا! منم بنده تو و این شهر شهر توست و خانه خانه تو می‌باشد آمده‌ام أَطْلُبُ رَحْمَتَكَ، وَأَوْفُ طَاعَتَكَ، مُطِيعًا لِأَمْرِكَ، رَاضِيًا بِقَدْرِكَ، تَا رَحْمَتِ تُو رَا بَطْلِبِم وَ آهَنُكَ اطاعت تو کردم، فرمانبردار امر تو می‌باشم، و راضی به تقدیر تو هستم، أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمُضْطَرِّ إِلَيْكَ الْخَائِفِ لِعُقُوبَتِكَ. اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي از تو می‌خواهم همانند نیازمندی که از تو خائف می‌باشد، خداوندا! درهای أَبْوَابِ رَحْمَتِكَ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ وَمَرْضَاتِكَ». رحمت را به رویم بگشا و به طاعت و جلب رضایت وادارم ساز.» بعد خطاب کند به کعبه و بگوید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَظَمَكَ وَشَرَّفَكَ وَكَرَّمَكَ وَجَعَلَكَ مَثَابَةً «حمد خدایی را که ترا بزرگ و با شرافت و محل آمد و شد لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا مَبَارَكًا وَ هَدَىٰ لِّلْعَالَمِينَ». مردم و جای امن و مبارک و عامل هدایت جهانیان قرار داد.» و مستحب است وقتی روبروی «حجر الأسود» رسید، بگوید: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۲۹۳ «گواهی می‌دهم که معبودی جز خدای یکتای بی‌همتا نیست وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، آمَنْتُ بِاللَّهِ، وَكَفَرْتُ بِالْجِبْتِ وَ اَيْنَكِه مُحَمَّد بنده و فرستاده اوست، ایمان آوردم به خدا، و به جبت و الطَّاعُوتِ وَبِاللَّاتِ وَالْعُزَّى، وَعِبَادَةِ الشَّيْطَانِ، وَعِبَادَةِ كُلِّ نَدُّ طَاغُوتِ وَ لَاتِ وَ عَزَى و عبادت شیطان و عبادت هر چه شریک خدا يُدْعَى مِنْ دُونِ اللَّهِ». خوانده شود کفر می‌ورزم.» امام صادق علیه السلام به ابوبصیر فرمود: هنگامی که داخل مسجد شدی جلو برو تا روبروی «حجرالأسود» که رسیدی متوجه آن شده، این دعا را بخوان: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا «حمد مخصوص خدایی است که ما را به اینجا هدایت کرد و اگر هدایت خدا نبود به اینجاریه الله، شَيْبَحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، أَكْبَرُ نَمِي يَافِتِيم، مَنْزَهَ اسْتِ خِدا وَ سِپَاسِ وِيزَه اوست و معبودی نیست جز خدا و خداوند بزرگ است، خداوند بزرگتر از مَنْ خَلَقَهُ، وَأَكْبَرُ مِمَّا أَحْشَى وَأَخْذَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا آفَرِيدَه هایش می‌باشد، خداوند بزرگتر است از آنچه از آن بی‌مانا کیم، معبودی جز خدای یکتای شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَيُمِيتُ بی‌همتا نیست، ملک هستی و حمد برای اوست، زنده می‌کند و می‌میراند و می‌میراند اَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۲۹۴ وَيُحْيِي، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ وَ دُوبَارَه زنده می‌کند، خیر و خوبی به دست اوست، و او بر هر چیز توانا است، صَبَلِ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، خِداوندا! سلام و درود فرست بر حضرت محمد و آلش، و بر آنان برکت بخش؛ كَمَا فَضَّلَ مَا صَبَلْتِ وَ بَارَكْتَ وَ تَرَحَّمْتِ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ وَ بَرَكْتَ وَ رَحْمَتِي كِه بَر اِبْرَاهِيمَ وَ آلش إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَ سَلَامٌ عَلَىٰ جَمِيعِ النَّبِيِّينَ فَرَسْتَادَه اِي كِه تُو سْتُودَه وَ بَزْرُگِي، سَلَام بَر تَمَام پيامبران وَالْمُرْسَلِينَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أُوْمِنُ وَ فَرَسْتَادِ گَان، وَ سِپَاسِ مَخْصُوصِ خِداوندا؛ پُرورد گَار جِهَانِيَانِ اسْت، خِداوندا! بُوْعِيدُكَ، وَأَصِيدُكَ رُسُلِكَ، وَأَتَّبِعُ كِتَابِكَ». به وعده توایمان دارم و پیامبرانت را تصدیق می‌کنم و از کتابت پیروی می‌نمایم.» و در روایت معتبر وارد است که وقتی نزدیک حجرالأسود رسیدی دست‌های خود را بلند کن، و حمد و ثنای الهی را بجا آور، و صلوات بر پیغمبر بفرست، و از خداوند عالم بخواه که حجّ تو را قبول کند، پس از آن حَجْرَ رَا بُوَسِيدَه وَ اسْتَلَامِ نَمَا. و اگر بوسیدن ممکن نشد لمس کن، و اگر آن هم ممکن نشد اشاره به آن کن، و بگو: اَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمِينَ شَرِيفِينَ، ص: ۲۹۵ «اللَّهُمَّ أَمَانَتِي أَدَيْتَهَا وَمِيثَاقِي تَعَاهَدْتَهُ لِتَشْهَدَ لِي بِالْمُؤَافَاةِ، «خداوندا! امانتم را ادا و پیمانم را تجدید کردم تا تو بر وفا به عهدم گواهی دهی، اللَّهُمَّ تَصَدِّيقًا بِكِتَابِكَ وَعَلَىٰ سُنَّةِ نَبِيِّكَ،

أَشْهَدُ أَنْ خَدَاوَنَدَا! كِتَابَتِ رَا تَصَدِيقِ مِی كَنَم وَ اَز سَنَتِ پیامبرت- كه درود تو بر او و بر آتش- پیروی می نمایم لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَ گواهی می دهیم كه معبودی جز خدای یكتای بی همتا نیست و محمد بنده او آمَنْتُ بِاللَّهِ، وَ كَفَرْتُ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَ بِاللَّاتِ وَالْعُزَّى وَ پیامبر و رسول اوست، به خدا ایمان آوردم و به جبت و طاغوت و لات و عِبَادَةَ الشَّيْطَانِ، وَ عِبَادَةَ كُلِّ بَدَّدٍ يُدْعَى مِنْ دُونِ اللَّهِ. و عَزَى و عبادت شیطان و عبادت هر شریکی برای خدا كفر می ورزم.» و اگر نتوانی همه را بخوانی قسمتی از آن را بخوان، و بگو: اللَّهُمَّ إِلَيْكَ بَسَّطْتُ يَدِي وَ فِيمَا عِنْدَكَ عَظُمْتُ رَغْبَتِي خَدَاوَنَدَا! به سوی تو دست گشودم و اشتیاقم به آنچه نزد توست بزرگ است فَاقْبَلْ سُبُحْتِي، وَ اغْفِرْ لِي وَ ارْحَمْنِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ پَس تَسِيحِم رَا بِنْدِير، گناهم را بیامرز و بر من ترحم کن، خَدَاوَنَدَا! به تو از الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَ مَوَاقِفِ الْخِزْيِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. كفر، فقر، و خواری دنیا و آخرت پناه می برم.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۹۶

مستحبات طواف

مستحب است حاجی در حال طواف، با کمال خلوص و توجه به خدا، در هر دوری از طواف های هفت گانه، راز و نیازی آهسته و آرام، با حضرت حق داشته باشد.

مستحبات سعی

مستحب است پس از خواندن نماز طواف و پیش از سعی، مقداری از آب زمزم بیاشامد و به سر و پشت و شکم خود بریزد و بگوید: «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ عِلْمًا نَافِعًا، وَ رِزْقًا وَاسِعًا، وَ شِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ» خَدَاوَنَدَا! آن را وسیله آموختن دانشی سودمند، و روزی فراخ، و شفای درد و بیماری و سَیِّئَم. قرار ده.» پس از آن نزدیک حجرالأسود بیاید، و مستحب است با آرامش دل و بدن بالای صفا رفته، و به خانه کعبه نظر کند، و به رکنی که حجرالأسود در آن است رو نماید، و حمد و ثنای ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۹۷ الهی را بجا آورد، و نعمت های الهی را به خاطر بیاورد، آنگاه این ذکر را بگوید: «اللَّهُ أَكْبَرُ» هفت مرتبه. «خدای بزرگ است.» «الْحَمْدُ لِلَّهِ» هفت مرتبه. «ستایش مخصوص خدا است.» «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» هفت مرتبه. «معبودی جز الله نیست.» «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ،» «معبودی جز خدای یگانه بی همتا نیست، هستی او را است و ستایش ویژه او است يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ هُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، يَبْدِئُ الْخَيْزِرُ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (سه مرتبه). هر چیز توانا می باشد.» پس صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد، و سه مرتبه بگوید: «اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى مَا هَدَانَا، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا أْبَلَانَا، وَ الْحَمْدُ اَدْعِيهِ وَ آدَابِ حَرَمَيْنِ شَرِيفَيْنِ، ص: ۲۹۸» خدا بزرگ است كه ما را هدایت كرد، ستایش مخصوص او است كه ما را آزمود ستایش لله الْحَيِّ الْقَيُّومِ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَيِّ الدَّائِمِ. ویژه خدای زنده قائم بذات است و ستایش او را كه زنده جاوید است.» پس سه مرتبه بگوید: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ، لَا» گواهی می دهیم كه خدایی جز خدای یكتا نیست، و گواهی می دهیم كه حضرت محمد بنده و فرستاده اوست جز او نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ. را عبادت نمی كنم، دین خود را برای او خالص کرده ام گرچه مشركان ناخوش دارند.» پس سه مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ وَالْيَقِينَ فِي الدُّنْيَا» خَدَاوَنَدَا! من از تو بخشش، عافیت و یقین در دنیا و وَالْآخِرَةِ. آخرت می طلبم.» و سه مرتبه بگوید: «اللَّهُمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ» خَدَاوَنَدَا! در دنیا نیکی و در آخرت نیکی به ما عطا فرما، و از عذاب آتش النَّار. نگاهمان دار.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۲۹۹ پس بگوید: «اللَّهُ أَكْبَرُ» صد مرتبه. «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» صد مرتبه. «الْحَمْدُ لِلَّهِ» صد مرتبه. «سُبْحَانَ اللَّهِ» صد مرتبه. پس بگوید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَ نَصَرَ عَبْدَهُ،» نیست معبودی جز خدای یكتای یكتا كه به وعده اش وفا كرد و بنده اش را یاری داد وَ غَلَبَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ، فَلَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَحْدَهُ. اللَّهُمَّ وَ بر احزاب به

تنهایی پیروز شد، مُلک هستی او راست، و تنها ستایش برای او است خداوندا! بَارِكْ لِي فِي الْمَوْتِ وَفِي مَا بَعْدَ الْمَوْتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مَرِغٍ، وَبِئْسَ مِنْ مَرِغٍ رَأَى مِنْ مَرِغٍ، خَدَاوَنَدَا بِه تُو پَنَاه مِي بَرَمِ اَز ظُلْمَةِ الْقَبْرِ وَوَحْشَتِهِ. اللَّهُمَّ أَظْلِنِي فِي ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لَا ظِلَّ تَارِيكِي وَوَحْشَتِ قَبْرِ، خَدَاوَنَدَا! مَرَا دَر سَايَه عَرْشِ دَر رُوْزِي كِه سَايَه‌اي جَز سَايَه رَحْمَتِ تُو إِلَّا ظِلُّكَ». نمی‌باشد جایم ده.» و بسیار دعای بعد را که سپردن دین و نفس و اهل و مال خود به خداوند عالم است، تکرار کند، بگوید: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۰ «اسْتَودِعُ اللَّهَ الرَّحْمَنَ الرَّحِيمَ الَّذِي لَا تَضَيُّعُ وَدَائِعُهُ دِينِي «به خدای رحمان و رحیم که امانتی نزد او تباہ نگردد، دینم و نفسی و اهلی. اللَّهُمَّ اسْتَعْمِلْنِي عَلَى كِتَابِكَ وَسُنَّةِ نَبِيِّكَ، وَجَانِمِ وَخَانُوَادِهَامِ رَا مِي سِپَارِمِ، خَدَاوَنَدَا! مَرَا بَر طَبَقِ كِتَابِ وَسُنْتِ سِپَامِبَرْتِ تَوْفِيقِ عَمَلِ دِه وَتَوْفِيقِي عَلَى مِلَّتِهِ، وَاعِزَّنِي مِنَ الْفِتْنَةِ». و مرا بر دین او بمیران و از فتنه پناهم ده.» پس «اللَّهُ أَكْبَرُ» سه مرتبه بگوید. بعد دعای سابق را دو مرتبه تکرار کند، آنگاه یک بار دیگر تکبیر و دعا را بخواند، و اگر تمام این عمل را نتواند انجام دهد هر قدر که می‌تواند بخواند. مستحب است که رو به کعبه نماید، و این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ قَطُّ، فَإِنْ عُدْتُ فَعِدْ عَلَيَّ «خداوندا! هر گناهی که تا کنون کرده‌ام ببامرز، اگر گناه را از سر گرفتم تو آمرزش را برایم بالمغفوره، فَإِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. اللَّهُمَّ افْعَلْ بِي مَا أَنْتَ آعَادِه كِن كِه تُو بَخْشَنَدِه وَ مَهْرَبَانِي، خَدَاوَنَدَا! بَا مَن چنان رفتار کن که شایسته اهله، فَإِنَّكَ إِنْ تَفْعَلْ بِي مَا أَنْتَ آهْلُهُ تَرْحَمْنِي، وَإِنْ تَعِزَّنِي تَوْسْت كِه اِگَر اَنگُونِه كِه شَايَسْتِه تَوْسْت بَا مَن رِفْتَار كِنِي بِه مَن رَحْمِ كَرْدِه‌اي وَ اِگَر عَذَابِ كِنِي اَدْعِيَه وَ آدَابِ حَرَمِينِ شَرِيفِينِ، ص: ۳۰۱ فَأَنْتَ عَنِّي عَنْ عَذَابِي، وَأَنَا مُحْتَاجٌ إِلَى رَحْمَتِكَ، فَيَا مَنْ أَنَا تُو بِي نِيَاْزِ اَز عَذَابِ مَن هَسْتِي وَ مَن نِيَاْزَمَنَدِ بِه رَحْمَتِ سِپَسِ اِي كَسِي كِه مَن مُحْتَاجٌ اِلَى رَحْمَتِهِ اِرْحَمْنِي. اللَّهُمَّ لَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا آهْلُهُ، مُحْتَاجٌ بِه رَحْمَتِش هَسْتِم رَحْمِ كِنِ خَدَايَا! بَا مَن چنان رفتار مکن که در خور آن فَإِنَّكَ إِنْ تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا آهْلُهُ تُعَذِّبْنِي، وَكَلِمٌ تَطْلِمْنِي، مِي بَاشِم اِگَر بَا مَن بَدَانگُونِه كِه سَزَاوَارِ اَنَمِ رِفْتَارِ كِنِي دَر اَيْنِ صَوْرَتِ مَرَا عَذَابِ خَوَاهِي كَرْدِ بِي اَنَكِه بِه مَن سَتْمِي رُوَادَارِي اَصْبَحْتُ اَتَّقِي عَذْلَكَ، وَلَا اَخَافُ جَوْرَكَ، فَيَا مَنْ هُوَ عَدْلٌ لَا كِه مَن اَز عَدْلِ تُو بِيْمَنَاكِمِ وَ اَز سَتْمَتِ دَر اِمَانِ، اِي عَادَلِي كِه سَتْمِ رُوَا نَمِي دَارِي يَجُورُ اِرْحَمْنِي». به من رحم فرما.» پس بگوید: «يَا مَنْ لَا يَخِيْبُ سَائِلُهُ، وَلَا يَنْفَعُدُ نَائِلُهُ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ «ای آنکه گدا را نومید نمی‌کند و عطایت را پایانی نیست، بر محمد و آل محمد، وَأَعِزَّنِي مِنَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ». و آل محمد درود فرست، و به رحمت مرا از آتش پناه ده.» در حدیث شریف وارد شده است: هنگامی که از صفا پایین می‌آید رو به خانه کعبه کند و بگوید: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۲ «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَتِهِ وَعَرْشَتِهِ «خداوندا! من به تو پناه می‌برم از عذاب و فتنه قبر و تنهایی و وحشیت و ظلمت و ضیق و ضنک. اللَّهُمَّ أَظْلِنِي فِي ظِلِّ عَرْشِكَ وَتَرَسِ وَتَارِيكِي وَتَنگِي وَفِشَارِ اَن، خَدَاوَنَدَا! مَرَا دَر سَايَه عَرْشَتِ قَرَارِ دِه رُوْزِي كِه يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّكَ». سایه‌ای جز سایه لطف تو نیست.» سپس می‌گویی: «يَا رَبَّ الْعَفْوِ، يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ، يَا مَنْ هُوَ أَوْلَى بِالْعَفْوِ، يَا مَنْ «ای پروردگار بخشنده، ای آنکه دستور بخشش دادی، ای آنکه سزوارترین فرد به عفو و بخشش، ای آنکه یثیب علی العفو، العفو بعید، اَرْدُدْ عَلَيَّ نِعْمَتِيكَ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِطَاعَتِكَ وَمَرْضَاتِكَ». نعمت‌های از دست رفته را به من بازگردان، و در جهت اطاعت و خوشنودیت به کارم گیر.» مستحب است از صفا تا مناره میانه، راه رود، واز آنجا تا جایی که محل بازار عطاران بوده است (این فاصله با چراغ سبز مشخص شده)، (هزوله کند) و مستحب است در هنگامی که به این محل می‌رسد، بگوید: ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۳ «بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، «بنام خدا و با استعانت از او، خداوند بزرگ است، درود بر محمد و اللهم اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم، إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعَزُّ خَانِدَانِ اُو، خَدَاوَنَدَا! بِيَاْمَرْزِ وَرَحْمِ فَرْمَا وَ اَز اَنچِه مِي دَانِي دَر كِذْر كِه تُو بَسِيَاْر عَزِيْزِ الْأَكْرَمِ، وَآهِيْدِنِي لِئَلِي هِيْ اَقْوَمُ. اللَّهُمَّ إِنْ عَمَلِي ضَعِيفٌ وَجَلِيلٌ وَكَرِيمٌ مِي بَاشِي، وَ مَرَا بِه رَاهِي كِه دَرَسْتِ اَسْتِ هِدَايَتِ كِنِ، خَدَاوَنَدَا! عَمَلِ ضَعِيفٌ اَسْتِ فَضَاعِفُهُ لِي، وَتَقَبَّلْ مِنِّي. اللَّهُمَّ لِمَكَ سَعِي، وَبِحَبْكَ حَيُولِي تُو مُضَاعَفِشِ كِرْدَانِ وَ اَز مَن بِيْذِيْر، خَدَاوَنَدَا! سَعِي مَن بَرَايِ تُو اَسْتِ، وَ تُوَانِ وَفُوتِي، تَقَبَّلْ عَمَلِي، يَا مَنْ يَقْبَلُ عَمَلِ الْمُتَّقِينَ». و نیروم از تو می‌باشد، عملم را قبول

فرما، ای آنکه عمل پرهیزکاران را می‌پذیری.» و چون از این قسمت گذشت بگوید: «بَا ذَا الْمَنِّ وَالْفَضْلِ وَالْكَرَمِ وَالنَّعْمَاءِ وَالْجُودِ، اغْفِرْ لِي» ای صاحب نعمت و فضل و کرم و جود، بیا مرز دُئوبی، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ. گناهانم را که کسی جز تو گناهان را نمی‌آمرزد.» و هنگامی که به مروه رسید بالای آن برود، و بجا آورد آنچه را که در صفا بجا آورد، و بخواند دعاهای آنجا را به ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۴ ترتیبی که ذکر شد. و پس از آن بگوید: «يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ، يَا مَنْ يُحِبُّ الْعَفْوَ، يَا مَنْ يُعْطِي عَلَى الْخِطَا» ای آنکه به بخشش دستور داده‌ای، ای آنکه بخشش را دوست داری، ای آنکه بر بخشش الْعَفْوِ، يَا مَنْ يَرْبِّ الْعَفْوِ، الْغَفْوِ الْعَفْوِ الْعَفْوِ. پاداش می‌دهی، ای آنکه هر کس را که عفو کند، او راعفومی کنی، ای پروردگار بخشنده، الْعَفْوِ الْعَفْوِ، و مستحب است در گریه کردن بکوشد و خود را به گریه وا دارد، و در حال سعی دعا بسیار کند، و بخواند این دعا را: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُسْنَ الظَّنِّ بِكَ عَلَى كُلِّ حَالٍ، وَصِدْقَ «خداوندا! از تو می‌خواهم که در هر حال مرا نسبت به خود حسن ظن عنایت کنی، و نیت النِّيَّةِ فِي التَّوَكُّلِ عَلَيْكَ». صادق در توکل بر تو را خواستارم.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۵

مستحبات و اعمال مکرمه

۱. نمازهای واجب را در مسجد الحرام بجا آورد. ۲. ذکر خدا را بسیار بگوید، و حالت تذکر و تبتّه را در خود حفظ نماید. ۳. قرآن را ختم نماید. ۴. بسیار به کعبه معظمه نگاه کند، که موجب آمرزش گناهان می‌شود. ۵. طواف کند (البته اگر طواف مستحبی، برای دیگران ایجاد مشکل و مزاحمت می‌کند، آن را ترک نموده و به جای آن نماز بخواند). ۶. از آب زمزم بنوشد. ۷. طواف وداع انجام دهد.

طواف وداع

بدان که برای کسی که می‌خواهد از مکه بیرون رود، مستحب است طواف وداع نماید، و در هر دور حجرالأسود و رکن یمانی را در صورت امکان استلام کند، چون به مستحبات رسد مستحباتی را که قبلاً برای آن مکان ذکر شد بجا آورد، ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۶ و آنچه خواهد دعا کند. بعد حجرالأسود را استلام نموده، حمد و ثنای الهی نماید، و صلوات بر پیغمبر و آل او بفرستد و این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ، وَنَبِيِّكَ وَأَمِينِكَ، «خداوندا! درود فرست بر محمد، بنده، و فرستاده، و پیامبر، و امین، وَحَبِيبِكَ وَنَجِيكَ، وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ. اللَّهُمَّ كَمَا بَلَغَ وَحَبِيبَ، وَرَاذِرًا وَبِرْغَرِيده از میان آفریده‌هایت، خداوندا! چنانچه او پیامت رسالاتک، وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِكَ، وَصَدَعَ بِأَمْرِكَ، وَأَوْذَى رَا اِبْلَاغَ، وَدِر رَاهِت جِهَادَ، وَدِينَت رَا آشکار و برای دین تو فی جَنَابِكَ حَتَّى آتَاهُ الْيَقِينُ. اللَّهُمَّ اَقْلِبْنِي مُفْلِحًا مُنْجِحًا تَا لِحِظَه مَرَك رَنَج كَشِيدَ، خِداوندا! مرا با حاجات برآورده، با رستگاری و دعای مُشْتَجِبًا لِي، بِأَفْضَلِ مَا يَرْجَعُ بِهِ أَحَدٌ مِنْ وَفِدِكَ مِنَ الْمَغْفِرَةِ مُسْتَجَابَ باز گردان، به بهترین صورتی که فردی از واردان بر خویش را با مغفرت وَالْبُرْكَهَ وَالرِّضْوَانَ وَالْعَافِيَةَ، (مِمَّا يَسْئَلُ عَنِّي أَنْ أُطَلَّبَ أَنْ تُعْطِيَنِي وَخُوشنودی و عافیت باز می‌گردانی، آنچه را از تو می‌توانم بخواهم مِثْلَ الَّذِي أُعْطِيْتَهُ أَفْضَلَ مِنْ عَيْدِكَ، وَتَزِيدَنِي عَلَيْهِ) اللَّهُمَّ إِنْ بَهْ بَهْتَرِنِ صُورَتِي كِه بَه بَهْتَرِنِ بِنْدَهَاتِ مِي بَخْشِي وَ اِفْزُونِ اَز اَن بَه مَن عِطَاكُن. خِداوندا! ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۰۷ اَمْتَنِي فَاغْفِرْ لِي وَإِنْ أَحْبَبْتَنِي فَارْزُقْنِيهِ مِنْ قَابِلٍ. اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ هِرْكَاهَ كِه مُرْدَمِ پَس بِيَا مَرَزِ مِرَا وَ اِگَر زَنْدَهَام دَاشْتِي، پِيشَا پِيشِ رُوزِي اَم دِه، خِداوندا! اِين زِيَارَتِ اَحْرَ الْعَهْدِ مِنْ بَيْتِكَ. اللَّهُمَّ اِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ رَا بَرَايِمِ اَحْرِينِ زِيَارَتِ خَانَهَاتِ قَرَارِ مِدَه، خِداوندا! مَن بِنْدَه وَ فَرْزَنْدِ بِنْدَه اَمْتِكَ، حَمَلْتَنِي عَلَي دَائِيكَ، وَسَيَّرْتَنِي فِي بِلَادِكَ، حَيْتِي وَ كَنِيْزِ تُو هِسْتَم، مِرَا بَر مَرَكُوبَتِ سِوَارِ وَ اَز مَسِيرِ شَهْرَهَايْتِ بَه اَدْخَلْتَنِي حَرَمَكَ وَ اَمْتِكَ، وَ قَدْ كَانِ فِي حُسَيْنِ ظَنِّي بِكَ اَنْ حَرَمِ اَمْنَتِ رَسَانْدِي، وَ گِمَانِ نِيكَمِ بَه تُو اِينِ اسْتِ كِه تَغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، فَاِنْ كُنْتِ قَدْ غَفَرْتَ لِي ذُنُوبِي فَارْزُدْ عَنِّي رِضِي، گناهانم را بيا مَرَزِي، وَ چنانچه آمَرزِيدَه اِي، خوشنوديت را از من افزون ساز، وَ قَرَّبْنِي اِلَيْكَ زُلْفِي

وَلَا تُبَاعِدْنِي، وَإِنْ كُنْتُ لَمْ تَغْفِرْ لِي فَمِنْ وَبِهِ مَقَام قُرْبَت نَائِل سَاز، وَ دُورَم نَسَاز وَ اِگَر نِیَا مَرزِیْدَه‌ای هَم اَلآن فَاعْفُرْ لِي قَبْلَ اَنْ تَتَايَ عَن بَيْتِكَ دَارِي، وَ هَذَا اَوَانُ اَكْنُون مَرَا بِيَا مَرزِ پِيش از اَنَكِه خَا نِه تَرَا بِه سُوِي خَا نِهَام تَرَك كَنَم، اِي نَك اَعَا ز اَنْصَرَا فِی، اِنْ كُنْتُ اَذْنْتُ لِي غَيْرَ رَاغِبٍ عَنكَ وَلَا عَن بَيْتِكَ، بَا ز گِشْتَم مِی بَاشَد، اِگَر اِجَا زَهَام دِهِي، بِي اَنَكِه بِه تُو وَ خَا نِهَات بِي رَغْبَت شَدِه وَلَا مُسْتَبَدِّلِ بِكَ وَلَا بِه. اَللّٰهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ وَ جَايْگَرِي نِي بَرَاي تُو وَ خَا نِهَات گَر فْتِه بَاشَم، خَدَا و نَدَا! مَرَا از پِيش رُو وَ از اَدْعِيَه وَ آدَاب حَرَمِي ن شَرِيفِي ن، ص: ۳۰۸ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي، حَتَّى تُبَلِّغَنِي أَهْلِي، پِشْت سَر، از رَا سْت وَ چِپ مَحَا فِظْت فَرَمَا، تَا مَرَا بِه خَا نُوَادِهَام بَر سَا نِي وَ چُون وَا كَفِنِي مَوْنَهَ عِبَادِكَ وَ عِيَالِي، فَبِائِكَ وَلِي ذَلِكَ مِنْ خَلْقِكَ رَسِي دَم، هَزِي نِه زَنْدَا گِي شَان رَا كَفَا يْت كُن، كِه تُو كَفَا يْت كُنْنَدِه مَن وَ دِي گَر آفَرِي دِه هَا يْت وَمِنِي». مِی بَاشِي.» پَس مَقْدَا رِي از اَب زَمَزَم بِيَا شَا مَد، اِي ن دُعَا رَا بَخَا و نَد: «آيُّوْنَ تَا ثِيُوْنَ عَابِدُوْنَ لِرَبِّنَا حَامِدُوْنَ، اِلٰى رَبِّنَا «بَا ز گِشْتَا گَان، تُو بِه كُنْنَدَا گَان، عِبَادَت كُنْنَدَا گَان وَ سَتَا يَشْگَرَا ن پَرُو ر د گَا ر مَان مِی بَاشِي م، رَا غِيُوْنَ، اِلٰى اللّٰهِ رَا جِعُوْنَ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ». بِه سُوِي پَرُو ر د گَا R مَان مُشْتَا قَا نِه بَا Z گِشْتِه وَ رَجَعْت مِی كُنِي م.» اَدْعِيَه وَ آدَاب حَرَمِي ن شَرِيفِي ن، ص: ۳۰۹

زيارت مزارهای متبرکه مکه مكرمه

تَوْضِيحِي كُوتَا ه دَر بَا رِه مَزَا رِهَا ي مَكّه مَكْرَمَه: يَكِي از اَعْمَال مَفِي د وَ سَا زَنْدِه كِه بَا تَا كِي دَات فَرَا وَا ن مُور د تَوَجّه وَ تَوْصِيَه اِئْمَه اَطْهَار وَ پِيشْوَا يَان دِي ن قَرَار گَر فْتِه، يَاد گِذْشْتَا گَان وَ زِيَا رَت قُبُو ر اَنَان مِی بَاشَد. بَرَا ي ن اَسَاس مَحَلّ مَرَا قِ دِي كِه دَر مَكّه مُشْخَص اَسْت وَ حِجَا ج مَحْرَم مِی تُوَا نَد بَا حُضُور دَر كِنَا ر قُبُو R آن بَزُر گُوَا Rَا ن يَا از دُور دَر ك فِیض نَمَا يَنْد، يَاد آوَرِي مِی گَر دَد: ۱. قَبَر سْتَان اَبُو طَالِب- كِه بِه اَن حَيُّوْنَ وَ جِنَه المَعْلَاةُ نِي ز گَفْتِه مِی شُود- پَس از بَقِيَع اَشْرَف مَقَابِر اَسْت، وَ رَسُو ل اَكْرَم صَلِي اللّٰهُ عَلِيَه وَ اَلِه مَكْرَمٌ بِه اَن جَا رَفْت وَ اَمَد دَا شْتِه اَنْد. وَ دَر اَن جَا حُضْرَت عِبْد مَنَا ف جَدّ اَعْلَا ي پِيَا مَبِر، حُضْرَت عِبْد المَطْلَب جَدّ پِيَا مَبِر، حُضْرَت اَبُو طَالِب عَمُو ي پِيَا مَبِر، حُضْرَت خَدِي جِه هَم سَر پِيَا مَبِر، وَ عَدَهَا ي از اَعْلَمَا ي اَدْعِيَه وَ آدَاب حَرَمِي ن شَرِيفِي ن، ص: ۳۱۰ بَزُر گ وَ جَمْع بَسِيَا رِي از مُؤْمِنِي ن، مَدْفُون مِی بَاشَنْد. وَ بِنَا بَر قَوْلِي مَدْفِن وَ اَلِدِه مَكْرَمِه حُضْرَت نَبِيّ اَكْرَم «آ مَنِه بَنْت وَ هَب» نِي Z دَر اِي ن قَبَر سْتَان قَرَار دَا ر_D. گَر چِه مُشْهُور اِي ن اَسْت كِه قَبَر اَن جَنَاب دَر اَبُوَاء بِي ن مَكّه وَ مَدِي نِه اَسْت.

زيارت عبد المناف

زِيَا رَت عِبْد مَنَا ف عَلِيَه السَّلَام جَدّ اَعْلَا ي پِيَا مَبِر خَدَا صَلِي اللّٰهُ عَلِيَه وَ اَلِه «السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ النَّبِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْغَضِيْنُ» «سَلَام بَر تُو اِي سِي د بَزُر گُوَا R، سَلَام بَر تُو اِي شَا خِه الْمُثْمِرُ مِنْ شَجَرَه اِبْرَاهِيْمِ الْخَلِيْلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَيْدٌ خَيْرٍ پَر بَا R شَجَرِه (طَبِيَه) اِبْرَاهِيْمِ خَلِيْلِ عَلِيَه السَّلَام، سَلَام بَر تُو اِي جَد بَهْتَرِي ن الْوَرِي السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْأَنْبِيَاءِ الْأَصْفِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ آفَرِي دِه هَا، سَلَام بَر تُو اِي پَسَر پِيَا مَبِرَا ن بَر گَرِي دِه، سَلَام بَر تُو يَا بَنَ الْأَوْصِيَاءِ الْأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْحَرَمِ، السَّلَامُ اِي پَسَر اَوْصِيَا ي اَوْلِيَا، سَلَام بَر تُو اِي بَزُر گ حَرَم، سَلَام بَر عَلِيَّكَ يَا وَا رِثَ مَقَامِ اِبْرَاهِيْمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَا حِبَ بَيْتِ اللّٰهِ تُو اِي وَا رِثَ مَقَامِ اِبْرَاهِيْمِ، سَلَام بَر تُو اِي سَر پَر سْت بِي تِ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلٰى اَبَائِكَ الطَّاهِرِيْنَ وَ رَحْمَه اللّٰهِ وَ بَر كَاتُه». اَدْعِيَه وَ آدَاب حَرَمِي ن شَرِيفِي ن، ص: ۳۱۱ عَظِيْم، سَلَام بَر تُو وَ بَر پَدَرَا ن وَ فَرَزَنْدَا ن پَا كَت وَ رَحْمَتِ خَدَا وَ بَر كَاتِش بَر هَمِه شَمَا بَا D.»

زيارت عبدالمطلب جد پيغمبر خدا صلى الله عليه وآله

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْبَطْحَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ نَادَاهُ «سَلَام بَر تُو اِي سَيِّدِ سَر زَمِي ن بَطْحَا، سَلَام بَر تُو اِي فَرَا خَا وَا نَدِه هَا تَيْفُ الْغَيْبِ بِأَكْرَمِ نِدَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ اِبْرَاهِيْمِ از سُوِي فَرَا خَا وَا ن غِيْبِي بِه بَهْتَرِي ن صُورَت، سَلَام بَر تُو اِي پَسَر اِبْرَاهِيْمِ الْخَلِيْلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَا رِثَ الدَّبِيْحِ اِسْمَاعِيْلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ خَلِيْلِ، سَلَام بَر تُو اِي وَا رِثَ اِسْمَاعِيْلِ ذَبِيْحِ، سَلَام بَر تُو اِي مَنْ أَهْلَكَ اللّٰهُ بِدُعَا ئِه اَصْحَابِ الْفِيْلِ،

کرد، این فضل الهی گوارایت باد فَضْلٍ، وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ». ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۱۵ و سلام و رحمت و برکاتش بر تو باد.»

زیارت حضرت قاسم فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله

«السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَنَا يَا قَاسِمَ بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ» سلام بر تو ای سرور ما؛ ای قاسم پسر رسول خدا، سلام عَلَیْكَ يَا ابْنَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا ابْنَ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ بر تو ای پسر پیامبر خدا، سلام بر تو ای پسر حبیب خدا، سلام عَلَیْكَ يَا ابْنَ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَیْكَ وَعَلَى مَنْ حَوْلِكَ مِنْ بَنِي تَوَائِمِ بْنِ عَبْدِ مَنَافٍ، السَّلَامُ بر تو ای پسر حضرت مصطفی، سلام بر مردان و زنان با ایمان مدفون در اطرافت، الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمْ وَأَرْضَاكُمْ أَحْسَنَ خِدَاوند از شما خوشنود و شما را از خود به بهترین صورت الرضا، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنَزِلَكُمْ وَمَسِيَّةَ كَنُكُم وَمَأْوِيَّتَكُمْ، السَّلَامُ خوشنود گرداند، و بهشت را منزل و مأویتان قرار دهد، سلام و عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ». رحمت و برکات خدا بر شما باد.» ۲. مزار شهدای فحّ: در این مکان که نزدیک مسجد تنعیم است حدود صد نفر از فرزندان حضرت زهرا علیها السلام به ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۱۶ دستور خلیفه عباسی «موسی الهادی» به شهادت رسیده، و به خاک سپرده شده‌اند با همان زیارت که امام زادگان زیارت می‌شوند، آنان زیارت می‌گردند: مزار شهدای فحّ «السَّلَامُ عَلَیْ جَدِّكُمْ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَیْ أَبِيكُمْ» سلام بر جدتان حضرت مصطفی، سلام بر پدرتان الْمُرْتَضَى الرضا، السَّلَامُ عَلَی السَّيِّدِينَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، عَلَی مرتضی، راضی به قضای حق، سلام بر دو سرور؛ امام حسن و امام حسین، السَّلَامُ عَلَی خَدِيجَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، سلام بر خدیجه مام مؤمنان و مادر سرور بانوان دو جهان، السَّلَامُ عَلَی فَاطِمَةَ أُمِّ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ عَلَی النَّفُوسِ سلام بر حضرت فاطمه مادر ائمه اطهار، سلام بر انسان‌های الفاخرة، بُحُورِ الْعُلُومِ الرَّاحِرَةِ، سُفْعَائِي فِي الْأَخِرَةِ، وَأَوْلِيَائِي ارزشمند، دریاها و گنجینه‌های دانش، شفیعانم در روز واپسین و اولیایم عِنْدَ عَوْدِ الرُّوحِ إِلَى الْعِظَامِ النَّخِرَةِ، أَيْمَةَ الْخَلْقِ وَوَلَاةِ الْحَقِّ، به هنگام بازگشت روح به استخوان‌های فرسوده، امامان و والیان بر حق، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ أَيُّهَا الْأَشْخَاصُ الشَّرِيفَةُ الطَّاهِرَةُ الْكَرِيمَةُ، أَشْهَدُ سلام بر شما ای گرامی پاکان با شرافت، گواهی می‌دهم أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَمُصْطَفَاهُ، وَأَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّهُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ، و گواهی می‌دهم که معبودی جز خدای یکتا نیست و حضرت محمد بنده و برگزیده او است، و حضرت علی ولی و مُجْتَبَاهُ، وَأَنَّ الْإِمَامَةَ فِي وَوَلَدِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، نَعْلَمُ ذَلِكَ عِلْمًا وَبِرْكَزِيدِهِ او می‌باشد و امامت در میان فرزندانش تا قیامت مستقر است و ما به طور یقین الْيَقِينِ، وَنَحْنُ لِدَلِيلِكَ مُعْتَقِدُونَ، وَفِي نَصْرِهِمْ مُجْتَهِدُونَ». به این حقیقت آگاه و معتقد و در یاری آنها در تلاشیم.»

حجر اسماعیل

۳. حجر اسماعیل: در داخل مسجد الحرام کنار خانه کعبه حدّ فاصل رکن شمالی و رکن غربی، خانه حضرت اسماعیل بوده است که در آن قبر مبارک حضرت اسماعیل و مادرش هاجر و قبور جمع زیادی از پیامبران علیهم السلام قرار دارد. و از برخی روایات استفاده می‌شود که اطراف خانه کعبه قبور انبیای الهی فراوان است، که در این مکان زیارت می‌شوند. و مستحب است احرام حجّ تمتع در حجر اسماعیل زیر ناودان رحمت انجام گیرد، و آنجا مکان دعا و استغفار و طلب رحمت و حاجت می‌باشد.

زیارت حضرت اسماعیل و هاجر در حجر اسماعیل

زیارت حضرت اسماعیل و هاجر علیهما السلام در حجر اسماعیل «السَّلَامُ عَلَی سَيِّدِنَا إِسْمَاعِيلَ ذَبِيحِ اللَّهِ ابْنِ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ» سلام بر سرورمان اسماعیل ذبیح الله، پسر ابراهیم خلیل الله، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَابْنَ نَبِيِّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ سلام بر تو ای پیامبر خدا و پسر پیامبر خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا وَابْنَ صَفِيَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ أُنْبِعَ اللَّهُ لَهُ بِئْرَ زَمْرَمِ حِينِ وَ پسر برگزیده

خدا، سلام بر تو ای آن که زمزم برایش جوشید، آنگاه اُسْكُنَهُ اَبُوهُ بُوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِ اللّٰهِ الْمُحَرَّمِ، وَاسْتَجَابَ که پدرش که او را در وادی بی آب و علف در کنار بیت الله الحرام اسکان داد و خداوند دعای الله فِيهِ دَعْوَةٌ اَبِيهِ اِبْرَاهِيمَ حِينَ قَالَ: رَبَّنَا اِنِّي اَسْئَلُكَ مِنْ اَبْرَاهِيمَ رَبِّكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا فِرْزَانَا فِي اَبْوَابِ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ وَارْزُقْهُمْ مِنْ نَمَازٍ بِرِ يَدَيْهِمْ، پس دل‌های گروهی از مردم را به آنها متمایل ساز و از ثمرات الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ سَلَّمَ نَفْسَهُ بِهِ اِنْفِيسُهُمْ بِرِ يَدَيْهِمْ، پس شاید ترا شکر گزارند، سلام بر تویی ای آنکه تن به ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۱۹ لِلذَّبْحِ طَاعَةً لِاَمْرِ اللّٰهِ تَعَالَى اِذْ قَالَ لَهُ اَبُوهُ: اِنِّي اُرِي فِي الْمَنَامِ قِرْبَانِي شَدْنَ دَادَ تَا اِطَاعَتِ اَمْرِ اِلٰهِي كَرِهَ اَبُوهُ، آنگاه که پدرش به او گفت: «من در خواب دیدم اَنِّي اَذْبَحُكَ فَاَنْظُرُ مَاذَا تَرَى قَالَا يَا اَبَتِ اَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ که ترا ذبح می‌کنم، نظر تو چیست؟ گفت: پدرم به آنچه دستور داری عمل کن، سَتَجِدُنِي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰبِرِيْنَ، فَدَفَعَ اللّٰهُ عَنْهُ الذَّبْحَ بِخَوَاسْتِ خَدَا مَرَا اِز صَابِرَانَ خَوَاسْتِي يَافَتِ، پس خداوند ذبح را از او برداشت وَفَدَاهُ بِذَبْحِ عَظِيمٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اَعَانَ اَبَاهُ عَلٰى بِنَاةٍ وَذَبْحِي بَزْرُغٍ رَافِدَاةٍ اَوْ كَرَدِ، سلام بر تو ای آنکه پدر خویش را در ساخت کعبه الكَعْبَةِ كَمَا قَالَ اللّٰهُ تَعَالَى وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَارِئِ دَادَ، چنانچه خدای تعالی فرمود: «آنگاه که ابراهیم و اسماعیل پایه‌های البیتِ وَاِسْمَاعِيْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ، کعبه را بالا می‌بردند (می‌گفتند): «پروردگارا! از ما بپذیر که تو شنوا و دانایی» السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ مَدَحَهُ اللّٰهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ بِقَوْلِهِ: وَاذْكُرْ سَلَامَ بَرِ تَوَا اِي اَنكَ خَدَا تَعَالَى دَر كِتَابِش چنين توصيف کرده: «و در اين كتاب از فِي الْكِتَابِ اِسْمَاعِيْلَ اِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا اِسْمَاعِيْلَ يَاد كُن كِه اَو دَر وَعَدِهَائِش صَادِقَ و رسول و پیامبر بود، وَكَانَ يَأْمُرُ اَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا، او همواره خانواده‌اش را به نماز و زکات دستور می‌داد و پیوسته مورد رضایت پروردگارش بود» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۲۰ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ جَعَلَ اللّٰهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ مُحَمَّدًا سَيِّدَ الْمُرْسَلِيْنَ سلام بر تو ای آنکه خداوند از نسل او حضرت محمد سرور رسولان وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى وَخَاتَمِ پيامبران صلى الله عليه و آله را قرار داد سلام بر تو و بر ابيك اِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللّٰهِ، وَعَلَى اَخِيكَ اِسْحٰقَ نَبِيِّ اللّٰهِ، السَّلَامُ پدريت ابراهيم خليل الله و بر برادرت اسحاق پيامبر خدا، سلام عَلَيْكَ وَعَلَى جَمِيْعِ اَنْبِيَاءِ اللّٰهِ الْمَدْفُونِيْنَ بِهَذِهِ الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ بِرِ تَوَا و بر تمام پيامبران الهی که در اين بقعه مبارک و بزرگ مدفونند، الْمُعْظَمَةَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى اُمَّكَ الطَّاهِرَةَ الصّٰبِرَةَ هَاجَرَ سَلَامَ و رحمت و برکات خدا بر تو و بر هاجر وَرَحْمَةَ اللّٰهِ وَبَرَكَاتِهِ، حَشَرْنَا اللّٰهُ فِي زُمْرَتِكُمْ تَحْتَ لَوَاةِ مُحَمَّدٍ مَادَرِ پَاك و شكيبائيت، خداوند ما را در زمره شما و زير پرچم پيامبر و خاندانش صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَلَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اَخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صَلَوَاتِ اللّٰهِ عَلَيْهِمْ مَحْشُورِ سَازَد و قرار ندهد (اين را) آخري زيارت از شما، زيارتِكُمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ. و سلام و رحمت و برکات خدا بر شما باد.» پس دو رکعت نماز زيارت بخوان، و ثوابش را به آن حضرت اهدا کن.

زيارت ساير انبيای عظام در حجر اسماعيل

زيارت ساير انبيای عظام عليهم السلام در حجر اسماعيل به نيت زيارت ارواح طيبه هريك از انبيای عظام الهی سلام الله عليهم اجمعين يا به نيت زيارت تمامی آنان می‌خوانی زيارتی را که مرحوم كليني در كتاب شريف كافي، و مرحوم شيخ طوسي در تهذيب، و ابن قولويه در كامل الزيارات آورده‌اند. اين زيارت که اول آن «السَّلَامُ عَلٰى اَوْلِيَاءِ اللّٰهِ وَاصْفِيَاءِهِ...» می‌باشد، و در فصل اول اين كتاب به عنوان زيارت جامعه قرار داده شده، در زيارت همه مرقدہای متبرکه که جايز است، و پس از پايان آن بسيار بر محمد و آل محمد صلوات می‌فرستی، و برای خود و مؤمنين و مؤمنات به هر نحو که بخواهی دعا می‌کنی.

پیامبران نویدش داد، سلام بر تو ای مادر رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أُمَّ حَبِيبِ اللَّهِ، فَهَيِّئْنَا لَكَ بِمَا آتَاكَ رَسُولُ خُودَا، سَلَامٌ بِرِ تُوَايِ مَادِرِ حَبِيبِ خُودَا، گُوَارَا بَادِ تُوَايِ بِرِ آنِ چِیزِیِ کِهَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ خُودَا از فَضْلِ و کَرَمِ بِه تُو عَطَا فَرَمُود. سَلَامٌ بِرِ تُو و بِرِ پیَامِبِرِ خُودَا، دَرُودِ خُودَا بِرَاوِ وَآلِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. و بِرِ آلَشِ و رَحْمَتِ و بَرَکَاتِ خُودَا بِرِ شَمَا بَاد.»

بدر

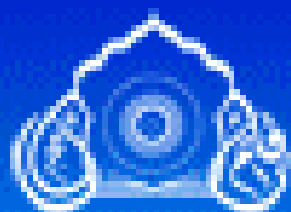
ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۲۶ بدر در رمضان سال دوم هجری، جنگ بدر کبری در آنجا به وقوع پیوست که در جریان آن چهارده تن از اصحاب آن حضرت به شهادت رسیدند، در زیارت آن شهدا می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ خُودَا، سَلَامٌ بِرِ پیَامِبِرِ خُودَا، سَلَامٌ بِرِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، سَلَامٌ بِرِ أَهْلِ بَيْتِ پَاکَشِ، سَلَامٌ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الشُّهَدَاءُ الْمُؤْمِنُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ بِرِ شَمَا ای شَهْدَايِ بَا اِیْمَانِ، سَلَامٌ بِرِ شَمَا ای خَانْدَانِ الْاِیْمَانِ وَالتَّوْحِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ دِينِ اللَّهِ وَأَنْصَارَ اِیْمَانِ و تُوْحِيدِ، سَلَامٌ بِرِ شَمَا ای یَاوَرَانِ دِینِ خُودَا، و یَارَانِ رَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ رَسُولِ او صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ سَلَامٌ بِرِ شَمَا کِهَ شِکِیَابِیِ وَرَزِیدِیدِ فِیْنَعْمِ عُقْبَى الدَّارِ، أَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ قَدْ اخْتَارَكُمْ لِدِينِهِ وَاصْطَفَاكُمْ و نِیکو سَرَايِیِ اسْتِ سَرَايِیِ آخِرْتِ گُوَاهِیِ دِهَمِ کِهَ خُودَاوندِ شَمَا رَا بِرَايِ دِینَشِ بِرِ گَزِیدِ لِرَسُولِهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ قَدْ جَاهِدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، وَنَصَرْتُمْ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۲۷ و بِرَايِ پیَامِبِرَشِ اِتْخَابِ کَرْدِ و گُوَاهِیِ دِهَمِ کِهَ شَمَا حَقَّ جِهَادِ دِرِ رَاهِ او رَا گَزَارْدِیدِ و یَارِیِ لِدِینِ اللَّهِ وَسَيِّئَةَ رَسُولِهِ، وَجَدْتُمْ بِنَفْسِكُمْ دُونَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ دِینِ خُودَا و پیَامِبِرِ او کَرْدِیدِ و دِرِ بَرَابِرِ او جَانْفَشَانِیِ نَمُودِیدِ و گُوَاهِیِ دِهَمِ قُتِلْتُمْ عَلَى مِنْهَاجِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، کِهَ شَمَا دِرِ رَاهِ پیَامِبِرِ خُودَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ سِیرِ نَمُودِیدِ فَجَزَاكُمْ اللَّهُ عَنْ نَبِيِّهِ وَعَنْ الْاِسْلَامِ وَأَهْلِهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ، وَعَرَفْنَا بِسِ خُودَاوندِ از سُوِيِ پیَامِبِرَشِ و از اِسْلَامِ و اهلِ اِسْلَامِ بِهْتَرِینِ پَادَاشِ رَا بِهَ شَمَا عِنَايَتِ فَرَمَايِدِ فِی مَحَلِّ رِضْوَانِهِ وَمَوْضِعِ اِکْرَامِهِ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ و مَا رَا دِرِ بِهْسْتِ و مَحَلِّ کَرَامَتَشِ بَا پیَامِبِرَانِ و صَدِیقَانِ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسَنَ أَوْلِيَاکَ رَفِیقًا، أَشْهَدُ أَنَّكُمْ حَزْبُ و شَهْدَا و صَالِحَانِ اَشْنَا سَازدِ کِهَ اَنَانِ بِهْتَرِینِ رَفِیقَانْدِ و گُوَاهِیِ دِهَمِ کِهَ شَمَايِدِ اللَّهُ، وَأَنَّ مَنْ حَارَبَكُمْ فَقَدْ حَارَبَ اللَّهَ، وَأَنَّكُمْ لِمَنْ الْمُقَرَّبِينَ حَزْبِ اللَّهِ و هَرِ کَسِ بَا شَمَا بَسْتِیزِدِ بَا خُودَاوندِ جَنگِیدِهَ اسْتِ و اِینکِ شَمَا از مَقْرِبِینِ الْفَائِزِینَ، الَّذِينَ هُمْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُزْزَقُونَ، فَعَلَى مَنْ قَتَلَكُمْ و رَسْتِگَارَانِیدِ اَنَانِ کِهَ نَزْدِ پَرُورِدِ گَارَشَانِ زَنْدِهَانْدِ و رُوزِیِ مِیِ خُورِنْدِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ و لَعْنَتِ خُودَا و فَرَشْتِگَانِ و مَرْدَمِ بِرِ اَنَانِکِهَ شَمَا رَا کَشْتِنْدِ و سَلَامِ و رَحْمَتِ و بَرَکَاتِ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۲۸ خُودَاوندِ بِرِ شَمَا بَاد.» ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۲۹ رِبْذِه

ربذه

«ربذه» در فاصله حدود ۲۰۰ کیلومتری شمال شرقی مدینه در کوه‌های حجاز غربی، بر خط طولی ۴۱-۱۸ و خط عرضی ۲۴-۴۰ قرار دارد. نزدیک‌ترین راه برای رسیدن به آن، از راه قصیم به مدینه است که حدود ۷۰ کیلومتر از مدینه فاصله دارد. «۱» جناب ابوذر غفاری و جمعی از صحابه در آنجا مدفون می‌باشند. و مستحب است ابوذر را به این عبارات زیارت کنید: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا ذَرٍّ الْغِفَارِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ «سَلَامٌ بِرِ تُوَايِ اِبُودِرِ غِفَارِیِ، سَلَامٌ بِرِ تُوَايِ یَارِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، رَسُولِ خُودَا دَرُودِ و سَلَامِ و رَحْمَتِ و بَرَکَاتِ خُودَا بِرِ رَسُولِ خُودَا بَادِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ قَالَ فِی حَقِّهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ ادعیه و آداب حرمین شریفین، ص: ۳۳۰ سَلَامٌ بِرِ تُوَايِ اَنَانِکِهَ پیَامِبِرِ خُودَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ دِرِ بَارِهَاتِ فَرَمُود: وَآلِهِ: مَا أَقَلَّتِ الْعُغْبَاءُ وَلَا- أَظَلَّتِ الْخَضْرَاءُ عَلَى ذِي لَهَجَةٍ «زَمِینِ حَمَلِ نَکَرْدِهَ و آسْمَانِ سَايِهَ نَگَسْتَرَانِیدِهَ بِرِ گُوِیْنْدِهَ ای اَصْدِیقِ مِنْ أَبِي ذَرٍّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ نَطَقَ بِالْحَقِّ، وَلَمْ يَخَفْ رَاسْتِگُوتَرِ از اِبِیِ ذَرٍّ»، سَلَامٌ بِرِ تُوَايِ کِهَ سَخْنِ حَقِّ گُفْتِیِ و دِرِ رَاهِ خُودَا فِیِ اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمًا، وَلَا ظُلْمَ

شرکت کننده در جلسه ی) برگزارای دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضورى و مجازى) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: ۵۳-۵۳۰۹-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۱۸۰-۰۱۳۹۰ IR به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب الی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجّت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

